

PANDÈMIA
PEL VIRUS
SARS-CoV-2
a les Illes Balears.
2020-2023

G CONSELLERIA
O SALUT I CONSUM

I
B

Patricia Gómez Picard

Consellera de Salut i Consum

Edició

Conselleria de Salut i Consum de les Illes Balears

Autoria

Maria Isabel Zaldivar Laguía, *subdirectora de Cartera de Serveis del Servei de Salut*
Ilana Martínez Martínez, *tècnica en salut del Gabinet Tècnic de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Fàtima Roso Bas, *tècnica en salut del Gabinet de Comunicació del Servei de Salut*

Revisors

Patricia Juana Gómez Picard, *consellera de Salut i Consum*
María Antonia Font Oliver, *directora general de Salut Pública i Participació*
Julio Miguel Fuster Culebras, *metge de família del Centre de Salut Son Pisà*
Atanasio García Pineda, *director general de Prestacions i Farmàcia*
Amadeu Vázquez Massot, *cap del Departament de Sanitat de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Tarsis Ariadna Leones Carbonell, *tècnica en salut del Gabinet Tècnic de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Gemma Lorente Fernández, *tècnica en salut del Gabinet Tècnic de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Joana María Servera Puigserver, *tècnica en salut del Gabinet Tècnic de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Pedro Macias Rodríguez, *cap del Gabinet de la Conselleria de Salut i Consum*
Nuria Togores Fernández, *responsable de comunicació de la Conselleria de Salut i Consum*
Olivia Navarro Martín *assessora tècnica de la Conselleria de Salut i Consum*

Col·laboradors

Francesc Miquel Albertí Homar, *subdirector d'Atenció Hospitalària i Salut Mental del Servei de Salut*
Mercedes Alemany Alemany, *cap del Servei de Salut Ambiental de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Félix Alonso Cantorné, *director general de Consum*
Layla Aoukhiyad Lebrahimi, *tècnica de l'Oficina de Qualitat del Servei de Salut*
Javier Arranz Izquierdo, *metge de família del Centre de Salut Escola Graduada*
Margarita Gabriela Buades Feliu, *cap del Servei de Seguretat Alimentària de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Elena Cabeza Irigoyen, *cap del Servei de Promoció de la Salut de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Margarita Cañellas Fuster, *coordinadora d'Assistència Pediàtrica de la Gerència d'Atenció Primària de Mallorca*
María Eugenia Carandell Jäger, *directora d'Assistència Sanitària del Servei de Salut*
Maria Antonia Castañer Abad, *tècnica del Servei de Seguretat Alimentària i Nutrició de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Andreu Díaz Rubio, *subdirector de Pressuposts i Control de la Despesa del Servei de Salut*
Piedad Durán Luque, *subdirectora de Gestió de Personal del Servei de Salut*
Rosa Duro Robles, *subdirectora d'Humanització, Atenció a l'Usuari i Formació del Servei de Salut*
Margalida Ensenyat Catalunya, *editora de la pàgina web del Gabinet de Comunicació del Servei de Salut*
Susana Fernández Olleros, *assessora tècnica de la Conselleria de Salut i Consum*
Alicia Ferrer Tur, *directora del Centre Insular d'Eivissa i Formentera de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Margalida Frontera Borrucco, *tècnica superior d'Infraestructures i Equipament Tecnològic de l'Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears*
Antònia Galmés Truyols, *cap del Servei de Prevenció de la Malaltia de la Direcció General de Salut Pública i Participació*

Jaume Giménez Duran, *tècnic del Servei d'Epidemiologia de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Yago Gómez Pérez, *subdirector d'Infraestructures i Serveis Generals del Servei de Salut*
Pedro Jesús Jiménez Ramírez, *subdirector de Relacions Laborals del Servei de Salut*
Marta Lamilla Buade, *tècnica en salut del Gabinet Tècnic de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Gema Jiménez Jiménez, *cap del Servei d'Investigació Sanitària de la Direcció General de Recerca en salut, Formació i Acreditació*
Micaela Lluïl Sarralde, *defensora dels usuaris del Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears*
Alicia Magistris Sancho, *metgessa del Centre Insular d'Eivissa i Formentera de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Antoni Mascaró Crespi, *subdirector de Compres i Logística del Servei de Salut*
Maria del Carmen Moreno Gutiérrez, *subdirectora de Tecnologia de la Informació del Servei de Salut*
Susana Munuera Arjona, *metgessa de família i tècnica de l'Oficina de Qualitat del Servei de Salut*
Antoni Nicolau Riutort, *cap del Servei d'Epidemiologia de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Antoni Oliver Palomo, *cap del Servei de Microbiologia de l'Hospital Universitari Son Espases*
Manuel Palomino Chacón, *director general del Servei de Salut*
Estefanía Plaza Ruiz, *assessora tècnica de la Conselleria de Salut i Consum*
Eva Pérez Capó, *directora del Centre Insular de Menorca de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Noemí Pérez García, *coordinadora del Gabinet Tècnic Assistencial del Servei de Salut*
Carlos Raduán de Páramo, *subdirector mèdic i director de la Central COVID-19 de la Gerència d'Atenció Primària de Mallorca*
Albert Rios Julià, *director operatiu d'Infosalut Connecta*
María del Mar Roselló Amengual, *directora de Gestió i Pressuposts del Servei de Salut*
M. Magdalena Salom Castell, *cap de secció del Servei d'Epidemiologia de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Antonia Salvà Fiol, *cap del Gabinet Tècnic Assistencial del Servei de Salut*
Asunción Sánchez Ochoa, *directora general de Recerca en salut, Formació i Acreditació*
Carmen Sánchez-Contador Escudero, *coordinadora de Registre i Sistemes d'Informació en Càncer de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Bartolomé Sastre Palou, *tècnic del Servei d'Epidemiologia de la Direcció General de Salut Pública i Participació*
Estefania Serratusell Sabater, *subdirectora d'Atenció a la Cronicitat, Coordinació Sociosanitària, Salut Mental i Malalties Poc Freqüents del Servei de Salut*
Margarita Servera Gornals, *subdirectora d'Atenció Primària i Urgències Extrahospitalàries del Servei de Salut*

Assessorament lingüístic

Joana M. Munar Oliver, *assessora lingüística de la Conselleria de Salut i Consum*

Disseny gràfic i maquetació

Daniel Gutiérrez Valverde
Antoni Noguera Bosch
Grup TANDEM comunicació

ISBN

978-84-09-49947-2

Dipòsit legal

PM 00784-2023

PRESENTACIÓ

La pandèmia del SARS-CoV-2, que ha durat més de tres anys, ha suposat un veritable repte per a la gestió del sistema sanitari.

Ha requerit un increment de recursos humans, la creació d'infraestructures noves i l'adquisició de quantitats ingents de material de protecció, però també ha suposat la reestructuració dels circuits assistencials, la mobilització constant de molts de professionals i la posada en pràctica d'una manera de fer feina absolutament col·laborativa i coordinada entre totes les institucions públiques i els agents socials.

Només d'aquesta manera hem pogut fer front a un repte científic, assistencial, epidemiològic i logístic de dimensions que no s'havien vist mai. Només sumant la determinació i la força de tothom hem pogut detectar en cada moment les necessitats de la població –no sols les sanitàries–, prioritzar les actuacions de manera conjunta, destinar-hi els recursos necessaris d'una manera eficaç i donar-hi resposta.

I tot això posant a l'abast de la ciutadania tot un seguit d'eines per tenir informació sobre l'evolució de la pandèmia en temps real, per comunicar-se amb l'Administració de manera telemàtica i per accedir de manera segura i ràpida a les prestacions sanitàries.

La feina ha estat immensa i les persones implicades han estat desenes de milers. A totes elles, els hem d'estar infinitament agraïts.

La seva tasca no s'ha d'oblidar i, justament, aquest document té per finalitat arreplegar totes les iniciatives que han liderat els professionals de la Conselleria de Salut i Consum o en les quals han participat. I no només perquè en quedi constància, sinó per aprendre.

La pandèmia de COVID-19 ens ha causat molt de patiment. Hem perdut familiars, amics, veïnats; moltes persones han estat greument malaltes, altres han patit l'estrès de la incertesa laboral i econòmica. Però la pandèmia també ens ha ensenyat i ens ha fet veure encara de manera més clara la necessitat d'avançar en aspectes crucials, com per exemple els sistemes de registre i gestió de dades massives.

Aquesta memòria d'actuacions ens ha de servir per recordar tot el que hem après i ser conscients dels punts de millora, en molts dels quals les comunitats autònomes ja treballam de manera conjunta i coordinada amb el Ministeri de Sanitat.

Vull acabar donant les gràcies una vegada més a tots els professionals del sistema sanitari de les Illes Balears per la seva implicació, per la capacitat d'adaptació i l'excel·lència de la seva labor en un moment tan difícil. El nostre capital humà és el nostre tresor.

ÍNDEX

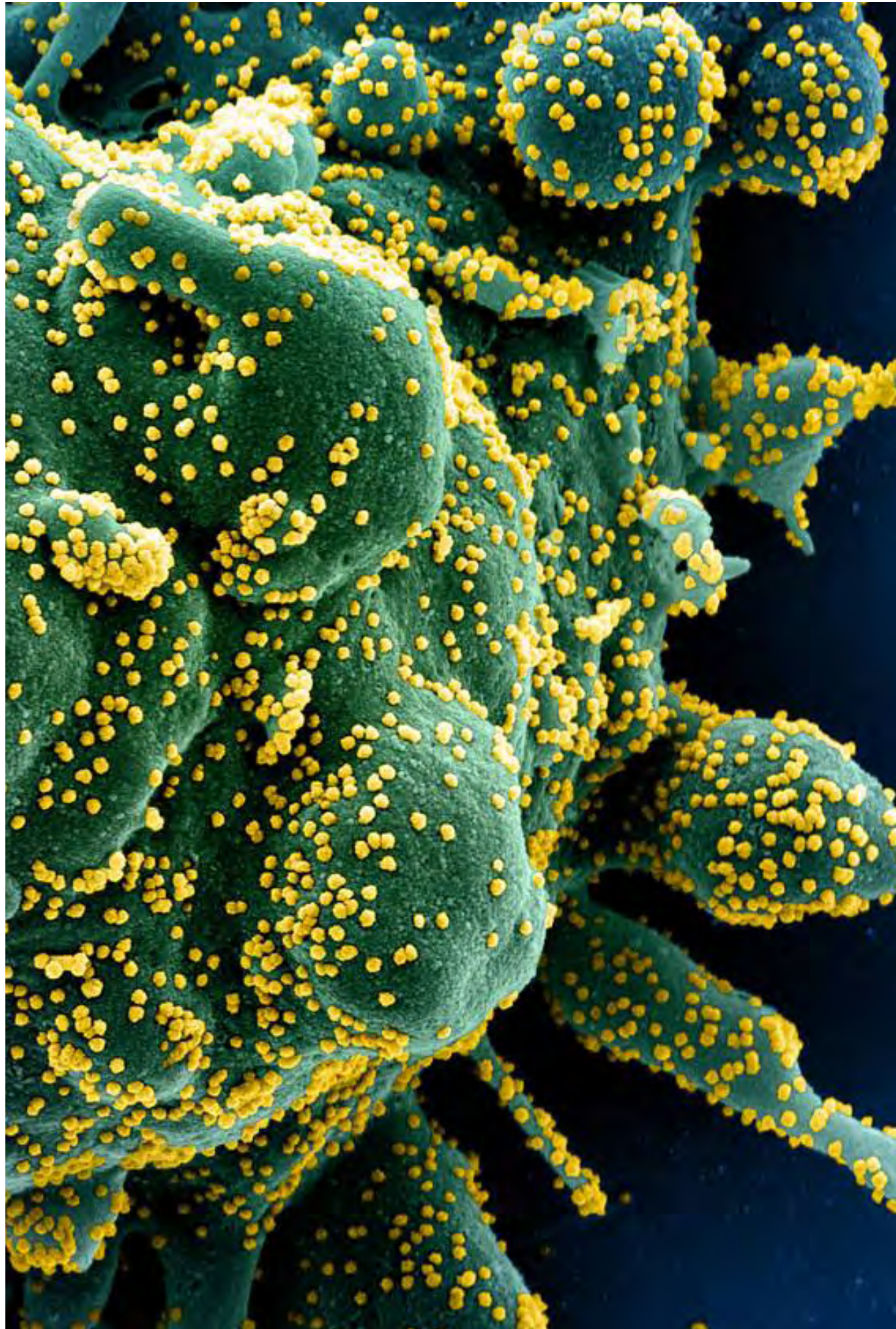
1. INTRODUCCIÓ	1
1.1 Objectius	1
1.2 Antecedents	1
1.3 Context prepandèmic	2
1.3.1 Àmbit internacional	2
1.3.2 Àmbit nacional	2
1.3.3 Àmbit balear	4
2. CARACTERITZACIÓ DE LA PANDÈMIA	7
2.1 El SARS-CoV-2	7
2.1.1 Característiques generals dels coronavirus	7
2.1.2 Mecanismes de transmissió del SARS-CoV-2	7
2.1.3 Manifestacions clíniques de la COVID-19	8
2.2 Evolució de la pandèmia a les Illes Balears	9
3. GESTIÓ DE LA PANDÈMIA	29
3.1 Coordinació i col·laboració entre institucions	29
3.1.1 Els comitès, les comissions i els grups de treball	29
3.1.2 Prevenció i seguretat ciutadana	31
3.2 Preparació i planificació de mesures	38
3.2.1 Legislació i normativa autonòmica	38
3.2.2 Suport informatiu, tècnic i documental	52
3.2.3 Pla de desescalada	53
4. CAPACITATS DEL SISTEMA SANITARI PÚBLIC BALEAR: RECURSOS PER A L'ABORDATGE DE LA CRISI	57
4.1 Vigilància epidemiològica	57
4.1.1 Unitat de brots COVID-19	59
4.1.2 Estudis de cribratge i detecció ampliada	60
4.2 Central de Coordinació COVID-19	64
4.3 Vigilància microbiològica	66
4.4 Desenvolupament dels sistemes d'informació sanitària	72
4.5 Control i trasllats sanitaris d'accés i sortida de les Illes Balears	74
4.5.1 Control sanitari a ports i aeroports	74
4.5.2 Control sanitari de les persones estrangeres que arribaven de manera irregular a les Illes Balears	76
4.5.3 Retorn i trasllat segur al lloc de residència	76

4.6 Atenció i informació a la ciutadania	77
4.6.1 El portaveu del Comitè de Gestió de Malalties Infeccioses de les Illes Balears	77
4.6.2 Línia 900 informació telefònica	78
4.6.3 Línia InfoCOVID	79
4.6.4 Comunicació digital	80
4.6.5 Intervencions comunitàries	83
4.7 Atenció primària	88
4.8 Atenció hospitalària i serveis d'emergència sanitària	90
4.9 Els professionals	92
4.9.1 Salut laboral	97
4.10 Recursos materials	98
4.11 Infraestructures	100
4.11.1 Hospital provisional de campanya	100
4.11.2 Dispositius de suport a l'atenció primària	101
4.11.3 Punts de vacunació massiva	101
4.11.4 Infraestructures de suport	102
4.12 Impacte de la pandèmia en les residències de gent gran	104
4.13 Vacunació	106
4.13.1 Certificat COVID digital de la UE (CCD-UE)	108
5. RECERCA, DESENVOLUPAMENT I INNOVACIÓ	111
5.1 Activitats i resultats d'R+D relacionades directament amb la COVID-19	111
5.1.1 Convocatòria de projectes COVID-19	111
5.1.2 Producció científica relacionada amb la COVID-19	115
6. REFLEXIONS I RECAPITULACIÓ	117
7. BIBLIOGRAFIA	125
8. ANNEXOS	126
ANNEX 1. Relació de comitès, comissions i grups de treball. Apartat 3.1.1	126
ANNEX 2. Llista de documents elaborats pels diferents organismes de la Conselleria de Salut i Consum durant la pandèmia, inclouen els procediments realitzats en col·laboració amb altres entitats externes (ordenats alfabèticament). Apartat 3.2.2	134
ANNEX 3. Funcions de la Central de Coordinació COVID-19. Apartat 4.2.	142
ANNEX 4. Protocols COVID-19 presentats al Comitè d'Ètica de la Investigació de les Illes Balears 2020-2022. Apartat 5.1.1	144
ANNEX 5. Investigació. Producció científica relacionat amb la COVID-19. Llistat de publicacions. Illes Balears. Apartat 5.1.2	154

ABREVIATURES

ADN	Àcid desoxiribonucleic
AENA	Aeroports Espanyols i Navegació Aèria
ASEF	Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera
ASMEN	Àrea de Salut de Menorca
BOIB	Butlletí Oficial de les Illes Balears
CA	Comunitat autònoma
CAIB	Comunitat autònoma de les Illes Balears
CASCOIB	Comitè d'Alerta de Seguiment de la COVID-19 a les Illes Balears
CCAES	Centre de Coordinació d'Alertes i Emergències Sanitàries
CC-COVID-19	Central de Coordinació COVID-19
CCD-UE	Certificat COVID digital de la UE
CCUM	Centre Coordinador d'Urgències Mèdiques
CE	Comunitat Europea
CINS	Comissió Interterritorial del Sistema Nacional de Salut
CNM	Centre Nacional de Microbiologia
COFIB	Col·legi Oficial de Farmacèutics de les Illes Balears
COVID-19	Malaltia per coronavirus de 2019
CSP	Comissió de Salut Pública
CVS	Consulta virtual de salut
DG	Direcció general
DGC	Direcció General de Comerç
DGSPP	Direcció General de Salut Pública i Participació
DGTIC	Departament de Tecnologia de la Informació i la Comunicació
ECDC	Centre Europeu per al Control i la Prevenció de Malalties
EPI	Equip de protecció individual
ESIR	Infermeres de suport en residències
ESPII	Emergència de salut pública d'importància internacional
FELIB	Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears
GSAIB	Gestió Sanitària i Assistencial de les Illes Balears
HCIN	Hospital Comarcal d'Inca
HCM	Hospital Can Misses
HFOR	Hospital de Formentera
HMAN	Hospital de Manacor
HMO	Hospital Mateu Orfila
HSLI	Hospital Universitari Son Llàtzer
HUSE	Hospital Universitari Son Espases
IA	Incidència acumulada

IMAS	Institut Mallorquí d'Afers Socials
IMV	Incidents de múltiples víctimes
INFOSALUT	Butlletí de Gestió del Coneixement Sistema Sanitari Públic dels Illes Balears
IRAGH	Infeccions respiratòries agudes greus hospitalitzades
IRAS	Infeccions respiratòries agudes
ISCI	Institut de Salut Carlos III
LCSP	Llei de contractes del sector públic
OMS	Organització Mundial de la Salut
OSMIB	Oficina de Salut Mental de les Illes Balears
OTIC	Oficina de Tecnologies de la Informació
PAC	Punt d'atenció continuada
PCR	Reacció en cadena per la polimerasa
PDIA	Prova de detecció d'infecció activa per a COVID-19
PLATERBAL	Pla Territorial de Protecció Civil
PRAg	Prova ràpida d'antígens
QSSI	Plataforma de queixes i suggeriments i sol·licitud d'informació
RdP	Roda de premsa
REGVACU	Sistema d'informació per al seguiment de la vacunació contra la COVID-19
RENAVE	Xarxa Nacional de Vigilància Epidemiològica
RSI	Reglament sanitari internacional
SAMU 061	Servei d'assistència mèdica d'urgències
SARS-CoV-2	Coronavirus 2 de la síndrome respiratòria aguda greu
SAU	Servei d'atenció als usuaris
SEIB	Servei d'Emergències de les Illes Balears
SITIBSA	Servei d'Informació Territorial de les Illes Balears
SIViEs	Sistema de vigilància a Espanya
SIVIRA	Sistema de vigilància de la infecció respiratòria aguda
SM	Salut mental
SNS	Sistema Nacional de Salut
SPRL	Servei de prevenció de riscos laborals
SpTH	Spain Travel HHealth
SUAP	Servei d'urgències d'atenció primària
UCI	Unitat de vigilància intensiva
UE	Unió Europea
UIB	Universitat de les Illes Balears
UVAC	Unitat volant d'atenció a la COVID-19
VRS	Virus respiratori sincicial
ZBS	Zona bàsica de salut

1. INTRODUCCIÓ

1.1 Objectius

Mitjançant aquest document, la Conselleria de Salut i Consum vol aportar informació i documentació sobre la pandèmia provocada pel virus SARS-CoV-2 a les Illes Balears. L'evolució al llarg de gairebé tres anys des que va començar la pandèmia i els mecanismes posats en marxa per la comunitat autònoma per afrontar aquesta crisi sanitària sense precedents.

La ràpida expansió internacional del virus SARS-CoV-2 va provocar un impacte social, econòmic i sanitari enormes i va obligar a adoptar mesures extraordinàries de confinament social per frenar-ne la propagació, i a la reestructuració sanitària per evitar-ne el col·lapse.

Davant aquesta situació inesperada i imprevisible, s'han posat a prova les estructures i el funcionament del Sistema Nacional de Salut. Els sistemes de salut de totes les comunitats autònomes es van haver de preparar per proporcionar la millor resposta en tots els àmbits.

Aquest document de tipus compendi reflecteix les principals línies d'acció preses en situacions mai no viscudes, així com els recursos i circuits implementats, amb la intenció de contribuir a generar coneixement sobre la gestió de la pandèmia a la ciutadania en general i als gestors, polítics i professionals en particular. Això, juntament amb tota la documentació generada per tots els organismes implicats, pot ser de gran utilitat en cas que en el futur ens hàgim d'enfrontar a escenaris semblants.

1.2 Antecedents

Un treballador d'un mercat de marisc de la ciutat xinesa de Wuhan va ser ingressat a l'hospital de la seva ciutat el 26 de desembre de 2019, sis dies després de l'inici de la malaltia, amb pneumònia greu i insuficiència respiratòria aguda. Es va descartar la presència de tots els patògens respiratoris habituals i va començar la cerca de l'agent etiològic en neteges broncoalveolars del pacient.

El dia 7 de gener de 2020 les autoritats xineses identificaren com a agent causant del brot un nou tipus de virus. Mitjançant la seqüenciació massiva, es va determinar la presència d'un virus pertanyent al gènere Betacoronavirus (subgènere Sarbecovirus) que passaria a ser el setè coronavirus amb capacitat d'infectar els humans. En van compartir la seqüència genètica el 12 de gener de 2020.

El 23 de gener de 2020, es va declarar el confinament de Wuhan i la seva província, quan ja s'havien diagnosticat 1.100 casos i havien mort 41 persones. Aquesta primera quarantena va afectar 20 milions de persones.

Els representants del Ministeri de Salut de la República Popular de la Xina van informar sobre la situació i les mesures de salut pública que s'adoptaven. «En aquests moments hi ha 7.711 casos confirmats i 12.167 casos sospitosos en tot el país. Dels casos confirmats, 1.370 són greus i ja s'han registrat 170 víctimes mortals. 124 persones s'han recuperat i han rebut l'alta hospitalària»¹.

L'epidemiòleg xinès que va prendre aquesta decisió va ser Zhong Nanshan, qui va explicar, davant els periodistes de Wuhan, que l'única recepta possible contra una malaltia per a la qual no hi havia vacuna ni tractament específic era la detecció precoç, l'aïllament primerenc i la distància social [\(1\)](#).

La denominació que va establir l'Organització Mundial de la Salut (OMS) per a aquest tipus de coronavirus és SARS-CoV-2² i per a la malaltia, COVID-19. L'OMS va elevar l'11 de març de 2020 la situació d'emergència de salut pública ocasionada per la COVID-19 a pandèmia internacional.

¹ OMS. Nota de premsa. 30/01/2020.

² En anglès *Severe acute respiratory syndrome coronavirus 2*.

1.3 Context prepandèmic

1.3.1 Àmbit internacional

El Comitè d'Emergències del Reglament Sanitari Internacional (RSI, 2005) de l'OMS declarava el brot del nou coronavirus SARS-CoV-2 una emergència de salut pública d'importància internacional³ (ESPII)⁴, en la sessió de 30 de gener de 2020. En aquest moment s'inicia l'alerta mundial per la COVID-19⁵.

L'OMS va publicar el 24 de febrer de 2020 el Pla Estratègic de Preparació i Resposta⁶, en el qual s'esbossaven les mesures integrals que tots els països havien d'adoptar per eliminar-ne la transmissió i salvar vides. Es van establir un conjunt d'intervencions com ara la detecció precoç i l'aïllament i l'atenció dels casos, el rastreig de contactes i la quarantena amb suport, l'ús de mascaretes mèdiques, la distància, la ventilació, la prevenció i el control d'infeccions en els establiments de salut o l'adopció d'un enfocament basat en els riscos en reunions multitudinàries o amb pocs integrants, i en els viatges.

1.3.2 Àmbit nacional

En l'avaluació del Centre de Coordinació d'Alertes i Emergències Sanitàries (CCAES) del Ministeri de Sanitat s'especificava que l'objectiu principal de l'aplicació de l'RSI era garantir la seguretat sanitària⁷.

El Consell de Ministres va aprovar la creació del Comitè de Coordinació Interministerial davant l'Amença per a la Salut Pública produïda pel Coronavirus el 4 de febrer de 2020⁸.

En el Consell Interterritorial de l'SNS de 25 de febrer de 2020 s'acordava, amb el Ministeri de Foment, Aeroports Espanyols i Navegació Aèria (AENA) i Ports de l'Estat, incrementar la informació als viatgers en els ports i aeroports. A més, es preparaven fullets informatius amb mesures bàsiques de prevenció i recomanacions per difondre en els avions que aterraven a Espanya, especialment en els que procedien de zones de risc. Aquestes zones eren tot el país de la Xina (no només la província de Hubei), Corea del Sud, el Japó, Singapur, l'Iran i quatre regions del nord d'Itàlia: Llombardia, el Vèneto, el Piemont i l'Emília-Romanya.

El Centre Nacional de Microbiologia (CNM) va confirmar el primer cas de SARS-CoV-2 el 31 de gener de 2020. Es tractava d'un cas lleu, un pacient alemany ingressat a La Gomera (Illes Canàries).

El segon cas a Espanya i primer de les Illes Balears va ser un home d'origen britànic resident a Marratxí el 7 de febrer de 2020. L'alerta va arribar des de Gran Bretanya a través del Servei de Salut Pública britànic ja que era un contacte estret d'un cas britànic procedent de Singapur que va estar esquiant als Alps. El tercer cas va iniciar símptomes el 24 de febrer a l'illa de Tenerife (Illes Canàries) i procedia de Milà.

A finals de febrer de 2020 el Ministeri de Sanitat va publicar les dades dels casos que es produïen a Espanya per comunitat autònoma (CA)⁹:

3 En anglès *Public Health Emergency of International Concern* (PHEIC).

4 Un ESPII es defineix en l'RSI (2005) com «un esdeveniment extraordinari que constitueix un risc per a la salut pública d'altres estats a causa de la propagació internacional d'una malaltia, i podria exigir una resposta internacional coordinada».

5 Segona reunió del Comitè d'Emergències del Reglament Sanitari Internacional (2005) sobre el brot del nou coronavirus (2019-nCoV). Acta de la reunió

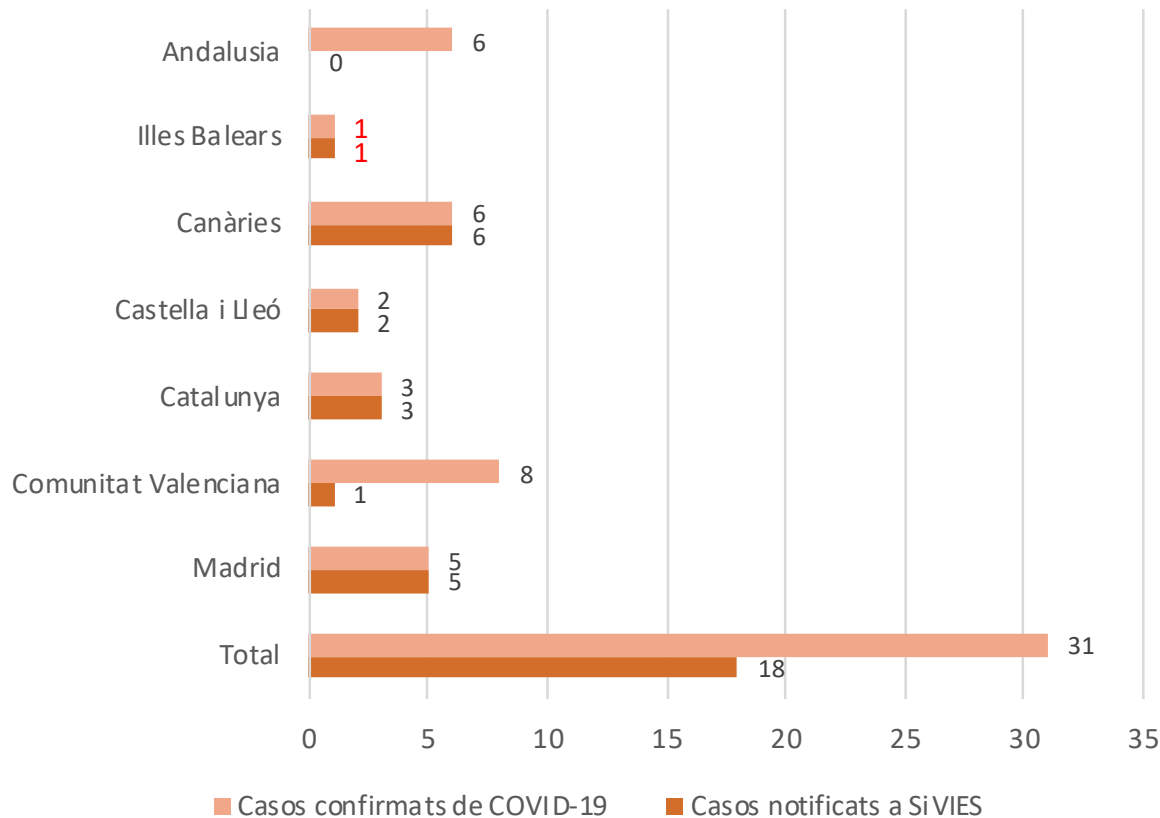
6 OMS. Pla estratègic de preparació i resposta per a la malaltia per coronavirus 2019 (COVID-19). Versió preliminar.

7 MINISTERI DE SANITAT. Valoració de la declaració del brot de nou coronavirus 2019 (nCoV) una emergència de salut pública d'importància internacional (ESPII). 31/01/2020.

8 LA MONCLOA. Nota de premsa 4/3/2020.

9 MINISTERI DE SANITAT. L'actualització de casos COVID.

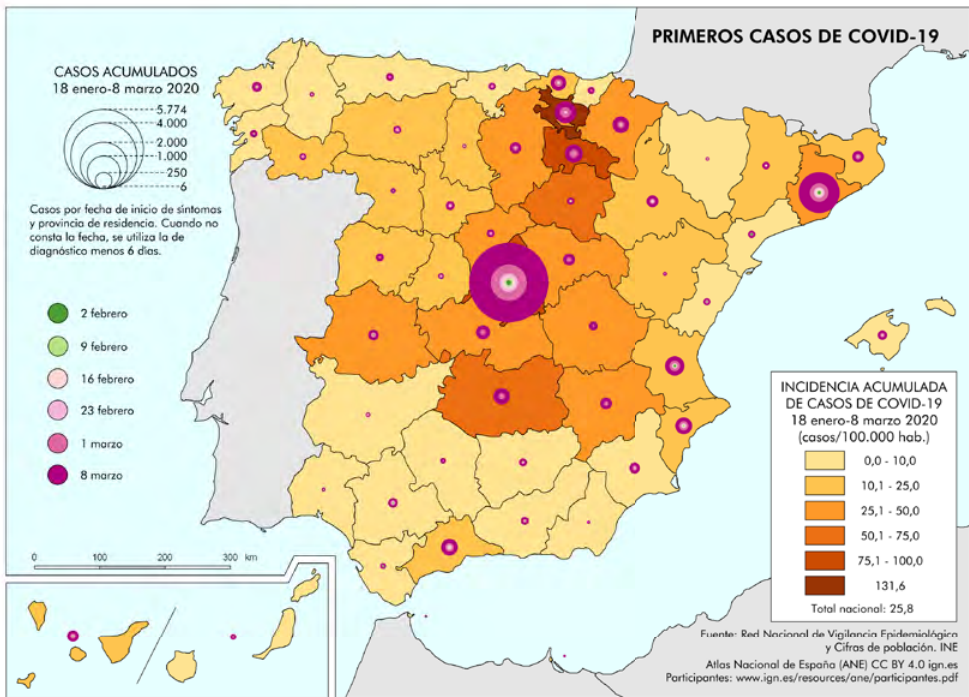
Gràfic 1. Distribució dels casos COVID-19 a Espanya, 28 de febrer de 2020

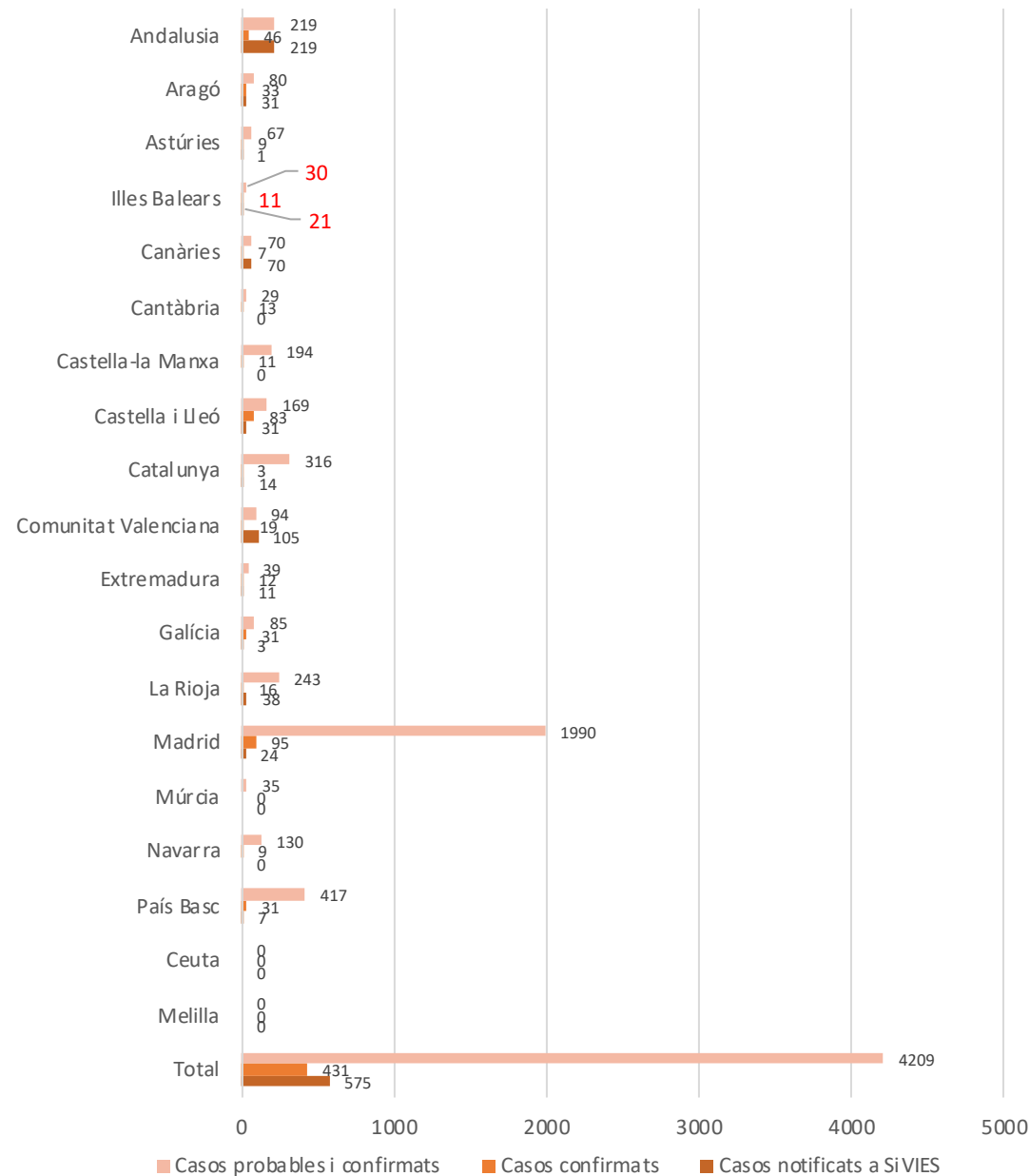
Font CNE-ISCIII. Informe COVID-19 núm. 3. Elaboració pròpia

Durant les primeres setmanes de març va començar un degoteig continuat de casos importats l'exposició de risc dels quals s'havia produït en el nord d'Itàlia i a Madrid, on ja hi començava a haver un nombre important de casos. i posteriorment es començaren a diagnosticar casos a diferents CA amb vincle amb zones d'incidència alta o bé contactes estrets de viatgers a aquestes zones.

l'ISCIII publicava l'informe COVID-19 número 8, en el qual es mostrava l'augment desmesurat de casos. En aquests moments, només es registraven els casos que requerien ingress hospitalari¹⁰.

10 CNM (ISCIII) CNE. SiVies. Informe Núm. 8. COVID-19 en España. 11/03/2020.

Gràfic 2. Distribució de casos de COVID-19 a Espanya, 13 de març de 2020

Font CNE-ISCIII. Informe COVID-19 núm. 10. Elaboració pròpia

1. Notificació agregada de casos de COVID-19
2. Casos de COVID-19 confirmats pel CNM

El 14 de març de 2020 el Govern de l'Estat espanyol va acordar declarar l'estat d'alarma en tot el territori nacional a fi d'implementar mesures de protecció de la salut pública preventives i actives per frenar l'expansió del contagi del SARS-CoV-2. Dues de les mesures derivades d'aquesta declaració que es van imposar van ser la restricció de la llibertat de circulació de les persones i la suspensió de bona part de les activitats comercials.

1.3.3 Àmbit balear

Abans de l'inici de la pandèmia de COVID-19, les Illes Balears, igual que la resta d'Espanya, tenien una situació epidemiològica estable i controlada amb una baixa incidència de malalties infeccioses d'importància per a la salut pública, que havia disminuït significativament en les darreres dècades gràcies als programes de vacunació, la millora de l'assistència sanitària i la promoció de la salut, però no estaven exemptes de brots.

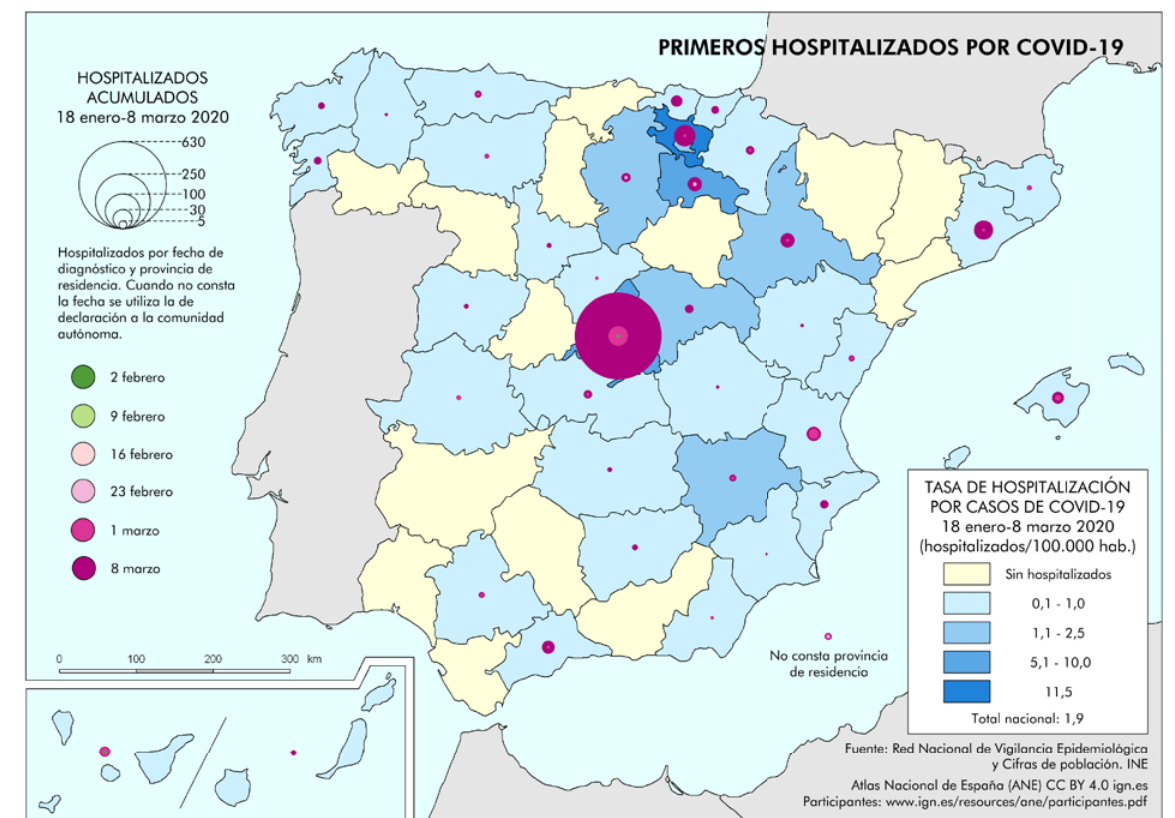
Segons les dades del Sistema de Vigilància Epidemiològica de les Illes Balears¹¹, en 2019 es van registrar un total de 15 brots alimentaris (11 Mallorca / 4 Pitiüses) i 58 brots no alimentaris (46 Mallorca / 3 Menorca / 9 Pitiüses). Respecte de les malalties presentades en forma de brot en aquest any 2019, les més incidents van ser la sarna i la infecció gonocòccica. Es van detectar també brots d'hepatitis A, gastroenteritis, giardiosis, legionel·losi, parotiditis, saturnisme, sífilis, tos ferina, tuberculosi i varicel·la. En general, les Illes Balears han gaudit d'un bon estat de salut pública amb baixos nivells de mortalitat i la taxa d'incidència de malalties infeccioses similar a altres regions d'Espanya.

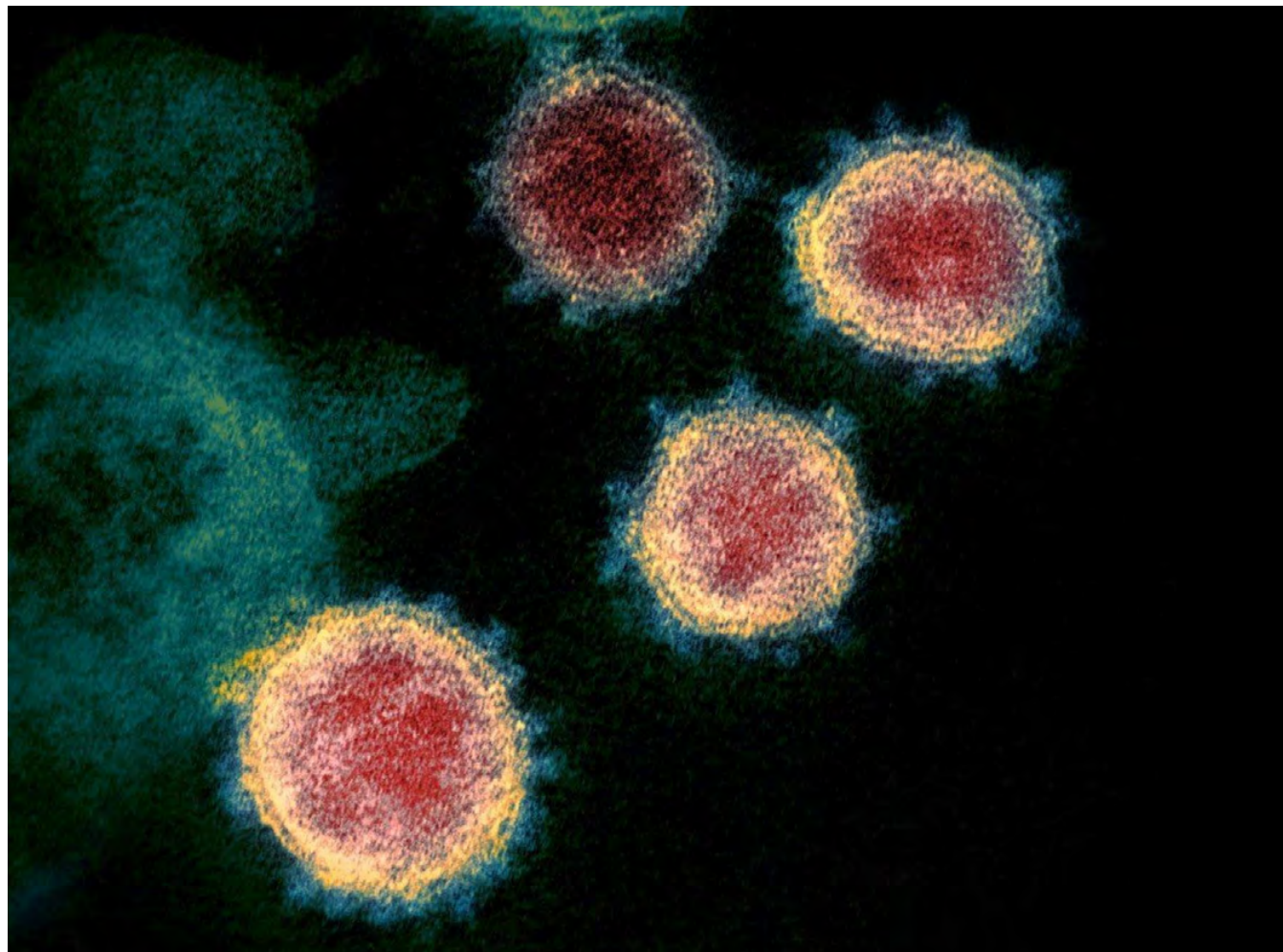
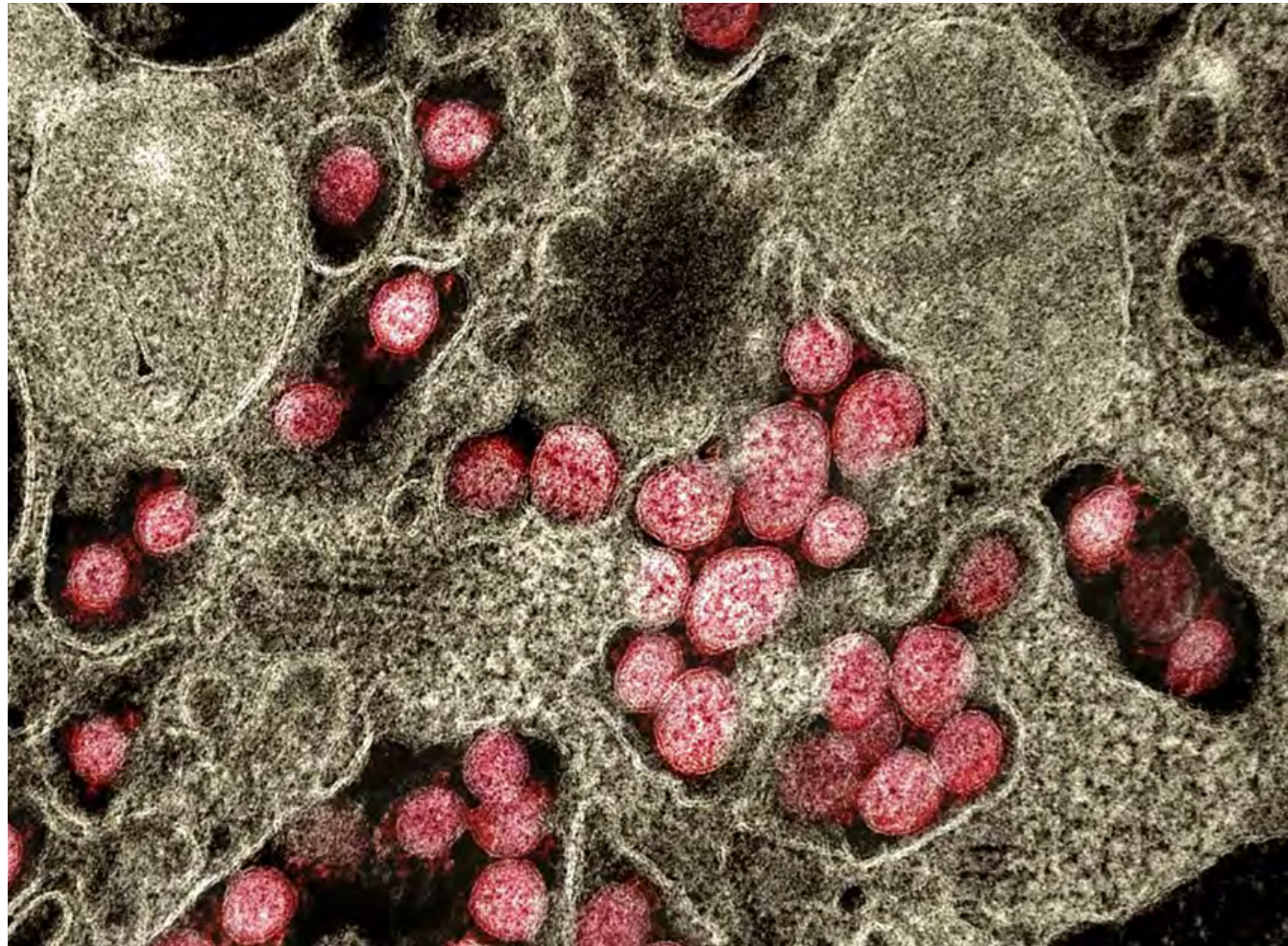
A partir de la confirmació del primer cas, van ser múltiples les persones que respongueren a la informació donada per les autoritats de salut de comunicar símptomes compatibles amb la COVID-19 a través de telèfon i no acudir per compte propi a cap servei assistencial urgent. En un moment d'escassetat de proves diagnòstiques, la Direcció General de Salut Pública i Participació (DGPiP) havia d'autoritzar totes les proves i es va establir que fos el 061 qui fes la presa de mostra en el domicili i determinàs el trasllat a l'hospital amb totes les mesures de seguretat.

El segon cas també va ser importat, en aquest cas des de Bèrgam, Itàlia, amb inici de símptomes el 29 de febrer de 2020. A la CA es van activar tots els procediments d'actuació i els recursos per afrontar la transmissió del virus.

El tercer cas va iniciar símptomes el 2 de març de 2020 i procedia de Milà. Ja començava a haver-hi un nombre important de casos. El 5 de març ja s'havien notificat a Espanya un total de 237 casos, i a les Illes Balears, 6 casos [\(2\)](#).

Per al desenvolupament del seguiment de casos i contactes, el 13 de març de 2020 es va establir a les Illes Balears un model pioner d'atenció sanitària domiciliària amb la creació d'un nou recurs, les unitats volants d'atenció al coronavirus (UVAC), integrades per personal mèdic i infermer proveïts amb equips de protecció individual (EPI) que es desplaçaven als domicilis per a la recollida de frotis nasofaringi, valoraven els símptomes de persones amb COVID-19, les condicions del domicili per a la realització d'aïllament/quarantena i, en cas necessari, el personal de la UVAC establia els pacients crítics perquè el 061 els traslladàs posteriorment [\(3\)](#).

2. CARACTERITZACIÓ DE LA PANDÈMIA

2.1 El SARS-CoV-2

2.1.1 Característiques generals dels coronavirus

D'acord amb el Comitè Internacional de Taxonomia de Virus, pertanyen a l'ordre *Nidovirales*, família *Coronaviridae*, subfamília *Coronavirinae*. De vegades, els coronavirus que infecten els animals poden evolucionar i emmalaltir les persones i convertir-se en un nou coronavirus humà. Es classifiquen en quatre gèneres (alpha, alphacoronavirus, beta, betacoronavirus, gamma, gammacoronavirus i delta, deltacoronavirus). Actualment hi ha 39 espècies de coronavirus.

Comunament conegut com a coronavirus són virus d'ARN monocatenaris amb sentit positiu, la superfície dels quals està coberta per projeccions en forma de corona, que donen el nom al virus, que inclouen espècies humanes i zoonòtiques.

La disseminació interespecífica de coronavirus en hostes nous ocorre amb freqüència; el SARS-CoV i el MERS-CoV són els exemples més notables d'infecció intraespècies cap als humans. Els coronavirus boví, respiratori caní, dromedari i l'humà HCoV-OC43 provenen potencialment del mateix ancestre comú, la qual cosa demostra la flexibilitat viral per adaptar-se a hostes nous. Estudis recents han demostrat que els coronavirus de ratapinyades van ser la font de molts coronavirus humans, inclosos el SARS-CoV-1, HCoV-229E i NL63.

En els anys 2002 i 2003 va tenir lloc una epidèmia que va afectar almenys 8.000 persones causada per un coronavirus denominat SARS-CoV relacionat amb una síndrome respiratòria severa greu. L'origen d'aquest virus, el trobam en les civetes, és a dir, en algun moment del passat un avantpassat del virus SARS-CoV que infectava civetes va ser capaç d'infectar humans, la qual cosa es coneix com un salt interespecie o zoonosi. Al seu torn, un ancestre del virus que circulava en civetes es transmetia prèviament entre ratapinyades.

L'any 2012 un altre coronavirus denominat MERS-CoV relacionat amb una síndrome respiratòria d'Orient Mitjà va causar una epidèmia que va afectar almenys 2.000 persones amb una alta taxa de letalitat. En aquest cas, es considera que l'epidèmia va ser causada per diversos episodis de zoonosi procedent de virus que circulaven en dromedaris, que adquiriren la capacitat d'infectar humans i es va transmetre entre humans de manera limitada. Els brots de SARS-CoV1 i MERS-CoV han demostrat que *Coronaviridae* és una família amb capacitat zoonòtica potencial, és a dir, que es transmet dels animals a les persones [\(4\)](#).

En el cas del brot detectat a la ciutat xinesa de Wuhan a finals de l'any 2019, els científics van poder detectar la seqüenciació genètica «DNI» de 29,903 lletres. Comparant aquest «DNI» amb una base de dades van determinar que aquest nou virus era molt semblant al virus SARS-CoV causant de l'epidèmia de 2002-2003.

2.1.2 Mecanismes de transmissió del SARS-CoV-2

Les vies de contagi entre humans es consideren similars a les descrites per a altres coronavirus, és a dir, a través de les secrecions de persones infectades, principalment per contacte directe amb gotes respiratòries de més de 5 micres produïdes en tossir o esternudar (capaces de transmetre's a distàncies de fins a 2 metres), i també a través de les mans o els fòmits contaminats amb aquestes secrecions, seguit del contacte amb la mucosa de la boca, el nas o l'ull.

Les persones infectades amb SARS-CoV-2 poden contagiar aquest coronavirus des d'alguns dies abans d'iniciar els símptomes. La càrrega viral en la faringe i el nas sembla associar-se a la transmissibilitat del SARS-CoV-2. Almenys en els casos lleus, la càrrega viral és més alta la primera setmana de la malaltia i decreix a mesura que passen els dies, sense que s'hagi aïllat el virus més enllà del 8è dia des de l'inici de la malaltia a l'orofaringe.

La infecció per SARS-CoV-2 pot ser asimptomàtica (33 a 50 %), que també pot ser contagiosa però la proporció real d'asimptomàtics en la població és desconeguda, amb estimacions variables entre els estudis, i és difícil estimar-ne el pes en la transmissió, ja que no es diferencien bé dels casos presimptomàtics i dels afectats que tenen una clínica molt lleu. La concentració de coronavirus en la gola de pacients podria explicar la pèrdua de l'olfacte i les alteracions en el gust.

2.1.3 Manifestacions clíniques de la COVID-19

Els símptomes descrits per persones amb COVID-19 varien, des dels que presenten símptomes lleus fins als que s'emmalalteixen greument. Els símptomes poden aparèixer entre el dia 2 i 14 després de l'exposició al virus. Aquest període entre l'exposició i l'aparició dels símptomes s'anomena període d'incubació, el qual s'estima que pot tenir una mitjana de 5,1 dies. Al mateix temps, el 95 % dels casos simptomàtics ja han desenvolupat els símptomes als 11,7 dies després de l'exposició. Cal remarcar que qualsevol persona pot presentar símptomes de lleus a greus.

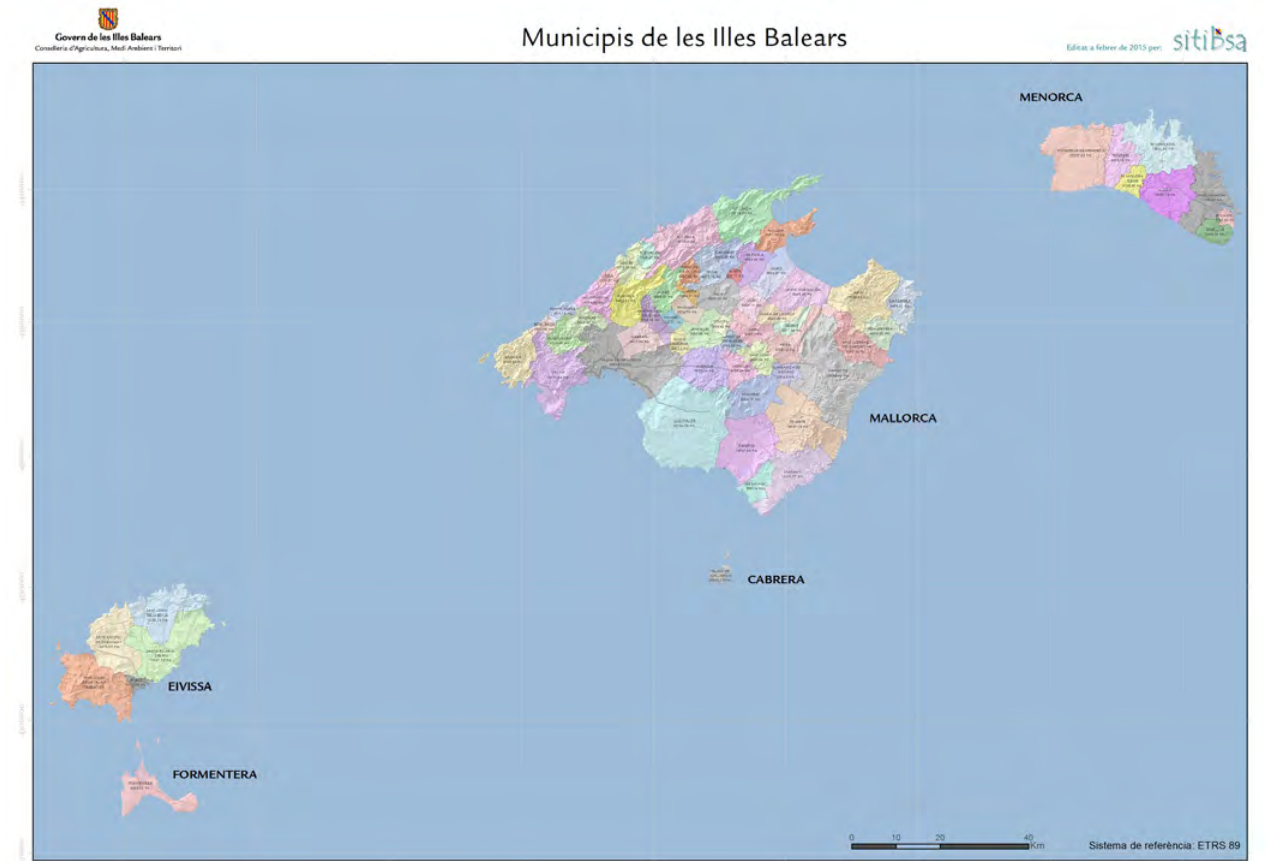
En les persones simptomàtiques, la COVID-19 típicament es presenta amb manifestacions sistèmiques i/o respiratòries, encara que també s'ha descrit clínica gastrointestinal, cardiovascular o més infreqüentment dermatològica i neurològica.

Els símptomes associats més freqüents inclouen: tos (50 %), febre subjectiva o major de 38 °C (43 %), mialgies (36 %), mal de cap (34 %), dispnea (29 %), mal de coll (20 %), diarrea (19 %), nàusees/vòmits (12 %), anòsmia, agèusia, disgèusia (<10 %), dolor abdominal (<10 %) i rinorrea (<10 %). Cal destacar que la febre no és una troballa universal en la presentació, fins i tot entre les cohorts hospitalitzades [\(5\)](#).

Els símptomes gastrointestinals són menys freqüents, encara que poden ser la primera manifestació. S'han descrit també alteracions cutànies similars a l'eritema pernio (penellons), especialment en els dits de les mans i dels peus, generalment en infants i adults joves, de vegades sense altres símptomes associats i amb la prova tècnica de laboratori de la reacció en cadena de la polimerasa (PCR)¹² negativa, la majoria de curs autolimitat i amb resolució espontània gradual.

En molts casos, la infecció per SARS-CoV-2 és asimptomàtica. En una revisió de la literatura científica s'ha estimat que la proporció de pacients asimptomàtics és del 30-40 %. La recerca duita a terme per la Universitat de Pàdua i l'Imperial College de Londres en el poble italià mostra que el 40 % de la població analitzada no tenia símptomes en el moment de la prova, alhora que tenien una càrrega viral similar a la dels pacients simptomàtics [\(6\)](#).

¹² En anglès: *Polymerase Chain Reaction*.

2.2 Evolució de la pandèmia a les Illes Balears

Des de l'inici de la pandèmia el 31 de gener de 2020 i fins al 28 de març de 2022 es van identificar a les Illes Balears sis onades epidèmiques de COVID-19.

Una onada epidèmica implica un nombre creixent de persones malaltes, un pic definit i després una disminució, amb patrons de pujades i baixades en què es pot veure que prèviament s'ha baixat prou i que s'està pujant.

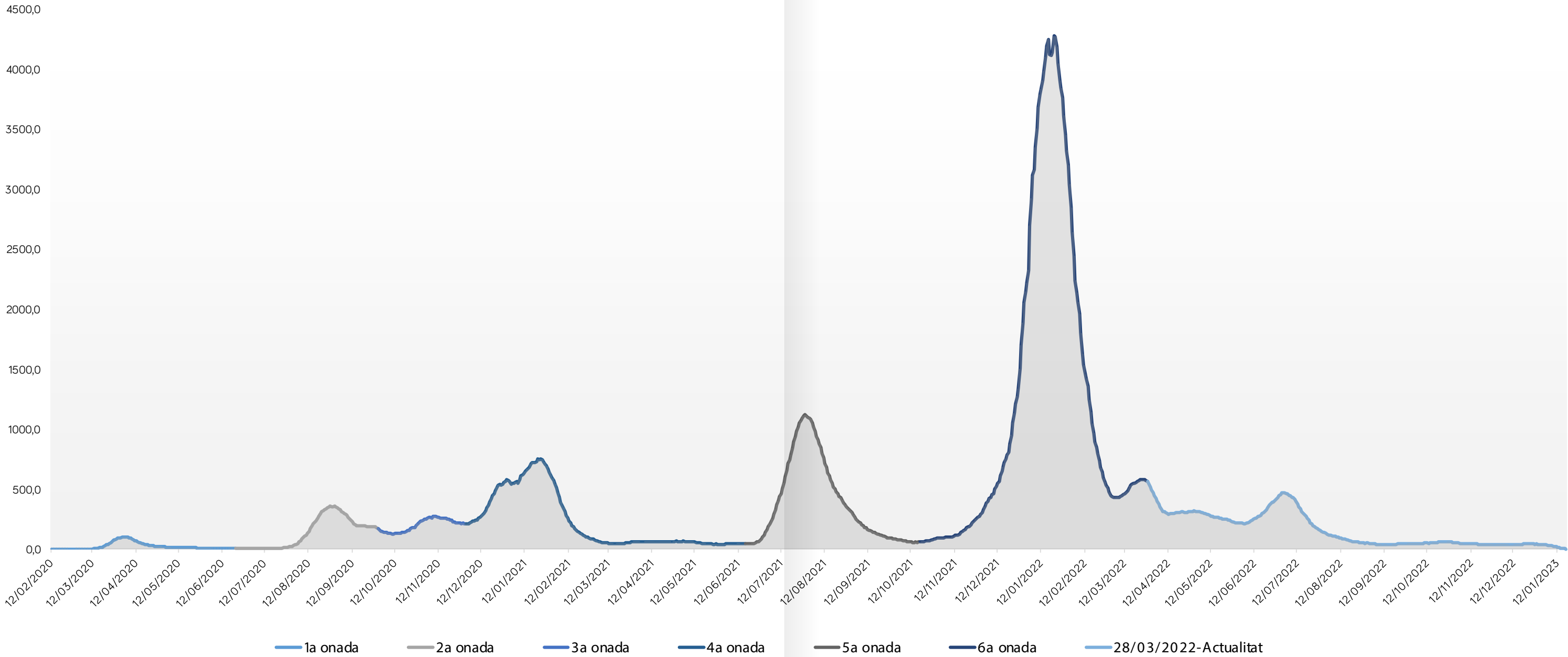
L'OMS afirma que per decretar la fi d'una onada pandèmica «el virus ha d'estar sota control i els casos s'han de reduir substancialment». Per decretar una nova onada és necessari un creixement sostingut de casos.

Les dades dels intervals d'aquestes sis onades s'han obtingut sobre la base de l'anàlisi de l'evolució d'incidència acumulada (IA) a catorze dies per 100.000 habitants a les Illes Balears i els períodes fixats per l'equip d'epidemiologia.

Cal assenyalar que les dades d'inici i fi de les onades de les Illes Balears no es corresponen amb els períodes epidèmics establerts pel Ministeri de Sanitat per al conjunt d'Espanya, en què s'han tingut en compte totes les dades del Registre nacional aportades per totes les CA.

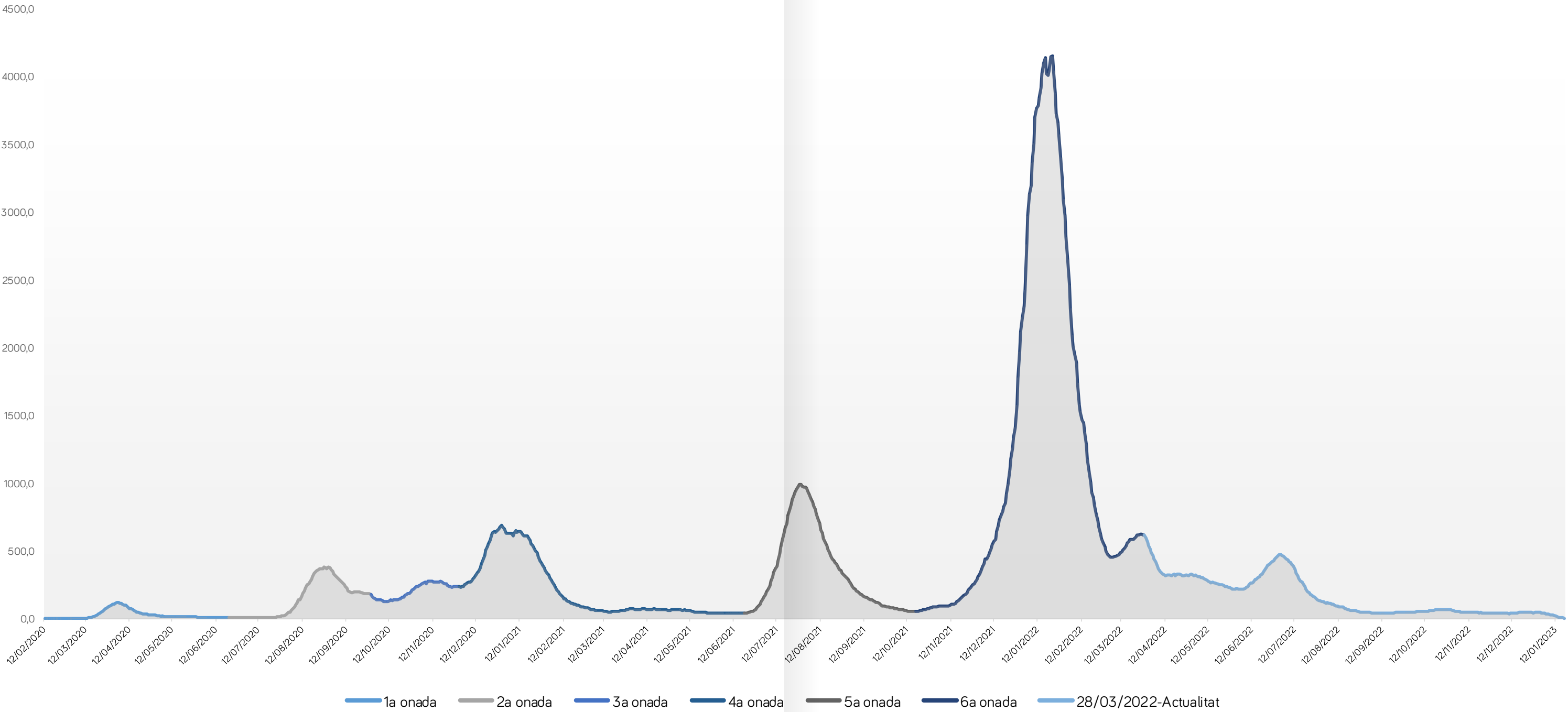
Les dades de cada una de les Illes Balears reflecteixen altres períodes de temps. Les gràfiques mostren les dades del 12/02/2020 al 12/01/2023.

Gràfic 3. IA a 14 dies per 100.000 habitants a les Illes Balears

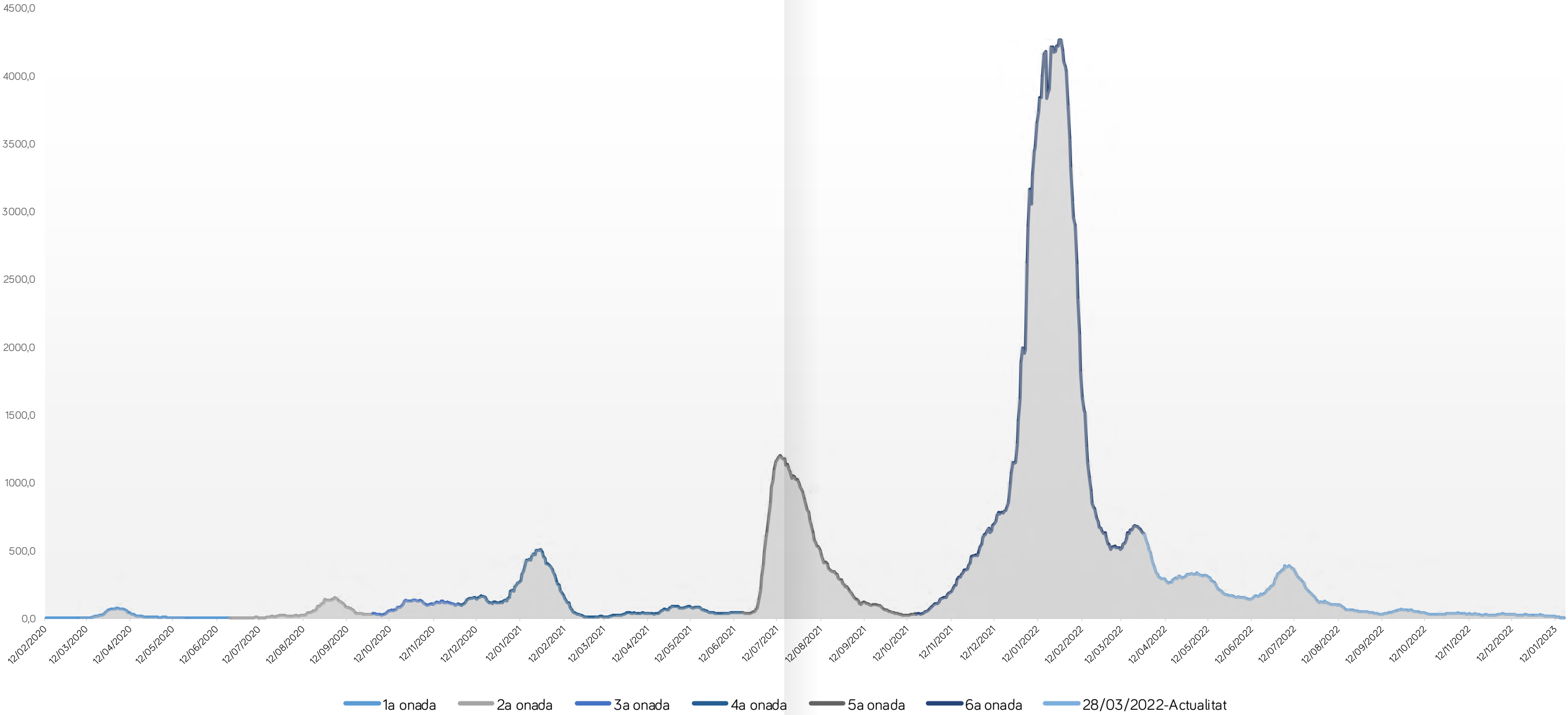
Font: Servei d'Epidemiologia de les Illes Balears

Gràfic 4. IA a 14 dies per 100.000 habitants a l'illa de Mallorca

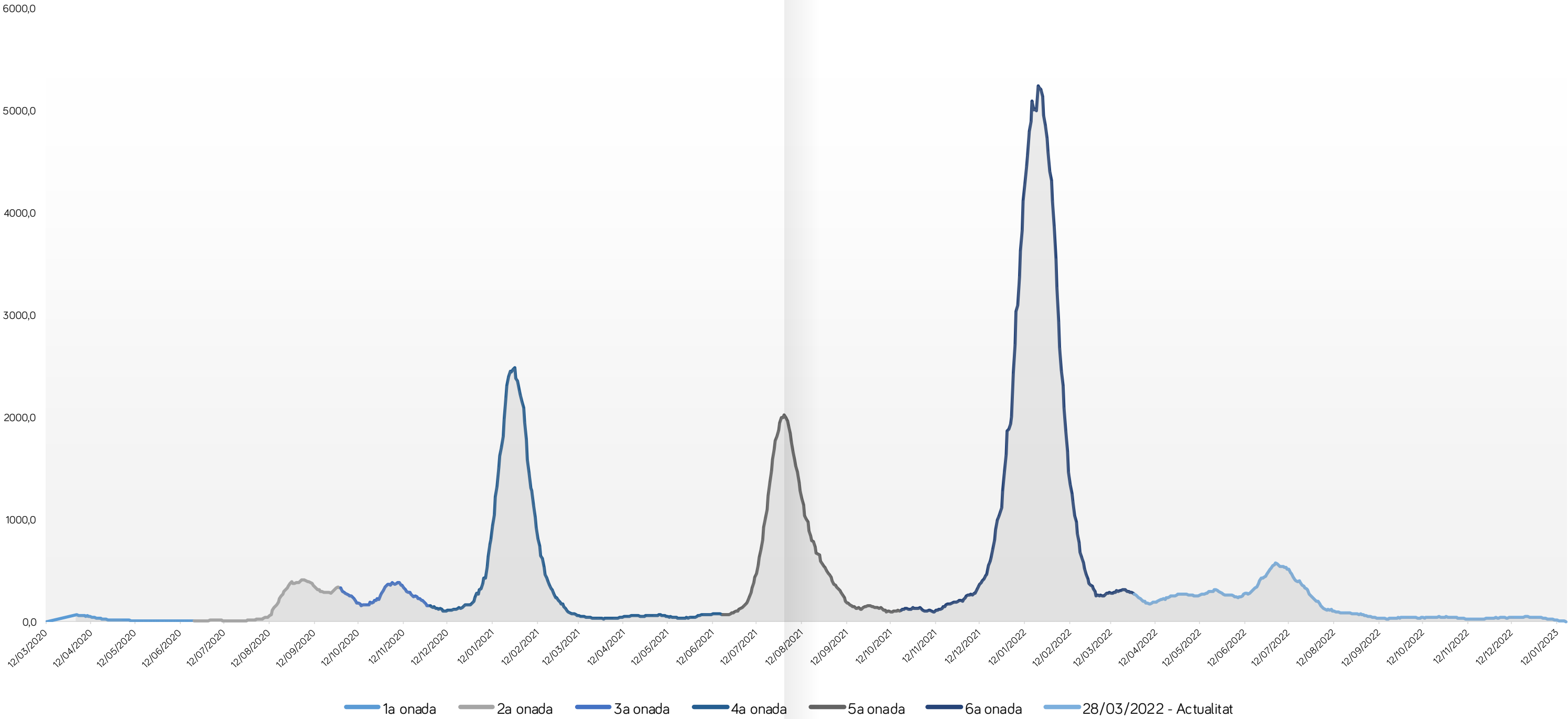
Font: Servei d'Epidemiologia de les Illes Balears

Gràfic 5. IA a 14 dies per 100.000 habitants a l'illa de Menorca

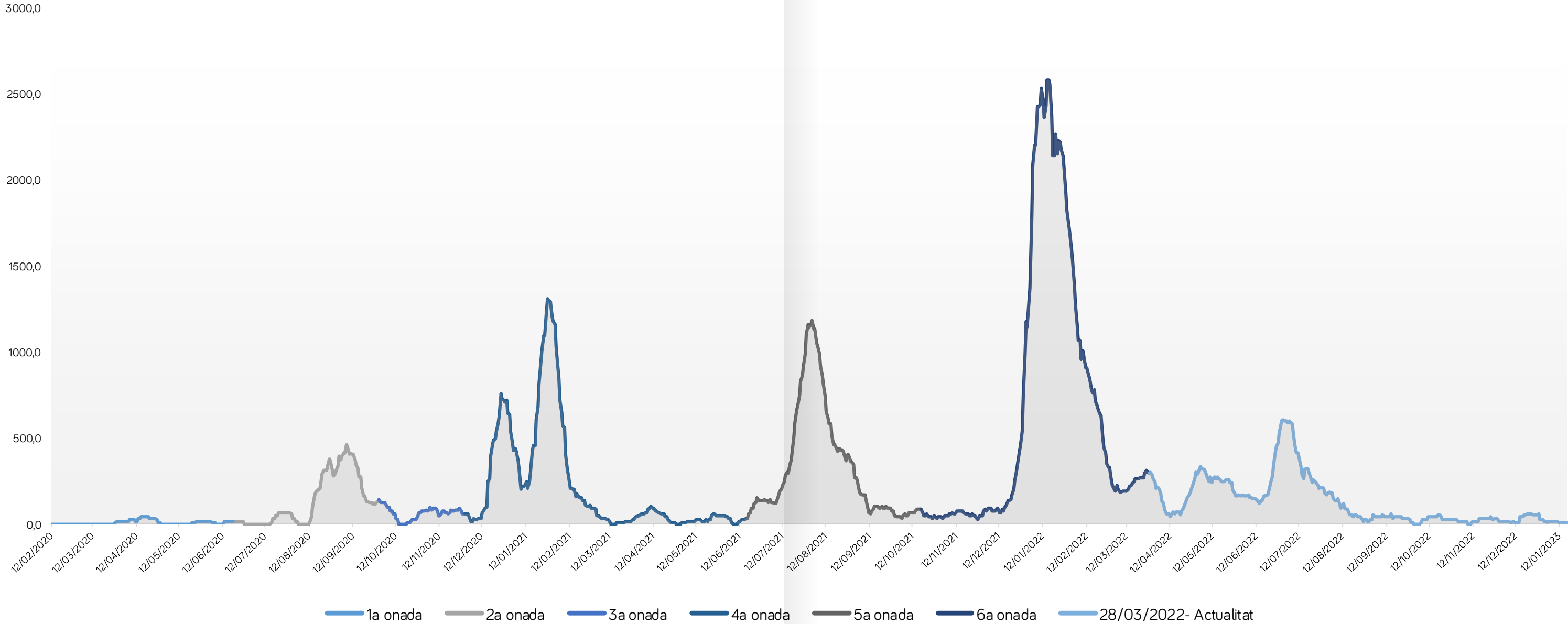
Font: Servei d'Epidemiologia de les Illes Balears

Gràfic 6. IA a 14 dies per 100.000 habitants a l'illa d'Eivissa

Font: Servei d'Epidemiologia de les Illes Balears

Gràfic 7. IA a 14 dies per 100.000 habitants a l'illa de Formentera

Font: Servei d'Epidemiologia de les Illes Balears

Primera onada epidèmica
(09/02/2020-21/06/2020)

Taula 1. Referències principals del període 1

Referències principals de la primera onada							
Període 1	Dates	Nre. de positius	IA 14 dies per 100.000 hab.	Hospitalitzacions UCI	Hospitalitzacions	Domicilis	Defuncions
Inici	09/02/2020	1	0,1	-	-	-	231
Pic	03/04/2020	113 (24/03/2020)	103,9 (03/04/2020)	107	448	-	
Final	21/06/2020	3	4,5	12	39	99	
	Total casos	2.477					

Font: Servei d'Epidemiologia i Observatori de dades del Servei de Salut

A partir de principis del mes de març de 2020 va augmentar el nombre de consultes telefòniques de persones que semblava que complien algun dels criteris diagnòstics de COVID-19. L'atenció del 061 va començar a ser difícil de manejar pel volum de consultes i que, a més, duïen el seguiment dels contactes estrets de casos amb el suport del Servei d'Epidemiologia¹³.

Durant els primers mesos l'assessorament i la revisió dels protocols de contenció de la transmissió en els diferents àmbits (socio sanitari, penitenciari, menors, laboral, turisme, esports, educació, etc.) es va fer a través de reunions presencials i per videoconferència amb professionals de la Conselleria de Salut i Consum, ajuntaments, altres conselleries, serveis sanitaris privats i públics per coordinar l'actuació i la informació en l'àmbit sanitari davant el SARS-CoV-2.

La primera pròrroga de l'estat d'alarma (del 30 de març al 12 d'abril) va ser la més restrictiva, amb suspensió de totes les activitats excepte les considerades essencials. La segona pròrroga (del 13 al 26 d'abril) va suposar la tornada a la feina en activitats no essencials en les quals no es podia implementar el teletreball. En la tercera pròrroga (del 27 d'abril al 10 de maig) es va permetre la sortida dels infants menors de 14 anys acompanyats per adults a una distància menor a 1 km del seu domicili.

Durant el mes de març de 2020 es van començar a utilitzar com a proves diagnòstiques nous tests basats en la detecció d'anticossos, amb poc èxit fins que es va disposar de proves serològiques mitjançant tècniques d'alt rendiment que oferien una fiabilitat alta.

L'increment exponencial ràpid de casos confirmats o en recerca, i sobretot l'aparició de casos greus de malaltia respiratòria hospitalitzats feia sospitar que hi havia ja una gran taxa de transmissió comunitària del virus. A les Illes Balears es va aconseguir frenar la velocitat de contagi a finals de març. Quant al control epidemiològic inicial, els primers casos COVID-19 van ser clarament importats des de països tercers on hi havia casos que es començaven a diagnosticar.

Per al desenvolupament del seguiment de casos i contactes, atès que el SARS CoV-2 no afectava igual totes les persones, eren nombrosos els casos lleus i d'urgència extrema els que evolucionaven a un estat més greu. A les Illes Balears es va establir el 13 de març de 2020 un model pioner d'atenció sanitària domiciliària amb la creació d'un recurs nou: les unitats volants d'atenció al coronavirus (UVAC), que van passar a assumir la majoria de funcions que fins aleshores havia duit a terme el 061, estaven integrades per personal mèdic i infermer de l'atenció primària, proveïts d'equips de protecció individual (EPI), que es desplaçaven als domicilis per a la recollida de frotis nasofaringi, valoraven els símptomes de persones amb COVID-19, les condicions del domicili per a la realització d'aïllament/quarantena i, en cas necessari, el personal de la UVAC estabilitzava els pacients crítics perquè el 061 els traslladàs posteriorment (3).

El canvi en l'estratègia de vigilància i control de la COVID-19 a escala nacional (BOE núm. 133, d'11/05/2020) va suposar que les unitats de salut pública de les CA havien d'obtenir cada dia informació sobre els casos sospitosos i confirmats de COVID-19 dels serveis d'atenció primària i hospitalària, tant del sistema públic com del privat, així com dels serveis de prevenció de riscos laborals, i l'atenció primària es va convertir en el primer lloc per detectar, diagnosticar i controlar els casos de COVID-19.

13 GIMÉNEZ DURÁN J. [et al]. «Pandemia por Coronavirus en Illes Balears, primera onda epidèmica» Rev. Medicina Balear 2020; 35 (4):34-48.

Segona onada epidèmica
(22/06/2020–30/09/2020)

Taula 2. Referències principals del període 2

Referències principals de la segona onada							
Període 2	Dates	Nre. de positius	IA 14 dies per 100.000 hab.	Hospitalitzacions UCI	Hospitalitzacions	Domicilis	Defuncions
Inici	22/06/20	0	4,8	12	38	100	157
Pic	30/08/20	374 (19/08/2020)	357,4 (30/08/2020)	53	276	5.865	
Final	30/09/20	114	174,5	55	235	3.900	
	Total casos	12.225					

Font: Servei d'Epidemiologia i Observatori de dades del Servei de Salut

En aquest període es va establir una estratègia de vigilància de COVID-19 mitjançant el control dels brots que apareixien. En la primera onada, el desbordament de casos i l'escassetat de mitjans diagnòstics en l'àmbit de tot Espanya va dificultar la contenció de brots epidèmics amb les mesures establertes, la qual cosa va implicar un canvi en el protocol de contenció dels brots.

Atès que des de l'11 de maig l'Estratègia nacional havia canviat, de manera que l'atenció primària podia fer els diagnòstics amb proves PCR, també en les darreres setmanes del primer període, es va iniciar l'estudi de brots. Per a això el Servei de Salut va formar una sèrie de professionals sanitaris assistencials que van passar a integrar la Central de Coordinació COVID-19 (CC-COVID-19). Aquests professionals estaven dirigits per un equip que es coordinava amb el Servei d'Epidemiologia, al qual notificaven els brots, els comunicaven al Ministeri i els seguien fins que acabaven.

A partir de juliol de 2020 la incidència de casos va començar a augmentar de bell nou coincidint amb l'obertura de fronteres als vols europeus i de la posada en marxa de la indústria turística. En aquest període es va començar a saber que hi havia variants antigèniques noves del virus SARS-CoV-2, responsables dels grans brots de COVID-19 que van aparèixer entre els temporers agrícoles i treballadors d'escorxadors.

L'evolució de la pandèmia va fer necessària la distribució de tasques d'identificació, seguiment i control de les quarantenes per a cada illa, i posteriorment es formà una estructura a Menorca i a Eivissa (que atenia també Formentera).

Per a la població general es varen implantar mesures de distanciament social més estrictes i l'ús de les mascaretes en llocs interiors d'ús comú (qualsevol edifici públic, comerços, hotels, etc.). Quant a les residències geriàtriques i sociosanitàries, que va ser on les persones internes van patir més durament l'aparició de la pandèmia es van executar plans específics de vigilància i control. Així doncs, es modificaren mesures concretes del Pla de Mesures Excepcionals (BOIB núm. 149, de 28/08/2020).

Tercera onada epidèmica
(01/10/2020–30/11/2020)

Taula 3. Referències principals del període 3

Referències principals de la tercera onada							
Període 3	Dates	Nre. de positius	IA 14 dies per 100.000 hab.	Hospitalitzacions UCI	Hospitalitzacions	Domicilis	Defuncions
Inici	01/10/2020	101	160,0	52	230	3.753	102
Pic	09/11/2020	334 (07/11/2020)	273,2 (09/11/2020)	51	250	3.373	
Final	30/11/2020	163	212,5	50 (28/11/2020)	213 (28/11/2020)	3.532 (28/11/2020)	
	Total casos	10.393					

Font: Servei de Epidemiologia i Observatori de dades del Servei de Salut

Durant l'estiu es va dur a terme una labor intensa i coordinada entre educació, salut pública i atenció primària per elaborar protocols de protecció de l'alumnat i el professorat a partir de les mesures de salut pública existents.

El mes de setembre va representar una lleugera disminució de casos i l'experiència amb els plans de continuïtat aplicats al sector del treball, comerç, etc. van facilitar la decisió de començar el curs escolar 2020-2021 de manera presencial, encara que amb tota una sèrie de mesures protectores com ara la distància de seguretat i l'ús de mascaretes tant dels professors com dels alumnes a partir de l'educació primària.

Davant l'augment de la incidència de COVID-19, les conselleries d'Educació i de Treball, així com l'IBASSAL, etc. van elaborar protocols en col·laboració amb la DGSP.

Així mateix, l'increment progressiu dels casos amb incidència major en algun municipi o districtes de Palma va fer plantejar confinaments temporals localitzats. També es va limitar l'horari d'atenció al públic en l'àmbit de la restauració i el comerç.

En aquesta fase de la pandèmia, la CC-COVID-19 va tenir moltes més dificultats per fer la labor de rastreig atesa la incidència tan alta i es va augmentar el personal entrevistador amb l'ajuda d'efectius de l'exèrcit per fer aquestes funcions.

Quarta onada epidèmica
(01/12/2020-17/06/2021)

Taula 4. Referències principals del període 4

Referències principals de la quarta onada							
Període 4	Dates	Nre. de positius	IA 14 dies per 100.000 hab.	Hospitalitzacions UCI	Hospitalitzacions	Domicilis	Defuncions
Inici	01/12/2020	215	206,9	49	204	3.416	363
Pic	21/01/2021	757 (11/01/2021)	751,1 (21/01/2021)	128	451	10.603	
Final	17/06/2021	41	44,0	8	18	649	
	Total casos	36.074					

Font: Servei d'Epidemiologia i Observatori de dades del Servei de Salut

En l'Estratègia nacional per al control de la pandèmia¹⁴ acordada en la Comissió de Salut Pública del Ministeri de Sanitat es recollien uns indicadors que tenien en compte la incidència en població vulnerable i general, i els nivells d'ocupació hospitalària. Aquests indicadors numèrics actuaven com un *semàfor* per indicar els nivells d'alerta sanitària que cada CA havia de posar en marxa, tant en general com en zones concretes. D'aquesta manera s'actuariava d'una manera més homogènia entre les diverses CA.

A les Illes Balears la taxa d'incidència i l'ocupació hospitalària augmentaren des del pont de la Constitució (desembre) de maner molt acusada. En previsió de més problemes es va decidir tancar la restauració -excepte el servei de recollida a domicili-, la limitació horària i d'ocupació interior dels comerços i finalment la prohibició de reunions domiciliàries més enllà del nucli de convivència habitual, malgrat les festes de Nadal de 2020 i l'any nou de 2021.

Les primeres setmanes de gener de 2021 es van notar les taxes d'incidència i d'ocupació hospitalària més altes de la pandèmia fins a aquest moment. Les defuncions, malgrat que superaren en nombre les que hi havia hagut en el primer període, no van superar les taxes relatives de letalitat del primer període. Aquesta onada epidèmica es va atribuir a la variant alfa del SARS-CoV-2, que presentava una transmissibilitat més alta i una letalitat una mica inferior.

La darrera setmana de desembre de 2020 es va disposar de les primeres vacunes i de la infraestructura per preservar-les. Es va iniciar la campanya de vacunació massiva entre les persones més vulnerables, començant per residents en centres geriàtrics i sociosanitaris, així com als sanitaris assistencials de primera línia i als serveis de seguretat pública fonamentals. Al cap d'un mes ja es va començar a observar una disminució de les taxes d'incidència de casos greus i defuncions en els centres sociosanitaris.

A mesura que la campanya de vacunació poblacional avançava, es va observar una disminució de l'ocupació hospitalària, especialment de casos greus, entre les persones de més edat. Per Setmana Santa (març/abril) es van mantenir les restriccions d'horaris i d'ocupació per a establiments de restauració i comerços, i es va iniciar el mes de juny amb les taxes d'incidència més baixes des del segon període de la pandèmia a les Illes Balears.

Cinquena onada epidèmica
(18/06/2021-18/10/2021)

Taula 5. Referències principals del període 5

Referències principals de la cinquena onada							
Període 5	Dates	Nre. de positius	IA 14 dies per 100.000 hab.	Hospitalitzacions UCI	Hospitalitzacions	Domicilis	Defuncions
Inici	18/06/2021	35	44,4	8	20	655	168
Pic	29/07/2021	1.131 (21/07/2021)	1.118,4 (29/07/2021)	58	284	14.057	
Final	18/10/2021	82	57,8	21	60	977	
	Total casos	39.191					

Font: Servei d'Epidemiologia i Observatori de dades del Servei de Salut

L'estiu de 2021 va començar amb l'esperança que la indústria turística i la restauració poguessin recuperar una certa normalitat. L'organització d'esdeveniments multitudinaris sense respectar les normes establertes de distància i protecció van facilitar la transmissió de la variant delta a les Illes Balears.

Aquesta nova variant va produir una onada epidèmica estival que va assolir el pic a finals de juliol de 2021, amb una taxa d'incidència superior als períodes anteriors. A més, es va estendre en el temps durant l'estiu fins al final de la temporada turística, a l'octubre.

14 MINISTERI DE SANITAT. Estratègia nacional enfront de la Pandèmia.

Durant l'estiu, la campanya de vacunació es va accelerar per aconseguir el màxim de cobertura vacunal prevista, i es va aconseguir aquest objectiu a mitjan agost. Es va fer un estudi elaborat per BIOCOMSC¹⁵, amb dades del Servei d'Epidemiologia, que va avalar la vacunació contra la COVID-19. Concretament, l'estudi estimava amb dades fins al 30 de setembre de 2021 que, gràcies a la vacunació i mantenint les mateixes mesures socials existents sense canvis, s'havien evitat un total d'entre 800 i 1.350 defuncions i entre 560 i 700 ingressos a les unitats de vigilància intensiva (UCI) de les Illes Balears. A més, s'estimava que aleshores ja s'havien evitat entre 3.800 i 4.800 hospitalitzacions i una disminució de casos en nombres absoluts d'entre 16.500 i 26.000.

Sisena onada epidèmica
(19/10/2021-27/03/2022)

Taula 6. Referències principals del període 6

Referències principals de la sisena onada							
Període 6	Dates	Nre. de positius	IA 14 dies per 100.000 hab.	Hospitalitzacions UCI	Hospitalitzacions	Domicilis	Defuncions
Inici	19/10/2021	84	59,3	19	62	957	380
Pic	21/01/2022	5.466 (03/01/2022)	4.274,4 (21/01/2022)	86	376	65.056	
Final	27/03/2022	281	569,2	19	88	3.842	
	Total casos	16.6804					

Font: Servei d'Epidemiologia i Observatori de dades del Servei de Salut

A l'estiu s'havia iniciat la vacunació per als menors d'edat a partir de dotze anys. Així s'esperava poder començar el curs escolar 2021-2202 amb menys mesures de control. No obstant això, es van mantenir la majoria de mesures de distància de seguretat, mascaretes a les aules i ventilació freqüent.

A principis de desembre es va observar que la variant òmicron arribava per ocupar un nínxol ecològic en substitució de la variant delta.

Es començava a disposar a les farmàcies dels primers tests d'antígens per a autodiagnòstic de COVID-19. L'ús d'aquest mitjà de diagnòstic ràpid i de gran fiabilitat es va fomentar com a mesura de precaució abans de reunions familiars o d'un altre tipus, la qual cosa va representar una primera mesura d'autonomia per als ciutadans.

La variant òmicron va produir el pic d'incidència més alt de tota la pandèmia i arribà a quadruplicar la taxa màxima del cinquè període a mitjan gener de 2022. Ja aleshores es va observar que la transmissibilitat d'aquesta variant era superior, però la letalitat semblava menor. A més, afortunadament va arribar en un moment d'alta cobertura vacunal de la població. Tot i que es va veure que el pas del temps des de la vacunació afavoria la disminució de la protecció immunitària, no es produïa entre els vacunats la gravetat vista anteriorment.

Atesa l'evolució favorable de la majoria de casos vacunats, es va començar a parlar majoritàriament d'infeccions respiratòries lleus, encara que en pacients vulnerables per alguna raó podia produir casos greus. També el fet que la deriva genètica del virus pogués fer necessàries dosis de vacuna periòdiques, com la grip, per mantenir una immunització suficient.

15 COMPUTATIONAL BIOLOGY AND COMPLEX SYSTEMS. BIOCOMSC Grup de recerca epidemiològica relacionat amb la Universitat Politècnica de Catalunya.

Setena onada epidèmica
(28/03/2022-05/05/2023)

Des de finals de març, l'Estratègia nacional de control de la pandèmia va canviar i va suavitzar les mesures de control: es va eliminar la necessitat d'aïllament domiciliari dels casos si eren lleus, i es recomanava única-ment l'ús de mascareta i evitar llocs molt concorreguts. També es va eliminar la necessitat de testar totes les persones que acudissin als serveis d'atenció primària amb simptomatologia compatible. Es va indicar que la realització de fer proves diagnòstiques només afectava persones de seixanta anys o més, i es deixà a criteri clínic el test per a altres edats. Es va fomentar l'autotest d'antígens.

El 10 de març de 2022, el Ministeri i les CA van acordar la Declaració de Saragossa per a la potenciació de la salut pública i la recuperació de sistemes de vigilància sentinelles reforçats respecte dels que hi havia abans de la pandèmia. Així, des de finals de març de 2022 es va iniciar en totes les CA la posada en marxa progressiva de la vigilància d'infeccions respiratòries agudes (IRA) i les infeccions respiratòries agudes greus hospitalitza-des (IRAGH).

L'Estratègia de Vigilància i Control de la COVID-19 estableix uns criteris comuns per a la interpretació dels indicadors bàsics en l'SNS amb la finalitat d'avaluar el risc en cada territori¹⁶.

Taula 7. Situació de la COVID-19 03/03/2023

	IA per 100.000 en ≥60 anys (14 dies)	IA per 100.000 en ≥60 anys (7 dies)	% ocupació llits d'aguts	% ocupació llits d'UCI	Taxa ingressos llits d'aguts	Taxa ingressos llits UCI	Taxa d'ocupació llits d'aguts	Taxa d'ocupació llits UCI	Nivell d'alerta
Illes Balears	41,80	16,49	0,91	0	1,53	0	2,46	0	Sense alerta
Eivissa	38,80	14,11	0,91	0	1,53	0	2,47	0	Sense alerta
Mallorca	47,57	18,93	0,91	0	1,53	0	2,47	0	Sense alerta
Menorca	0	0	0,91	0	1,53	0	2,47	0	Sense alerta
Formentera	0	0	0,91	0	1,53	0	2,47	0	Sense alerta

Font: Ministeri de Sanitat

¹⁶MINISTERI DE SANITAT. Indicadors principals de seguiment de COVID-19.

3.GESTIÓ DE LA PANDÈMIA

3.1 Coordinació i col·laboració entre institucions

En l'àmbit autonòmic, tots els serveis i departaments de la Conselleria de Salut i Consum han coordinat les relacions amb la resta de conselleries, especialment amb les direccions generals implicades en els àmbits de major afectació social de la pandèmia (educació, serveis socials, treball, comerç, turisme, cultura, esports, etc.), amb els consells insulars, els ajuntaments, les associacions i entitats d'indole diversa, sindicats i sector empresarial, entre d'altres.

La pandèmia ha posat de manifest la importància de la sinergia entre les administracions públiques i privades, les institucions i la ciutadania de les Illes Balears per poder analitzar i actuar de manera ràpida en la prevenció i contenció de la pandèmia, donant sempre una informació clara i veraç. Aquesta sinergia ha de continuar per analitzar i establir un bon estat de salut en totes les polítiques -en la línia de les premisses de la perspectiva de salut en totes les polítiques (STP) de la Declaració de Hèlsinki (2013)-, n'ha d'assegurar la sostenibilitat, la transparència, l'accés a la informació, la participació i la col·laboració multisectorial com a camí per seguir més enllà de les respostes activades com a conseqüència de la pandèmia.

3.1.1 Els comitès, les comissions i els grups de treball

A l'inici i durant la pandèmia, polítics, directius, gestors, tècnics i professionals de gairebé totes les disciplines es van reunir i formaren comitès per a la presa de decisions, comissions per estudiar i avaluar els problemes que es plantejaven i proposar solucions, a més de grups de treball per estudiar-ne la implementació per afrontar la crisi, coordinats i en col·laboració.

Les estructures ja creades en el Ministeri de Sanitat, com ara la Ponència de Programa i Registre de Vacunacions, la Ponència de Promoció de la Salut, la Ponència de Sanitat Ambiental, la Ponència de Vigilància Epidemiològica, les alertes de Salut Pública i els plans de Preparació i Resposta, van veure incrementada significativament la seva tasca durant la pandèmia, amb moltíssimes reunions que requerien una resposta específica o urgent.

Es relacionen a continuació els comitès, les comissions i els grups de treball en què han participat professionals de la CA (se'n recull més informació en l'annex 1).

- El Comitè Autòmic de Gestió de Malalties Infeccioses de les Illes Balears.
- El Comitè Científic Tècnic COVID-19 del Ministeri de Sanitat.
- La Comissió de Seguiment del Pla de Mesures Excepcionals per Limitar la Propagació i el Contagi de la COVID-19.
- El Centre de Coordinació Operativa Integrada (CECOPI).
- El Comitè d'Alerta de Seguiment de la COVID-19 a les Illes Balears (CASCOIB).
- La Comissió COVID-19 de les Conselleries.
- Grup de control COVID de la DGSP a ports i aeroports durant el confinament.
- El grup de treball del desconfinament, amb els grups de treball següents:
 - La comissió de l'àmbit sanitari.
 - L'estratègia de ports i aeroports.
 - L'estratègia digital COVID-19.
 - L'estratègia de detecció ampliada COVID-19.
 - L'estratègia de reobertura d'activitats.
 - L'estratègia de monitoratge i contenció de brots COVID-19.
 - L'estratègia d'informació pública.
 - L'estratègia de compra de material sanitari.
 - L'estratègia de desconfinament d'educació, infància i esports.
 - L'estratègia de desconfinament per a l'activitat turística.
- El grup d'anàlisi i intervenció ràpida (GAIR).
- El gabinet Tècnic Assistencial (GTA)
 - L'observatori de dades.
 - L'oficina de qualitat.
 - Comunicació digital.
- El Gabinet Tècnic COVID-19 de la DGSP.
- L'equip directiu de coordinació sociosanitària. Grup interinstitucional en l'àmbit de les persones vulnerables.
- L'equip de coordinació de la vacunació a les Illes Balears.
 - L'equip directiu de coordinació sociosanitària per a la vacunació COVID-19.
 - El comitè COVID-19 pediàtric del Servei de Salut.
- El comitè COVID-19 neonatal de la CAIB.
- L'equip de vigilància epidemiològica.
- El comitè de microintervencions comunitàries.
- El grup d'anàlisi de la DGSP.
- El grup d'anàlisi de brots.

Així mateix, en totes les gerències del Servei de Salut s'han desenvolupat plans de coordinació interns.

- El grup de seguretat del professional.
- Comitès COVID-19 interns.
- Comitès directius de crisis hospitalàries i d'atenció primària.
- Juntes de personal hospitalàries.

3.1.2 Prevenció i seguretat ciutadana

3.1.2.1 Participació de forces i cossos de seguretat de l'Estat i Forces Armades

Es van establir els criteris d'actuació per a les forces i cossos de seguretat en relació amb el Reial decret 463/2020, de 14 de març, pel qual es declara l'estat d'alarma per a la gestió de la situació de crisi sanitària ocasionada per la COVID-19. Ordre INT/226/2020, de 15 de març (BOE núm. 68, de 15/04/2020).

A finals de març, agents TEDAX (especialistes en lluita contra la guerra bacteriològica i química de la Guàrdia Civil) van desinfectar l'UCI de l'Hospital Can Misses (HCM), zones comunes amb pacients amb coronavirus i també dependències del personal de la mateixa zona. També es va fer a l'Hospital de Formentera (HFOR) i a l'Hospital Mateu Orfila (HMO) de Menorca.

A finals d'agost de 2020, la consellera de Salut i Consum va sol·licitar la col·laboració de 100 efectius de l'exèrcit per dur a terme tasques de rastreig de casos de SARS-CoV-2. Amb la incorporació d'un centenar d'efectius militars, les Illes Balears van disposar d'1,2 rastrejadors per cada 5.000 habitants, taxa superior a la que recomana l'OMS.

3.1.2.2 Pla Territorial de Protecció Civil de les Illes Balears (PLATERBAL)

El PLATERBAL, aprovat pel Decret 40/2014, de 29 d'agost, es va configurar com un instrument flexible per fer front a una àmplia varietat de situacions de riscos específics, entre els quals hi ha el risc epidemiològic.

A l'inici de la pandèmia, la gestió directiva del Pla va recaure en la directora general de Salut Pública i Participació i en el director general d'Emergències i Interior. El nivell d'activació del Pla de Protecció Civil es va establir exclusivament en funció del criteri epidemiològic determinat per la Direcció General de Salut Pública i Participació.

El dia 22 de juny de 2020 es va activar el PLATERBAL, en la fase d'emergència corresponent al nivell 1, per a la transició cap a una nova normalitat derivada de la situació d'emergència de salut pública ocasionada per

la COVID-19. El 28 d'agost de 2020, es va passar a la fase 2 del nivell d'emergència perquè la mobilitat de la població i el contacte entre persones varen generar noves cadenes de transmissió del SARS-CoV-2 en la població i era recomanable incorporar recursos extraordinaris per tal de controlar-ne la transmissió.

El Sistema d'Emergències de les Illes Balears 112 (SEIB 112) és l'organisme que posava en marxa el procediment sempre que hi havia algun tipus d'incompliment. D'altra banda, el Comitè Tècnic Assessor del PLATERBAL, del qual formaven part els caps operatius del SEIB 112 i professionals de la DGSP, duia a terme reunions, quinzenals al principi, amb la finalitat de comunicar els aspectes més rellevants de les operacions que feien i posar en comú els nous objectius que sorgien en relació amb la normativa canviant sobre les mesures de prevenció, contenció i coordinació per fer front a la crisi sanitària.

A partir de setembre de 2020, es va establir el centre de coordinació per gestionar la preparació de les zones amb perímetre de seguretat en totes les Illes Balears. Els objectius generals eren els següents:

- Controlar l'accés o sortida i patrulles de control del perímetre.
- Controlar el compliment de les mesures d'aïllament i quarantena, tant individuals com col·lectives, en les zones amb perímetre.
- Controlar les activitats subjectes a restriccions per risc de contagi.
- Fer el seguiment de les aglomeracions i reunions no permeses (concentracions i manifestacions de magnitud de característiques diferents d'acord amb la normativa vigent en les diferents fases).

El personal del SEIB 112 va donar suport al personal d'inspecció tècnica de la DGSP en les intervencions comunitàries relacionades amb les mesures de contenció de COVID-19 i als informadors COVID-19 en les intervencions socials que duïen a terme.

Es va formar el Consell Assessor de Protecció Civil de les Illes Balears, presidit per la consellera d'Administracions Públiques i Modernització, i format per representants de la DGSP, de la Direcció General d'Emergències i Interior, del SEIB 112, de l'EBAP, de la FELIB i de les agrupacions locals de protecció civil de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.

A càrrec de la Unitat Operativa de Gestió d'Emergències de les Illes Balears (GEIBSAU) de la Conselleria de Presidència, Funció Pública i Igualtat, es van formar equips operatius d'intervenció conjunta formats per inspectors de la CA, pels consells insulars i per agents dels diferents cossos i forces de seguretat (Policia Nacional, Guàrdia Civil i policies locals). Van treballar per zones supervisant i detectant les principals necessitats de l'àrea quan es produïa un focus o diversos. L'objectiu dels grups era controlar i frenar l'expansió del virus cap a altres zones.

A més de les patrulles a peu de carrer, la vigilància es va reforçar per aire, quatre drons amb càmeres diürnes en cadascuna de les illes i un més amb infrarojos a Mallorca, que es podia desplaçar a la resta de la CA en cas necessari.

Des de l'activació dels operatius conjunts el 10 de juliol de 2020 fins al gener de 2021, entre inspectors de la CAIB, Policia Nacional, Guàrdia Civil i Policia Local, es van fer 1.059 inspeccions i es van aixecar 789 actes per incompliments de la normativa.

3.1.2.3 Inspeccions tècniques per al control de les mesures COVID-19

El cos d'inspectors de la Conselleria de Salut i Consum, integrat per inspectors de la DGSP (serveis de Seguretat Alimentària i Ambiental) i de la DG de Consum vigilaven el compliment de les mesures vigents aprovades pel Consell de Govern i ratificades pel Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears (TSJIB) com ara els controls d'ocupació, ventilació adequada, ús de mascareta, protecció dels treballadors, etc. Aquesta vigilància es feia a partir de les inspeccions programades fruit de la competència protectora o bé amb motiu d'operatius específics de control que coordinava la DG d'Emergències i Interior.

•Seguretat Alimentària

Les activitats específiques de control COVID-19 que va dur a terme el Servei de Seguretat Alimentària incloïen des de visites efectuades durant l'estat d'alarma fins a visites de comprovació de mesures de prevenció, una vegada que els establiments reiniciaren l'activitat en la nova normalitat. Concretament, es dugueren a terme les activitats següents:

- Visites d'inspecció durant l'estat d'alarma per comprovar que es complien les restriccions que s'hi establien. Es dugueren a terme 16 inspeccions.
- Visites a establiments alimentaris una vegada aixecat l'estat d'alarma per dur a terme el seguiment del protocol de mesures de prevenció de la COVID-19 en aquests establiments o donar resposta a brots o denúncies. Durant l'any 2020 es dugueren a terme 1.727 actuacions i durant l'any 2021, 273 actuacions.
- Visites a zones d'incidència especial per dur-hi a terme intervencions específiques. Durant l'any 2020 els tècnics del Servei inspeccionaren 771 establiments ubicats a zona d'incidència especial de COVID-19 amb un total de 930 controls.
- Visites de manera coordinada amb emergències i interior. Durant la pandèmia els tècnics del Servei col·laboraren amb altres administracions públiques per dur a terme el control del seguiment de les mesures de prevenció COVID-19. Durant l'any 2020 es visitaren 178 establiments (28 en el marc del PLATERBAL) i l'any 2021 es visitaren 236 establiments en horari nocturn com a suport de l'112.

•Salut Ambiental

Les activitats específiques de control COVID-19 van ser la revisió de l'aplicació de les mesures de prevenció i contenció de la COVID-19 definides en la legislació, mitjançant els protocols i plans de contingència elaborats conjuntament entre els tècnics de seguretat ambiental i els tècnics de diferents serveis del Govern com ara comerç, IBASSAL, funció pública, en la reconversió d'aparells d'aire condicionat amb filtres HEPA, seguiment de les mesures de ventilació i ús de mesuradors de CO₂.

Es van dur a terme diverses campanyes en diferents tipus d'establiments:

- Campanya de control d'ús d'aparells d'ozó. Amb motiu de les diferents notes d'informació publicades pel Ministeri de Sanitat en les quals alertava sobre la perillositat i manca d'estudis sobre l'eficàcia de l'ús d'aparells

d'ozó com a mètode de desinfecció, es van inspeccionar 22 establiments utilitzant un protocol definit per a això. De les inspeccions es van derivar diverses actuacions: immobilització d'equips, prohibició d'ús d'aparells d'ozó com a mesura de desinfecció enfront de la COVID-19 i inici d'expedient sancionador.

- Campanya de control de mesures en centres de bronzejat artificial, perruqueries i centres de formació de cursos de tatuatges i pírcings. Es van inspeccionar un total de 47 centres de bronzejat (31 a Mallorca, 11 a Eivissa i Formentera i 5 a Menorca), 19 perruqueries a Mallorca i 4 cursos de formació a Mallorca.
- Campanya de control de mesures en gimnasos. Prèviament es van acordar les actuacions amb la DG d'Esports, que va trametre la llista de gimnasos i es va acordar el repartiment de centres per inspeccionar. La DG d'Esports inspeccionaria centres amb esportistes federats i d'arts marcial, la resta les faria el Servei de Salut Ambiental. Es van revisar dotze mesures de protecció establertes en un protocol. Es van inspeccionar un total de 264 gimnasos (170 a Mallorca, 59 a Eivissa i 35 a Menorca).

• Consum

La Direcció General de Consum amb l'arribada de material EPI, i en concret les mascaretes de protecció, comprovava que el material comptés amb la protecció necessària. En aquest cas, hem estat la CA que més mascaretes va retirar del mercat, més de 2,4 milions.

Els inspectors van controlar el preu de les mascaretes, els nivells d'ocupació i la qualitat de l'aire en els grans establiments (s'obriren diferents expedients sancionadors que es van traspasar a Emergències). També es va participar puntualment en els operatius de control dels establiments turístics. Igualment, els inspectors comprovaren que les companyies aèries facilitaven la possibilitat de retornar els doblers dels vols cancel·lats i donaven la informació corresponent als consumidors sobre els seus drets derivats de suspensions i cancel·lacions.

3.1.2.4 Farmacovigilància

A l'inici de la pandèmia, davant les necessitats de medicaments i els problemes derivats de la seva distribució per part de les empreses, va ser necessari modificar l'article 4 de la Llei orgànica 3/1986, de 14 d'abril, de mesures especials en matèria de salut pública, sobre les mesures que ha d'adoptar l'Administració sanitària de l'Estat temporalment quan un medicament, un producte sanitari o qualsevol producte necessari per a la protecció de la salut es vegi afectat per dificultats excepcionals de proveïment i per garantir-ne la millor distribució. Reial decret llei 6/2020, de 10 de març (BOE núm. 62, d'11/04/2020).

L'Agència Espanyola del Medicament i Productes Sanitaris (AEMPS) va determinar els medicaments essencials per a la gestió de la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 i va establir els termes de la comunicació amb les unitats de farmacovigilància de les CA, que van consistir en una remissió setmanal, a través de l'aplicació

informàtica d'estoc de medicaments creada per a aquesta finalitat dins la web del Registre de medicaments d'ús humà (RAEFAR). S'havien de reportar les unitats (envasos) venudes del medicament la darrera setmana, l'estoc en aquesta data i les revisions d'alliberament i recepció de lots (quantitats i data de disponibilitat en el mercat espanyol); la llista de medicaments figurava en l'annex I de la norma. Resolució de 19 de juny (BOE núm. 172, de 20/06/2020). Es varen revisar les llistes dels medicaments essencials durant tota la pandèmia.

Els canvis esdevinguts en la situació epidemiològica i les previsions d'evolució a mitjà termini van aconsellar actualitzacions noves de la norma. En el mes de juliol de 2020 (BOE núm. 214, de 08/08/2020), en el mes de desembre de 2020 (BOE núm. 5, de 06/01/2021) i el març de 2021 (BOE núm. 91, 16/04/2021).

A les Illes Balears, el Servei de Farmacovigilància de la DG de Prestacions i Farmàcia, encarregat de la transmissió d'alertes de la qualitat dels medicaments, productes sanitaris i cosmètics, va registrar l'any 2020 un increment d'un 3,2 %.

Les denúncies sobre intervenció de medicaments d'ús humà i la resta de productes farmacèutics procedents d'altres països europeus i no europeus, formulades pels serveis duaners, s'incrementaren l'any 2020 un 61,29 % (99) i l'any 2021, un 44,35 % (115).

Pel que fa a productes sanitaris COVID-19 van ser 101 alertes de consum referents a mascaretes quirúrgiques, EPI, bates quirúrgiques i altres productes farmacèutics utilitzats en la COVID-19 (69 alertes rebudes per la xarxa). A més a més, 37 notes informatives i accions relacionades amb els aspectes següents:

- Productes sanitaris: mascaretes (quirúrgiques, FFP2), equips de protecció individual (EPI), gels i solucions hidroalcohòliques. Tests COVID-19, marcatges CE falsos de productes sanitaris.
- Ús i disponibilitat de medicaments: en infeccions respiratòries per COVID-19, distribució controlada de medicaments (hidroxicloroquina/cloroquina en oficines de farmàcia).
- Increment en la gestió i dispensació de medicació estrangera en clíniques privades (46,9 %) a causa de l'obligació en les clíniques oftalmològiques d'emprar col·liris individualitzats.
- Gestió dels problemes de subministrament de medicaments COVID-19 en els hospitals.

Quant a les actuacions dels inspectors de farmàcia relacionades amb productes COVID-19:

- Presencials: 82 sobre inspeccions de venda i distribució de productes sanitaris.
- Documental: 205 tramitacions d'expedients de comunicació de venda i distribució de productes sanitaris.
- Requeriments efectuats (tant per alertes com per qualsevol altre motiu): 16.
- Expedients sancionadors: 6.

El Centre de Farmacovigilància de les Illes Balears va participar en el grup de vacunes COVID-19 del Sistema Espanyol de Farmacovigilància de Medicaments d'Ús Humà (SEFVH-AEMPS) des de setembre de 2020 i en el grup de vacunes CAIB, així com també en les revisions de totes les versions del manual de vacunació.

Aquest centre va elaborar informes setmanals sobre les vacunes COVID-19 (58 informes setmanals de novetats en farmacovigilància de vacunes COVID-19, del Comitè Europeu de Farmacovigilància (PRAC) i de casos greus particulars a la CAIB.

- Revisió de 1.010 casos que alertaven sobre les vacunes COVID-19.
- Revisió de 1.348 casos amb criteri «coneixement previ no conegut».
- Revisió de 616 casos greus rebuts per targeta groga.
- Recepció, avaluació, codificació i càrrega de 3.725 casos de sospita de reacció adversa als medicaments davant la vacuna COVID-19, rebudes per targeta groga.
- Tramitació i difusió de 68 alertes de seguretat de medicaments a professionals sanitaris de les Illes Balears sobre COVID-19.

Totes aquestes dades recollides dels informes d'activitat del Servei de Control de Medicaments i Productes Sanitaris estan publicades a la pàgina web:
<https://www.caib.es/sites/productessanitaris/ca/inici-11079/?campa=yes>.

3.1.2.5 Oficina de la Defensora dels Usuaris i serveis d'atenció als usuaris

Durant la pandèmia les reclamacions ateses per l'Oficina de la Defensora dels Usuaris relacionades amb la COVID-19 van ser 27 l'any 2020 (11,49 %), 52 el 2021 (20,88 %) i 14 el 2022 (5,62 %).

Dels suggeriments i les recomanacions es poden destacar els següents per la importància per als usuaris:

- Recomanació sobre al·lèrgies i vacunació: el retard de la vacunació en cas d'al·lèrgia. Els problemes d'al·lèrgia i comorbiditats en relació amb la vacunació es van resoldre a través de la CC-COVID-19 (protocols i agendes específiques). Des d'AP se citaven en l'agenda del metge de la CC-COVID-19 els pacients amb aquests problemes. En cas de dubte se citaven en l'agenda específica de l'al·lergòloga de l'HUSE.
- Recomanació sobre la manca de certificat de recuperació de la COVID-19 per als diagnosticats a través de la prova d'antígens. El certificat COVID-19 va estar disponible a les Illes Balears amb el resultat d'un test d'antígens des del 25 de febrer de 2022, segons marcava la UE, i es va emetre de manera retroactiva a les persones diagnosticades amb aquesta tècnica des de l'1 d'octubre de 2021.

Els serveis d'atenció als usuaris (SAU) són el canal de comunicació i transmissió de l'opinió, de les necessitats i de les expectatives de la ciutadania, per la qual cosa permeten visibilitzar les àrees de millora.

S'han analitzat les queixes presentades durant el període 2019-2020 per donar visibilitat a l'enorme impacte en els SAU de la crisi provocada per la pandèmia de COVID-19, que és un reflex de l'impacte immens en el sistema. Els serveis d'atenció a l'usuari han respost amb un alt grau de motivació i esforç, s'han vist obligats a prioritzar, a modular l'activitat establint un ritme diferent per a cada lloc i cada circumstància en funció de les necessitats, les demandes i els recursos propis, definint noves línies d'actuació d'acord amb l'organització pròpia i tenint en compte un escenari canviant cada minut.

Durant l'any 2019, els serveis d'atenció a l'usuari van atendre un total de 14.769 queixes registrades en totes les àrees d'atenció sanitària del Servei de Salut, és a dir, l'atenció primària, l'atenció hospitalària i els hospitals d'atenció intermèdia i d'estada llarga concertats.

Pel que fa a les xifres obtingudes, l'any 2020 es van registrar 11.170 queixes, la qual cosa representa una disminució del 25 % respecte del total de 2019, que s'entén perfectament en el context sanitari de l'any 2020: el cessament de l'activitat assistencial no imprescindible va repercutir en la disminució del nombre de queixes perquè la ciutadania va entendre la situació en què ens trobàvem i la tasca es va adaptar per esdevenir un canal d'informació i de resolució dels dubtes que es van presentar durant la pandèmia.

Per aquesta causa, l'activitat que va augmentar de manera significativa va ser la sol·licitud d'informació, àmbit en el qual s'ha fet ben palès que els serveis d'atenció a l'usuari han estat un element fonamental per respondre les preguntes rebudes durant la pandèmia i proporcionar informació sobre el model d'atenció implementat per motiu de la pandèmia.

No obstant això, no s'ha de valorar només el nombre de queixes, perquè el que és vertaderament important són les causes i la gravetat de les queixes.

Taula 8. Percentatge comparatiu. Queixes del període 2019-2020

	2019	2020
Absència o discontinuïtat en la prestació del servei	2 %	2 %
Coneixement de les matèries i transmissió de confiança	4 %	3,8 %
Eficàcia i precisió en la prestació del servei	34 %	33,6 %
Empatia, tracte i atenció personalitzada	7 %	7 %
Rapidesa i agilitat	47 %	46,6 %
Estat físic de les instal·lacions	3 %	3 %
Altres	2 %	3,4 %

Font: Subdirecció d'Humanització del Servei de Salut

El motiu més freqüent de les queixes registrades està relacionat amb l'apartat «Rapidesa i agilitat», que abasta tot allò relacionat amb les llistes d'espera per a consultes, intervencions quirúrgiques, hospitalització, gabinets i proves complementàries i el retard en l'assistència. Aquí queda exposada la dificultat d'accés en els temps d'espera per a consultes i procediments diagnòstics i terapèutics, dificultat que és viscuda per la ciutadania com un dels problemes més importants del nostre sistema sanitari.

En l'anàlisi dels QSSI del període 2019-2020 no s'han observat queixes per discriminacions per raó de gènere, raça, origen geogràfic o situació socioeconòmica.

Les dades ens orienten a la necessitat prioritària de continuar treballant per millorar els circuits relacionats amb l'accessibilitat i les llistes d'espera. La informació sobre el funcionament del Servei de Salut que s'obté analitzant les queixes i els suggeriments és plenament útil i valuosa per a la planificació i la gestió de l'atenció sanitària, perquè recull una part important de la percepció dels usuaris.

D'altra banda, a més de recollir queixes també es registren agraïments i suggeriments, es facilita informació i es duen a terme tràmits administratius. En l'apartat d'agraïments, els usuaris reflecteixen el valor que representa rebre una atenció de qualitat. En aquest sentit, valoren la professionalitat dels equips sanitaris, la humanització en el tracte i l'accessibilitat, qualitats que aporten força a l'atenció en el sistema sanitari.

Humanització durant la pandèmia de COVID-19

La pandèmia de COVID-19 va fer que moltes de les iniciatives d'humanització es ressentissin i fins i tot que se suspenguessin totalment, si bé va palesar més que mai la necessitat d'oferir una assistència humanitzada. La pandèmia va provocar una crisi sanitària greu, que va implicar canvis en la vida diària i en l'atenció sanitària; va suposar restringir de manera important el contacte humà, i va afavorir les situacions d'aïllament. Tot i que aquest aïllament era una exigència de salut pública per impedir la transmissió dels contagis, va suposar un problema per als malalts i els seus familiars—molt més encara a les persones que s'acostaven a l'etapa final de la vida—, que els provocava un gran patiment emocional i solitud, i per això es van posar en marxa diferents iniciatives d'humanització.

A totes les gerències es va implementar un servei telefònic —coordinat per l'Oficina de Salut Mental de les Illes Balears— per tenir cura de la salut psicològica dels professionals que estaven en situació de crisi a causa de la COVID-19. Es va elaborar el protocol Visites i acompanyament de familiars o persones cuidadores de pacients amb COVID-19, que cada gerència va adaptar al seu entorn.

3.2 Preparació i planificació de mesures

3.2.1 Legislació i normativa autonòmica

A través de la legislació es van regular les actuacions de control sanitari i les mesures que l'administració sanitària havia d'establir en l'exercici de les seves competències, intervencions provisionals davant situacions de risc per a la salut col·lectiva com ara disposar limitacions preventives de caràcter administratiu respecte de les activitats públiques o privades que, directament o indirectament, podien tenir conseqüències negatives per a la salut o establir requisits mínims i prohibicions per a l'ús i el trànsit de béns i productes quan implicassin un risc o dany per a la salut.

Es poden definir dues fases temporals jurídicament rellevants i diferenciables:

Fase 1: des del primer estat d'alarma el 14 de març fins al 21 juny de 2020 (RD 463/2020) en què es pot distingir entre la primera fase de l'estat d'alarma, les pròrrogues successives i la situació de desescalada el 5 de juny (RD 555/2020) cap a la nova normalitat el 19 de juny (Decret autonòmic 5/2020). L'autoritat competent legisladora i normativa va ser el Govern de l'Estat i les seves autoritats competents: ministres de Sanitat, Interior, Defensa i Transports. L'activitat legislativa a les Illes Balears va ser relativament limitada.

Fase 2: del 22 de juny de 2020 fins a l'actualitat: En aquesta fase s'ha de distingir entre el període que s'estén des de l'inici de la nova normalitat, fins al segon estat d'alarma, RD 926/2020 (vigent entre el 25/10/2020 i 09/05/2021), i el període posterior fins a l'actualitat. Ja sense l'efecte del primer estat d'alarma en vigor -RDL 21/2020, de 9 de juny- va ser necessari elaborar plans de mesures excepcionals de prevenció, contenció i coordinació. L'autoritat competent normativa van a ser els presidents de les CA i les autoritats competents delegades. Es tracta d'un període de cogovernança.

A partir del 21 de juny s'aplicaren a les Illes les mesures de prevenció necessàries per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, que, d'acord amb la legislació vigent, disposava l'executiu autonòmic, atès que l'article 45 de la Llei 5/2003, de 4 d'abril, de salut de les Illes Balears, estableix que corresponen al Govern de les Illes Balears la direcció superior de la política de salut, l'exercici de la potestat reglamentària, la planificació bàsica en aquesta matèria i l'establiment de les directrius corresponents.

Per establir les actuacions i les mesures que calia implementar en la CA, el Comitè Autonòmic de Gestió de Malalties Infeccioses de les Illes Balears elaborava un document tècnic que regulava totes les mesures en coordinació amb totes les direccions generals implicades (educació, esports, cultura, comerç, treball, turisme, serveis socials, etc.)

Es varen regular les actuacions de control sanitari i les mesures que l'Administració sanitària havia d'establir en l'exercici de les seves competències, intervencions provisionals davant situacions de risc per a la salut col·lectiva com ara:

- Establir limitacions preventives de caràcter administratiu respecte de les activitats públiques o privades que, directament o indirectament, puguin tenir conseqüències negatives per a la salut. Els acords del Consell de Govern d'adopció de mesures aplicables que podien ser considerades limitatives de drets fonamentals se sotmetien a l'autorització del Tribunal Superior de Justícia de les Illes Balears.
- Establir requisits mínims i prohibicions per a l'ús i el trànsit de béns i productes quan impliquin un risc o dany per a la salut. Es va habilitar la consellera de Salut i Consum perquè, mitjançant una resolució motivada, pogués modificar, adaptar o actualitzar les mesures excepcionals amb la consulta prèvia al Comitè Autonòmic de Gestió de Malalties Infeccioses de les Illes Balears (BOIB núm. 112, de 20/06/2020).

La normativa legislativa de les Illes Balears sobre la crisi provocada per la COVID-19 està recollida en la pàgina web de la Direcció de l'Advocacia de la Comunitat Autònoma, dependent de la Conselleria de Presidència, Funció Pública i Igualtat¹⁷, i es pot trobar en la pàgina web del *Butlletí Oficial de les Illes Balears* (BOIB) de la CAIB¹⁸.

En els sis gràfics que hi ha a continuació s'inclouen cronològicament els enunciats de les diferents disposicions normatives de cadascuna de les onades epidèmiques de les Illes Balears, amb la data i el número de BOIB corresponent per facilitar-ne la localització.

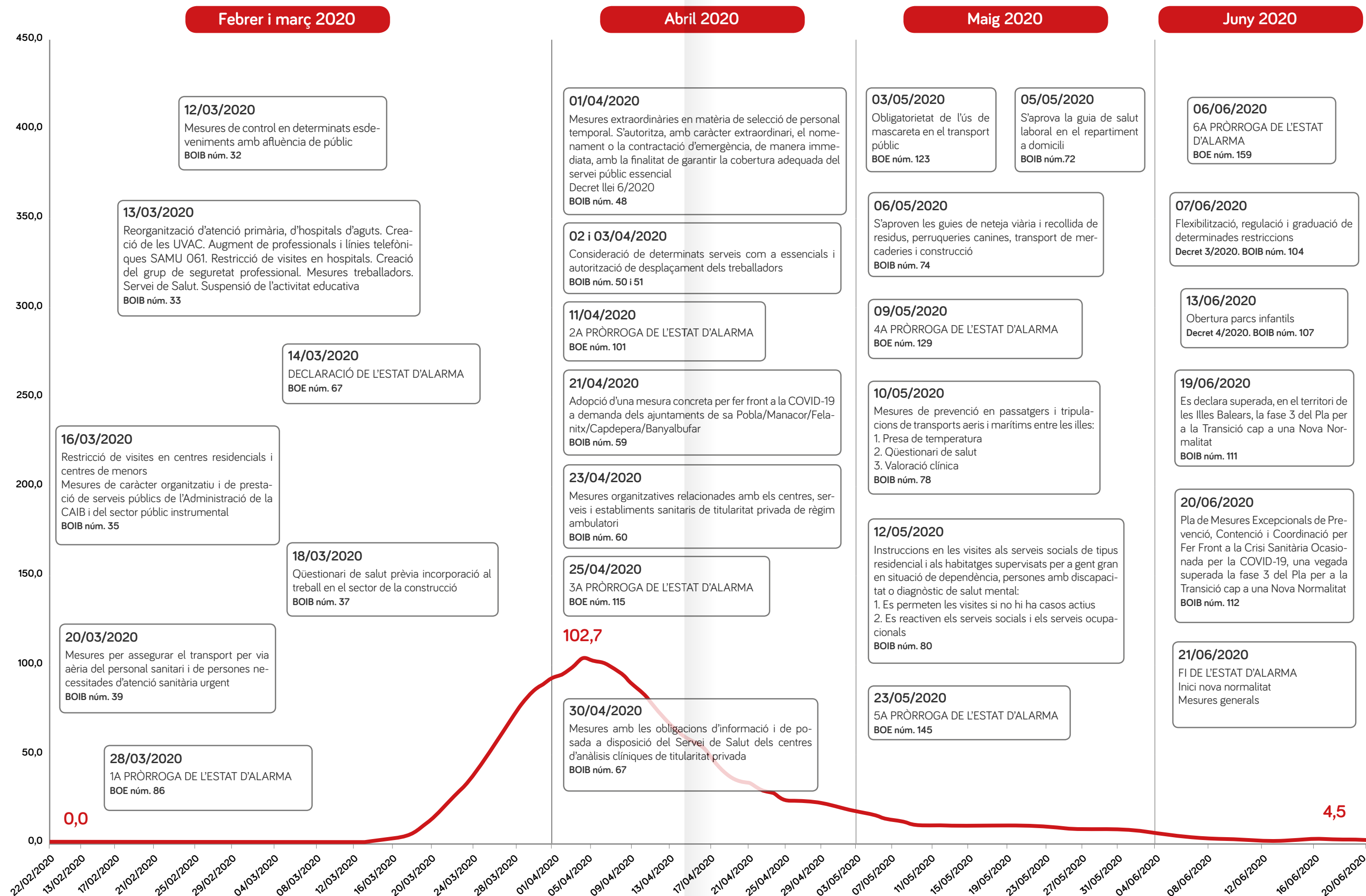
¹⁷ CAIB. Direcció de l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. https://www.caib.es/sites/advocacia/ca/normativa_estat_dal_arma_covid-19/

¹⁸ CAIB. BOIB. <BOIB, butlletí oficial (caib.es)>

Gràfic 8. Legislació primera onada

PRIMERA ONADA EPIDÈMICA ILLES BALEARS

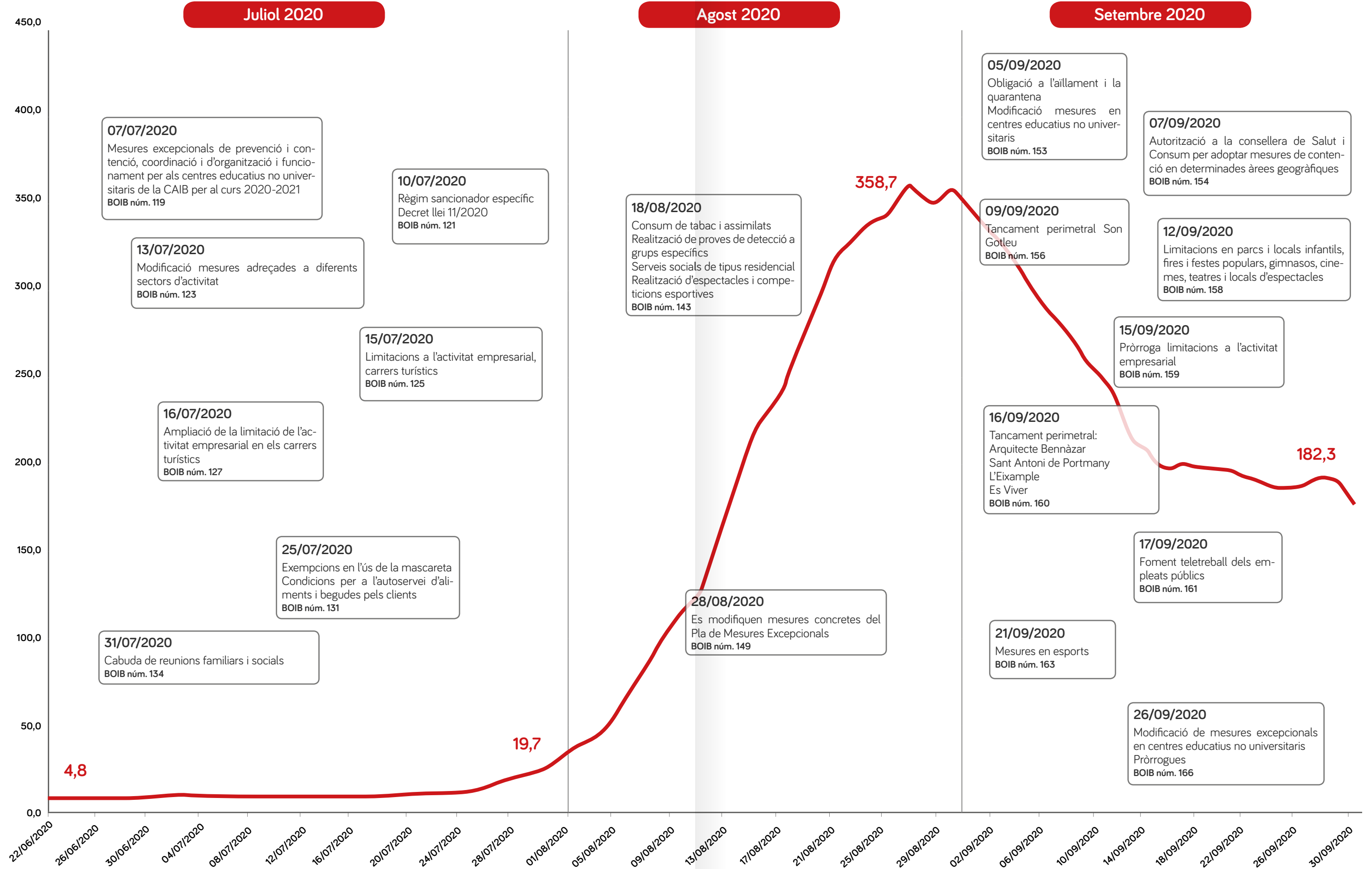
09/02/2020-21/06/2020

Gràfic 9. Legislació segona onada

SEGONA ONADA EPIDÈMICA ILLES BALEARS

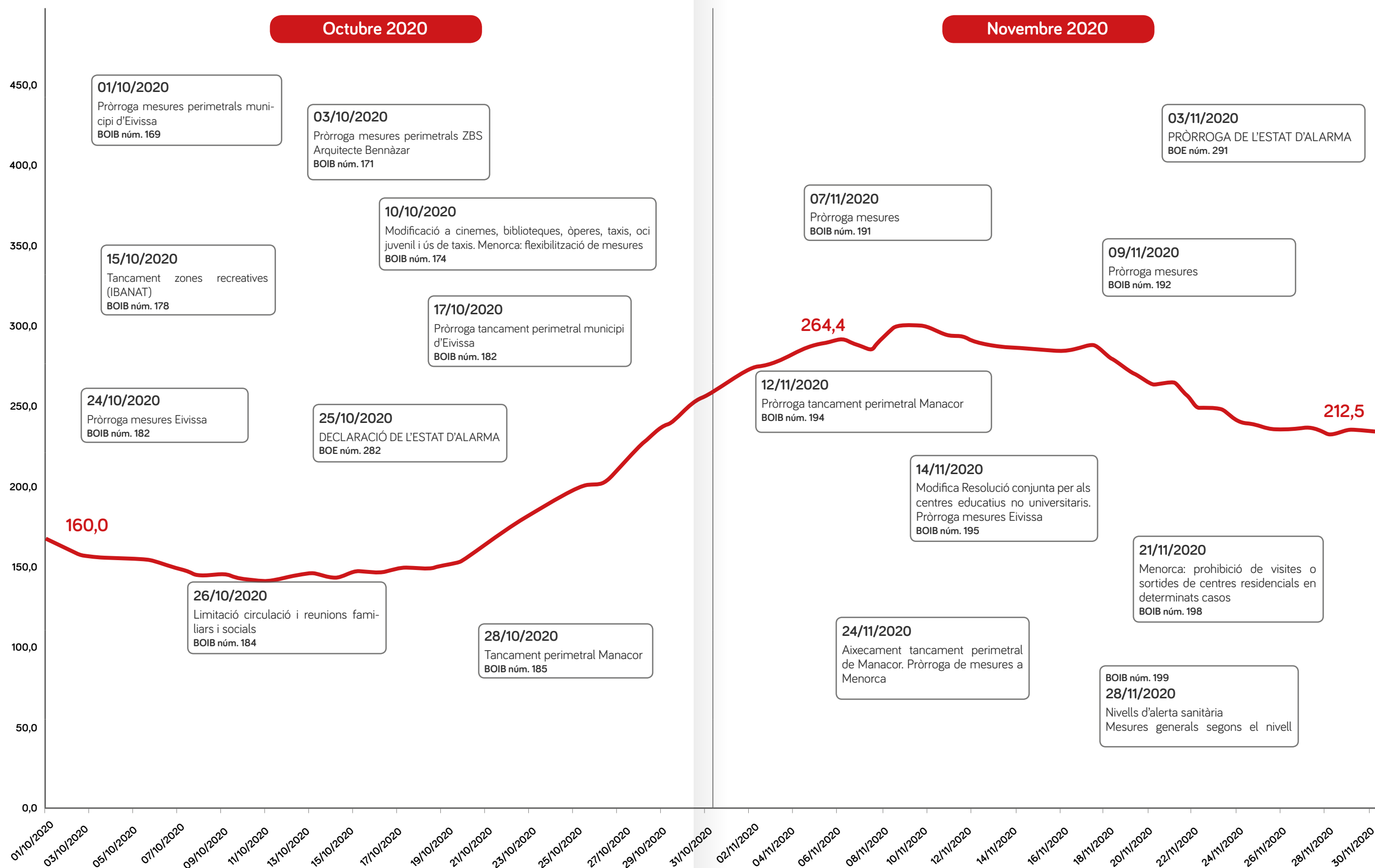
22/06/2020-30/09/2020

Gràfic 10. Legislació tercera onada

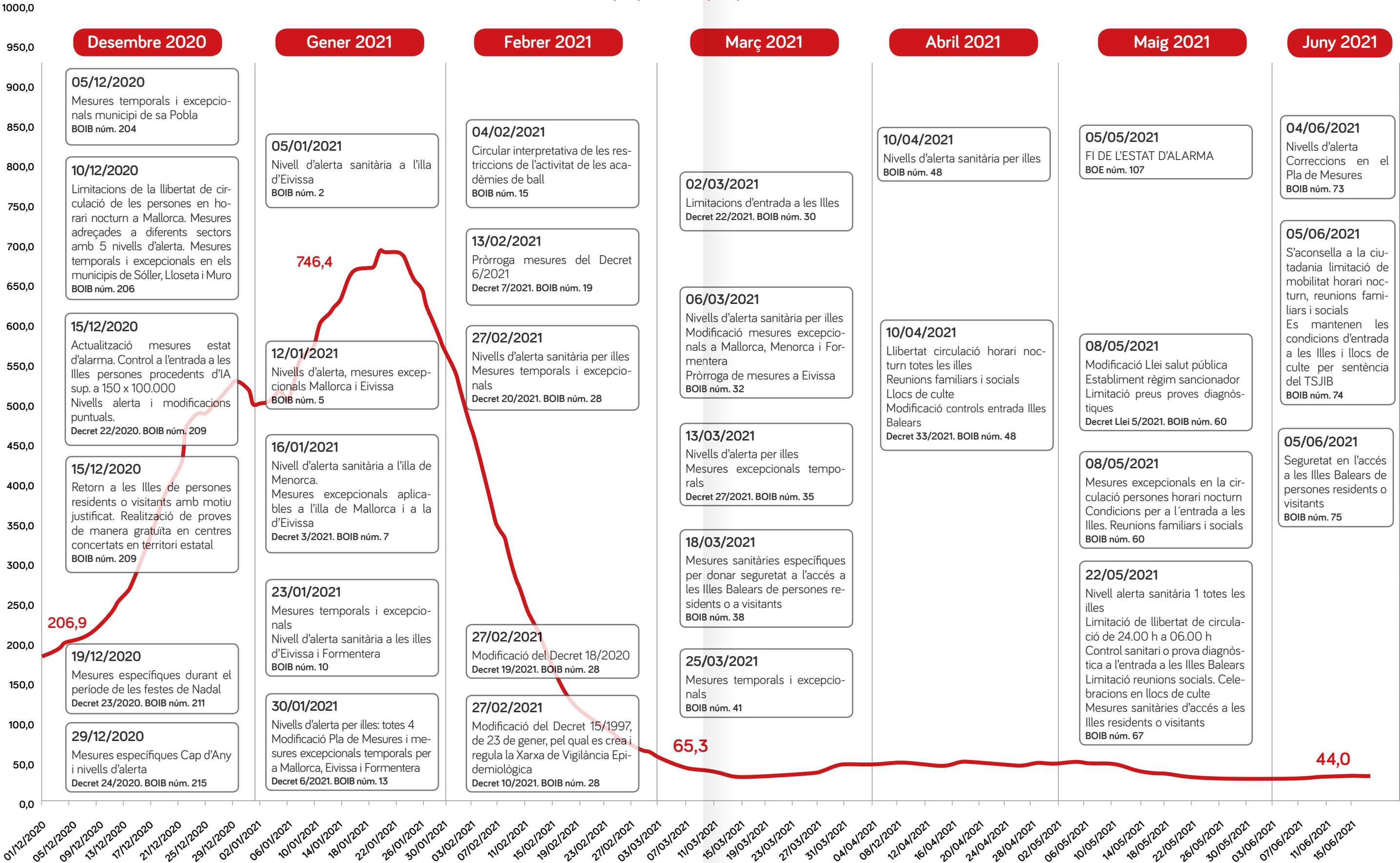
TERCERA ONADA EPIDÈMICA ILLES BALEARS

01/10/2020-30/11/2020

Gràfic 11. Legislació quarta onada

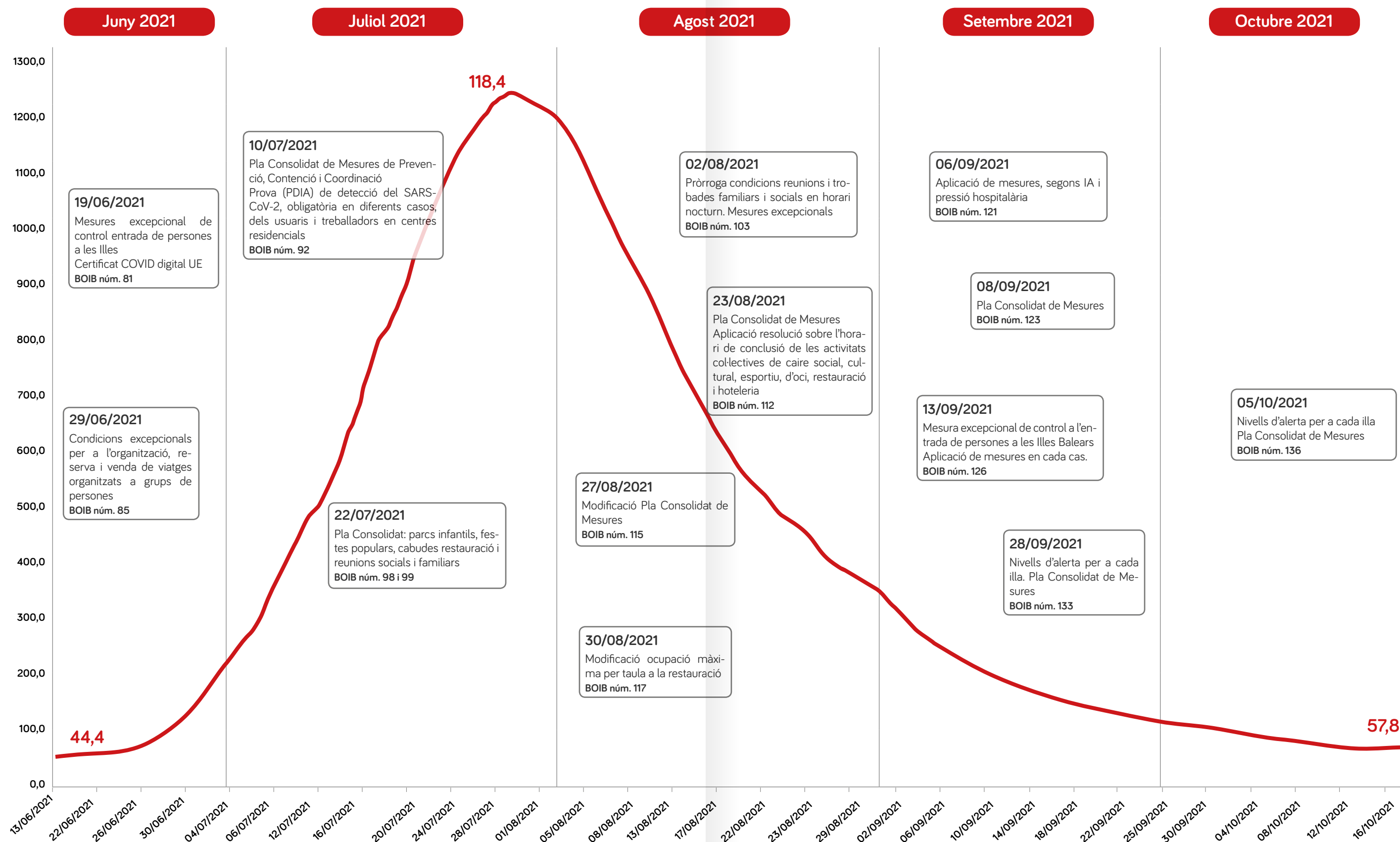
QUARTA ONADA EPIDÈMICA ILLES BALEARS
01/12/2020-17/06/2021

Gràfic 12. Legislació cinquena onada

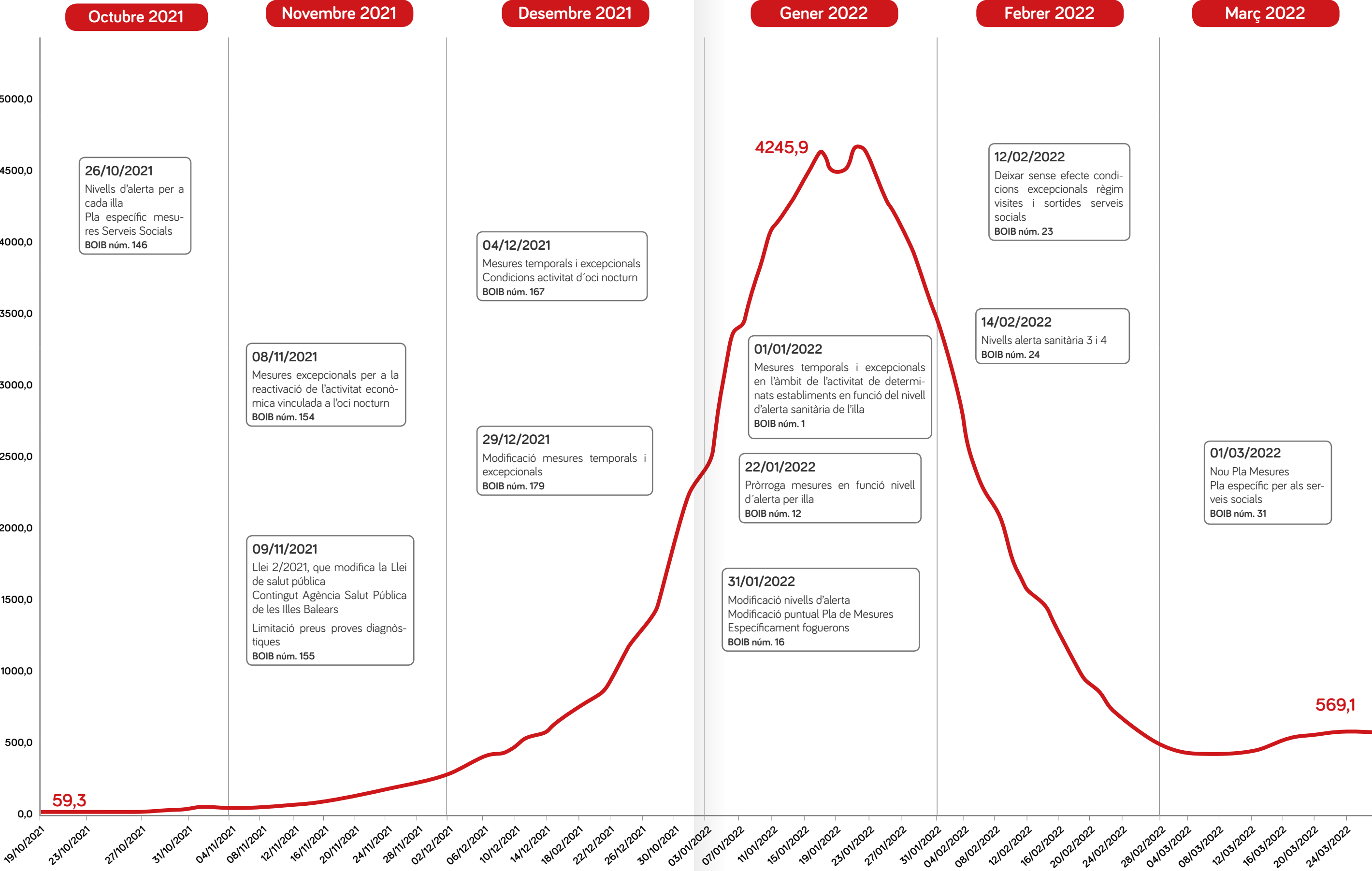
CINQUENA ONADA EPIDÈMICA ILLES BALEARS

18/06/2021 - 18/10/2021

Gràfic 13. Legislació sisena onada

SISENA ONADA EPIDÈMICA ILLES BALEARS
19/10/2021-27/03/2022

3.2.2 Suport informatiu, tècnic i documental

Les necessitats sorgides durant la pandèmia amb l'objectiu d'elaborar protocols i d'aplicar mesures de salut per evitar els contagis van palesar que es requeria la participació i col·laboració entre nombroses entitats per donar una resposta coordinada: Conselleria de Salut i Consum, serveis sanitaris privats, Delegació del Govern, Sanitat Exterior, consells insulars, ajuntaments, conselleries i direccions generals (Emergències, Afers Socials, Comerç, Turisme, Esports, Educació, Treball, etc.), i, en general, tota l'Administració pública i privada que conforma el teixit comunitari, serveis de prevenció de riscos laborals i agents que treballen per la seguretat.

Així mateix, la pandèmia va fer necessari establir un procediment unificat de mesures de vigilància i control de la COVID-19 que inclogués el procediment de notificació, les mesures per al seguiment dels casos i contactes, el rastreig de contactes, i el monitoratge i la contenció de brots, així com la intervenció amb cribratges sobre grups específics. En aquest sentit, la DGSP va elaborar un pla de contingència per a totes les illes i va donar suport en tots els àmbits per fer les adaptacions necessàries segons la normativa.

El gabinet tècnic i serveis de la DGSP van elaborar diferents documents amb les indicacions de contenció de transmissió i actuació davant els casos i contactes estrets, documents que s'actualitzaven a mesura que es publicaven actualitzacions del document de vigilància i control del Ministeri. S'elaboraren protocols conjunts amb IBASSAL, turisme, esports, comerç, cultura, educació, lleure, justícia juvenil, institucions penitenciàries i altres àmbits com els establiments i les empreses del sector alimentari.

En totes les gerències del Servei de Salut es van elaborar protocols, procediments i plans de contingència tenint en compte la gran variabilitat de situacions que es produïen relacionades amb la incidència de contagis.

L'equip tècnic d'atenció a la cronicitat i el centre coordinador de cures palliatives, l'oficina de qualitat del Gabinet Tècnic i Assistencial del Servei de Salut, experts en medicina preventiva, experts en malalties infeccioses i microbiologia de l'HUSE, experts dels hospitals General, Joan March i Sant Joan de Déu, l'equip directiu de coordinació sociosanitària de la comunitat autònoma i la DGSP van elaborar un document amb les indicacions d'actuació en els centres sociosanitaris i les residències, que es revisava i s'actualitzava periòdicament, a mesura que evolucionava la informació disponible sobre la infecció pel SARS-CoV-2. Inicialment, el document es va denominar Recomanacions de prevenció i protecció en centres sociosanitaris i residències de gent gran i persones amb discapacitat a la CA davant l'epidèmia de COVID-19, i posteriorment Pla d'actuació en centres sociosanitaris i residències de gent gran i persones amb discapacitat a la CA de les Illes Balears davant la pandèmia de la COVID-19.

La Subdirecció d'Atenció a la Cronicitat i Coordinació Sociosanitària, juntament amb la Direcció General de Salut Pública i Participació, va elaborar un formulari per conèixer la planificació (plans de contingència, instal·lacions, recursos, etc.) en tots els centres i residències davant la pandèmia de COVID-19. Per facilitar el maneig del brot en els centres residencials i l'organització i la distribució del personal i les tasques, es va redactar el document Maneig d'un brot de COVID-19 en un centre residencial en el qual hi ha persones amb dependència o discapacitat.

El gabinet d'atenció primària va elaborar documents al llarg de la pandèmia sobre els canvis organitzatius en les diferents fases, canvis en l'estratègia d'atenció als pacients amb sospita de COVID-19 i documents de suport per a l'atenció als pacients i la seguretat dels professionals, així com documents dirigits a la ciutadania. També va participar en molts dels documents relatius a la pandèmia que va fer el Servei de Salut, així com documents amb altres institucions com ara la Conselleria d'Educació, entre d'altres.

L'oficina de qualitat del Servei de Salut -agrupació de professionals de medicina, infermeria i farmàcia destinada a mantenir constantment actualitzats els coneixements dels professionals sobre COVID-19 i vacunació- va adaptar i protocolitzar les decisions sobre actuacions dirigides a professionals seguint les directrius del Ministeri de Sanitat.

El centre coordinador del Programa de Cures Palliatives del Servei de Salut va coordinar l'elaboració d'un document de consens entre professionals d'equips específics de cures palliatives de la comunitat autònoma, amb la intenció que pogués ajudar tots els professionals que en el context de la infecció per COVID-19 haguessin d'atendre pacients amb necessitats d'atenció palliativa i, alhora, garantir la qualitat de l'atenció als pacients infectats per COVID-19 en

qualsevol àmbit en què es trobassin. El document es va publicar el 4 d'abril de 2020 amb el títol Recomanacions d'actuació en casos d'infecció per SARS-CoV-2 en pacients amb necessitats d'atenció palliativa.

En general, tots els gabinets tècnics de la Conselleria de Salut i Consum han desenvolupat una labor fonamental tant en l'establiment i l'operacionalització de circuits com en l'elaboració dels documents.

En l'annex 2 es recull tota la documentació elaborada per la Conselleria de Salut i Consum respecte de la pandèmia pel SARS-CoV-2.

3.2.3 Pla de desescalada

El 28 d'abril de 2020 el Consell de Ministres va aprovar i publicar el Pla per a la Transició cap a una Nova Normalitat.

El procés de desescalada havia de ser gradual, asimètric, coordinat amb les CA i adaptable als canvis d'orientació necessaris en funció de l'evolució de les dades epidemiològiques i de l'impacte de les mesures adoptades. Les fases de desescalada estaven determinades per la situació de cadascun dels territoris.

Les mesures de contenció es van mostrar molt efectives en el control de la pandèmia, encara que també van tenir un gran impacte sobre l'activitat econòmica global i a escala social.

Hi havia tres criteris per avaluar si havia arribat el moment de començar a flexibilitzar el confinament: epidemiològics, la capacitat suficient dels sistemes de salut i la capacitat de seguiment adequada. La realització de proves a gran escala que poguessin proporcionar resultats ràpids i fiables va ser clau per fer front a la pandèmia a fi de detectar i vigilar la propagació del virus, combinada amb el rastreig dels contactes.

A partir del 21 de juny de 2020 s'havien d'aplicar les mesures de prevenció necessàries per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 que acordàs l'executiu autonòmic.

Es creà el grup de treball del desconfinament, format per experts de la CA, el qual va assessorar en la planificació del pla de desescalada i va elaborar l'estratègia de desconfinament progressiu de les Illes Balears d'acord amb el pla de desescalada vigent del Ministeri, aprovat per la Comissió de Salut Pública, i de la situació epidemiològica de cada illa.

La informació sobre el desenvolupament de les fases de desescalada es va poder veure a través dels informes del Ministeri de Sanitat sobre la situació epidemiològica i de capacitats estratègiques sanitàries de la CA¹⁹.

- **Fase I:** Formentera (02/05/2020).
- **Fase I:** Mallorca, Menorca i Eivissa (08/05/2020).
- **Fase II:** Formentera (15/05/2020).
- **Fase II:** Mallorca, Menorca i Eivissa (22/05/2020).
- **Fase III:** Formentera (29/05/2020).
- **Fase III:** Mallorca, Menorca i Eivissa (05/06/2020).

El dia 21 de juny de 2020 va acabar el procés de desescalada i la vigència de l'estat d'alarma, i el país va entrar en l'etapa de nova normalitat i en un escenari de control de la pandèmia. Aquest escenari de control requeria adoptar una sèrie de mesures per continuar fent front a la pandèmia i evitar un nou increment de casos. Amb aquest objectiu es va aprovar el Reial decret llei 21/2020, de 9 de juny²⁰, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per fer front a l'emergència sanitària ocasionada per la COVID-19 (BOE núm. 163, de 10/05/2020), i a les Illes Balears l'Acord del Consell de Govern de 19 de juny de 2020 pel qual s'aprova el Pla de Mesures Excepcionals de Prevenció, Contenció i Coordinació per Fer Front a la Crisi Sanitària Ocasionada per la COVID-19, una vegada superada la fase 3 del Pla per a la Transició cap a una Nova Normalitat (BOIB núm. 112, de 20/06/2020). S'hi estableixen les mesures generals de prevenció i control que s'havien de mantenir durant aquesta nova normalitat.

¹⁹ CAIB. Portal de Transparència. <PORTAL DE TRANSPARÈNCIA-Informes fases desescalada (*caib.es*)>

²⁰ Reial decret llei 21/2020, de 9 de juny, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 (BOE núm. 163, de 10/06/2020).

AVÍS URGENT
MESURES EXCEPCIONALS
EN AQUESTA ZONA

AVISO URGENTE
MEDIDAS EXCEPCIONALES
EN ESTA ZONA

URGENT NOTICE
EXCEPTIONAL MEASURES
IN THIS AREA

CIUTAT D'EIVISSA

CAT L'àrea de la Ciutat d'Eivissa indicada dins el mapa és una zona d'alta incidència de COVID-19. En el seu interior són d'obligat compliment les mesures següents:

NO ES POT ENTRAR NI SORTIR D'AQUESTA ZONA
Excepte per rebre atenció sanitària, anar a escola o al treball, cuidar de persones vulnerables, fer tràmits inajornables o per causa de força major. Es recomana no sortir de casa si no és estrictament necessari.

NO ES POT ESTAR AMB MÉS DE 4 PERSONES ALHORA
Els grups de més de 5 pers. no convivents estan prohibits excepte funerals (màx. 15 pers.), transport públic i treball.

ELS NEGOCIS HAN DE REDUIR LA CABUDA
Les cabudes es limiten al 50% i han de tancar abans de les 22 h

*Les mesures no afecten els carrers perimetral, només l'interior de la zona delimitada

CAT El área de la Ciudad d'Eivissa indicada dentro del mapa es una zona de alta incidencia de COVID-19. En su interior son de obligado cumplimiento las siguientes medidas:

NO SE PUEDE ENTRAR NI SALIR DE ESTA ZONA
Salvo para recibir atención sanitaria, ir a la escuela o al trabajo, cuidar de personas vulnerables, realizar trámites inaplazables o por causa de fuerza mayor. Se recomienda no salir de casa si no es estrictamente necesario.

NO SE PUEDE ESTAR CON MÁS DE 4 PERSONAS A LA VEZ
Los grupos de más de 5 pers. no convivientes están prohibidos, salvo funerales (máx. 15 pers.), transporte público y trabajo.

LOS NEGOCIOS DEBEN REDUCIR EL AFORO
Los aforos se limitan al 50% y deben cerrar antes de las 22 h

*Las medidas no afectan a las calles perimetrales, solo al interior de la zona limitada

ENG The Ciutat d'Eivissa area indicated on the map is an area with a high incidence of COVID-19. In these streets the following measures must be observed:

YOU MUST NOT ENTER OR LEAVE THIS AREA
Except to receive medical attention, go to school or work, care for vulnerable persons, conduct official business that cannot be postponed or for reasons of force majeure. Do not leave your home unless absolutely necessary.

YOU MUST NOT GATHER WITH MORE THAN 4 OTHER PEOPLE AT THE SAME TIME
Groups of more than five individuals who are not from the same household are prohibited, except for funerals (max. 15 people), public transport and while at work.

BUSINESS MUST LIMIT ACCESS
Capacity must be limited to 50%, and must be closed by 10pm

* These measures do not affect the surrounding streets. Only the area indicated is affected

CORONAVIRUS.CAIB.ES **INFOCOVID 900 100 971** **902 079 079 / 971 437 079** **061** **RADAR COVID**

Informació sanitària Informació general Síntomes lleus Síntomes greus Descarrega l'App

Health information (Spanish) General information Moderate symptoms Severe symptoms Download the app

4. CAPACITATS DEL SISTEMA SANITARI PÚBLIC BALEAR: RECURSOS PER A L'ABORDATGE DE LA CRISI

4.1 Vigilància epidemiològica

La pandèmia per COVID-19 va posar de manifest la necessitat, entre d'altres, de disposar de sistemes de vigilància forts, flexibles i eficients que reduïxin les bretxes territorials i entre els diferents components del sistema sanitari que, sense oblidar altres problemes de salut, mantinguin i potenciïn la vessant transmissible i tenguin una capacitat suficient d'adaptació. També va evidenciar la importància d'incorporar elements d'integració amb les estructures assistencials, de manera que sense esforços tècnics excessius d'adaptació es pugui captar la informació en termes d'oportunitat.

Per a la comunicació, l'anàlisi i la recerca de casos entre les CA i el Ministeri de Sanitat es va utilitzar la dinàmica de notificació de casos tant confirmats com sospitosos a la Xarxa Nacional de Vigilància Epidemiològica (RENAVE). A través de la plataforma via internet sistema de vigilància a Espanya (SiViEs), la informació es transmetia de manera immediata al Centre Europeu per al Control i Prevenció de Malalties (ECDC). A les Illes Balears, a partir del 7 de febrer, els casos en recerca es notificaven de manera urgent i utilitzant el protocol de notificació corresponent al Servei d'Epidemiologia o unitat insular corresponent i segons el document Procediments de notificació, disponible a www.epidemiologia.caib.es. Ordre SND/233/2020, de 15 de març (BOE núm. 68, de 15/03/2020).

La vigilància de les malalties de declaració obligatòria i dels brots epidèmics ha constituït i constitueix el sistema bàsic de la xarxa de vigilància epidemiològica a la nostra comunitat.

D'altra banda, els nous reptes en la salut pública provocats per la situació pre pandèmica van requerir l'adaptació de la Xarxa de Vigilància vigent. Diverses iniciatives legislatives nacionals i autonòmiques han conformat l'actual Xarxa Nacional de Vigilància Epidemiològica en un context d'adaptació a la xarxa europea i amb la incorporació progressiva de nous elements, com ara la vigilància dels nous diagnòstics d'infeccions, a través del Decret 19/2003 de 28 de febrer (BOIB núm. 33, d'11/03/2003); el Decret 117/2008, de 24 d'octubre (BOIB núm. 157, de 06/11/2008); l'Ordre SSI445/2015 (BOE núm. 65, de 17/03/2015), i l'Ordre SND/233/2020, de 15 de març (BOE núm. 68, de 15/03/2020).

En el Reial decret llei 21/2020, de 9 de juny, de mesures urgents de prevenció, contenció i coordinació per fer front a la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19, es va incloure la malaltia per coronavirus COVID-19, produïda per la infecció del virus SARS-CoV-2, com a malaltia de declaració obligatòria urgent (BOE núm. 163, de 10/06/2020), i en l'àmbit autonòmic amb el Decret 10/2021, de 26 de febrer (BOIB núm. 28, de 27/02/2021).

Les CA, a través dels serveis d'epidemiologia, notificaven cada dia, i ho continuen fent, al Ministeri de Sanitat les xifres de casos confirmats de COVID-19: total de casos, en professionals sanitaris, hospitalitzacions, ingressos en UCI, morts i casos recuperats. La notificació d'aquesta nova malaltia de declaració obligatòria (MDO) inclou informació clínica i epidemiològica consensuada i aprovada per la Ponència d'Alertes i Plans de Preparació i Resposta i la RENAVE. La informació recollida en aquestes notificacions ha estat crucial per determinar característiques clíniques, epidemiològiques i virològiques dels casos d'infecció per SARS-CoV-2 identificats a Espanya.

L'Estratègia de detecció precoç, vigilància i control de COVID-19 de 7 de setembre de 2020 del Ministeri de Sanitat va disposar que els serveis de salut de les CA i els serveis assistencials, tant de la sanitat pública com de les entitats privades, havien d'adequar els seus sistemes informàtics per possibilitar l'obtenció de la informació mínima exigida dins el termini i en la forma indicats en les corresponents aplicacions informàtiques establertes.

En 2022 es va modificar aquest sistema per vigilar totes les infeccions respiratòries, incloent-hi la grip, la COVID-19 i la produïda pel virus sincicial respiratori. Aquest sistema s'ha denominat sistema de vigilància de la infecció respiratòria aguda (SiVIRA).

SiVIRA integra la informació de diversos nivells assistencials i recupera els sistemes de vigilància sentinella de grip ampliant-ne la representativitat poblacional i incloent-hi el virus SARS-CoV-2, el virus respiratori sincicial (VRS) i altres virus respiratoris.

Els objectius són mantenir una vigilància setmanal àgil de les infeccions respiratòries agudes (IRA) lleus ateses a l'atenció primària, i de les infeccions respiratòries agudes greus hospitalitzades (IRAGH). D'aquesta manera es proposa incloure en la plataforma SiVIRA la informació clínica i epidemiològica, tant d'atenció primària com d'hospitalària, unida també a la informació de laboratoris de microbiologia i de genòmica.

Aquest sistema pretén augmentar l'automatisme informàtic en tots els camps en què es pugui desenvolupar i mitjançant informació «sentinella» estadísticament representativa per poder obtenir informació actualitzada sense l'obligació de mantenir una vigilància exhaustiva sobre tota la població de casos diagnosticats. Així, cada CA es va comprometre amb el Ministeri en la reunió del Consell Interterritorial de l'SNS mitjançant la Declaració de Saragossa de 10 de març de 2022, en què es va decidir el reforç, la millora i la modernització de la vigilància en salut pública.

Les CA es van comprometre a Saragossa a posar en marxa aquests nous sistemes de vigilància de SiVIRA abans del primer trimestre de 2022. Així mateix, a partir del 28 de març de 2022 va canviar l'Estratègia de vigilància i control enfront de la COVID-19 d'acord amb la Ponència de Vigilància del Ministeri i les CA. Des d'aquesta data es va deixar d'obligar a declarar tots els casos diagnosticats de COVID-19, i mantenir només aquesta obligació per a les persones de 60 anys o més, les persones ingressades en hospitals o centres socioassistencials, o persones pertanyents a grups de risc que han de ser testades del virus SARS-CoV-2 en cas de simptomatologia.

La vigilància d'IRA i IRAGH té dos components:

- Un component sindròmic, que pretén recollir de manera exhaustiva tots els diagnòstics clínics d'infeccions agudes respiratòries setmanalment, de manera que es puguin obtenir taxes d'incidència setmanals utilitzant els denominadors de població assignada (HUSE) o total de la CA (IRA).
- Un component de selecció sistemàtica, que és l'aplicació de la vigilància sentinella. Consisteix a recollir tota la informació clínica, epidemiològica, virològica i de vacunacions dels casos ingressats els dimecres (IRAGH) o bé dels 5 primers casos visitats en consulta d'atenció primària pels metges i pediatres sentinelles (IRAS).

A les Balears, la vigilància de les IRAGH a l'hospital sentinella de Son Espases ja s'havia posat en marxa des de la temporada 2021-2022, amb la col·laboració necessària dels serveis de Medicina Preventiva, Urgències, Medicina Interna i Microbiologia de l'hospital.

El component sindròmic de vigilància de les IRA es va posar en marxa a les Illes Balears la primera setmana del mes d'abril de 2022. Des de llavors, setmanalment es disposa del global exhaustiu de diagnòstics clínics d'IRA fets a totes les consultes d'atenció primària de les Illes Balears. El component de selecció sistemàtica d'IRA -sentinella- es va iniciar a principis de l'estiu de 2022 i funciona ja regularment des de la temporada 2022-2023 (des d'octubre de 2022 fins a maig de 2023).

El Servei d'Epidemiologia ha elaborat informes²¹ de vigilància epidemiològica de les Illes Balears fins ara, amb les dades resumides i actualitzades periòdicament. S'han d'interpretar amb cautela i considerar especialment provisionals les dades sobre defuncions, perquè el retard en la comunicació, la necessitat de validar la causa de la mort i la cerca activa sistemàtica que es fa en el Registre de mortalitat pot fer que les xifres es modifiquin posteriorment.

L'esforç i la col·laboració de les persones que notifiquen casos i modificacions de variables i de les que col·laboren en la generació d'indicadors, així com la col·laboració dels laboratoris de microbiologia i la dels responsables d'altres fonts d'informació utilitzades, és important per augmentar l'exhaustivitat de les dades. Totes les dades s'han de considerar «no consolidades» perquè estan en procés permanent de revisió, validació, depuració i actualització.

4.1.1 Unitat de brots COVID-19

Atesos el nombre i la velocitat dels brots, es va formar la Unitat de Brots COVID-19. Aquesta unitat pretenia establir una visió estratègica alternativa per millorar la labor de la vigilància epidemiològica en la gestió dels brots en la salut pública de les Illes Balears.

L'objectiu general d'aquesta unitat va ser establir un procediment unificat de mesures de vigilància i control de la COVID-19 que inclogués el procediment de notificació, les mesures per al seguiment dels casos i contactes, el rastreig de contactes, a més del monitoratge i la contenció dels brots, així com la intervenció en la valoració de la necessitat de fer cribratges sobre grups específics (mesures de detecció ampliada) i altres mesures d'intervenció realitzades en la comunitat. A més, va promoure la participació i col·laboració amb múltiples entitats a l'hora d'elaborar protocols i d'aplicar mesures de salut per evitar els contagis

Es varen analitzar amb freqüència els brots de COVID-19 que apareixien en els diferents àmbits (familiar, social, laboral, residències geriàtriques, altres centres sociosanitaris, educatiu, esportiu, hospitals, mitjans de transport i mixtos), i la relació amb l'aplicació de les diverses mesures establertes per la legislació de la CA, les normes i els protocols.

El 16 de març de 2020 es va confirmar el primer cas associat a un brot. Des d'aleshores fins a finals de 2021 es van detectar 14.447 casos en 1.868 brots. Els dos primers àmbits, tant en el nombre de brots com de casos, van ser el mixt i el social [\(7\)](#).

Conèixer les característiques i els àmbits de desenvolupament dels brots proporcionava la base per a la presa de decisions en la planificació de les mesures i actuacions amb la finalitat de contenir la transmissió [\(8\)](#).

²¹ COVID-19. ILLES BALEARS. Informe de vigilància epidemiològica núm. 143.

4.1.2 Estudis de cribratge i detecció ampliada

Cal considerar que els cribratges poblacionals s'han de diferenciar dels cribratges de detecció ampliada que es feien en el marc de brots específics de determinats àmbits i que consistien a fer proves de detecció, no només a tots els contactes estrets sinó també a totes les persones molt properes a casos i contactes. Es feren deteccions ampliades en residències, unitats d'hospitalització, centres de treball, equips esportius, etc.

En general, per a la programació dels cribratges poblacionals, el procediment consistia en la determinació de la zona afectada per una incidència alta i de la velocitat de transmissió. Es planificava la realització dels cribratges analitzant la situació epidemiològica de municipis o zones amb més incidència amb els batles corresponents i els equips que integraven els òrgans de govern dels ajuntaments.

Posteriorment, els equips de les gerències d'AP eren els encarregats d'establir contacte amb els ajuntaments, els quals van contribuir a difondre la crida a la població i a organitzar les infraestructures per a l'establiment del dispositiu sanitari. Va ser important el tipus de prova de detecció d'infecció activa per a COVID-19; en les primeres experiències van ser PCR i a partir del cribratge programat a Mallorca, concretament a sa Pobla (06/12/2020), es va comprovar la fiabilitat i sensibilitat de les proves ràpides d'antígens (PRAg) en confirmar els resultats positius amb PCR. Finalment, cal tenir en compte que les persones que volien fer-se la prova no necessitaven registrar-se prèviament. Tots aquests factors van contribuir a l'increment ingent en el nombre de proves fetes.

El 22 d'abril 2020 es va posar en marxa un circuit per al cribratge i el diagnòstic de la COVID-19 dirigit als 18.000 treballadors del Servei de Salut. L'estudi es va fer en dues fases. En la primera, es van fer les proves als professionals de l'atenció primària, dels hospitals i del 061; és a dir, als que estaven més exposats al SARS-CoV-2. En la segona fase, es van fer proves a la resta dels treballadors²².

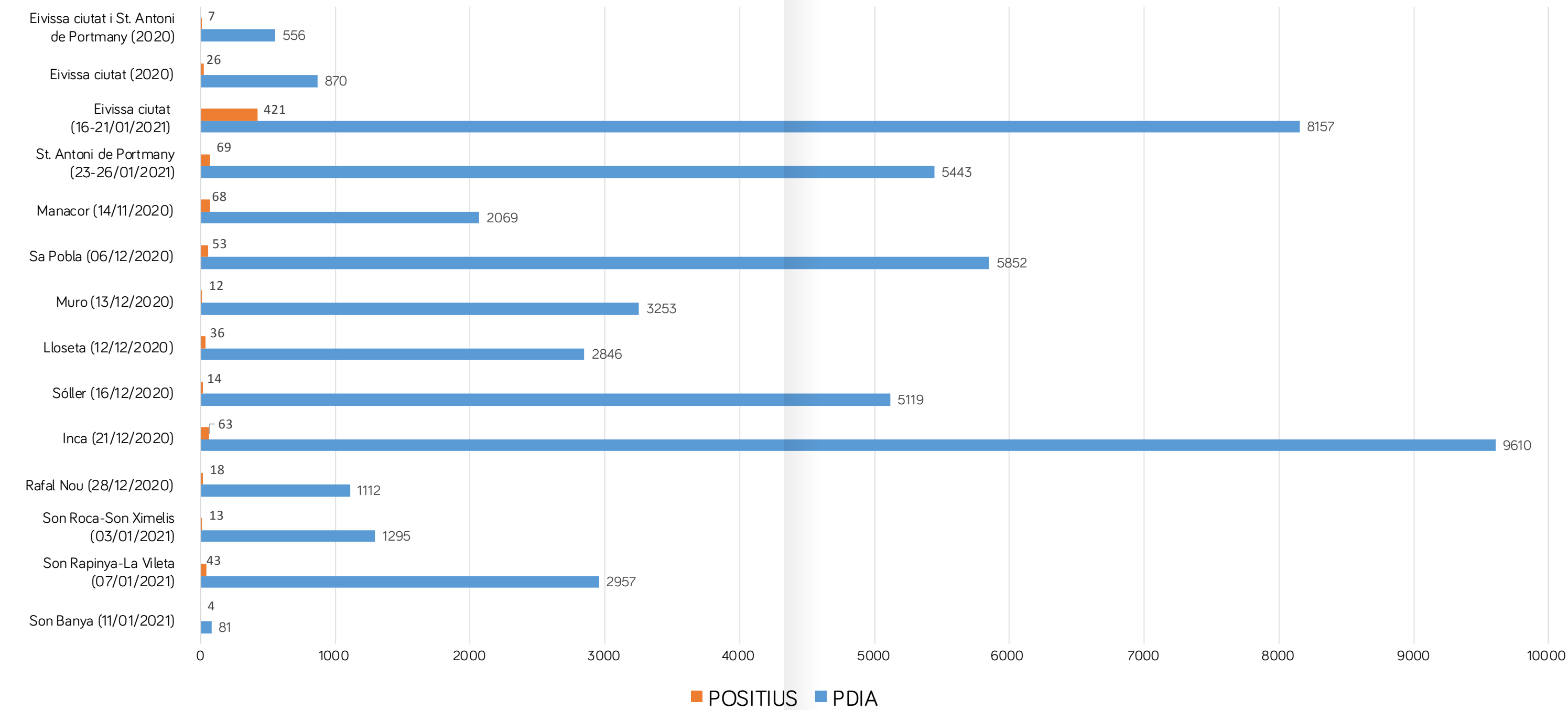
Al llarg de les primeres setmanes del mes de juny, es van dur a terme diverses proves per detectar el SARS-CoV-2 o els anticossos entre seixanta treballadors de 10 escorxadors de la comunitat. Així doncs, va ser una de les primeres comunitats autònomes que van fer un cribratge massiu a tots els empleats d'aquestes instal·lacions, concretament, 7 escorxadors d'abastament en totes les illes (3 a Mallorca, 1 a Eivissa, 1 a Menorca i 1 a Formentera) i 3 d'aviram (1 a Mallorca, 1 a Eivissa i 1 a Menorca)²³. Es van fer 65 determinacions amb una positivitat del 3,08 %.

El setembre de 2020 es van fer els primers estudis de cribratge poblacional a les ZBS de Son Gotleu a Mallorca i Vila a Eivissa. Es poden considerar experiències pilot, després de les quals es va establir un protocol genèric per planificar en funció d'uns criteris consensuats.

²² CAIB. Nota de premsa, 04/06/2020.

²³ CAIB. Nota de premsa.01/06/2020.

Gràfic 14. Resultats dels estudis de cribratge

Font: Servei de Salut

4.2 Central de Coordinació COVID-19

Al març de 2020, es va crear la CC-COVID-19 amb l'objectiu de centralitzar la gestió dels pacients amb COVID-19 en l'atenció primària de Mallorca, que es va situar a la Unitat Bàsica de Salut Son Pisà. La Central va estar operativa tots els dies de la setmana, de 8.00 a 20.00 hores. Posteriorment, es va crear també per centralitzar el seguiment dels pacients afectats de COVID-19 a les illes d'Eivissa i Formentera a l'edifici J de l'HCM.

El 25 de març de 2020, a causa de l'increment de casos, es va decidir traslladar la CC-COVID-19 de Mallorca del CS Son Pisà a la Unitat Bàsica de Salut el Molinar. Va ser necessari encara un altre trasllat; l'agost de 2020 va passar al polígon de Can Valero. Allà es van ubicar els professionals que fins aleshores feien els rastrejos des dels centres de salut de Mallorca.

El primer cas de COVID-19 a les Illes Balears va donar lloc a l'inici d'un estudi de contactes. Era necessari per posar en quarantena els que havien estat contactes estrets. Amb la col·laboració del pacient es va poder determinar qui i quantes persones van ser contactes estrets d'aquest primer cas.

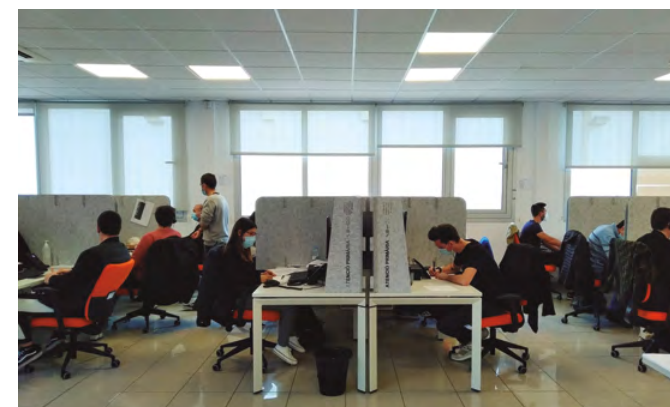
Les funcions principals que va dur a terme la CC-COVID-19 són les següents:

- La centralització de les peticions de pacients que necessitaven una prova diagnòstica.
- La recepció dels resultats i la comunicació a les persones afectades.
- El seguiment dels pacients positius.
- El control preventiu i d'actuació en residències i institucions amb persones dependents.

La Central va comptar amb la col·laboració d'efectius de l'exèrcit per dur a terme tasques de rastreig i la part dels contactes estrets.

La CC-COVID-19 era gestionada per un coordinador (el subdirector mèdic de la GAP Mallorca i tres col·laboradors) i estava formada per diverses unitats especialitzades. Cada unitat comptava amb un cap d'equip i amb un cap de sala, ja que es rotava cada dia.

La necessitat de recursos humans davant la demanda creixent va fer necessari incorporar-hi diferents professionals sanitaris (metges, infermeres, TCAE, conductors, tècnics d'emergències, administratius, psicòlegs, fisioterapeutes, tècnics de laboratori). Els objectius de cada unitat es descriuen a continuació:

- **La unitat de gestió administrativa (UGA)** era l'encarregada de la distribució de la feina ja que era la que rebia les llistes de les proves positives.
- **Els equips de rastreig** tenien per objectius la identificació de casos i l'estudi dels casos positius, a més del rastreig i seguiment dels contactes.
- **Les UVAC** es crearen amb la finalitat d'implementar l'atenció domiciliària dels casos en investigació, probables o confirmats susceptibles de seguiment domiciliari i facilitaven les altes precoces dels hospitals. Se'n van crear tres tipus: UVAC bàsiques (conductor i infermera), UVAC avançades dotades d'ecògrafs (metge, infermera i tècnic d'emergències) i UVAC ESAD. La CC-COVID-19 activava aquest recurs, a petició de les gerències, si es complien els requisits.
- **Les COVID-Exprés.** El 26 de març de 2020 es van habilitar les primeres. Eren dispositius especials per a la recollida ràpida de mostres. Inicialment aquestes unitats anaven dirigides als professionals sanitaris i socio-sanitaris, al personal de serveis especials (Policia Nacional, Guàrdia Civil, policies locals, forces armades, etc.) i als col·lectius més vulnerables, atesa la situació de fragilitat davant el coronavirus, i posteriorment a tota la població. Els punts de presa de mostres durant la pandèmia a Mallorca van ser les unitats bàsiques de salut (UBS) de sa Indioteria, Establiments, es Pil·larí; Son Dureta, Palau de Congressos de Palma, aparcament del poliesportiu Miquel Àngel Nadal a Manacor, Museu del Calçat a Inca, espai Francesc Quetglas, Creu Roja (antic 061) i també es van habilitar un camió i un autobús. A Menorca, a través dels equips UVAC, a Maó, Canal Salat i es Mercadal; a Eivissa a l'HCM, i a Formentera a l'HFOR.
- **L'EduCOVID** es creà per atendre la població pediàtrica, amb protocols específics en els centres educatius, per assessorar i donar suport als professors i a les famílies. Va tenir un paper fonamental a l'hora de coordinar les actuacions entre educació i salut. Cada illa va tenir el seu EduCOVID. Des de l'1 de setembre de 2020 el Servei de Salut va crear un dispositiu específic d'atenció pediàtrica ràpida i eficient (KID-COVID) per atendre possibles casos en pacients en edat escolar d'entre 3 i 14 anys i les seves famílies possiblement afectats (els infants de 0-3 i els majors de 14 anys eren atesos en els centres de salut de referència). Duia a terme les tasques d'una central de rastreig destinada a la població infantil escolaritzada.

En moments determinats de la pandèmia va ser necessària l'adaptació d'espais amb unes estacions clíniques ben definides, situades físicament a l'Hospital Son Dureta (entrada), Hotel Melià Palma Bay (tots dos a Palma) i al Museu del Calçat (a Inca), així com la utilització dels centres de vacunació massiva pediàtrics per a la presa de mostres. A les àrees de Menorca, Eivissa i Formentera es va fer als centres de salut i també les UVAC.

- Els hotels pont (instal·lacions hoteleres medicalitzades) eren establiments hotelers que es van adaptar per aïllar casos sospitosos o confirmats de COVID-19 amb simptomatologia lleu o asimptomàtics i per a la quarantena dels seus contactes que no tinguessin un domicili amb les condicions apropiades o perquè convivien amb persones vulnerables, derivats dels serveis sanitaris públics i privats.

Es va habilitar el primer hotel medicalitzat, l'hotel Melià Palma Bay, amb una capacitat màxima de 250 llits, distribuïts en 8 plantes. Inicialment es van habilitar 35 habitacions, gestionades per l'HSLL, cosa que va ser possible gràcies a la col·laboració de la Brigada d'Infanteria Palma 47 de l'Exèrcit de Terra i de l'Ajuntament de Palma²⁴.

²⁴ CAIB. Nota de premsa. 25/03/2020.

Els tècnics del Servei de Salut i el personal de l'HSLI van preparar tots els circuits d'entrades i sortides de pacients, mapa de llits, bugaderia, farmàcia, infermeria, muntatge dels sistemes informàtics, alimentació i recollida selectiva.

Durant el mes d'abril de 2020, davant les necessitats d'aïllament dels professionals sanitaris, es van obrir hotels i apartaments: THB Mirador, ubicat a Palma, i els apartaments Can Farràs a Eivissa; posteriorment, al novembre, a Eivissa l'hotel Els Molins.

Es van habilitar hotels i apartaments pont en funció de les necessitats: La Noria, Rosamar i Playasol Panoramic a Eivissa; Es Pi II a Formentera; Sa Mirada de l'Arenal d'en Castell, Artiedon Carlos i Platja Blava a Menorca, i Meliá Palma Bay, Bellver, Pabisa Sofía y Morlans a Mallorca. Els hotels medicalitzats de les Illes Balears van acollir en les diferents onades de la pandèmia més de 4.000 persones.

En l'annex 2 es descriuen les funcions i l'organització del treball de les diferents unitats de la CC-COVID-19.

Per al suport lingüístic en la comunicació amb les persones que parlaven altres idiomes es va comptar amb el dispositiu de traducció DUALIA.

Amb aquesta organització assistencial, els centres sanitaris d'atenció primària van quedar alliberats de totes aquestes funcions.

Actualment, 50 professionals estan destinats a la notificació dels resultats de les proves PCR i al rastreig i seguiment dels casos positius i contactes estrets. La CC-COVID-19 va arribar a tenir més de 450 professionals dedicats a aquestes tasques.

4.3 Vigilància microbiològica

La lluita contra la COVID-19 ha posat de manifest la importància i l'aportació de les tècniques del diagnòstic in vitro. Les determinacions microbiològiques han estat fonamentals per al diagnòstic de la malaltia, així com el seguiment i control dels pacients amb sospita de COVID-19 de la manera més precisa possible.

El cap de servei de Laboratori de Microbiologia de l'HUSE -com a membre del Comitè de Malalties Infeccioses de les Illes Balears- va dur a terme la coordinació entre els laboratoris de microbiologia dels hospitals.

Espanya disposa d'institucions com el CNM, dependent de l'ISCIII, amb experiència en altres coronavirus, amb capacitat per a la gestió de les mostres procedents de les CA, mitjans diagnòstics específics per a aquest nou patògen, amb possibilitat d'oferir els resultats en hores, segons la Comissió de Salut Pública (CSP)²⁵.

La detecció dels casos es feia mitjançant tècniques moleculars de PCR. Cada CA havia de disposar almenys d'un laboratori amb capacitat diagnòstica per fer una primera anàlisi als casos en recerca, els resultats positius o no conclouents. La confirmació diagnòstica de cada cas, en els primers moments, es feia de manera centralitzada en el laboratori del CNM. Només es recollien i cursaven mostres de casos que complien el criteri de «cas en recerca».

En el Laboratori de Microbiologia de l'HUSE es va centralitzar la recepció i l'enviament posterior de mostres al CNM. D'aquesta manera, totes les mostres van anar al laboratori designat de referència a les Illes Balears per a tots els laboratoris dels hospitals públics i privats i centres autoritzats.

Totes les mostres per a estudi, fos quina fos la procedència, es remetien al Laboratori de Microbiologia de l'HUSE, que es coordinava amb els serveis clínics i laboratoris involucrats.

A partir del 7 de febrer de 2020 el diagnòstic mitjançant una PCR de cribratge i una PCR de confirmació en un gen alternatiu al de cribratge es podia fer en els laboratoris designats a aquesta finalitat a les CA.

Tots els laboratoris de microbiologia dels hospitals del Servei de Salut podien fer PCR d'urgència.

Durant la pandèmia els laboratoris de microbiologia van haver d'adaptar les seves tasques a l'assistència a la COVID-19, la qual cosa va obligar a redefinir en molts centres els horaris d'activitat -24 hores, tota la setmana- i a disposar de personal suficient i adequadament format per donar resposta a una demanda creixent.

Els primers mesos de l'any 2020 l'embut principal va ser l'adquisició de reactius i del material fungible necessari, fonamentalment les puntes de pipeta.

La capacitat diagnòstica dels laboratoris de microbiologia dels hospitals públics del Servei de Salut va augmentar a partir del mes de juny de 2020, amb la inversió de 603.130 euros en tecnologia, mitjançant la compra centralitzada, que va millorar l'automatització dels processos en els laboratoris de microbiologia de l'HMO de Menorca, HSLI i HMAN de Ma-

²⁵ MINISTERI DE SANITAT. Nota de premsa, 30/01/2020.

llorca; i a l'HCM d'Eivissa (termocicladors, microcentrífugues, extractors, jocs complets de pipetes automàtiques de volums diferents, etc.) perquè es poguessin incorporar al diagnòstic per PCR i assumir les mostres de les seves àrees de salut per evitar així el retard derivat del transport a l'hospital de referència, així com l'estació robotitzada OPENTRONS COVID-19 testing system, que es va instal·lar en el laboratori de microbiologia de l'HUSE al juny de 2020, la qual cosa permetia duplicar el nombre de PCR.

L'adquisició d'aquesta estació robotitzada a l'HUSE va ser possible gràcies a la donació d'Endesa, que, juntament amb altres empreses, fundacions i donants, va crear el projecte COVIDRobots per a la compra, la instal·lació, el suport i el manteniment d'aquest equipament en els principals hospitals i centres de referència de l'Estat²⁶ (BOIB núm. 101, de 04/06/2020).

El nombre de proves per al diagnòstic, la confirmació i l'alta dels pacients amb infecció per SARS-CoV-2 es va modificar al llarg del temps en els protocols del Ministeri de Sanitat.

Els laboratoris de microbiologia dels hospitals públics del Servei de Salut proporcionaven els resultats de les proves diagnòstiques en un temps mai no superior a les 24 hores (entre 6 i 12 hores).

L'adquisició d'un seqüenciador d'àcid desoxiribonucleic (ADN) d'alta generació per a l'HUSE va permetre obtenir les seqüències de genomes complets de microorganismes (virus i bacteris) amb precisió i en un temps inferior a 48-72 h. A més, la possibilitat de detectar l'aparició de mutacions en temps real possibilitava optimitzar tant el diagnòstic microbiològic com també la gestió clínica dels pacients²⁷.

A finals del mes de juliol de 2020, la unitat de genòmica del Laboratori de Microbiologia de l'HUSE era capaç de detectar i diferenciar les variants preocupants (VOC, per la sigla en anglès de Variants of Concern) de manera aleatòria amb un mitjana de 100 casos per setmana. Les variant més importants i que van provocar els diferents períodes epidèmics a les Illes Balears són les següents:

- Alfa, variant anglesa: octubre de 2020.
- Beta, variant sud-africana: desembre de 2020.
- Gamma, variant brasilera: gener 2021.
- Delta, variant índia: maig de 2021.
- Òmicron: novembre de 2021.

Durant l'any 2022 van aparèixer múltiples subvariants híbrides d'òmicron.

El 19 de gener de 2021, la CE va publicar un comunicat en què instava els països a incrementar la taxa de seqüenciació ja que considerava que l'actual no era suficient per identificar la progressió de les variants o detectar-ne de noves. Es va demanar als estats membres seqüenciar almenys el 5 %, i preferiblement el 10 %, dels resultats positius de les proves de COVID-19, minimitzar els retards en els resultats i garantir que aquestes dades es compartissin per poder-ne fer comparacions.

Amb la finalitat d'aportar informació necessària per a la vigilància genòmica de les variants del SARS-CoV-2, es creà la xarxa de laboratoris de seqüenciació de SARS-CoV-2. A través d'aquesta xarxa, els laboratoris estaven interconnectats els uns amb els altres i amb els organismes responsables de la vigilància de la COVID-19 en l'àmbit autonòmic i nacional. El CNM de l'ISCIII en va coordinar els aspectes virològics a través del Comitè Tècnic Coordinador de la Xarxa.

L'aparició dels tests serològics d'anticossos a partir de març de 2020 que detectaven dos tipus d'anticossos -IgM i/o IgG- es va valorar inicialment com un «complement» a les PCR, i es donaven els positius per bons i els negatius amb verificació a través de PCR. Els primers van presentar una sensibilitat extremadament variable (entorn del 50 %) quan es validaven amb proves de laboratori clínic. El Laboratori de Microbiologia de l'HUSE va comprovar la fiabilitat deficient dels tests ràpids d'anticossos rebuts en els mesos de març i abril de 2020.

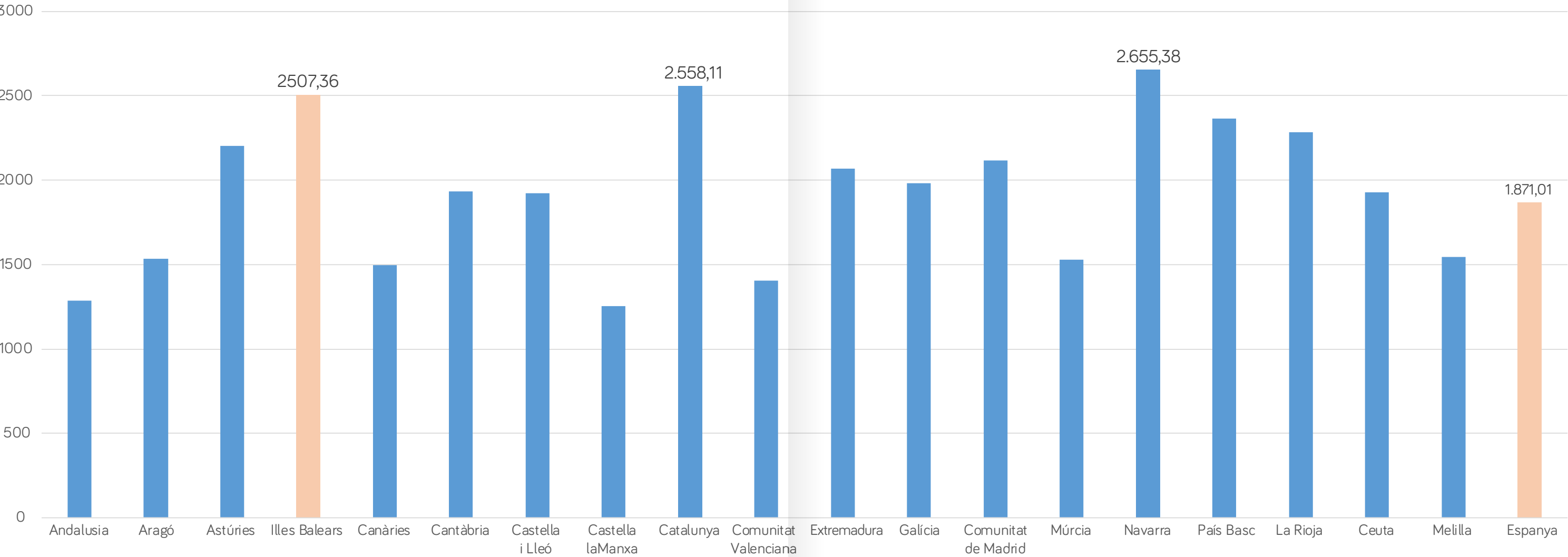
26 CAIB. Nota de premsa, 18/06/2020.

27 CAIB. Nota de premsa, 11/06/2020.

A partir d'octubre de 2020 es van començar a utilitzar els tests ràpids d'antígens en els centres d'atenció primària, i es podien fer en tots els centres de salut, punts d'atenció continuada (PAC) i serveis d'urgències d'atenció primària (SUAP), així com també per mitjà dels equips del SAMU 061. El Servei de Salut va adquirir inicialment 850.000 tests ràpids.

De les diferents proves de detecció d'antígens existents en el mercat només s'havien d'utilitzar les incloses en la llista comuna de proves ràpides de detecció d'antígens elaborada pel Comitè de Seguretat Sanitària de la UE que complien amb els requisits següents: posseir el marcatge CE, una sensibilitat major o igual al 90 %, una especificitat major o igual al 97 % i haver estat validades almenys per un estat membre com a apropiada per usar-la en el context de la COVID-19.

Gràfic 15. Taula comparativa de taxa de proves diagnòstiques per CA (fins al 24/03/2022)

Font: CNE-ISCII. Xarxa Nacional de Vigilància Epidemiològica

Es va iniciar l'estudi nacional de seroepidemiologia de la infecció per SARS-CoV-2 a Espanya. És un estudi longitudinal seroepidemiològic ampli, de base poblacional, els objectius del qual són estimar la prevalença d'infecció per SARS-Cov-2 mitjançant la determinació d'anticossos enfront del virus a Espanya i avaluar-ne l'evolució temporal.

Es van fer inicialment tres rondes: del 27/04 a l'11/05, del 18/05 al 01/06 i del 08/06 al 22/06), posteriorment es va fer una quarta ronda.

El 28 d'abril, la Conselleria de Salut i Consum va iniciar l'estudi de prevalença de la COVID-19 en la població balear²⁸. Informe final de les tres primeres fases de l'estudi a les Illes Balears²⁹.

El 17 de novembre, la Conselleria de Salut i Consum va iniciar la quarta fase de l'estudi de prevalença de la COVID-19 en la població balear³⁰. Informe final de la quarta fase de l'estudi a les Illes Balears³¹.

4.4 Desenvolupament dels sistemes d'informació sanitària

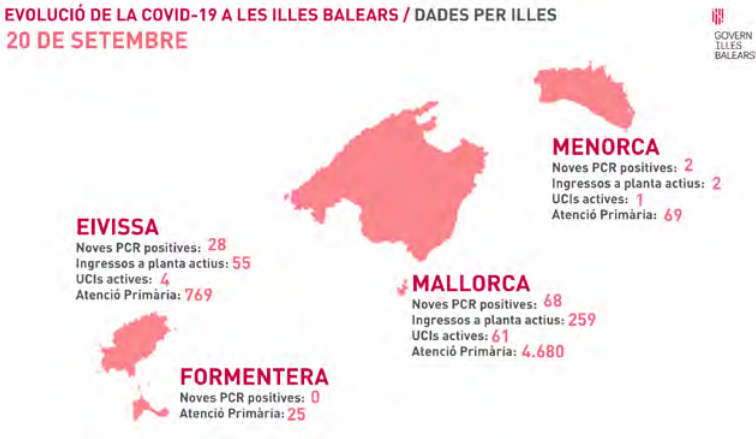
Durant la pandèmia es van haver de recopilar nombroses dades per poder fer un seguiment correcte de la malaltia i adoptat les mesures oportunes en cada moment, tant a escala local com estatal.

Per als projectes d'intervenció comunitària era necessària la informació de la densitat del territori, socioeconòmica, etc., visualitzada en mapes que permetessin seleccionar fàcilment les zones de risc amb incidència alta per intervenir-hi. Al principi, la gestió i la càrrega diària de la informació la feia un estadístic de Salut Pública. Es proposà la creació d'un portal de dades utilitzant per visualitzar-les el programari Microsoft Power BI en la plataforma de dades obertes del Govern, per donar informació actualitzada.

Cal destacar la importància que ha tingut la sistematització en la recollida, el registre i la presentació de les dades, que ha donat lloc als visors de les dades obertes disponibles per a tota la població, com el Portal Dades Obertes del GOIB i el visor de dades de la COVID-19 a les Illes Balears del Servei de Salut.

El visor COVID-19 es va començar a gestar en col·laboració amb els serveis de Promoció de la Salut i d'Epidemiologia, el Servei de Salut, el gabinet de comunicació de la Conselleria i la Direcció General de Modernització i Administració Digital. El visor COVID tenia actualitzada la informació de diferents indicadors relatius a l'evolució de la pandèmia i era fàcilment accessibles als professionals i a la ciutadania.

El Gabinet Tècnic Assistencial va ser fonamental en el desenvolupament de la digitalització de les dades donant la continuïtat al visor COVID amb l'objectiu d'ampliar i centralitzar la informació. Va plantejar un repte

28 CONSELLERIA DE SALUT I CONSUM. Nota de premsa. 28/04/2020.
29 MINISTERI DE SANITAT. Estudi ENE-COVID, Illes Balears Informe final de les tres primeres rondes. 20/07/2020.
30 CONSELLERIA DE SALUT I CONSUM. Nota de premsa. 17/11/2020.
31 MINISTERI DE SANITAT. Estudi ENE-COVID, Illes Balears Informe final de la quarta ronda. 05/01/2021.

en el Servei de Salut per al qual es va necessitar establir noves formes de treball i col·laboració.

En l'observatori de dades del Gabinet Tècnic Assistencial del Servei de Salut de les Illes Balears es crearen els quadres de comandament que plasmaven la informació de la xarxa pública, privada i concertada relativa a les PDIA, les hospitalitzacions i la vacunació en diversos àmbits.

Des d'aquest observatori es transmetien les dades de laboratori en el sistema d'informació (SERLAB) i de vacunació en el sistema d'informació per al seguiment de la vacunació enfront de la COVID-19 (REGVACU) al Ministeri de Sanitat. A més, en els moments més crítics de la pandèmia, es compartien les dades cada dia amb diversos grups de gestió de la pandèmia (directius i tècnics) de la Conselleria, per analitzar-les i prendre decisions.

El gabinet de comunicació de la Conselleria de Salut i Consum proporcionava los dades assistencials a través d'una infografia diària.

Taula 9. Quadres de comandament del Servei de Salut per al seguiment

COVID-19 (vigent actualment)	Indicadors de laboratori (PDIA)
	Defuncions
	Hospitalitzacions (UCI i plantes)
	Recursos hospitalaris
	IA a 14 i 7 dies
Usuaris i professionals de les residències sociosanitàries (vigent actualment)	Cobertura de vacunació
	Casos positius i defuncions
Professionals sanitaris (vigent actualment)	Casos positius en vigilància
EDUCOVID	Casos i contactes en les institucions educatives

Font: Servei de Salut

A més, per donar suport diari als diferents grups de treball es van generar llistes de casos i de població diana per a la vacunació, seguint l'estratègia de priorització de grups del Ministeri. Gràcies a això es podien executar les campanyes de vacunació per captació activa i personalitzada.

Taula 10. Nous desenvolupaments del sistema informacional SOPHIA³²

PDIA de tots els laboratoris i la creació d'una estructura comuna de dades dels laboratoris dels hospitals privats i centres autoritzats
Els positius per COVID-19 i la georeferenciació
Les hospitalitzacions, capacitat de llits COVID-19 i de crítics tant dels hospitals públics com dels privats
Els casos i contactes en l'atenció primària
La vacunació a partir del registre de totes les vacunes en l'e-SIAP

Font: Servei de Salut

Al desembre de 2020 per donar resposta a la vacunació contra la COVID-19 en les residències i altres centres de caràcter social, es va implantar el programari Nébula Vulnerables en 135 centres de tipus residencial de gent gran, persones amb discapacitat i persones en situació de dependència, que va possibilitar gestionar els brots i el procés de vacunació. El servei va ser contractat per la Conselleria d'Afers Socials i Esports durant l'any 2021 i pel Servei de Salut durant el 2022.

L'accés a fons de finançament com el programa per al desenvolupament de mesures per millorar l'eficiència i la sostenibilitat en l'SNS a través del Programa de Salut Digital va permetre impulsar a la nostra comunitat

32 SOPHIA és una eina web accessible des del punt de treball que disposa de quadres de comandaments dels diferents indicadors i àmbits del Servei de Salut, amb llistes de pacients, gràfics i taules que permeten un benchmarking horitzontal i vertical, i diferents visions evolutives (mensuals, diàries, acumulades, etc.).

un projecte per al desenvolupament d'interoperabilitat de dades clíniques entre el programari de gestió de les residències de la Xarxa Pública d'Atenció a la Dependència i la Base de dades assistencial corporativa (BDAC) del Servei de Salut. Aquest projecte va fer possible disposar d'informació clínica precisa, completa i fiable, a manera d'història compartida i interoperable entre Salut i les residències, i permetre el treball col·laboratiu i la coordinació sociosanitària.

4.5 Control i trasllats sanitaris d'accés i sortida de les Illes Balears

4.5.1 Control sanitari a ports i aeroports

Durant l'estat d'alarma declarat de 14 de març de 2020 (Reial decret 463/2020) amb motiu de la crisi sanitària produïda pel SARS-CoV-2, es va restringir la lliure circulació de les persones per evitar la propagació del virus.

A través d'aquesta disposició es va imposar una restricció generalitzada de les comunicacions aèries i marítimes entre el territori peninsular i les illes, així com en les comunicacions interilles.

A la comunitat autònoma de les Illes Balears es va afegir una altra mesura derivada de la declaració de l'estat d'alarma que es va fer efectiva mitjançant l'Ordre TMA 247/2020 (BOE núm. 72, de 17/03/2020). De manera complementària, les autoritats sanitàries de les illes podien establir mesures de control necessàries. A través del control sanitari dels ports i aeroports es pretenia detectar els casos sospitosos de COVID-19 entre les persones autoritzades a viatjar i actuar de manera àgil per evitar la propagació de la malaltia a les illes.

Al llarg de les diverses fases de la pandèmia es posaren en marxa diferents mecanismes de control:

1. Primera fase: del 19/03/2020 al 30/06/2020

El 18 de març de 2020 el Consell de Govern de les Illes Balears va acordar l'establiment de mesures de protecció especial de les persones en relació amb les entrades i sortides en els ports i aeroports de les Illes Balears. D'aquesta manera, a partir del dia 19 de març de 2020, es va dur a terme un programa de controls sanitaris a tots els passatgers que entraven a la comunitat a través dels ports o aeroports. El control d'entrada es feia a totes les persones, tant als passatgers com a la tripulació. Tots els passatgers havien d'emplenar un qüestionari elaborat per la DGSP.

En els aeroports i ports de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera es comptava amb professionals sanitaris per valorar l'estat de salut dels passatgers que arribaven a les illes, així com per fer les recomanacions oportunes. Per implementar aquests dispositius de control sanitari es va haver d'establir un procediment documentat de planificació i gestió de qualitat de la política de salut pública adoptada. El procediment utilitzat va ser una instrucció tècnica de control sanitari nacional en els ports i aeroports de les Illes Balears [\(9\)](#).

La DGSP va dur a terme l'organització per al control dels ports i aeroports amb l'estructura organitzativa següent:

- Responsables de ports, encarregats de resoldre dubtes sanitaris i de logística que sorgien als professionals de seguretat i als gestors de les instal·lacions. Els responsables de ports traslladaven cada dia la gestió de les dades del control sanitari al responsable de ports i aeroports. Es va comptar amb una persona responsable per a cada illa (Mallorca, Menorca i Eivissa i Formentera).
- Responsables d'aeroports, encarregats de resoldre dubtes sanitaris i de logística que sorgien als professionals de seguretat i als gestors de les instal·lacions. Els responsables d'aeroports traslladaven cada dia la gestió de les dades del control sanitari al responsable de ports i aeroports. Es va comptar amb una persona responsable per a cada aeroport (aeroport de Palma, de Menorca i d'Eivissa).
- Responsable de ports i aeroports., encarregat de fer el seguiment i la coordinació del control sanitari en els ports i aeroports de les Illes Balears i responsable de la gestió, que tenia comunicació amb la directora general de Salut Pública i Participació.

Per executar els controls sanitaris es van conformar equips integrats per professionals de diversos organismes: empresa pública Gestió Sanitària i Assistencial de les Illes Balears (GESAIB), Creu Roja i Sanitat Exterior (control sanitari de passatgers internacionals).

El 10 de maig es va publicar el Decret 2/2020, de 10 de maig, de la presidenta de les Illes Balears (BOIB núm. 78, de 10/05/2020), pel qual es disposa la realització d'accions de control sanitari dels passatgers i tripulacions de transports aeris i marítimes entre les illes de la comunitat autònoma de les Illes Balears.

A partir del 15 de juny de 2020, es posà en marxa el programa pilot per a l'establiment de corredors turístics segurs a la comunitat autònoma de les Illes Balears, mitjançant l'aixecament parcial dels controls temporals a les fronteres interiors -Ordre SND/518/2020 (BOE núm.165, d'11/06/2020).

A aquest efecte, des d'aquesta data es va permetre l'entrada de turistes procedents d'estats membres o estats associats Schengen, a través de rutes aèries específiques.

Les Illes Balears tenien les condicions idònies per establir corredors segurs amb regions en la mateixa situació epidemiològica. El pla pilot va suposar l'entrada d'un total de 14 vols: 13 a Mallorca i un a Eivissa, amb un total de 2.000 passatgers. Les illes van poder demostrar durant la durada d'aquest pla els alts nivells de seguretat en els quals es trobava el sector turístic balear.

2. Segona fase: Projecte Spain Travel Health de l'1/07/2020 al 25/11/2020

El Ministeri de Sanitat va posar en marxa el portal Spain Travel Health (SpTH). Una vegada oberts els espais aeris després d'aixecar l'estat d'alarma, Sanitat Exterior feia els controls sanitaris als quals s'havien de sotmetre tots els passatgers que arribassin a Espanya per via aèria o marítima abans d'entrar al país, i que incloïen un control documental consistent en l'emplenament d'un formulari per via electrònica a través de l'adreça d'Internet www.spth.gob.es o mitjançant l'aplicació gratuïta SpTH, amb la qual s'obtenia un codi QR associat al viatge que el viatger havia de presentar en arribar a Espanya.

Aquest formulari, basat en la Passenger Locator Card, previst en l'annex 9 de l'Organització d'Aviació Civil Internacional (OACI)³³ sobre facilitació de la Convenció Internacional de l'Aviació Civil, permet fer una avaluació del passatger en relació amb la COVID-19 i facilitar la localització dels contactes estrets de casos confirmats que hagin coincidit en els mitjans de transport internacional durant el seu període de transmissibilitat. Aquest procediment es duia a terme en coordinació amb Sanitat Exterior i el Servei de Salut.

L'objectiu d'aquest procediment era la vigilància activa de la presència o no del virus SARS-CoV-2 en les persones que arribaven a la nostra comunitat procedents de vols internacionals. Aquest procediment s'aplica a tots els passatgers de vols internacionals que arriben a les Illes Balears.

³³ Normes i mètodes recomanats internacionals. OACI. Annex 9.

3. Tercera fase: del 12/12/2020 al 17/07/2021

En el segon estat d'alarma, es va dictar el Decret 21/2020, de 14 de desembre, de la presidenta de les Illes Balears (BOIB núm. 209, de 15/12/2020), que estableix limitacions per entrar a les Illes Balears, tant per via aèria com marítima, a les persones procedents d'altres comunitats autònomes (incloses les ciutats autònomes de Ceuta i Melilla) amb una IA d'infecció per COVID-19 superior a 150 casos per 100.000 habitants. Atès que la IA canviava al llarg de el temps, per determinar quins eren aquests territoris s'havien de consultar les dades publicades a aquest efecte pel Ministeri de Sanitat cada quinze dies.

En el mateix BOIB es va publicar la Resolució de la consellera de Salut i Consum per la qual s'estableixen mesures sanitàries específiques per donar seguretat en el retorn a les Illes Balears de les persones residents o l'entrada de persones visitants per algun motiu justificat.

Realització d'una PCR o una Amplificació Mediada per Transcripció (TMA) en les setanta- dues hores prèvies a l'arribada a les Illes Balears.

Realització d'un test ràpid d'antígens (PRAG) en les quaranta- vuit hores prèvies a l'arribada a les Illes Balears.

Realització d'un test ràpid d'antígens en el termini màxim de 48 hores posteriors a l'arribada, en els centres habitats a les Illes Balears per a la realització de les proves., sol·licitada prèviament a través del telèfon d'InfoCOVID.

La relació de ciutats i centres on el Servei de Salut tenia concertat la realització de la PDIA (PCR i test ràpid d'antígens) es va fer pública en la pàgina web del Servei de Salut de les Illes Balears següent: viajarabaleares.ibsalut.es de manera gratuïta sempre que es dugués a terme en algun dels centres concertats pel Servei de Salut de les Illes Balears.

El personal de GESAIB i de la Creu Roja van assumir les activitats per al control de passatgers en els ports i aeroports en coordinació amb la CC-COVID i el 061. Les mesures de vigilància, les va assumir la Direcció General de Salut Pública i Participació amb les Forces de Seguretat de l'Estat.

4.5.2 Control sanitari de les persones estrangeres que arribaven de manera irregular a les Illes Balears

A totes les persones que arribaven a les Illes Balears en embarcacions de manera irregular durant la pandèmia de COVID-19 se'ls feia un control sanitari coordinat per la Conselleria de Salut i Consum, la Delegació del Govern, l'Institut Mallorquí d'Afers Socials (IMAS).

Conjuntament amb tots els organismes implicats, es va elaborar un pla de contingència per al control sanitari i el seguiment de les persones estrangeres que arribaven de manera irregular a les Illes Balears. L'objectiu era unificar l'operativitat de les actuacions del programa d'atenció humanitària i actuar de la manera més eficient davant l'aparició eventual de casos importats de COVID-19.

Es van establir mesures per fer el seguiment sanitari i la custòdia policial durant l'aïllament i la quarantena dels casos positius i els seus contactes estrets. Per a això, es van destinar diferents recursos al llarg de la pandèmia, en principi en un hotel en col·laboració amb l'IMAS i després en els hotels pont del Servei de Salut.

Des de l'inici dels controls l'agost de 2020 fins al febrer de 2022 que es canvià l'estratègia de vigilància, la CC-COVID-19 va dur a terme el control de més de 200 pasteres, de les quals es van gestionar 60 expedients amb un total de 1.287 persones positives i contactes estrets.

4.5.3 Retorn i trasllat segur al lloc de residència

De manera excepcional, les autoritats sanitàries van poder valorar alternatives per al trasllat amb garanties, per fer l'aïllament o la quarantena dels casos confirmats de COVID-19 o els contactes estrets, sempre que la seguretat estigués garantida i se seguissin les recomanacions de Salut Pública, tal com marcava el Ministeri de Sanitat.

Atesa la insularitat de les Illes Balears, en la pandèmia va ser necessari elaborar protocols per a l'activació de recursos, coordinats pel Servei de Salut i la DGSP amb la DG d'Infància, Joventut i Famílies, la DG de Transport Aeri i Marítim i amb entitats privades de trasllat de passatgers.

Es varen preveure situacions de diferents característiques com ara el retorn a altres comunitats autònomes d'infants i joves menors d'edat traslladats a les Illes Balears sense tutors legals, el trasllat entre illes de residents que tornaven al seu domicili o que necessitaven un lloc adequat d'aïllament que el seu domicili no complia.

Els residents de les Illes Balears que van tornar des de la Península el Nadal de 2020 a les Illes Balears podien fer-se les PCR en centres concertats pel Servei de Salut a tot Espanya.

4.6 Atenció i informació a la ciutadania

Un dels eixos estratègics durant la pandèmia va ser la comunicació per donar a conèixer a la ciutadania informació sobre la COVID-19: iniciatives, mesures i recomanacions des de l'inici de la pandèmia.

El grup de treball del CINS en què va participar l'equip de comunicació del Gabinet de la Consellera de Salut i Consum de les Illes Balears va elaborar l'Estratègia Comunicativa enfront de la Fatiga Pandèmica 2020, en la qual es recomanava especialment el foment de la participació, escoltant la població i fent costat a les xarxes comunitàries; la millora de les accions de comunicació en salut, i la necessitat de facilitar les mesures estructurals i els recursos necessaris de protecció social i de suport a la ciutadania [\(10\)](#).

En la comunicació de crisi és important considerar no sols què s'ha de comunicar sinó també com s'ha de fer, per la qual cosa és important destacar el paper del portaveu del Govern, les rodes de premsa, el Comitè d'Experts, així com la comunicació de les mesures del Govern.

Amb el objectiu d'informar la ciutadania de les Illes Balears, proporcionar-li coneixements sobre la pandèmia provocada per la COVID-19 de manera transparent, accessible, veraç, rigorosa i comprensible, i fomentar el seguiment de les mesures per evitar el contagi, es van posar en marxa diferents suports de comunicació.

La consellera de Salut i Consum, la directora General de Salut Pública i Participació, la subdirectora d'Atenció a la Cronicitat, la subdirectora d'Humanització i els responsables d'atenció a l'usuari del Servei de Salut van mantenir reunions amb les associacions de pacients durant la pandèmia per enfortir el diàleg i la participació activa de les associacions amb l'Observatori de Pacients³⁴.

4.6.1 El portaveu del Comitè de Gestió de Malalties Infeccioses de les Illes Balears

La Conselleria de Salut i Consum va convocar la primera roda de premsa (RdP) el 7 de febrer de 2020 per comunicar els contactes de quatre persones amb el primer cas confirmat d'infecció per coronavirus a les Illes Balears i donar a conèixer l'activació del protocol coronavirus.

A partir d'aquest moment i al llarg de la pandèmia, a través del portaveu del Comitè de Malalties Infeccioses, Javier Arranz Izquierdo, de març de 2020 a març de 2022, es van fer prop de 100 RdP que s'estructuraven en informació epidemiològica, clínica, sobre temes d'interès o punts clau per a l'educació sanitària i ronda de preguntes dels periodistes. La meitat de les rodes de premsa es van fer entre març i juny de 2020. Inicialment eren diàries, i després passaren a ser dues vegades i una vegada per setmana. La darrera RdP com a tal va ser el dia 24 de març de 2022.

³⁴ CAIB. Nota de premsa. 11/08/2020.

Les intervencions en els mitjans de comunicació varen ser a través de diversos mitjans locals i nacionals: IB3 Ràdio i Televisió, Diario de Mallorca, Última Hora, Diario de Ibiza, Ràdio Formentera, Ràdio Eivissa, COPE, Onda Cero, Radio Nacional d'Espanya, TVE-Infomatiu Balear, Mallorca Zeitung, TV Alemanya, Canal 4, Ara Balears, etc.

Les temàtiques han anat des de l'anàlisi de la situació i la previsió de l'evolució de la pandèmia en diversos moments, fins a entrevistes més generals de valoració global, o de temes puntuals com ara la vacunació o les mascaretes.

La primera intervenció presencial amb el portaveu va ser l'11 de febrer a l'IES Marratxí, uns dies després de detectar el primer cas a les Illes Balears.

Altres intervencions van ser les següents:

- Taules en el Col·legi de Farmacèutics de les Illes Balears (COFIB).
- Taula rodona amb l'Associació Balear sense Fronteres.
- Encontre amb joves organitzat pel Consell de la Joventut.
- Acte conjunt amb el batle d'Eivissa dirigit a la ciutadania d'Eivissa (preguntes i respostes).

4.6.2 Línia 900 informació telefònica

La línia va ser un servei per a tota la població de les Illes Balears, civil i de l'Administració pública, i també per a totes les persones que contactaven des d'altres comunitats autònomes o des de l'estranger.

La línia 900 (900 101 863) era un servei d'informació telefònica que la DGSP va oferir per respondre les demandes de la població respecte de tots els dubtes generats per la pandèmia de COVID-19 a la nostra comunitat autònoma i s'hi detectaven necessitats de la ciutadania.

Hi havia una atenció específica d'educació (EducaCOVID):

- Informació telefònica: 900 101 863.
- Adreça electrònica: educacovid@dgsanita.caib.es.

Les qüestions més freqüents van ser l'ús de les mascaretes, els aforaments i activitats diverses.

Aquest servei es va organitzar amb caràcter d'urgència a principis del mes de març de 2020, però en pocs dies va adquirir una estructura bàsica i eficient de funcionament gràcies als esforços i l'eficàcia de les persones del grup de treball (els diferents serveis de càncer, laboratori, promoció, seguretat alimentària, seguretat ambiental) que van col·laborar en aquest projecte.

Des de l'11 de març de 2020 fins al 4 de juny de 2021 es van registrar un total de 27.304 telefonades. L'evolució de la pandèmia va fer que es decidís concloure aquest servei d'atenció telefònica el mes de juny de 2021, coincidint amb l'estabilització de la pandèmia, i es van posar en marxa noves eines de comunicació amb la ciutadania.

4.6.3 Línia InfoCOVID

Per descongestionar els centres de salut d'atenció primària i millorar la comunicació a la ciutadania es va activar InfoCOVID, servei telefònic amb personal tècnic i infermeres en emergències sanitàries del Servei de Salut.

D'agost de 2020 a març de 2022

- InfoCOVID, tel. 900 100 971: servei per resoldre tot tipus de dubtes sobre la COVID-19. El telèfon InfoCOVID atenia qualsevol persona que pensàs que podia tenir símptomes compatibles amb la infecció per coronavirus o que havia estat contacte estret d'una persona que tenia coronavirus. Va atendre 1.296.007 consultes telefòniques.

De setembre de 2020 a març de 2022

- InfoCOVID pediàtric, tel. 900 700 222: servei d'informació i atenció telefònica sobre aspectes relacionats amb la COVID-19 destinat a les famílies de les Illes Balears amb fills entre 0-18 anys. Les funcions eren atendre dubtes de mares/pares/tutors de menors escolaritzats amb símptomes, valorar la situació clínica i orientar-los sobre les passes que havien de fer davant l'aparició de símptomes compatibles. Citaven el pacient en el centre de salut o a la central KidCOVID segons el lloc de residència, l'edat i la valoració dels símptomes, sempre que es tractàs de pacients estables, asimptomàtics o amb clínica lleu i tenint en compte l'accessibilitat. Si s'apreciava qualsevol indicatiu de gravetat, es derivava la cridada al 061. En els casos de lactants fins a tres mesos d'edat amb símptomes compatibles amb la COVID-19 i/o febre es derivava la cridada al 061 perquè gestionàs la valoració hospitalària d'atenció específica. Es va instruir els professionals d'InfoCOVID sobre la valoració i derivació del pacient pediàtric (061, pediatre AP, urgències, etc.) segons la seva avaluació telefònica. Va atendre 67.689 consultes telefòniques.

De gener de 2021 a març de 2022

- Infovacuna, tel. 971 211 999: servei per resoldre els dubtes dels ciutadans entorn del procés de vacunació, la majoria amb dubtes relacionats amb la cronologia del procés de vacunació. Va atendre 1.938.811 consultes telefòniques.

De març de 2021 a març de 2022

- Infotargeta/Infoturisme, tel. 971 211 911: línia per resoldre els dubtes dels estrangers residents a les illes que encara no estan dins del sistema sanitari públic. Es va detectar la necessitat per la quantitat de residents europeus que hi ha a les Illes Balears, de treballadors que es desplacen des de la Península i d'emigrants que no tenen papers. Es van registrar aquests col·lectius en els sistemes d'informació per poder-los dispensar la vacuna. Els operadors en diversos idiomes es van encarregar de dirigir els fluxos de pacients i contactes mitjançant acords amb l'assistència sanitària privada. Va atendre 75.537 consultes telefòniques.

De desembre de 2021 a març de 2022

- Infoincapacitat transitòria: va atendre 28.992 consultes telefòniques.
El total de telefonades ateses des d'agost de 2020 fins a març de 2022 va ser de 2.104.425.
- La línia InfoCOVID es va reconvertir en Infosalut Connecta. Va començar l'abril de 2022 com a servei de cita prèvia i informació sobre serveis i tràmits sanitaris. Fins al gener de 2023 inclòs, s'han atès 257.451 consultes relacionades amb la COVID-19.

4.6.4 Comunicació digital

Es van establir diferents canals de comunicació per rebre sol·licituds relacionades amb la pandèmia de COVID-19:

- La plataforma QSSI, per respondre les preguntes, sol·licituds d'informació o queixes de la ciutadania.
- Una bústia de correu electrònic per a consultes d'altres administracions: gabinttecnicsp@dgsanita.caib.es. El recompte de tots els correus rebuts fa un total de 2.884 registres, entre els quals s'inclouen els que s'han gestionat a través del QSSI.

El registre d'entrada i el registre electrònic comú de les administracions públiques <https://rec.redsara.es/registro/action/are/acceso.do> per a les sol·licituds d'avaluació de risc d'esdeveniments multitudinaris i de concentracions i manifestacions, amb la tramitació d'un total de 137 i 351 sol·licituds, respectivament.

Es va potenciar l'ús d'eines digitals, Teams, per a la comunicació entre els professionals de les diferents estructures assistencials i no assistencials de la Conselleria de Salut i Consum i la resta de l'organització de la CAIB.

4.6.4.1 Pàgines web

Durant la pandèmia la informació actualitzada sobre el SARS-Cov-2 i la vacunació contra la COVID-19 es publicava i es mantenia en revisió permanent en la pàgina web del Servei de Salut: <https://www.ibsalut.es/coronavirus-covid-19>.

La pàgina web del Servei de Salut ha estat una de les finestres d'informació principals de la COVID-19 i s'ha consolidat com la plataforma d'accés als diferents dispositius habilitats durant la pandèmia per als usuaris del sistema de salut: proves diagnòstiques, atenció sanitària, gestió de baixes laborals, vacunació, punts d'atenció presencial per a l'obtenció del certificat COVID-19 digital (CCD-UE), accés als formularis per viatjar a les Illes Balears des de qualsevol punt d'Espanya o bé tota la informació relacionada amb diversos aspectes de la vacunació contra la COVID-19.

Dins les webs de les diferents gerències es van penjar tots els protocols per a les Illes Balears. En la pàgina web d'atenció primària es van publicar tots els supòsits possibles de contacte i tota la informació sobre el rastreig, perquè la població i els sanitaris poguessin gestionar els canvis continus en les diferents onades de la pandèmia. <https://www.ibsalut.es/apmallorca/es/>.

Tota la informació relacionada amb la situació epidemiològica de la COVID-19 -les adaptacions de les estratègies del Ministeri de Sanitat, les actualitzacions dels protocols de notificació de casos i el resum de dades actualitzades de COVID-19- ha suposat l'elaboració i actualització de més de 300 documents que es poden consultar a <https://www.caib.es/sites/epidemiologia/es/inicio-9268/?campa=yes>.

Es van crear materials divulgatius específics, recomanacions i informació sanitària dirigits a la ciutadania, que es van publicar en la web sobre la COVID-19 de la DGSP. Tot el contingut es revisava periòdicament per adaptar-lo a la situació epidemiològica canviant³⁵. <https://www.caib.es/sites/coronavirus/ca/infografies/>.

El Govern de les Illes Balears manté i ha mantingut l'accés a la informació més rellevant a través d'enllaços a les pàgines esmentades abans i a <https://www.caib.es/sites/covid-19/es/covid-19/?campa=yes>.

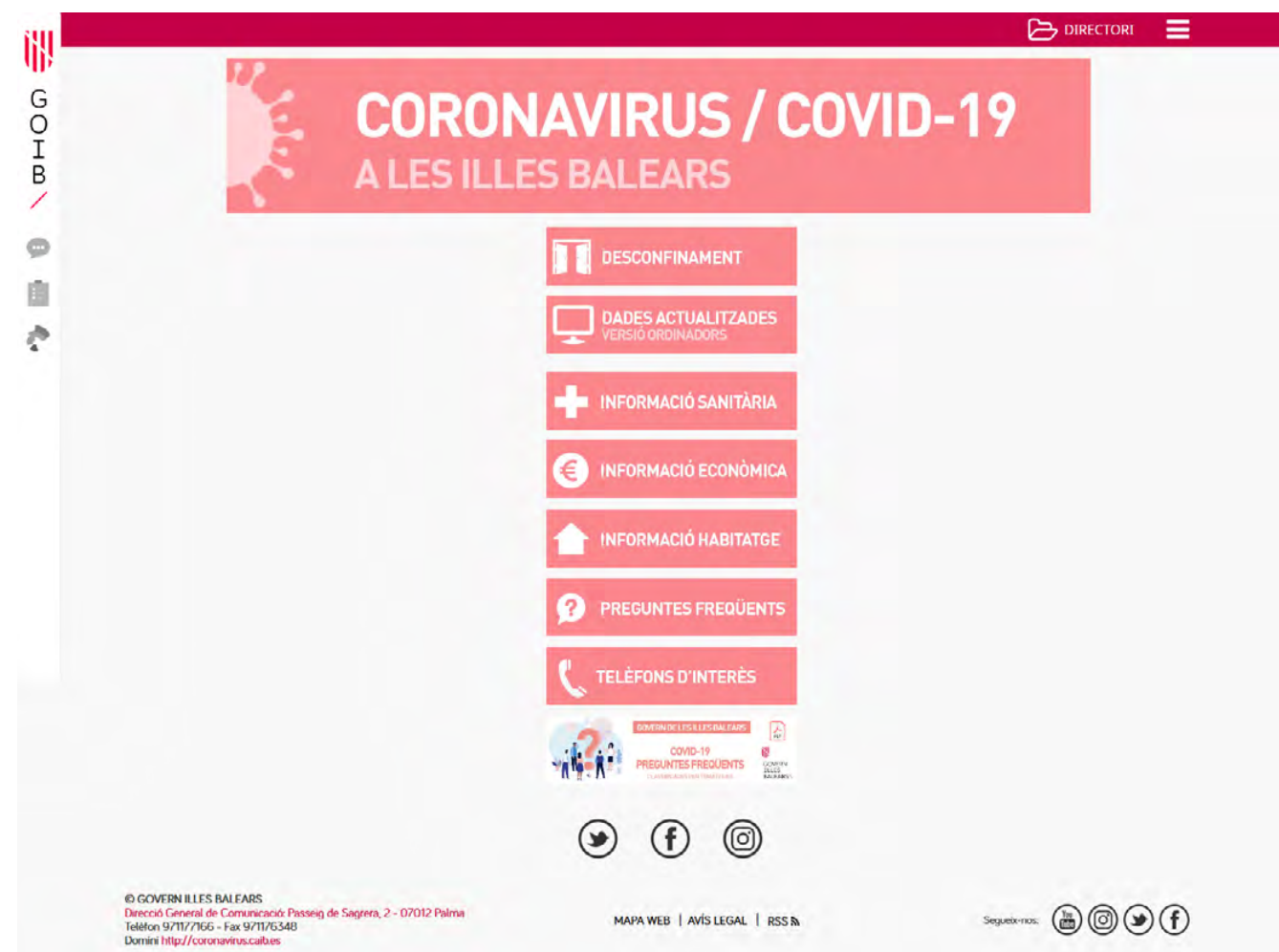
També es disposa del Butlletí de Gestió del Coneixement Sistema Sanitari Públic de les Illes Balears (INFOSALUT), on es pot trobar tota la informació actualitzada en format de notícies. <https://www.infosalut.com/coronavirus>.

GOIB

AUTOGESTIÓ DIGITAL DE LA COVID-19

covid.ibsalut.es

35 CONSELLERIA DE SALUT I CONSUM. COVID-19 Informació sanitària. <<https://www.caib.es/sites/coronavirus/ca/infografies/>>

4.6.4.2 Xarxes socials

Es va posar en marxa una intensa campanya de comunicació per a la ciutadania en les xarxes socials, que va consistir en la creació d'infografies, vídeos curts i publicacions sobre les novetats per a la gestió, l'automaneig de la pandèmia i la vacunació amb l'objectiu d'arribar a la major audiència possible i que la població estigués informada i orientada en tot moment.

La Direcció General de Comunicació del Govern de les Illes Balears va editar més de 200 infografies i 54 vídeos. Es van difondre a través de les xarxes socials del Govern de les Illes Balears i de la Conselleria de Salut i Consum, i algunes es publicaven altres en altres idiomes (italià, alemany, àrab i anglès). Twitter: @SalutGoib; Canal Youtube: <https://www.youtube.com/@conselleriadesalutdelesill6410/videos>; Facebook: <https://www.facebook.com/ConselleriadeSalut>, i Instagram: @salutgoib.

L'atenció primària de Mallorca a través dels canals en les xarxes socials de la GAP Mallorca -Facebook: https://www.facebook.com/apmallorcaambtu/?locale=es_CAT, Twitter: @apmallorca i Instagram: @apmallorca- va posar en marxa la consulta virtual de salut (CVS). Una mitjana de quinze professionals sanitaris van atendre cada dia les consultes, més de 2.000 de manera voluntària a través de missatges privats. El servei va estar actiu un any i es contestaven les consultes entre les 08.00 i les 20.00 hores de dilluns a diumenge. Els professionals implicats voluntàriament van ser principalment metges de família, pediatres, infermeres i comares, que varen comptar amb un equip de consultors de diversos àmbits: fisioteràpia, odontologia i addiccions, entre d'altres.

L'Oficina de Salut Mental (OSMIB) va elaborar missatges amb informació rellevant per ajudar la població a través dels mitjans de comunicació i les xarxes socials. Així, explicaven com afrontar el confinament, el trastorn del son, l'angoixa, la depressió, la incertesa o el possible maltractament en la infància i l'adolescència, etc. Es van fer 180 intervencions en mitjans de comunicació directament relacionades amb la situació pandèmica i 10 vídeos dirigits a la població general sobre suport emocional.

La DG de Consum va crear un heroi de còmic, Ciber Consum, per divulgar entre els més petits les mesures més importants per evitar contagis. Els cartells del superheroi es van posar en moltes escoles i van acompanyar els usuaris del KidCOVID.

4.6.5 Intervencions comunitàries

Des de setembre de 2020 es varen implantar una sèrie d'intervencions comunitàries, és a dir, un conjunt de projectes que es varen crear i implementar específicament a les zones amb més incidència de contagi i densitat poblacional.

4.6.5.1 Barriades d'incidència alta

Les activitats d'intervenció comunitària en zones d'incidència alta va consistir en un treball intersectorial i multidisciplinari. La iniciativa es vehiculà a través de la DGSP, les regidories de serveis socials, educació i salut dels ajuntaments. Les dues línies d'acció desenvolupades van ser les següents:

- Sensibilitzar la població i garantir un aïllament efectiu dels casos i la quarantena dels contactes del mateix habitatge. L'equip comunitari, integrat per dues persones formades prèviament, feia visites domiciliàries per tal de garantir l'aïllament físic i reforçar la informació rebuda sobre les mesures de prevenció. Els serveis socials procuraven els recursos per garantir les necessitats detectades arran del confinament, com ara les necessitats d'alimentació, higiene i econòmiques.
- Sensibilitzar la comunitat a peu de carrer. S'establiren dos tipus d'actuació:
 - Assessorament a tots els establiments comercials, i especialment els alimentaris i de convivència comunitària per a l'aplicació correcta de les principals mesures de prevenció de transmissió de la COVID-19.
 - Creació de punts d'informació COVID en zones concretes.

Un exemple és el que es va produir el darrer quadrimestre de l'any 2020, en què hi va haver un augment de casos de COVID-19 a la ZBS de Son Gotleu. Per aquesta raó, es va constituir una taula informativa per a la resolució de dubtes/consultes sobre les mesures preventives de COVID-19, i es van repartir mascaretes i pantalles protectores. Així mateix, també es va usar la taula informativa per recordar als usuaris l'inici del cribratge de la població de Son Gotleu. Es van atendre un total de 300 persones. Quant a les visites domiciliàries, els primers dies es van visitar 23 domicilis, un 59 % de la població total que havia de ser valorada. A més, es van visitar 58 establiments comercials i 9 espais com ara parcs i jardins en aquesta barriada.

Es va intervenir en 7 zones bàsiques en col·laboració amb el Servei de Seguretat Alimentària: Eivissa, Manacor, Arquitecte Bennàzar, Son Gotleu, Pere Garau, Sant Antoni de Portmany i sa Pobla.

4.6.5.2 Microintervencions comunitàries

Les microintervencions comunitàries eren protocols de contenció específica de brots a la comunitat de veïnats dels edificis amb un nombre de casos de COVID-19 inusualment elevats. Es desenvoluparen durant la tardor de 2020 a Son Pisà (Mallorca) i Sant Antoni de Portmany (Eivissa), després de les intervencions comunitàries descrites en el punt anterior.

L'equip d'intervenció estava integrat per un agent comunitari amb experiència prèvia en l'execució de visites domiciliàries, una infermera del Servei de Promoció de la Salut i un metge d'atenció primària. Conjuntament, feien les entrevistes en tots els domicilis amb les finalitats següents:

1. Sensibilitzar les persones amb infecció activa per SARS-CoV-2 i garantir un aïllament efectiu dels casos i la quarantena dels contactes del mateix habitatge.
2. Sensibilitzar la resta de residents en els domicilis de la finca sobre la importància de la pandèmia i la detecció precoç de casos de COVID-19 de la població seleccionada, per la qual cosa s'incidia en la necessitat de fer-se la prova PCR i es facilitava el procediment.
3. Detectar possibles necessitats no cobertes en els grups de convivència i les famílies d'aquestes residències, i fer les derivacions oportunes als recursos socials per tal de facilitar el compliment correcte de les mesures.
4. Afavorir una relació de confiança entre aquests ciutadans, els agents comunitaris i el centre de salut.

4.6.5.3 Projecte d'informació comunitària InfoCOVID

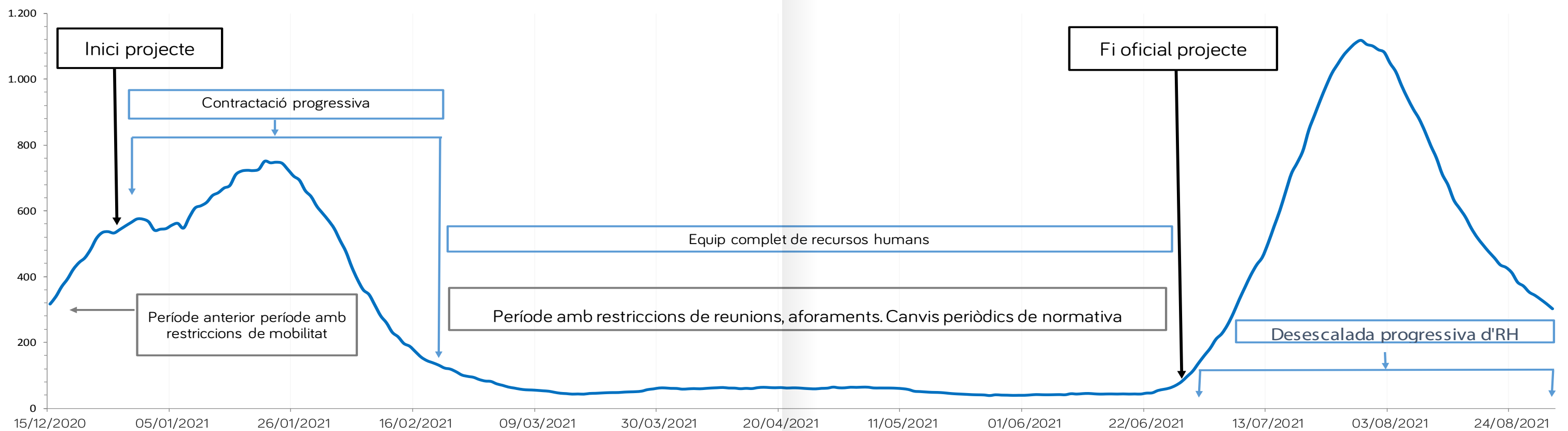
A partir de desembre de 2020, amb l'objectiu de donar un enfocament comunitari a les accions informatives i d'educació per a la salut amb relació a la COVID-19 a les Illes Balears, es va dur a terme el projecte d'informació comunitària InfoCOVID per informar i conscienciar la població de les Illes Balears, des de l'estratègia comunicativa en positiu de la situació epidèmica. La DGSP participà en el lideratge i la gestió coordinada amb l'IMAS. Es distingien dues línies de feina:

Informar i sensibilitzar les comunitats locals (ciutadania, entitats locals i teixit comercial) de les zones bàsiques de salut sobre la situació sanitària i les mesures preventives [\(11\)](#).

Acompanyar altres intervencions en la prevenció de la transmissió comunitària de la COVID iniciades a les zones bàsica de salut (ZBS), és a dir, donar suport a les microintervencions comunitàries, els cribratges, les vacunacions, etc.

Les activitats es varen dur a terme en coordinació amb les diferents mesures iniciades (informació línia 900, Pla Territorial de Protecció Civil, cribratges, intervencions comunitàries del Servei de Salut, etc.). Durant el projecte el nombre total d'accions va ser de 213.949 persones informades i 51.715 establiments informats. Les incidències observades van ser 5.547 i 272, comunicades a emergències. Es van fer 2.438 coordinacions amb entitats i serveis a través de reunions amb ajuntaments, centres de salut, centres educatius, serveis socials, entitats i plataformes de comunitats.

Gràfic 16. Projecte d'informació comunitària InfoCOVID
IA 14 dies per 100.000 habitants 15/12/2020 - 24/08/2021

Font: Servei d'Epidemiologia

4.7 Atenció primària

L'arribada de la pandèmia va suposar la necessitat d'organitzar un nou model d'assistència en l'atenció primària adaptat a la situació epidemiològica.

- La reorganització dels equips d'atenció primària i les unitats de suport es va dur a terme en les diferents fases de la pandèmia, i s'adaptà, en molts casos, l'activitat laboral dels professionals. L'obertura o el tancament d'unitats bàsiques es va fer segons la situació epidemiològica durant els primers mesos després de la declaració de la pandèmia (12).
- L'atenció primària va gestionar en exclusiva la realització de les proves diagnòstiques en tots els brots dels centres de serveis socials de gent gran i persones amb discapacitat (tant residencials com no residencials). Es van crear circuits específics per a les residències i els centres de persones amb discapacitat, i també serveis d'atenció domiciliària amb els equips d'infermeres de suport en residències (ESIR), integrats per professionals formats en geriatría i experts en el maneig de la infecció per SARS-CoV-2.
- Quant a la reorganització dels circuits assistencials en els centres de salut, es van establir dos circuits diferenciats i físicament separats: un per a l'atenció de pacients amb símptomes compatibles amb la COVID-19 (circuit respiratori), i un altre per a la resta dels pacients (circuit no respiratori). L'objectiu d'aquesta organització era garantir la seguretat de la població i una assistència de qualitat tant als pacients amb malalties respiratòries com als que necessitaven atenció per altres qüestions de salut.
- En les etapes inicials de la pandèmia, quan la informació sobre el virus era poc precisa, ràpidament canviant i els professionals tenien una sobrecàrrega assistencial amb serioses dificultats per assumir la informació clínica i epidemiològica que sorgia sobre el virus es va crear una oficina d'atenció al professional sobre la COVID-19. Era en una unitat de suport, destinada a assessorar i donar suport als professionals sanitaris en la presa de decisions sobre els diversos aspectes del maneig de la COVID-19. Es van rebre 2.555 telefonades entre el 18 de març i el 20 de juny, amb una mitjana de 27,18 cridades diàries.

Durant la fase aguda de la pandèmia, es va disminuir el nombre de consultes presencials i es prioritzà l'assistència telefònica i digital per facilitar als pacients l'accés al sistema sanitari i al millor recurs per gestionar la necessitat de salut que presentaven.

Els centres de salut van implementar un sistema de triatge telefònic i es prestava una primera atenció telefònica als pacients que volien resoldre dubtes i a als que no necessitaven una atenció immediata, intentant evitar desplaçaments innecessaris per problemes que es podien solucionar per aquesta via. El Gabinet Tècnic d'atenció primària va elaborar un protocol d'atenció telefònica per orientar Els professionals en l'atenció en remot.

Es va dissenyar un circuit administratiu per internalitzar la realització d'IT COVID amb la finalitat de disminuir la càrrega assistencial en els centres d'atenció primària, i es van centralitzar les IT motivades per COVID en la inspecció mèdica.

L'atenció primària va reforçar els PAC i els SUAP; es pretenia mantenir la continuïtat assistencial durant els caps de setmana, a més de millorar la cobertura telefònica i l'atenció domiciliària.

En determinades barriades es van concentrar brots de transmissió difícils de controlar que afectaven zones amb alta densitat de població. En aquest sentit, les plataformes veïnals van afavorir la col·laboració amb els centres de salut per frenar els brots. Els centres de salut detectaven les necessitats i hi enviaven les UVAC. Es va proporcionar assessorament als comerços sobre les mesures de prevenció, es va vigilar la neteja de carrers i zones comunitàries i es van crear punts d'informació COVID-19 en zones concretes amb repartiment de mascaretes i cartelleria.

Respecte de la humanització, durant la pandèmia es van potenciar els aspectes següents:

- L'atenció domiciliària i la gestió de casos de persones dependents i amb malalties cròniques augmentà de manera significativa el nombre de visites.
- El projecte de desburocratització dels centres de salut, amb l'objectiu de simplificar els circuits i d'aquesta manera facilitar la resolució de les situacions i millorar la coordinació amb els hospitals.
- La consulta virtual de salut per mitjà de les xarxes socials, iniciada durant la pandèmia.
- Una centraleta per resoldre dubtes a professionals de l'atenció primària.

Les activitats de promoció i educació per a la salut i les activitats comunitàries es van haver de reorganitzar segons el moment i la situació de la pandèmia. Algunes activitats es van dur a terme a través de diferents plataformes virtuals, altres d'acord amb aforaments determinats, i es potenciaren les activitats de sensibilització i informació sobre la COVID-19.

4.8 Atenció hospitalària i serveis d'emergència sanitària

A principis de febrer de 2020 els hospitals ja disposaven dels primers esborranys de procediments interns per al cas d'una possible infecció per SARS-CoV-2 i es van fer les primeres sessions informatives per als professionals.

Tots els hospitals públics de les Illes Balears van elaborar plans de contingència que preveïen diferents escenaris en funció del nombre de casos positius, la IA, la taxa de positivitat, l'impacte hospitalari esperat i la pressió assistencial. Es van reorganitzar i adaptaren les estructures i els recursos, diferenciant les àrees assistencials en unitats d'hospitalització COVID i no COVID amb la intenció de concentrar els casos en unitats tancades per contenir la infecció, establint circuits separats per a pacients amb simptomatologia i sense en serveis com ara urgències, serveis de radiologia, etc. Així mateix, es derivaren pacients a altres dispositius assistencials i les restriccions de visites estaven previstes en els plans de contingència.

Els plans de contingència dels hospitals s'actualitzaven en funció de la situació epidemiològica i la disponibilitat de recursos, incloent-hi l'atenció sanitària privada.

En les àrees ambulatories es van implantar els protocols COVID-19 en gabinets de proves complementàries, consultes, etc.; es van limitar els aforaments, es feien presencialment les consultes urgents i s'activaren les consultes telefòniques mèdiques i infermeres en situacions de seguiment en patologia crònica no reaguditzada. La demanda de consultes i proves de pacients es va estructurar en funció de criteris clínics, en quatre tipus de processos:

- P 1 Oncològics i no demorables complexos.
- P 2 No demorables no complexos.
- P 3 Demorables d'alta demanda o prevalents.
- P 4 Demorables de baixa demanda o baixa prevalença.

Les unitats hospitalàries es van reestructurar amb la finalitat d'habilitar plantes d'aïllament per a pacients amb COVID-19, i es dividiren assistencialment en zones COVID-19 i zones no COVID. En les unitats per a pacients crítics i semicrítics es va ampliar el nombre de llits i es van habilitar àrees noves en col·laboració estreta dels serveis d'anestèsia, pneumologia i medicina interna.

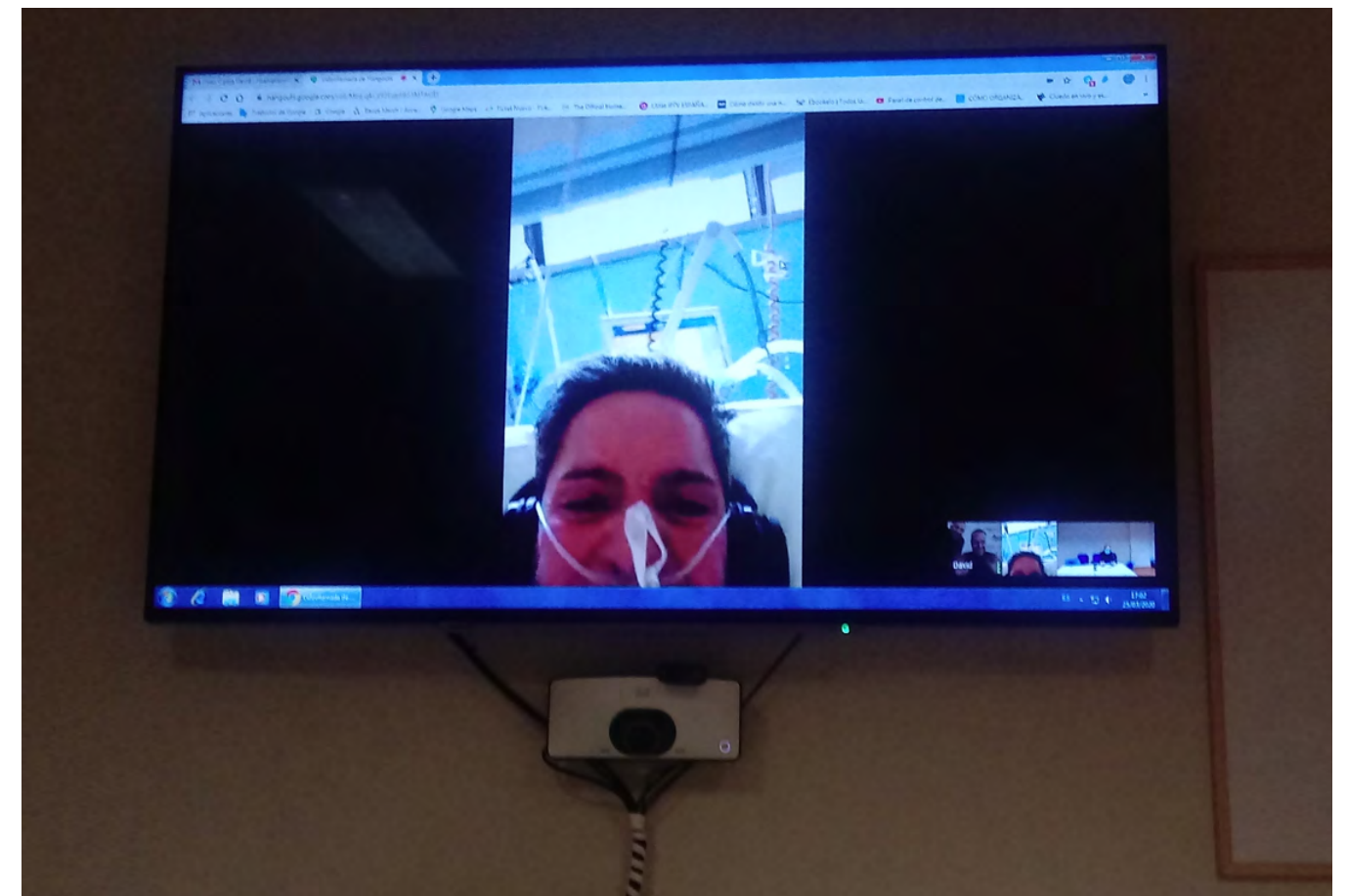

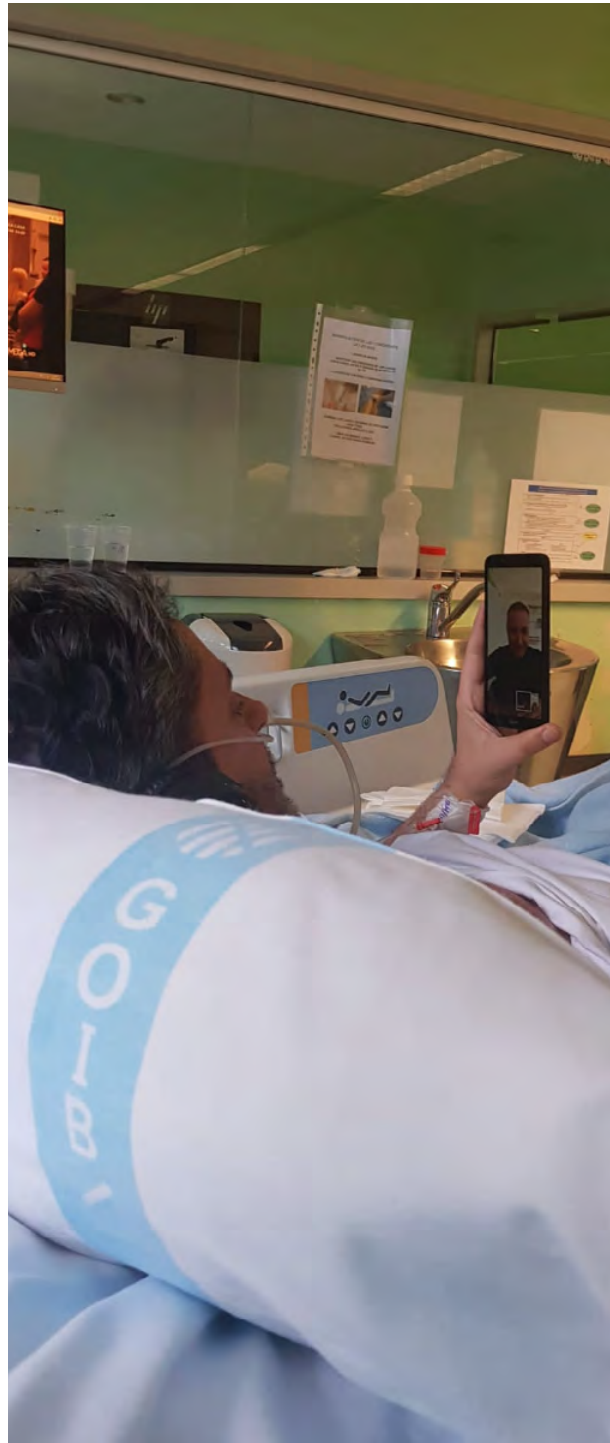
L'aïllament obligatori dels pacients infectats i ingressats en els hospitals va fer que s'elaborassin i posassin en marxa protocols nous: l'acompanyament, el comiat en situació de darrers dies, l'al·leujament de símptomes, informació mèdica mitjançant contacte telefònic diari amb els familiars dels pacients perquè poguessin estar informats de la situació clínica, així com noves eines de comunicació amb els pacients i les famílies, com ara les videotrucades.

La pandèmia ha palesat la importància de la comunicació i l'atenció integral als pacients, de l'acompanyament i la participació dels familiars, i del treball en equip. La COVID-19 s'ha convertit en un «experiment natural» on el costat més humà de les persones ha jugat un paper principal i s'ha reafirmat la necessitat de polítiques d'humanització encara més exigents i detallades.

En tots els hospitals es van dur a terme les accions d'humanització següents:

- Protocols per a l'al·leujament de símptomes i per a l'acompanyament i el comiat en la situació de darrers dies de pacients amb COVID-19.
- Document de consens entre professionals d'equips específics de cures pal·liatives de les Illes Balears: Recomanacions d'actuació en casos de persones amb coronavirus amb necessitats d'atenció pal·liativa.
- Diferents iniciatives i protocols d'humanització dirigits al suport emocional i al confort de pacients, i a pal·liar el patiment que acompanya aquesta malaltia.
- Programes per garantir la comunicació digital de pacients amb COVID-19 per mitjà de sistemes de videotrucada i/o videoconferència (tauletes o mòbils propis de l'hospital) per posar en contacte pacients amb familiars o amistats, a part dels mitjans propis de cada pacient.
- Servei d'atenció psicològica a les famílies, majoritàriament telefònic, i iniciatives del Col·legi Oficial de Psicòlegs i del Govern de les Illes Balears per a l'atenció en el dol i la prevenció del dol patològic.
- Diferents protocols per entregar objectes personals als pacients i per oferir-los gratuïtament connexió wifi i televisió i altres serveis d'entreteniment.

- Iniciatives per tenir cura dels professionals: atenció psicològica telefònica, hotel per a l'aïllament de professionals quan el domicili no tenia les condicions de seguretat per als convivents, sessions de consciència plena (mindfulness), etc.

Hi va haver empreses privades i particulars que volien ajudar el sistema sanitari i van fer donacions de materials durant la pandèmia. El control es va centralitzar en els Serveis Centrals del Servei de Salut.

El Servei d'Assistència Mèdica d'Urgències (SAMU 061) va dur a terme una labor encomiable durant tota la pandèmia, no només ocupant-se del cribratge, l'estabilització i el transport dels pacients, sinó que en els casos de saturació hospitalària que es repetiren durant les diverses onades gestionà els fluxos i va exercir de circuit adaptador evitant el col·lapse generalitzat del sistema. Evidentment, les crisis successives provocades per la manca de llits per a pacients crítics van tensar molt aquest servei.

Es va establir un nivell nou de prioritats en els processos d'atenció del Centre Coordinador d'Urgències Mèdiques (CCUM), així com una nova gamma de tipus de resposta i plans integrats entre tots els hospitals (urgències i UCI) amb la Gerència del SAMU 061 per als fluxos de pacients i la saturació hospitalària.

Es van ampliar les comunicacions del SAMU 061 amb una centraleta nova que integrà la plataforma de comunicació Seneca de la Gerència del 061.

Per a la gestió de la pandèmia i en coordinació amb la CC-COVID-19 es van elaborar 51 procediments operatius i protocols d'actuació. Es va establir un procediment d'actuació d'incidents de víctimes múltiples (IVM) epidemiològic, que atorgava al sistema del SAMU 061 eines per poder gestionar de manera sostinguda en el temps una sobrecàrrega d'activitat centrada principalment en el CCUM i el consum de recursos.

4.9 Els professionals

Els professionals de la Conselleria de Salut i Consum es van trobar durant aquest període al capdavant de la gestió de la crisi, el maneig de riscos i la reassignació de la força laboral al treball remot.

La pandèmia va tenir un impacte molt important en la gestió dels recursos humans, principalment perquè va requerir augmentar la plantilla de professionals per donar resposta a necessitats noves. D'aquesta manera, es van haver de contractar professionals nous (sanitaris i no sanitaris), tant per reforçar les plantilles ja existents com per possibilitar la creació d'unitats noves. (tècnics en cures auxiliars d'infermeria, infermers, metges, xofers, auxiliars administratius, etc.). Així mateix, la contractació de professionals va permetre també cobrir les baixes dels que s'infectaven.

A la Direcció General de Salut Pública i Participació, per al Programa de Desenvolupament d'Emergència Sanitària establert el maig de 2020, i posteriorment el Programa per a la Gestió de Plans de Contingència, es va haver de crear un grup de treball centrat en la crisi produïda per la pandèmia per la COVID-19.

Per a la posada en marxa i el desenvolupament del Projecte d'Informació Comunitària InfoCOVID es va mobilitzar un gran volum de recursos humans. Aquest Projecte va ser liderat i gestionat conjuntament entre la DGSP i l'IMAS -exemple de coordinació intersectorial en salut i afers socials- i la contractació de la majoria dels recursos humans va dependre de l'IMAS. D'aquesta manera, els equips de treball estaven integrats per personal tècnic de les àrees de salut i social. Les coordinadores d'illa, dependents de la DGSP, van ser cinc persones encarregades de la relació amb la direcció política, la formació i el lideratge dels equips, i la coordinació de les ZBS de les diferents illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.

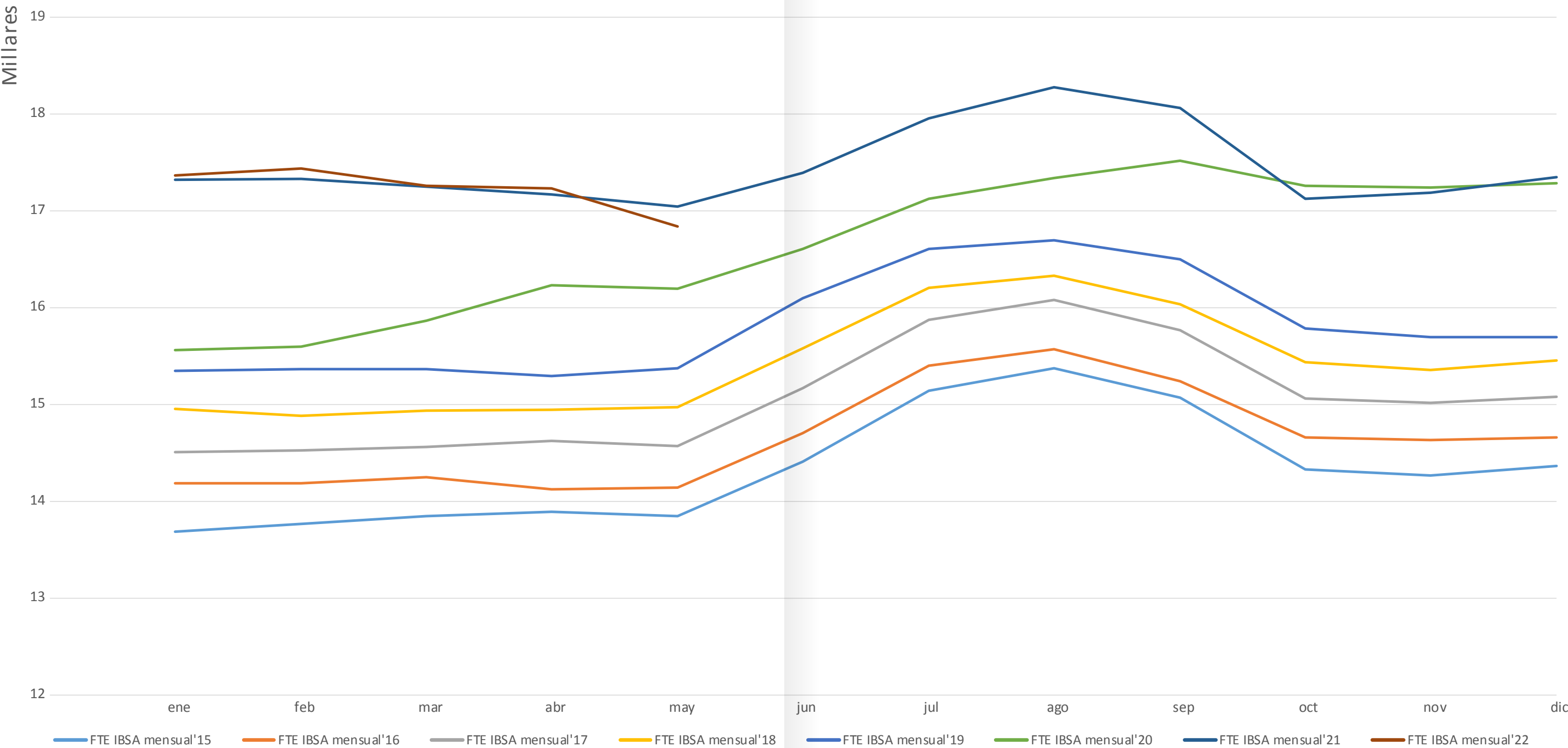
Des de l'inici de la pandèmia fins al desembre de 2022, van formar part del gabinet de Salut Pública 22 professionals, que formaren un equip multidisciplinari integrat per tècnics sanitaris, tècnics jurídics, personal administratiu, assessors epidemiològics i altres que dirigiren i coordinaren les actuacions de la DGSP. Així mateix, també es reforçaren els recursos humans d'altres unitats com ara el Servei d'Epidemiologia (1 infermera, 1 auxiliar administratiu i 1 administratiu), el Servei de Salut Ambiental (1 tècnic sanitari) i el Servei de Seguretat Alimentària (2 tècnics sanitaris) per donar resposta a les noves necessitats creades per la pandèmia.

El Servei de Salut partia d'un augment progressiu del nombre de professionals FTE en els centres del Servei de Salut. Durant el 2019 es convocaren oposicions, amb la intenció d'estabilitzar el 80 % de la plantilla.

La naturalesa insular va obligar el Servei de Salut a duplicar serveis que d'una altra manera no haguessin estat necessaris. Això va tenir conseqüències, sobretot a les illes menors, alguna de les quals en situació de doble insularitat, cosa que va implicar un desafiament en recursos humans.

La plantilla es va incrementar globalment durant l'època de la pandèmia tal com es pot observar en el gràfic.

Gràfic 17. Evolució del full time employee (FTE)* de plantilla contractada pel Servei de Salut des de gener de 2015 fins a maig de 2022

Font: Control de Gestió Corporatiu Servei de Salut

* FTE: temps pel qual un treballador ha estat contractat; si ha estat contractat 12 mesos es compta 1, si ha estat contractat 6 mesos es compta 0,5, si ha estat contractat 12 mesos amb una reducció de jornada del 50 % es compta com a 0,5, etc.

Consultant les dades dels FTE acumulats a desembre dels anys 2019 (any PRECOVID) a 2021 (darrer any COVID), es comprova que s'ha incrementat el nombre de treballadors FTE en <1.635 (+10,3 %) perquè el 2019 (any considerat PRECOVID) van treballar en el Servei de Salut 15.821 FTE i en 2021 van ser 17.456 FTE. Aquest increment va ser superior en el col·lectiu sanitari, i concretament en el subgrup de professionals C1 i C2, seguit pels subgrups A2 i A1.

Taula 11. FTE, valors acumulats desembre de 2019, 2020 i 2021

FTE Servei de Salut, desembre. Comparativa anys 2019-2020-2021						
		2019	2020	2021	Dif. % 2019-2021	Dif. núm. 2019-2021
Total directius		73,4	78,7	76,5	4,20%	3,1
Gestió i Serveis	A1	152,5	161,3	165,1	8,30%	12,6
	A2	230,5	230,5	229,5	-0,40%	-1
	C1	289,4	284,6	285,7	-1,30%	-3,7
	C2	1.659,30	1.715,40	1.786,50	7,70%	127,2
	AP	1.220,40	1.292,90	1.337,00	9,60%	116,6
Total Gestió i Serveis		3.552,20	3.684,70	3.803,90	7,10%	251,7
Sanitaris	A1	3.608,80	3.711,70	3.894,00	7,90%	285,2
	A2	5.012,80	5.357,80	5.612,90	12,00%	600,1
	C1	662,2	714,9	802,3	21,20%	140,2
	C2	2.911,60	3.104,10	3.266,40	12,20%	354,8
Total sanitaris		12.195,40	12.888,50	13.575,70	11,30%	1.380,30
TOTAL		15.821,00	16.651,90	17.456,10	10,30%	1.635,00

Font: Control de Gestió Corporatiu Servei de Salut

Per a la Subdirecció de Tecnologia de la Informació del Servei de Salut, es van contractar professionals per a l'àrea d'explotació i sistemes, de comunicacions, de telecomunicacions, sistemes Microsoft, àrea de desenvolupament web, àrea de programació, àrea d'integracions i servei d'administració del Departament de Tecnologia de la Informació i la Comunicació (DGTIC).

L'empresa pública GSAIB abans de la pandèmia era una empresa l'activitat de la qual se centrava exclusivament en la prestació del servei de transport sanitari terrestre urgent i l'atenció telefònica en la CCUM, dependents tots dos de la Gerència del O61.

GSAIB va posar en marxa, a petició del Servei de Salut, diferents recursos extraordinaris ateses les necessitats de cada fase de la pandèmia (auxiliars de serveis, administratius), per a la qual cosa va ser necessària la contractació de diferents perfils de professionals, així com l'adquisició de recursos materials nous i l'arrendament d'infraestructures per albergar-los.

L'empresa pública va aportar recursos humans als COVID-Exprés, en el control de passatgers dels ports i aeroports, en el reforç logístic de la campanya de vacunació massiva, a InfoCOVID, en el reforç del gabinet de comunicació del Servei de Salut, en la gestió dels punts d'atenció presencial d'emissió del certificat COVID digital de la UE. Així mateix, van fer altres activitats com ara la desinfecció de les ambulàncies destinades a trasllats COVID-19, el lloguer de vehicles per a logística de vacunació i els controls sanitaris, l'arrendament de les infraestructures mòbils necessàries per albergar els controls sanitaris de passatgers, la neteja dels espais destinats a control sanitari, la gestió dels residus, la notificació per burofax de les resolucions d'aïllament i la contractació d'assegurances de responsabilitat civil.

En l'àrea de salut mental (SM) es van contractar 6 psiquiatres, 6 psicòlegs clínics, 4 infermeres d'SM, 1 treballador social i 2 terapeutes ocupacionals. Es va potenciar l'atenció a l'AP amb la contractació de 3 psicòlegs clínics adscrits a la GAP de Mallorca.

4.9.1 Salut laboral

En l'entorn laboral les mesures preventives s'emmarcaven en el Reial decret 664/1997, de 12 de maig, sobre la protecció dels treballadors contra els riscos relacionats amb l'exposició a agents biològics durant el treball, i la malaltia, si es produeix, pot tenir la consideració legal de contingència professional.

Els serveis de prevenció de riscos laborals eren els encarregats d'establir els mecanismes per a la recerca i el seguiment dels contactes estrets en l'àmbit de les seves competències, de manera coordinada amb les autoritats de salut pública. El seguiment i maneig dels professionals sanitaris i sociosanitaris es va establir en un procediment específic.

Al febrer de 2020 els serveis de prevenció de riscos laborals (SPRL) varen fer arribar les primeres versions de la Norma de control per a la prevenció de la infecció pel nou coronavirus, la COVID-19, i posteriorment es van adaptar al procediment d'actuació del Ministeri de Sanitat³⁶.

Durant els primers mesos la coordinació, l'assessorament i l'elaboració de protocols de contenció de la transmissió en l'àmbit laboral es va dur a terme a través del treball conjunt entre l'IBASSAL i la DGSPP.

Es van reforçar els serveis de salut laboral i van crear consultes específiques COVID davant la demanda dels treballadors, a fi de donar resposta ràpida a aquesta situació. En la fase de vacunació, els serveis de salut laboral es van encarregar d'organitzar l'administració de les vacunes als treballadors.

En totes les gerències del Servei de Salut es va implementar un servei telefònic per a la cura de la salut psicològica dels professionals en la situació de crisi per la COVID-19, coordinat per l'Oficina de Salut Mental de les Illes Balears (OSMIB). Entre els mesos de març a juny de 2020, el Servei d'Atenció Psicològica va fer 477 intervencions telefòniques als treballadors relacionades amb el confinament, l'ansietat, l'estrès, etc. Un total de 525 professionals van ser atesos per dispositius.

Els SPRL van avaluar la presència de personal especialment sensible quant a la infecció i van adaptar el lloc de treball als professionals vulnerables, bé fent teletreball o altres activitats adaptades a la nova situació.

L'esclat de la COVID va posar de manifest la manca de personal en els centres residencials. El Govern va aprovar una sèrie de normes per flexibilitzar els requisits d'acreditació professional i facilitar la contractació de treballadors nous, encara que no disposessin de la qualificació professional corresponent. Un acord del Consell Territorial de Serveis Socials i del Sistema per a l'Autonomia i Atenció a la Dependència, subscrit menys de quinze dies després de la declaració de la pandèmia, va establir un règim excepcional de contractació de personal en les diferents categories professionals (BOE núm. 303, de 18/11/2020).

Es van adoptar altres mesures organitzatives per protegir els treballadors, com ara l'assignació de treballadors a grups concrets de residents, la reducció de les rotacions de personal i l'establiment de pautes per als professionals que haguessin tingut contacte amb persones infectades. Paral·lelament, es va reforçar el sistema d'inspecció amb la finalitat d'assegurar el compliment de les ràtios de personal en els centres.

El numero total de treballadors sanitaris afectats fins al moment³⁷ es de 4.031 persones, el 1,32% del total (304.943 persones afectades).

- 2.797 en centres sanitaris.
- 922 en centres sociosanitaris.
- 312 en altres centres.

Durant tot l'any 2020 es van fer sessions de formació a tots els professionals en la utilització d'EPI i en el maneig dels pacients infectats, sessions que es varen mantenir en les diferents fases de la pandèmia (sessions de record). Per a la formació es van utilitzar els equips mirall en el seguiment de l'ús dels EPI per part dels professionals sanitaris.

36 MINISTERI DE SANITAT. Procediment d'actuació per als serveis de prevenció de riscos laborals enfront de l'exposició al SARS-CoV-2.

37 COVID-19. Illes Balears. Informe número 150 de Vigilància Epidemiològica. Resum de dades actualitzades a 20 d'abril de 2023

Durant tota la pandèmia es van fer sessions formatives dirigides a diferents grups de professionals en un intent per cobrir els diversos aspectes relacionats amb la gestió de la pandèmia (mesures de protecció i aïllament, tècnica correcta en la presa de mostra, actualitzacions de l'estratègia, atenció sanitària a pacients amb sospita o confirmació de COVID-19, UVAC, rastreig de contactes, vacunació contra la COVID-19 i les actualitzacions, formació ecogràfica en patologia pulmonar, etc.), i es feren 76 sessions clíniques.

4.10 Recursos materials

El Govern d'Espanya va crear el Fons COVID-19 i va establir les regles relatives a la distribució i al lliurament per a totes les CA, per un import global de 16.000.000.000 d'euros. Reial decret llei 22/2020, de 16 de juny (BOE núm. 169, de 17/06/2020).

El problema principal d'Espanya en les tres primeres setmanes de la pandèmia va ser la manca d'equipament, com ara respiradors i protecció per als sanitaris (bates impermeables, guants de nitril, mascaretes FFP2 o FFP3, ulleres de protecció, etc.). La dificultat per aconseguir aquests equipaments en les primeres setmanes es va deure principalment al fet que gran part d'aquest material sanitari se sol fabricar a la Xina i que la importació en temps de molta demanda es fa molt complicada.

Per aquest motiu, el Govern va incentivar-ne la producció en territori espanyol. Així, la producció de mascaretes quirúrgiques va passar a ser incumbència d'empreses especialitzades en la producció de material mèdic sanitari, i la fabricació de respiradors pulmonars sota la responsabilitat de l'empresa familiar Hersill, situada a Móstoles (Madrid), que amb l'ajuda d'empreses com Escribano, del ram militar, va passar de fabricar 10 aparells a la setmana a 200 al dia.

El Servei de Salut davant la complicada situació que es plantejava va activar diverses línies d'actuació:

• Cerca de materials/proveïdors

Des del primer moment, es va treballar intensament en l'adquisició de material a través de la plataforma de compres de la Conselleria de Salut i Consum. El 18 de març de 2020 el Consell de Govern va aprovar l'Acord de mesures per adoptar en matèria de contractació pública com a conseqüència de la declaració de l'estat d'alarma per a la gestió de la crisi sanitària ocasionada per la COVID-19 (BOIB núm. 37, de 18/03/2020). Això va suposar que en tots els contractes subscrits per l'Administració de la CA i el sector públic instrumental fos aplicable la tramitació d'emergència.

Atès que els proveïdors nacionals no podrien cobrir les necessitats de material sanitari, la Central de Compres del Servei de Salut va decidir comprar directament material sanitari a la Xina. Es van cercar proveïdors/intermediaris que poguessin facilitar el material necessari, tant a escala internacional, com estatal o local. Es va contactar amb els proveïdors habituals i els adjudicataris en aquest moment dels concursos. Una vegada constatada la dificultat de servir dins del termini i en la forma escaient dels principals fabricadors i proveïdors, es va ampliar la cerca d'altres proveïdors no habituals per a aquest tipus de productes.

Paral·lelament, es va formar un equip dedicat a la cerca de fàbriques internacionals a Àsia per poder garantir el subministrament a temps d'aquest material, fonamentalment EPI, en el context d'un mercat molt competitiu. Es va obrir un corredor aeri internacional amb els països productors de material de protecció amb l'assessorament mercantil d'una advocada de Palma i la contractació per a les gestions necessàries per a l'adquisició i els tràmits duaners de comandes de material sanitari de Xangai a Palma.

El Govern dels Illes Balears va rebre 7 tones de material sanitari el 24 de març. Durant la primera quinzena d'abril van arribar a les illes 50 tones de material sanitari (guants, mascaretes quirúrgiques i FFP2; bates de protecció, tests d'anticossos del SAR-CoV-2, etc.).

• Gestió i priorització de la demanda quant a logística

Per poder absorbir tota la demanda sol·licitada per part dels centres es va fer necessari prioritzar en funció de l'estoc disponible de cada material en cada moment; el control era diari i es distribuïa el material disponible

en funció dels consums i les necessitats de cada centre incidint que únicament l'emprassin els serveis que ho necessitaven en cada moment.

- Seguiment diari d'estocs/consum.
- Control de la demanda dels diferents centres/serveis.
- Control intern en el bon ús del material.

• Monitoratge i seguiment d'incidències

En augmentar els consums, aquest estoc de seguretat va ser totalment insuficient i es va fer necessari plan-tejar un magatzem central per poder ordenar i gestionar la demanda del material. Es va crear un magatzem estratègic. Els estocs habituals del Servei de Salut seguien la filosofia del just a temps amb un marge d'estoc de seguretat general de dos mesos de consum, i es llogaren naus industrials per emmagatzemar l'estoc estratègic a mesura que arribàs. Així mateix, es gestionaven de manera centralitzada les demandes dels hospitals i centres de salut de la CA, intentant garantir que tothom tingués el material necessari.

El monitoratge i el seguiment d'incidències van ser la clau per alertar davant qualsevol trencament d'estoc, agreujat posteriorment a la pandèmia pel restabliment de la demanda als nivells habituals, i fins i tot superiors, i als augments del cost de fabricació i transport.

En aquest moment, la rotació en els magatzems era molt important i amb temps just de reacció, ja que a mesura que entrava el material per part dels proveïdors o empreses de transport sortia cap als diferents serveis que l'estaven esperant. Aquest magatzem estratègic va ser possible per l'alliberament per part de l'HUSE de personal dedicat a magatzem. A partir d'aquest moment es va deixar de costat la filosofia just a temps i es van mantenir els estocs estratègics de materials centralitzats.

• Compres centralitzades d'equipaments

Els respiradors van ser el focus principal d'atenció per a les adquisicions d'equipament crític. Les compres centralitzades d'aquest equipament crític es feren per la via d'emergència regulada en l'article 120 de la Llei de contractes del sector públic (LCSP)³⁸, a partir del dia 13 de març de 2020 amb la finalitat de poder proveir i distribuir posteriorment l'equipament necessari. La validació tècnica es va fer a través dels serveis de vigilància intensiva i anestèsia.

A més de l'equipament necessari per dotar els diferents punts de vacunació massiva que es van establir a la CA (llitera assistida, desfibril·lador, pulsioxímetre, cadires de rodes, aspirador de secrecions, entre d'altres), va ser necessària l'adquisició de congeladors i neveres per a l'emmagatzematge dels diversos tipus de vacunes, que tenien requeriments de conservació i emmagatzematge diferents. Es van adquirir equips de fred i sistemes de control de temperatura i gestió d'alarmes per instal·lar en els diferents punts establerts en el Pla Estratègic de Vacunació de les Illes Balears. Es van adquirir 15 congeladors de -80 °, 15 congeladors de -20 ° i 15 neveres.

Així mateix, es va adquirir material per al diagnòstic del SARS-CoV-2 en els laboratoris dels hospitals públics del Servei de Salut, validats pel Servei de Microbiologia de l'HUSE: termocicladors, robots per a PCR, proves ràpides d'antígens i anticossos, etc. Es va aconseguir augmentar la capacitat diagnòstica del Servei de Salut de 180 PCR/dia l'1 de març de 2020, a una capacitat de 12.700/dia al juny de 2020. Per a això, es va establir una comunicació àgil entre la Central de Compres i el Servei de Microbiologia de l'HUSE.

Va ser necessari adquirir una gran quantitat de dispositius i materials per a l'atenció dels pacients, tant en els serveis que ja hi havia com en els de nova creació: aspiradors de secrecions, cabines de seguretat biològica, llits, carros de cures, carros de parades, central de constants hemodinàmiques, ecògrafs de butxaca, equips de tomografia axial automatitzada, fibroscopis, humidificadors respiratoris, mampares de separació, tauletes, microcentrifugadors, monitors per a les unitats UCI, pulsioxímetres portàtils, SEMP dinàmics, cadires, cadires de rodes, tensiòmetres, unitat de tinció, videolaringoscopis, videorinolaringoscopis, a més de material informàtic.

³⁸ Llei 9/2017, de 8 de novembre, de contractes del sector públic (BOE núm. 272, de 09/11/2017).

El Servei de Salut va adquirir equipament tecnològic i equips informàtics perquè els professionals fessin te-
letreball, i per potenciar l'atenció telemàtica va adquirir línies de comunicacions tant fixes com mòbils per als
centres de PDIA, els centres de vacunació massiva, la CC-COVID-19, InfoCOVID, els hotels medicalitzats, etc.

4.11 Infraestructures

En relació amb les infraestructures, es van crear nous dispositius i unitats, alguns per reforçar els ja existents
i altres per complir funcions que fins a aquell moment no s'havien necessitat. Es van reobrir instal·lacions
antigues per dur-hi a terme activitats assistencials associades a la COVID-19 (cribratges, preses de mostres,
vacunació de la població, etc.). Es varen habilitar més de 19.000 m² de superfície.

Per a l'elecció de les ubicacions, a banda de la situació geogràfica, es va tenir molt en compte la disponibilitat
d'edificis públics que permetessin una adaptació ràpida a les necessitats. En aquest sentit, es van usar pave-
llons esportius, hotels i el Palau de Congressos (ubicació de l'hospital de campanya), que, ateses la grandària i
les instal·lacions, especialment de climatització, es va poder adaptar amb una certa agilitat. Es van posar tam-
bé en marxa alguns espais en edificis en desús i pendents d'obres com ara Son Dureta, en què es compaginà
una estructura constructiva tradicional amb elements modulars.

La Subdirecció d'Infraestructures del Servei de Salut va comptar amb un aliat estratègic amb capacitat de
reacció i resposta quant a l'habilitació d'infraestructures i dispositius: l'Empresa de Transformació Agrària, SA,
SME, MP (TRAGSA) com a mitjà propi personificat.

- Les infraestructures que es varen condicionar per donar resposta a les necessitats de l'impacte pandèmic es
divideixen en tres apartats:

4.11.1 Hospital provisional de campanya

En el Palau de Congressos de Palma es va establir un hospital de campanya amb capacitat per a 200 pacients.

Taula 12. Dades hospital de campanya

HOSPITAL DE CAMPANYA						
Dispositiu	Ubicació	Llits	Superfície	Inici	Fi	Desmuntatge
Hospital de campanya	Palau de Congressos de Palma	99 a 190	2,953	28/03/2020	08/04/2020	02/07/2020
				26/08/2020	25/09/2020	13/05/2021

Font: Subdirecció d'Infraestructures del Servei de Salut

4.11.2 Dispositius de suport a l'atenció primària

Dispositius instal·lats en diferents ubicacions que es destinaren a reforçar espais d'atenció primària.

Taula 13. Dispositius del Servei de Salut

REFORÇ ATENCIÓ PRIMÀRIA						
Dispositiu	Ubicació	Línies	Superfície	Inici	Fi	Desmuntatge
Rastrejadors UVAC	Palma			26/08/2020	31/08/2020	
PCR Son Dureta		4	310	26/08/2020	15/09/2020	01/05/2021
PCR Palau de Congressos		4	946	26/08/2020	15/09/2020	19/06/2021
Pediatría Palma Bay (Kid COVID)		2	382	14/09/2020	17/09/2020	19/05/2021
Pediatría Son Dureta (Kid COVID)		4	673	07/09/2020	25/09/2020	2022
Pediatría Inca (Kid COVID)	Inca	2	169	14/09/2020	07/10/2020	2022

Font: Subdirecció d'Infraestructures del Servei de Salut

4.11.3 Punts de vacunació massiva

Es van instal·lar diversos punts de vacunació per a la població distribuïts entre les illes de Mallorca, Menorca
i Eivissa, fora dels centres de salut i els espais hospitalaris ordinaris, que s'habilitaren de manera provisional
en grans espais esportius, recintes firals i sales multifuncionals, per destinar-los a dur-hi a terme la vacunació
contra la COVID-19. Cadascun disposava de diverses línies, el funcionament i les necessitats d'espai de les
quals van ser definits pel Servei de Salut.

Taula 14. Punts de vacunació

PUNTS DE VACUNACIÓ						
Ubicació	Localitat	Línies	Superfície	Inici	Fi	Desmuntatge
Aparcament Son Dureta mòdul A	Palma	8	855	08/02/2021	26/02/2021	2022
Poliesportiu Germans Escalas	Palma	14	1836	16/02/2021	05/03/2021	29/09/2021
Hipòdrom de Manacor	Manacor	6	932	26/02/2021	12/03/2021	02/12/2021
Poliesportiu Mateu Cañellas	Inca	6	999	23/02/2021	12/03/2021	22/09/2021
Recinte Firal	Eivissa	14	3799	08/03/2021	12/03/2021	29/09/2021
Recinte Firal	Maó (Menorca)	6	2126	08/03/2021	12/03/2021	14/09/2021
Sala polivalent Canal Salat	Ciutadella (Menorca)	4	1035		12/03/2021	06/09/2021
HFOR	Formentera	2			12/03/2021	Cartelleria
Aparcament Son Dureta mòdul B	Palma	8	527	15/12/2021	21/01/2022	2022
Espai Francesc Quetglas	Palma	6	440	16/12/2021	21/12/2021	2022
Local comercial	Manacor	6	292	10/12/2022	18/12/2022	2022
Edifici modular caserna Gral. Luque	Inca	6	255	03/02/2022	04/03/2022	2022

Font: Subdirecció d'Infraestructures del Servei de Salut

4.11.4 Infraestructures de suport

A més de totes aquestes infraestructures, el Servei de Salut va dur a terme una sèrie de lloguers i acords per al desenvolupament i la posada en servei de tot el que s'ha esmentat abans, com també noves estructures dins de la xarxa assistencial com han estat per exemple els hotels pont COVID-19. Aquesta és la relació de totes aquestes infraestructures que han passat a formar, i en alguns casos continuen sent-ho, part del Servei de Salut.

Taula 15. Infraestructures COVID-19

IMMOBLE	ILLA	FINALITAT	INICI	FI	HABITACIONS
Hotel THB Mirador	Mallorca	Allotjament personal sanitari	01/04/2020	18/05/2020	107
Hotel Los Molinos	Eivissa		03/11/2020	02/02/2021	20
Aparthotel Sa Mirada	Menorca	Allotjament afectats COVID	10/07/2020	31/012/2021	60
Hotel Meliá Palma Bay	Mallorca		17/08/2020	30/05/2021	268
Hotel Meliá Bellver	Mallorca		31/05/2021	31/03/2022	300
Hotel Artiem Don Carlos	Menorca		01/04/2020	03/06/2020	85
Hotel Playa Azul	Menorca		01/08/2021	30/09/2021	125
Hotel Pabisa Sofia	Mallorca		01/08/2021	30/09/2021	272
Morlans Garden	Mallorca		17/07/2020	30/09/2020	30
Hotel Es Pi 2	Formentera		07/06/2021	31/03/2022	19
Hotel La Noria	Eivissa		27/07/2020	31/03/2022	84
Hotel Rosamar	Eivissa		20/07/2021	31/10/2021	110
Apartaments Playasol Panoramic	Eivissa		03/04/2020	18/05/2020	123
Servei INFOCOVID (edifici, c/d'Asival,16)	Mallorca	Servei de rastreig i informació	28/08/2020	InfoSalut Connecta	
Local, c/ Lleida, 7 (Manacor)	Mallorca	Punt realització proves COVID EXPRÈS	01/11/2020	09/2022	
Nau, c/ d'Asival, 18	Mallorca	Magatzem material COVID	25/05/2020	Vigent	
Nau Can Molines, 1	Mallorca	Magatzem material COVID	05/05/2020	30/04/2022	
Nau Gremi Fusters, 21	Mallorca	Magatzem material COVID	15/05/2020	31/05/2022	

Font: Subdirecció d'Infraestructures del Servei de Salut

4.12 Impacte de la pandèmia en les residències de gent gran

Des de març de 2020, l'equip de professionals de la Subdirecció d'Atenció a la Cronicitat i Coordinació Socio-sanitària del Servei de Salut va assumir el lideratge de totes les accions que es dugueren a terme en les residències de gent gran i de persones amb discapacitat per fer front a la pandèmia de COVID-19, en coordinació amb la Direcció General d'Atenció a la Dependència de la Conselleria d'Afers Socials i Esports, els consells insulars i la Direcció General de Salut Pública i Participació.

Amb l'objectiu de facilitar el traspàs d'informació i la coordinació entre els diferents professionals en el trasllat dels usuaris de les residències que requerissin ingrés hospitalari es va redactar l'informe de valoració i trasllat d'usuaris de centres socio-sanitaris que les residències utilitzaven en cas de descompensació i l'enviaven al SAMU 061 per un circuit específic, el qual, al seu torn, el remetia al recurs hospitalari més adequat per gestionar l'ingrés.

Es va crear un nou sistema d'informació amb una base de dades que es nodria amb la informació que enviaven totes les residències, a fi de disposar de la informació necessària per fer un seguiment detallat de cada centre i de tot el territori mitjançant un informe diari que analitzava l'equip de coordinació socio-sanitària. Aquesta base de dades, que es continua actualitzant avui dia, al costat de la coordinació entre institucions, ha possibilitat una gestió eficaç de la pandèmia i la notificació de la situació diària al Ministeri i a la Fiscalia.

Des de març de 2020 i fins a setembre del mateix any, l'equip de professionals de la Subdirecció d'Atenció a la Cronicitat i Coordinació Socio-sanitària va garantir el seguiment i suport dels brots de COVID-19 a les residències.

Durant la primera onada es feren proves massives a més de 10.000 usuaris i treballadors de les residències, i cribratges i recribratges en totes les residències de gent gran i de persones amb discapacitat. Les Illes Balears varen ser de les primers comunitats autònomes a dur a terme aquesta mesura. En la segona onada, es van tornar a cribrar les residències i els centres de persones amb discapacitat.

Per donar resposta a les necessitats de reorganització i reestructuració dels serveis de l'Àrea de Salut d'Eivissa i Formentera es va elaborar el Protocol de detecció, seguiment i trasllat de pacients amb COVID-19 en centres

residencials i de vulnerabilitat social a l'ASEF, mitjançant el qual s'indicava el procediment que s'havia de seguir en cas de detectar i notificar un cas sospitós o confirmat de COVID-19 a les residències. De la mateixa manera, per respondre a la necessitat de reorganització i reestructuració dels serveis de l'Àrea de Salut de Menorca (ASMEN) es va elaborar el Protocol de detecció, seguiment i trasllat de pacients amb COVID-19 en centres residencials i de vulnerabilitat social a l'ASMEN.

S'enviaven cada dia totes les dades en un informe de la situació dels centres i de les residències (contagis, morts, hospitalitzacions i incidències) a la Fiscalia General de l'Estat, perquè tingués constància dels contagis, les morts, les hospitalitzacions i les incidències dels centres.

La CC-COVID 19 Vulnerables va fer les proves diagnòstiques en tots els brots dels centres de serveis socials de gent gran o persones amb discapacitat (tant si eren residencials com si no ho eren).

Des d'agost de 2020 també es feien proves diagnòstiques als usuaris que ingressaven a les residències i als treballadors de nova incorporació o que tornassin de vacances, davant l'increment dels brots que se succeïen.

Es van crear circuits específics per a residències, centres de persones amb discapacitat i serveis d'atenció domiciliària com ara els equips d'infermers de l'ESIR integrat per professionals formats en geriatría i experts en el maneig de la infecció per COVID-19.

L'equip d'Atenció a la Cronicitat i Coordinació Socio-sanitària va ser l'encarregat de formar les infermeres que s'hi incorporaven, i s'arribaren a formar 35 professionals a Mallorca en sessions presencials, 2 a Eivissa i 3 a Menorca a través de videoconferència, mitjançant una plataforma de comunicació unificada. Les infermeres de l'ESIR han fet a Mallorca un total de 162 hores de formació en les residències amb brot, i han format 1.967 professionals en les diferents sessions formatives. A Menorca han estat un total de 48 hores de formació a 430 professionals, i a Eivissa en 45 hores d'activitats formatives s'han format 448 treballadors. Actualment aquest equip continua actiu i està format a Mallorca per 2 infermeres, a Eivissa per 1 infermera i a Menorca per 1 infermera, totes expertes en COVID-19, que s'han encarregat del seguiment de les residències en situació de brot i de la prevenció de brots en la resta de residències.

Durant les diferents onades pandèmiques es van crear noves infraestructures, unitats hospitalàries COVID-19 específiques per a gent gran i persones amb discapacitat adaptades a les seves necessitats. Es van crear unitats COVID-19 a l'Hospital General (Mallorca), a l'HUSE (Mallorca), a l'Hospital Joan March (Mallorca), a l'Hospital Sant Joan de Déu (Mallorca), a l'HCM (Eivissa), que van assumir ingressos directes d'usuaris de residències COVID-19. També durant la primera onada viscuda en 2020, en coordinació amb l'Hospital Creu Roja, es va condicionar una residència com a unitat hospitalària i dues unitats d'hospitals privats (Quirón Palmaplanas i Policlínica, totes dues a Mallorca).

Durant el confinament de l'any 2020 i els mesos posteriors es van prohibir els ingressos nous en centres residencials de persones que no tinguessin plaça amb anterioritat, llevat de situacions excepcionals de força major sobrevingudes o inajornables com ara quan les cures requerides no es poguessin prestar en el domicili amb condicions mínimes d'higiene i salubritat, quan la persona estigués en un estat greu de salut física o mental que impedís controlar la situació a la llar o quan el cuidador o tutor legal, per causa de força major, no se'n pogués fer càrrec. El mateix any 2020 es van reprendre els ingressos sempre que els centres residencials tinguessin un pla de contingència, els usuaris tinguessin una PCR negativa obtinguda 24-48 hores abans de l'ingrés i obtinguessin l'autorització sanitària que s'atorgava en absència de brot o en cas d'haver-n'hi quan hi hagués garantia d'una sectorització adequada.

Els centres d'estades diürnes també van modificar la seva activitat. Molts usuaris d'aquests serveis i els que estaven en espera de plaça no se'n van poder beneficiar ja que la majoria van romandre tancats els primers mesos de la pandèmia i els que no es van veure obligats a tancar permanentment van haver de fer una inversió econòmica important per establir les mesures de protecció incorporades en els seus plans d'acció enfront de la COVID-19.

Durant els mesos de setembre a desembre de 2020 l'Institut Mallorquí d'Afers Socials va posar en marxa un centre per donar resposta als usuaris positius asimptomàtics dels centres sociosanitaris i de domicili que per la seva fragilitat havien d'estar vigilats més estretament i/o que no podien mantenir l'aïllament en el seu domicili habitual, encara que no necessitassin un ingrés hospitalari.

El desembre de 2020, per donar resposta a la vacunació de COVID-19 en residències i altres centres de caràcter social, es va implantar el programari Nébula Vulnerables en 135 centres de tipus residencial de gent gran, persones amb discapacitat i persones en situació de dependència, que va permetre gestionar els brots i el procés de vacunació. El servei va ser contractat per la Conselleria d'Afers Socials i Esports durant l'any 2021 i pel Servei de Salut durant el 2022.

4.13 Vacunació

La CE va presentar una estratègia europea per accelerar el desenvolupament, la fabricació i el desplegament de vacunes contra la COVID-19. L'Estratègia de Vacunes de la UE pretenia garantir la producció a Europa de vacunes de qualitat, segures i eficaces, i un accés ràpid per part dels estats membres i els seus ciutadans.

A més, l'Estratègia va reflectir l'esforç de solidaritat mundial i garantia un accés equitatiu en igualtat de condicions per assegurar que tot el procés de compra i distribució es fes de manera transparent i amb uns estàndards de qualitat, seguretat i eficàcia iguals entre tots els països membres. En aquesta aliança Espanya va estar representada a través de l'Agència Espanyola de Medicaments i Productes Sanitaris (AEMPS).

La CE va iniciar converses i va acordar la compra de les vacunes amb les empreses farmacèutiques. El 31 de juliol de 2020 amb Sanofi-GSK, el 13 d'agost amb Janssen Vaccines & Prevention B.V. /Johnson & Johnson (Adenovirus 26), el 20 d'agost amb CureVac. (ARN missatger), el 4 d'agost amb Moderna (ARN missatger), el 7 d'agost amb Oxford Vaccine Group/AstraZeneca (vehiculada en adenovirus de ximpanzé), el 9 de setembre amb BioNTech-Pfizer (ARN missatger) i el 17 de desembre amb Novavax (nanopartícules amb la proteïna S). Les vacunes candidates es divideixen en tradicionals (virus inactivats), basades en estratègies més recents i ja utilitzades en vacunes comercialitzades (proteïnes recombinants i basades en vectors vírics), i en les que mai no s'han utilitzat massivament (ADN i ARN).

Els acords de compra anticipada dins l'Estratègia europea de vacunes reservava o concedia als estats membres el dret d'adquirir un determinat nombre de dosis de vacunes a un preu estipulat en el moment en què la vacuna en qüestió estigués disponible. Tots els estats membres van tenir accés a les vacunes contra la COVID-19 alhora i en funció del volum de població.

En el Ple del Consell Interterritorial de l'SNS de 18 de novembre de 2020, Espanya es va adherir a l'Estratègia Europea de Vacunes, que tenia per objecte l'adquisició de vacunes en desenvolupament clínic sense que se'n conegués l'eficàcia, a través del Fons Europeu.

El 23 de novembre de 2020 es van publicar les línies mestres de l'Estratègia de Vacunació COVID-19 a Espanya, l'objectiu general de les quals era reduir la morbiditat i la mortalitat causada per aquesta malaltia mitjançant la vacunació contra la COVID-19, en un context de disponibilitat progressiva de dosis de vacunes, i protegint els grups més vulnerables. Les vacunes es varen subministrar de manera gratuïta a través de l'SNS.

Amb l'arribada de les vacunes contra la COVID-19 en desembre de 2020 i fins al maig de 2021, es va redactar l'Estratègia de Vacunació Poblacional de les Illes Balears per tal de reduir l'impacte de la pandèmia i poder restablir gradualment la normalitat social. Aquesta Estratègia es basà en la prevenció de malalties infeccioses mitjançant programes organitzats de vacunació que contribuïssin a disminuir la mortalitat, la letalitat i la morbiditat produïda per aquesta malaltia.

L'Estratègia de Vacunació contra la COVID-19 va tenir els objectius següents:

1. Garantir l'accessibilitat de tota la població a les vacunes.
2. Establir un ordre de prioritat de grups de població per vacunar, tenint en compte criteris científics, ètics, legals i de factibilitat en una situació de disponibilitat progressiva de dosis de vacunes.
3. Sensibilitzar la població de les Illes Balears de la importància de la vacunació contra la COVID-19.
4. Descriure els aspectes fonamentals relacionats amb la logística, la distribució i l'administració de les vacunes.
5. Elaborar una estratègia de comunicació dirigida al personal sanitari i a la població general que ajudàs a obtenir informació adequada i veraç i a establir confiança en el procés de vacunació.
6. Avaluar el procés de vacunació incloent-hi la cobertura, la seguretat i l'efectivitat de les vacunes, així com l'impacte epidemiològic d'aquestes vacunes.

El 29 de desembre de 2020, es va iniciar la vacunació contra la COVID-19 a les quatre illes³⁹.

Es va comptar amb un sistema d'informació telefònica, la central d'Infovacunes, en funcionament continuat, tots els dies de la setmana, amb 32 operadors. L'octubre de 2021 s'arriba a 88 operadors i al desembre de 2021 a 114 operadors. En l'àmbit digital, es va crear la pàgina web de vacunació, impresos i cartelleria. Molt important també la labor informativa del personal sanitari vacunador convenientment format per a això. La informació proporcionada, tant verbal com impresa o digital, s'actualitzava constantment segons avançava la investigació i el coneixement sobre les vacunes contra la COVID-19. Es considerava que les persones acudien amb la informació suficient i necessària sobre el procediment de vacunació i de la vacuna. Es van fer cridades amb motiu de les campanyes de captació activa d'usuaris per fomentar la vacunació COVID des d'abril de 2022 a gener de 2023, en què es feren un total de 153.457 cridades que s'afegien a les del període de gener de 2021 fins a març de 2022, en què es feren 1.562.989 cridades de captació activa.

39 CAIB. Nota de premsa, 29/12/2020.

Cal assenyalar que la web de vacunació <https://www.ibsalut.es/es/cita-para-la-vacunacion-contra-la-covid-19> indicava les diferents maneres d'accedir a la vacuna durant totes les fases i també incorporava l'accés a BIT-Cita (aplicació per sol·licitar directament cita per a la vacuna en un punt de vacunació): <https://citavacunacovid.ibsalut.es/citavacunacion/cuestionario-reservar-cita>. També destaca el lloc d'autogestió digital per orientar les persones (residents i no residents) amb símptomes compatibles, que roman editat en quatre idiomes.

Els diversos punts de vacunació per a la població disposaven de diverses línies, el funcionament i les necessitats d'espai de les quals van ser definits pel Servei de Salut. Es van arribar a mantenir 119 línies de vacunació massiva en les quatre illes. La relació d'espais per a la vacunació massiva es pot veure en els punts 4.1.1 Infraestructures i 4.1.1.3 Punts de vacunació massiva d'aquest document.

El total de dosis de vacunes administrades a les Illes Balears en data 07/03/2023 és de 2.336.915 dosis, amb 1 dosi 993.945 persones i amb pauta completa 974.116 persones. Tota la informació actualitzada cada dia està disponible en el visor COVID-19 del Servei de Salut: Microsoft Power BI. <https://www.ibsalut.es/es/coronavirus-covid-19/situacion-actual-de-la-covid-19-en-las-islas-baleares>.

La vacunació contra el SARS-CoV-2 a les Illes Balears és un procés que va seguir una estratègia eficaç, altament coordinada, que ha ajudat a assolir una cobertura elevada de vacunació, que ha contribuït a reduir el nombre de contagis i la gravetat de la malaltia de les persones que s'han contagiat, que ha complert les indicacions i els protocols consensuats en l'àmbit tècnic i de gestió, que ha permès fer de la vacuna un instrument accessible per a la població i que, a més, permet que tothom que vulgui comprovar el procés pugui accedir a les indicacions i als protocols documentats.

4.13.1 Certificat COVID digital de la UE (CCD-UE)

És l'acreditació digital que una persona ha estat vacunada contra la COVID-19 o s'ha fet una prova diagnòstica de la COVID-19 el resultat de la qual ha estat negatiu o s'ha recuperat de la COVID-19. Els temps de validesa d'aquests requisits han anat variant des de la implantació, en funció de l'evolució de la pandèmia i de la vacunació COVID. Compleixen les especificacions recollides en el Reglament europeu que va entrar en vigor l'1 de juliol de 2021 i són acceptats pels estats membres de la UE.

Aquest certificat permetia als ciutadans de la UE desplaçar-se lliurement entre els seus estats. També va ser vàlid per als desplaçaments entre comunitats autònomes.

El Consell de Govern de les Illes Balears, a proposta de la consellera de Salut i Consum, en la sessió de 27 de setembre (BOIB núm. 138, de 28/10/2021), va considerar necessari establir —amb caràcter temporal i només a les illes que es trobessin situades en nivell d'alerta sanitària 1 o superior— l'exigència d'exhibir el certificat COVID com a mesura de contenció del contagi de la COVID-19, per disminuir el risc de propagació del virus en les activitats d'oci nocturn. Posteriorment, en l'Acord de 29 de novembre (BOIB núm. 167, de 04/12/2021), es van afegir altres àmbits, en funció del nivell d'alerta sanitària, fins a arribar a aplicar-se en els principals establiments d'accés públic, com els locals d'oci, restauració, cinemes, gimnasos o participació en competicions esportives, entre altres espais.

El 4 de desembre es va considerar que el requisit d'admissió i control s'havia de dur a terme d'acord amb les condicions següents: l'havien de presentar a l'entrada juntament amb el DNI o un altre document d'identificació personal. El control es podia dur a terme a través de l'aplicació <https://verificacovid.ibsalut.es>. Aquesta aplicació no suposava un tractament de dades de caràcter personal, i es va encarregar al Servei de Salut la implantació i el manteniment i suport.

En la sisena onada es va considerar útil exigir el certificat per contenir i suavitzar l'impacte de la COVID-19 a les Balears. Especialment destacat va ser l'impuls que es va donar a la vacunació contra el SARS-CoV-2, ja que durant el termini en què va estar en vigor més de 44.000 persones majors de 12 anys optaren per rebre almenys una dosi per pal·liar els efectes de la malaltia.

El 10 febrer de 2022⁴⁰ s'eliminà el passaport per accedir als diferents àmbits econòmics, culturals i esportius que es recollien en el marc de les mesures extraordinàries aprovades el 29 de novembre de 2021. També es va eliminar aquest requisit per poder accedir al règim de visites i sortides en els serveis socials de tipus residencial, habitatges supervisats per a gent gran, persones en situació de dependència i persones amb discapacitat. En canvi, es va mantenir per als treballadors dels centres socio-sanitaris i sanitaris.

Amb la finalitat de garantir l'accés al certificat COVID digital de la UE (CCD-UE), el Servei de Salut va posar a la disposició de la ciutadania de les Illes Balears quatre sistemes diferents, que es van habilitar de manera progressiva, per a l'obtenció del certificat:

- Portal del pacient: espai web digital en el qual consultar la informació sanitària personal i privada, i efectuar tràmits administratius en el Servei de Salut.
- App mòbil: aplicació gratuïta per a telèfons mòbils.
- A partir del 14 de juny de 2021, es van habilitar punts d'atenció presencial d'emissió del CC-UE a les illes de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera.
- Enviament per correu postal certificat o recollida en un punt d'emissió del certificat COVID digital de la UE: formulari digital per sol·licitar l'emissió del certificat i enviament per correu postal o recollida en un punt d'emissió:
- Del certificat COVID digital de la UE de vacunació.
- Del certificat COVID digital de la UE de recuperació.

El Servei de Salut i el Col·legi Oficial de Farmacèutics de les Illes Balears signaren un conveni per a la realització de proves professionals de detecció d'antígens de SARS-CoV-2 i l'emissió del CCD-UE en les farmàcies comunitàries de les Illes Balears⁴¹. Es tractava de la realització d'aquestes proves a persones amb símptomes i criteris de vulnerabilitat (seixanta anys o més, immunodeprimits per causa intrínseca o extrínseca i embarassades), i asimptomàtics que necessitassin el CCD-UE per viatjar o obtenir un certificat de recuperació. Es va poder accedir a aquest servei pagant la tarifa corresponent -preu màxim de 30 € per a la realització de proves d'antígens d'acord amb el Decret llei 5/2021, de 7 de maig (BOE núm. 166, de 13/07/2021).

40 BOIB núm. 23, de 12 /02/2022

41 FARMÀCIES ADHERIDES. <https://www.cofib.es/es/programas.aspx?var=anti>.

5. RECERCA, DESENVOLUPAMENT I INNOVACIÓ

5.1 Activitats i resultats d'R+D relacionades directament amb la COVID-19

5.1.1 Convocatòria de projectes COVID-19

El Decret llei 6/2020, d'1 d'abril, pel qual s'estableixen mesures socials urgents per pal·liar els efectes de la situació creada per la COVID-19 i de foment de la investigació sanitària, va possibilitar a l'Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa) fer aportacions dineràries dirigides a la recerca científica i tècnica derivada de l'emergència sanitària causada per la COVID-19.

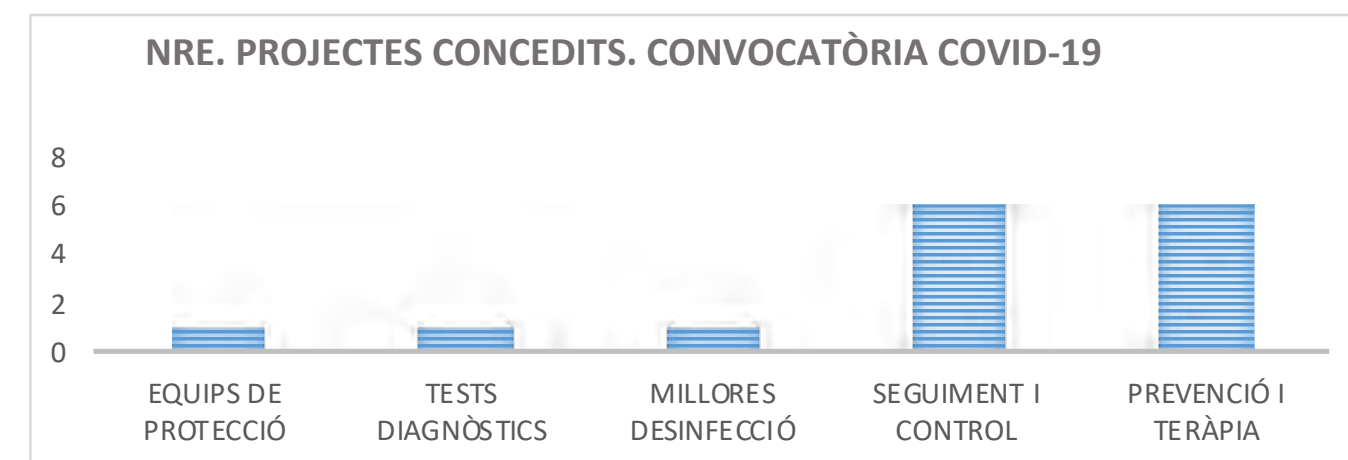
En aquest marc es va aprovar la convocatòria per al finançament de projectes innovadors que minimitzin la transmissió de la COVID-19 en l'àmbit sanitari de les Illes Balears.

L'objecte de la convocatòria era promoure la realització de projectes d'investigació en ciències de la salut relacionats amb la pandèmia. Els projectes s'havien de desenvolupar amb relació a les línies estratègiques següents:

- Nous dissenys o millores dels equips de protecció.
- Posada en marxa de tests de diagnòstic ràpids.
- Desenvolupament de productes de desinfecció per a persones o superfícies.
- Desenvolupament d'aplicació informàtiques, models i mètodes d'anàlisi i propostes innovadores que contribueixin al seguiment i control de la malaltia.
- Innovacions farmacològiques, estratègies terapèutiques i preventives innovadores per reduir l'efecte de la malaltia per COVID-19.

En aquesta convocatòria es varen presentar 49 projectes. De les 49 propostes presentades es varen finançar 15 projectes per un import total de 403.680 euros. El nombre de projectes per línia estratègica concedits es mostra a continuació:

Gràfic 18. Nombre de projectes concedits. Convocatòria projectes IdISBa COVID-19

Font: Direcció General de Recerca en Salut, Formació i Acreditació

A continuació es detalla la llista de projectes finançats:

Taula 16. Projectes finançats de la convocatòria COVID-19 de l'IdISBa

Títol del projecte	IP	ENTITAT
Evolución de la seroprevalencia frente al SARS-CoV-2 en población adulta sana de las Illes Balears	Joan Llobera	AP/FBSTIB
Uso de espectrometría de masas para la identificación de biomarcadores séricos para la estratificación y monitorización de la COVID-19.	Sebastià Albertí	UIB
Impacte del confinament per COVID-19 en els estils de vida i el benestar emocional de la població adulta de les Illes Balears	Joana Ripoll Amengual	AP
Impacte de la crisis sanitària ocasionada pel COVID-19 en Illes Balears, en funció dels determinants socials de la salut (impacteCOVID-19).	Maria Ramos Monserrat	DGSPP
Efectividad de una intervención basada en el uso de tecnología móvil para la prevención de problemas de salud mental en profesionales sanitarios en primera línea de atención de pacientes con covid-19	Ignacio Ricci	AP
Botibot COVID-19	Marisa Isabel Huaynalaya	APSL/DGSPP
Estudio de cohortes retrospectivo para valorar el impacto pronóstico de la exposición a fármacos de riesgo COVID-19	Aina Soler	AP
Sistema de Información Geográfica anonimizado para dar apoyo a la lucha contra la pandemia COVID-19 a nivel municipal. (SIG-COVID-19)	Maurici Ruiz Pérez	UIB/IdISBa
Avaluació de models de màscares de protecció individual amb filtres bioactius construïdes amb tecnologia d'impressió 3D, per al seu ús front la transmissió de la malaltia COVID-19.	Bartomeu Alorda	UIB
Complicaciones cardiopulmonares de la neumonía grave por SARS-CoV-2: evaluación de la presencia de un trombo-embolismo pulmonar, hipertensión pulmonar y fibrosis pulmonar	Alberto Alonso Fernández	HUSE
Identificació, Quantificació i Reducció de la càrrega ambiental de SARS-CoV-2 (IDEQUIRE)	Josep Mercader	UIB/UPV
Estudio de la eficacia de la terapia estándar para pacientes COVID-19 con la transfusión repetida de plasma inmune de convalecientes COVID-19 vs terapia estándar exclusiva en pacientes COVID-19 hospitalizados	Maria Arrizabalaga	HUSLL/IdISBa
BIOMarcadores Geneticos asociados a severidad en COVID-19	Natalia Martínez Pomar	HUSE
Estudio de seroprevalencia de infección por SARS-CoV-2 en embarazadas y análisis del impacto sobre el desarrollo de la gestación	Francisco Javier Fanjul Losa	HUSE
Estudio piloto descriptivo del perfil sintomático y epidemiológico de la infección por SARS-CoV-2 en pacientes pediátricos que acuden a urgencias pediátricas hospitalarias durante el periodo de desescalada.	Ruth Díez Dorado	Clínica Rotger

Font: Direcció General de Recerca en Salut, Formació i Acreditació

Projectes d'investigació COVID-19 finançats per altres agències

A continuació es detallen els projectes d'investigació relacionats amb la COVID-19 que es varen dur a terme gràcies al finançament d'agents públics i privats, nacionals o internacionals.

Taula 17. Projectes d'investigació. Finançament extern

Finançador	IP	Títol Abreujat	Títol Complet	F.Inici	F.Fi	Naturalesa
Fundació Marató TV3	Barceló Pascual, Carles	Proyectos de investigación de la Marató 2020 -: COVID-19	COVID-19 cardiometabolic and immune proteomic biomarkers for clinical evaluation on infection, disease severity and post-pandemic health complications	30/05/2022	29/05/2024	Nacional
ISCIll	Ramírez Manent, José Ignacio	Proyecto de investigación en salud - AES 2021	Validación de la ecografía pulmonar, realizada por médicos de familia, como prueba de imagen inicial para diagnosticar neumonía en pacientes COVID-19	01/01/2022	31/12/2024	Nacional
ISCIll	Barceló Pascual, Carles	Proyecto de investigación sobre el SARS-CoV-2 y la COVID-19	Deciphering Ace2-Mediated SARS-CoV-2 Lung Infection	08/05/2020	07/11/2021	Nacional
ISCIll	García Gasalla, M ^a Mercedes	Proyecto de investigación sobre el SARS-CoV-2 y la COVID-19	Factores inmunológicos y virológicos en COVID-19 y su correlación con la evolución a formas graves de la enfermedad.	01/05/2020	31/10/2021	Nacional
Fundación Española de Psiquiatría y Salud Mental	García Toro, Mauro	BECAS FEPSM 2020	Desarrollo, evaluación e implementación a gran escala de PSICOVIDAPP, una intervención psicoeducativa a través de una aplicación móvil para mitigar problemas de salud mental en profesionales sanitarios actuando frente a la pandemia por COVID-19	10/12/2020	09/12/2021	Nacional
European Centre for Disease Prevention and Control (ECDC)- Pagador ISCIll	López Causape, Carla	HERA INCUBATOR	Enhancing Whole Genome Sequencing (WGS) and/or Reverse Transcription Polymerase Chain Reaction (RT-PCR) National infrastructures and capacities to respond to the Covid-19 pandemic in the European Union and European Economic Area	03/09/2021	30/09/2022	Europea

Font: Direcció General de Recerca en Salut, Formació i Acreditació

Convocatòries AES. Institut de Salut Carles III

Validació de l'ecografia pulmonar, realitzada per metges de família, com a prova d'imatge inicial per diagnosticar pneumònia en pacients COVID-19. (Exp. PI21/00648).

Estudi multicèntric sobre l'impacte de la pandèmia per SARS-CoV-2 en les cures i estat de salut de les persones de 75 anys o més i els seus cuidadors (Projecte CUIDEM +75). (Exp. PI21/01470).

Convocatòria Fundació BBVA 2020

Impacte familiar, personal i professional de la pandèmia en els professionals de la salut a Espanya. Estudi per cohorts. (Exp. 4414/20PI).

Altres convocatòries competitives 2020

Desenvolupament, avaluació i implementació a gran escala de PSICOVIDAPP, intervenció psicoeducativa a través d'una aplicació mòbil per mitigar problemes de salut mental en professionals sanitaris que actuen contra la pandèmia per COVID-19. Entitat finançadora: Fundació Espanyola de Psiquiatria i Salut Mental.

Projectes avaluats Comitè d'Ètica de la Investigació de les Illes Balears (CEIB-IB) sobre la COVID-19

El març de 2020 va començar una activitat frenètica en el camp de la COVID-19, tant d'investigació clínica com translacional o bàsica. Els investigadors clínics varen dissenyar estudis observacionals i assajos clínics i varen reclutar pacients a una velocitat sense precedents. Aquesta urgència va posar a prova la qualitat de les avaluacions i va fer necessari augmentar de manera considerable el nombre de reunions que s'havien de fer per avaluar els projectes COVID-19 de manera urgent. Durant els anys de la pandèmia es varen dur a terme al voltant de 40 reunions extraordinàries del CEIB-IB per tal d'assumir la demanda d'estudis en aquest àmbit.

Taula 18. Nre. d'estudis per tipologia presentats al CEI de les Illes Balears en relació directa amb la COVID-19

Protocols COVID-19 presentats CEI-IB	2020	2021	2022
Total	76	31	8
Assajos clínics amb medicaments	6	3	1
Estudis observacionals amb medicaments	12	7	0
Estudis amb productes sanitaris	0	0	0
Projectes d'investigació	58	21	7

Font: Direcció General de Recerca en Salut, Formació i Acreditació

En l'annex 3 es relacionen tots els protocols COVID-19 presentats al CEI-IB 2020-2022

5.1.2 Producció científica relacionada amb la COVID-19

Des que va començar la pandèmia el 2020 fins al 31 de desembre de 2022 s'han publicat 168 documents sobre COVID-19 en els quals han participat professionals de les Illes Balears del sistema sanitari públic i/o la UIB.

La metodologia emprada per part de la Biblioteca Virtual ha estat la següent:

- Cerca a la Web of Science (Science Citation Index Expanded i Social Sciences Citation Index) de treballs publicats pels centres del sistema sanitari públic de les Illes Balears i per la Universitat de les Illes Balears entre els anys 2020 i 2022 (4.818 documents).
- Cerca a MEDLINE (plataforma Web of Science) dels documents anteriors amb PMID (2.927 documents). Selecció d'aquests documents amb el descriptor MeSH "COVID-19" o "SARS-CoV-2" (168 documents).

En general s'han trobat 42 documents, la majoria articles científics, el 2020; 74 el 2021 i 52 el 2022. La llista de publicacions es pot consulta en l'annex 4.

6. REFLEXIONS I RECAPITULACIÓ

Un factor determinant dins la gestió de la crisi de la pandèmia ha estat la comunicació, realitzada de manera transparent i puntual, amb sensibilitat i empatia envers la població. Les dades numèriques i les infografies es van a convertir en un element periodístic molt important.

La COVID-19 s'ha convertit en la primera malaltia de declaració obligatòria informatitzada i automatitzada pràcticament en tot el país. Gràcies a això, s'ha obtingut informació oportuna a tots els nivells. Altres exemples són la creació de SERLAB i el registre de vacunacions (REGVACU), així com la incorporació a la vigilància de les dades de seqüenciament genètica, que ha suposat una coordinació important entre els serveis de microbiologia i salut pública, i un nou repte d'integració d'informació.

La crisi sanitària mundial provocada per la pandèmia per COVID-19 ha mostrat la necessitat d'establir instruments àgils, flexibles i eficaços per gestionar les emergències sanitàries, dirigits a combatre aquest tipus de crisis de salut pública. Aquests instruments no s'han de centrar únicament en la salut humana, ja que aquesta està connectada amb la salut del planeta, de la qual formen part la salut animal i la salut ambiental, com bé ha demostrat l'origen zoonòtic de la COVID-19, i cal considerar també el gran repte que suposaran els efectes del canvi climàtic en la salut pública del futur. Per aquest motiu, l'enfocament *one health* (una salut) serà imprescindible per promoure respostes multisectorials enfront dels problemes de salut.

La pandèmia ha propiciat una col·laboració contínua entre diverses entitats, tant internes a la Conselleria de Salut i Consum com externes (altres conselleries, ajuntaments, etc.). La majoria d'aquests grups van ser creats ad hoc i es van dissoldre a mesura que la situació es reanalitzava. A posteriori es pot veure que noves formes de treball inspirades en els mateixos principis de col·laboració i participació han emergit, per exemple l'Agència de Salut Pública i la Comissió Autònoma de Vacunes del Servei de Salut (que es constitueixen actualment).

Un repte immediat per al desenvolupament de la vigilància en salut pública és reconèixer-ne el caràcter multidisciplinari, que incorpori noves professions als equips de vigilància i reforci els perfils sanitaris habituals amb aquells més relacionats amb les ciències socials, la informàtica, la gestió i l'anàlisi de dades. És fonamental també desenvolupar les eines de suport necessàries i potenciar les aliances amb els camps de l'assistència, la recerca i la docència.

La pandèmia per COVID-19 ha posat de manifest, entre d'altres, la necessitat de comptar amb sistemes de vigilància que, sense oblidar altres problemes de salut, mantinguin i potenciïn el vessant transmissible i tinguin una capacitat d'adaptació suficient. També ha evidenciat la importància d'incorporar elements d'integració amb les estructures assistencials, de manera que sense esforços tècnics excessius d'adaptació, es pugui captar la informació en termes d'oportunitats pel que fa al temps i a la forma.

Quant al llegat tecnològic, logístic sanitari i organitzatiu derivat de l'experiència durant la pandèmia a les Illes Balears, es poden esmentar els aspectes següents, la repercussió dels quals en l'època postpandèmica és o pot ser molt rellevant.

S'ha establert un precedent sobre possibles maneres d'actuar per reduir l'accés de persones a les illes en cas de confinament. El tancament de ports i aeroports de les Illes Balears per al control de la propagació del virus en els primers mesos va ser molt eficient i constitueix una fita molt destacable.

La pandèmia ha impulsat la millora del registre de dades de salut i ha accelerat la tecnològització de la informació clínica i la interoperativitat. Cal assenyalar que això ha coincidit amb l'Estratègia de Salut Digital de l'SNS, publicada l'octubre de 2021.

S'han creat sistemes d'informació per a la presentació d'indicadors relacionats amb la pandèmia (visors de dades COVID-19 i cobertura de vacunació).

La documentació de protocols i procediments per al desplegament àgil d'estructures per a la vacunació massiva de la població podria ser un punt de partida vàlid en possibles campanyes futures de vacunació massiva. Juntament amb això cal ressaltar també la generació de tecnologia digital de l'autocitació per a la vacunació (BITCita) i les possibilitats de transferència a altres àrees de salut.

És imprescindible continuar potenciant l'enfocament comunitari liderat per una resposta integral per millorar i promoure l'atenció primària. L'atenció no presencial, majoritàriament telefònica, ha adquirit importància com a eina bàsica d'atenció. Al costat d'altres formes de TIC, poden contribuir a racionalitzar i ser més eficients en l'atenció, el control i la prevenció de processos crònics. La pandèmia ha demostrat que es poden fer canvis tecnològics i organitzatius que facilitin la labor assistencial i que és possible un altre tipus d'atenció.

Des dels primers temps de la pandèmia es va fer evident la necessitat que tenia la població per accedir immediatament a la informació. Per això, tant el Servei de Salut com la Direcció General del Salut Pública i Participació van crear nous espais en les pàgines web especialitzats en COVID-19 i assumptes relacionats. Igualment van sorgir nombroses línies telefòniques que posaven en contacte la població amb les diferents institucions (línia 900, InfoCOVID, EduCOVID, InfoCOVID pediàtric, Infovacuna). Després d'haver passat els moments de crisi i d'incertesa, s'ha creat un recurs permanent basat en els mateixos principis: Infosalut Connecta, que millora l'accessibilitat de de la ciutadania a l'atenció primària.

La pandèmia ha demostrat la fragilitat de l'atenció residencial a Espanya i la necessitat d'una visió i una acció coordinades entre el Sistema per a l'Autonomia i l'Atenció a la Dependència (SAAD) i el sistema sanitari, ja que comparteixen objectius: el sistema sanitari és el responsable de protegir la salut de la població, mentre que els serveis socials assumeixen la tasca de promoure l'autonomia personal (no només l'atenció a la dependència).

Diversos estudis ja han posat de manifest les deficiències preexistents en els centres residencials i que afecten diferents aspectes com ara el finançament, les condicions laborals i la manca de coordinació amb l'atenció sanitària, entre d'altres.

La majoria dels centres residencials actuals estan construïts sobre la base d'un model residencial dels anys 70 que no afavoreix l'atenció humanitzada i personalitzada i compta amb un nombre elevat de places, habitacions i banys compartits i escassos espais comuns que afavoreix els nuclis de convivència elevats que han facilitat la propagació del virus. L'absència de coordinació entre les residències i atenció primària i entre els mateixos centres residencials es tradueix en una falta de protocols i plans d'actuació unificats i comuns amb la consegüent pèrdua d'equitat i qualitat de l'atenció que reben els usuaris d'aquests centre.

S'ha produït un avanç molt important en la coordinació i en el desenvolupament de circuits compartits entre el Servei de Salut i les residències i centres en temes relacionats amb la COVID-19, i es manté el treball col·laboratiu entre les residències i la central COVID de vulnerables, el SAMU 061, les infermeres de l'ESIR i l'equip de la Subdirecció d'Atenció a la Cronicitat i Coordinació Sociosanitària.

El Servei de Salut, sent conscient de la fragilitat de les residències i aprofitant l'oportunitat d'avenç en la coordinació sociosanitària que ha suposat la pandèmia, ha apostat per la consolidació de les places d'infermeres de l'ESIR, com a figura de coordinació entre atenció primària i les residències, i s'ha planificat un pilotatge en diferents centres per millorar l'atenció sanitària integrada en els centres residencials: treball conjunt entre els professionals d'atenció primària, de les residències, les infermeres gestores de casos i les infermeres de l'equip de suport en residències.

Una mostra del consens aconseguit per a la millora de l'atenció en els centres residencials és la modificació recent de l'acord sobre criteris comuns d'acreditació i qualitat dels centres i serveis del SAAD que introdueix canvis en els requisits mínims per a l'acreditació, l'atenció en unitats de convivència i l'accés a l'atenció sanitària proporcionada per l'SNS.

La producció científica en salut, generada durant aquests dos anys, ha estat molt prolífica, així com els projectes de recerca i els assajos clínics proposats o en marxa a la CA.

El Comitè d'Emergències de l'RSI (2005) de l'OMS, reunit el dijous 4 de maig de 2023 per quinzena vegada des del mes de gener de 2020, ha recomanat que la COVID-19 ja no constitueix una emergència de salut pública d'importància internacional (ESPII), la qual cosa implica que és el moment que els països passin del mode d'emergència al maneig i control de la COVID-19 amb altres malalties infeccioses, si bé reconeixen que persisteixen algunes incerteses crítiques sobre l'evolució del SARS-CoV-2 que dificulten predir la dinàmica de transmissió futura o l'estacionalitat. Adverteixen que és hora de fer la transició a la gestió a llarg termini de la pandèmia de COVID-19.

El divendres 5 de maig de 2023, el director general de l'OMS, Tedros Adhanom Ghebreyesus, ha declarat la fi de l'emergència de salut pública d'importància internacional per a la COVID-19. Seguint el consell del Comitè, l'OMS utilitzarà una disposició de l'RSI per establir un comitè d'examen que faci recomanacions permanents a llarg termini per als països sobre com han de gestionar la COVID-19 de manera continuada.

7. BIBLIOGRAFIA

1. WU, F. [et al.]. «A new coronavirus associated with human respiratory disease in China». *Rev. Nature* 2020. 579, 265-269. Document en línia. [Consultat 05/10/2022]. <https://doi.org/10.1038/s41586-020-2008-3>
2. MINISTERI DE CIÈNCIA I INNOVACIÓ. ISCIII. «Informe del grupo de análisis científico de coronavirus del ISCIII» (GACC-ISCIII). 8 d'abril de 2020. Document en línia. [Consultat 10/10/2022]. https://www.conprue-ba.es/sites/default/files/noticias/2020-04/ORIGEN%20DEL%20SARS-COV-2_3.pdf
3. GIMÉNEZ DURÁN, J. [et al.]. «Pandemia por Coronavirus en Illes Balears, primera onda epidèmica» *Rev. Medicina Balear* 35 (4): 34-48. 2020. Document en línia. [Consultat 02/10/2022]. <https://dialnet.unirioja.es/descarga/articulo/7683231.pdf>
4. MARCH, C. ERKOREKA, A. «Aspectos históricos de los coronavirus que afectan a humanos» *Rev. Medicina Balear* 35(4): 13-17. 2020. Document en línia. [Consultat 05/10/2022]. <http://www.medicinabalear.org/pdfs/Vol35n4.pdf>
5. MOLERO GARCÍA, J.M. [et al.]. «Infección por el SARS-CoV2: dudas razonables y certezas en el manejo clínico para el médico de familia». Editorial. *Rev. Clín Med Fam* 13(2):109-113. 2020. Document en línia. [Consultat 06/09/2022]. https://scielo.isciii.es/scielo.php?script=sci_arttext&pid=S1699-695X2020000200001
6. LAVEZZO, E. [et al.]. Suppression of a SARS CoV-2 outbreak in the Italian municipality of Vo. *Rev. Nature* vol. 584: 425-429. 2020. Document en línia. [Consultat 21/10/2022]. <https://www.nature.com/articles/s41586-020-2488-1.pdf>
7. SERVERA PUIGSERVER, J.M. [et al.]. «Dinàmica dels brots de COVID a les Illes Balears». XL Reunió anual de la Societat espanyola d'Epidemiologia (SEE) i XVII Congresso da Associacao Portuguesa de Epidemiologia (APE). Reptes del segle XXI. Especial Congres. CO. 529. *Rev. Gaceta Sanitaria* vol.36; setembre 2022. Document en línia. [Consultat 15/02/2023]. <https://www.reunionanualsee.org/documentos/Gaceta.pdf>
8. RIVERA ARIZA, S. [et al.]. «Brotos de COVID-19 en el ámbito laboral en España, un año de seguimiento (junio 2020-junio 2021)». *Rev Esp Salud Pública*. 2021; 95: 22 de octubre e202110180. Document en línia. [Consultat 10/01/2023]. https://www.sanidad.gob.es/biblioPublic/publicaciones/recursos_propios/resp/revista_cdrom/VOL95/C_ESPECIALES/RS95C_202110180.pdf
9. SUASI AMENGUAL, M.J. [et al.]. «Control sanitario de pasajeros nacionales en puertos y aeropuertos a les Illes Balears. Contención SARS-COV-2 (marzo-junio 2020)». *Rev. Esp Salud Pública*. 2021;95: 17 de septiembre e202109139. Document en línia. [Consultat 20/10/2022]. https://www.sanidad.gob.es/biblioPublic/publicaciones/recursos_propios/resp/revista_cdrom/VOL95/C_ESPECIALES/RS95C_202109139.pdf
10. CONSELL INTERTERRITORIAL DE L'SNS. «Recomendaciones sobre estrategias comunicativas frente a la fatiga pandémica». Grup de treball del Consell Interterritorial del Sistema Nacional de Salut per a l'Estratègia Comunicativa enfront de la Fatiga Pandèmica, 2020. Document en línia. [Consultat 09/02/2022]. https://www.sanidad.gob.es/profesionales/saludPublica/ccayes/alertasActual/nCov/documentos/Recomendaciones_estrategias_comunicacion_fatiga_pandemica.pdf
11. LEONÉS CARBONELL, T.A. [et al.]. «Salud y resiliencia comunitarias: análisis de una experiencia de cooperación intersectorial y local en el marco de la COVID-19». *Rev. Comunidad* (julio- octubre 2022), 24(2). Document en línia. [Consultat 20/05/2022]. <https://comunidad.semfyec.es/article/salud-y-resiliencia-comunitarias-analisis-de-una-experiencia-de-cooperacion-intersectorial-y-local-en-el-marco-de-la-covid-19>
12. MOLERO GARCÍA, J.M. [et al.]. «Aspectos básicos de la COVID-19 para el manejo desde AP». *Rev. Atención Primaria*, 2021;53(6):101966. Document en línia. [Consultat 10/01/2022]. <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7762708/>

8. ANNEX

ANNEX 1. Relació de comitès, comissions i grups de treball. Apartat 3.1.1

NOM	DATES	COMPOSICIÓ	OBJECTIUS I FUNCIONS
Comitè Científic Tècnic COVID-19 del Ministeri de Sanitat	Març-maig de 2020	Javier Arranz Izquierdo, <i>portaveu del Comitè Autonòmic de Gestió de Malalties Infeccioses de les Illes Balears</i>	Assessorar la Presidència del Govern d'Espanya
Comitè Autonòmic de Gestió de Malalties Infeccioses de les Illes Balears	Resolució de la consellera de Salut i Consum de 14 de febrer (BOIB núm. 25, de 27/02/2020) Resolució de la consellera de Salut i Consum de 6 de març (BOIB núm. 30, de 10/03/2020) Resolució de la consellera de Salut i Consum de 30 d'abril (BOIB núm. 63, de 15/05/2021)	Patricia Gómez Picard, <i>consellera de Salut i Consum, presidenta</i> Maria Antònia Font Oliver, <i>directora general de Salut Pública i Participació, vicepresidenta</i> Juli Fuster Culebras, <i>director general del Servei de Salut</i> Eugenia Carandell Jäger, <i>directora assistencial del Servei de Salut</i> Francesc Albertí Homar, <i>subdirector d'Atenció Hospitalària i Salut Mental</i> José Maria Álvarez Franco, <i>cap del Servei d'Urgències del SAMU 061</i> Javier Murillas Angoit, <i>cap del Servei de Medicina Interna de l'HUSE</i> Antoni Nicolau Riutort, <i>cap del Servei d'Epidemiologia</i> . Jaume Giménez Duran, <i>Servei d'Epidemiologia</i> Jordi Reina Prieto, <i>coordinador de la Unitat de Virologia de l'HUSE</i> Javier Arranz Izquierdo, <i>assessor expert en medicina infecciosa, portaveu</i> Pedro Macías Rodríguez, <i>cap del Gabinet de la Conselleria de Salut i Consum</i> Atanasio García Pineda, <i>director general de Prestacions i Farmàcia</i> Margalida Frontera Borrueco, <i>assessora tècnica per a la COVID-19</i> Antoni Oliver Palomo, <i>cap del Servei de Microbiologia de l'HUSE</i>	Informar la població, assessorar i coordinar l'acció de les unitats assistencials del sistema sanitari públic i privat, amb la finalitat de garantir l'aplicació correcta dels procediments d'actuació establerts quan s'activi una alerta o emergència de salut pública local, nacional o internacional que afecti un gran nombre de ciutadans o que tingui prou entitat per provocar la mobilització de recursos de prevenció, assistencials i de coordinació per sobre dels considerats ordinaris
Comissió de Seguiment del Pla de Mesures Excepcionals per Limitar la Propagació i el Contagi de la COVID	Acord del Consell de Govern de 13 de març (BOIB núm. 33, de 13/03/ 2020)	Govern de les Illes Balears Presidents dels consells insulars President de la FELIB Administracions insulars Administracions municipals Administració General de l'Estat	Seguiment del Pla de Mesures Excepcionals per Limitar la Propagació i el Contagi de la COVID-19
Centre de Coordinació Operativa Integrada (CECOPI)		Direcció General d'Emergències i Interior, coordinació Delegació del Govern de l'Estat Policia Nacional Guàrdia Civil Comandància General de Balears UME Sanitat Exterior FELIB Ajuntament de Palma Col·legis oficials de l'àmbit sanitari	Comitè tècnic assessor per a l'elaboració de tota la documentació tècnica i operativa necessària per donar suport a l'activació del PLATERBAL. També es va constituir el gabinet d'informació pública que integra les accions dirigides a donar avisos a la població i respondre les demandes informatives
Comitè d'Alerta de Seguiment de la COVID-19 a les Illes Balears (CASCOIB)	Acord del Consell de Govern de 19 de juny (BOIB núm. 112, de 20/06/2020)	Joan Llobera Cànaves, <i>investigador d'atenció primària</i> Maties Torrent Quetglas, <i>epidemiòleg</i> Margarita Cañellas Fuster, <i>coordinadora d'assistència pediàtrica del Servei de Salut</i> Javier Arranz Izquierdo , <i>expert en malalties infeccioses</i> Ildefonso Hernández, <i>epidemiòleg</i> Sebastià Crespí, <i>biòleg</i> Margalida Frontera Barrueco, <i>investigadora</i> Maria Antònia Font Oliver, <i>directora general de Salut Pública i Participació</i> Antoni Riera, <i>director de la Fundació Impulsa</i> Rubén Castro, <i>director de l'Institut Balear de Seguretat i Salut Laboral</i>	
Comissió COVID-19 de les Conselleries		Gabinet de la Presidència DG de la Conselleria de Presidència, Funció Pública i Igualtat DG de Comunicació DG d'Emergències i Interior DG de Relacions Institucionals i Cooperació Local DG de Coordinació, Relacions amb el Parlament, Drets i Diversitat DG de Planificació, Equipaments i Formació D.G. de Turisme, D.G. de Comerç. Advocacia de la CAIB DG de Planificació, Ordenació i Centres DG de Mobilitat i Transport Terrestre DG d'Espais Naturals i Biodiversitat Institut Balear de la Natura (IBANAT) DG de Prestacions i Farmàcia	Posar en comú periòdicament, en funció de l'evolució i necessitat de la pandèmia la situació epidemiològica i assistencial, i la revisió de l'aplicació de normativa autonòmica vigent.

Grup de treball del desconfinament	Es crea des del CASCOIB	Joan Llobera Cànaves, <i>investigador d'atenció primària</i> Ildefonso Hernández, <i>epidemiòleg</i> Margalida Frontera Barrueco, <i>investigadora</i> Maties Torrent Quetglas, <i>epidemiòleg i coordinador</i>	Definir totes les actuacions sanitàries i de prevenció que havien d'adoptar-se, i una altra nivell del Govern Autonòmic per a. Responsables de l'elaboració de l'Estratègia de desconfinament Progressiu de les Illes Balears.
Grups de treball per al desconfinament en relació amb els diferents objectius i la definició de les estratègies que s'han de seguir			
Estratègia de ports i aeroports	Es crea des del grup de treball del desconfinament	DG Ports i Aeroports, <i>coordinador</i> Delegació de Govern DG Salut Pública i Participació Autoritat Portuària AENA Guàrdia Civil DG Relacions Exteriors	Definir com s'ha de fer la reobertura progressiva dels ports i aeroports, amb quins controls específics de seguretat i sanitaris, en quins espais, etc.
Estratègia digital COVID-19	Es crea des del grup de treball del desconfinament	Gerent Fundació Bit, <i>coordinador</i> Oficina de Tecnologies de la Informació del Servei de Salut (OTIC) Direcció General de Salut Pública i Participació Servei d'Informació Territorial de les Illes Balears (SITIBSA) Degana de la Facultat d'Enginyeria Informàtica, UIB Expert en Bioètica i Drets Digitals DG de Comerç	Analitzar les distintes aplicacions tecnològiques així com altres elements vinculats a la innovació que s'han de desenvolupar per garantir la seguretat en el procés de desconfinament. També s'analitza que totes les aplicacions i altres siguin compatibles amb les de territoris veïns. S'estudia la governança de la informació generada i s'assegura la preservació estricta de la privacitat de les persones i els seus drets digitals
Estratègia de detecció ampliada COVID-19	Es crea des del grup de treball del desconfinament	Direcció General de Salut Pública i Participació, coordinació Servei de Microbiologia de l'HUSE DG de Recerca en Salut, Formació i Acreditació Gabinet Tècnic del Servei de Salut UIB	Determinar el volum i tipus de proves diagnòstiques que s'han d'aplicar a la població per tal d'identificar els casos positius de COVID-19; els estudis d'immunitat a la població balear. Així mateix, dissenyar els protocols necessaris per assegurar la notificació adequada dels resultats de les proves realitzades i la incorporació de la informació generada en els sistemes de monitoratge de l'evolució epidemiològica de la COVID-19 a les Illes Balears. El grup també identifica les estratègies que cal dur a terme per assegurar que el sistema té la capacitat per donar resposta al volum de proves necessàries per assolir els objectius que es proposin, especialment el de detecció precoç de casos
Estratègia de reobertura d'activitats	Es crea des del grup de treball del desconfinament	Direcció d'IBASSAL DG de Transports DG de Comerç Direcció General de Salut Pública i Participació	La reobertura progressiva d'activitats econòmiques tancades, definició de quines mesures de seguretat han de complir els establiments, de quin material sanitari i higiènic han de disposar i quines necessitats formatives tenen els seus empleats. S'analitzen també les mesures relacionades amb el transport públic de passatgers per via terrestre
Estratègia de monitoratge i contenció de brots COVID-19	Es crea des del grup de treball del desconfinament	Direcció General de Salut Pública i Participació, coordinació GAP Mallorca President de la FELIB Gabinet Tècnic del Servei de Salut Representant dels consells insulars de Mallorca, d'Eivissa, de Formentera i de Menorca Representant de l'Ajuntament de Palma	Establir una estratègia que permeti la identificació precoç de brots localitzats geogràficament (focus) de COVID-19 i la contenció de l'expansió, mitjançant sistemes d'identificació de contactes i aplicació de mesures de prevenció de la transmissió (tancament de determinats espais públics, plans especials de neteja urbana, mesures de confinament puntuals, etc.)
Estratègia d'informació pública	Es crea des del grup de treball del desconfinament	DG Comunicació, <i>coordinador</i> Representant premsa C Salut i Consum Representant premsa C Serveis Socials Representant premsa C.Treball Representant premsa C Educació IB3	Informació a la població, en general o per grups específics, en tot moment, tant de les condicions de sortida de la situació de desconfinament, com de les noves mesures de seguretat que s'han d'adoptar en les activitats que es reobrin
Estratègia de compra de material sanitari	Es crea des del grup de treball del desconfinament	Director de Gestió del Servei de Salut, <i>coordinador</i> DG de Política Industrial	Definir una estratègia per aconseguir que les necessitats de material higiènic i sanitari previstes de cara al futur puguin ser satisfetes per la indústria local, participen el
Estratègia de desconfinament d'educació, infància i esports	Es crea des del grup de treball del desconfinament	DG Planificació Educativa, <i>coordinador</i> DG Esports	Planificar el retorn segur a les aules dels estudiants, així com les mesures específicament dirigides al col·lectiu infantil, incloent-hi el reinici de l'activitat de l'esport base
Estratègia de desconfinament per a l'activitat turística	Es crea des del grup de treball del desconfinament	DG Turisme, <i>coordinadora</i> Delegada de Cultura	Preparar la indústria turística per al reinici d'activitats, tenint en compte aspectes relacionats amb la seguretat dels clients i treballadors, la promoció de distintius de qualitat relacionats amb la seguretat sanitària dels establiments, etc.

Grup d'Anàlisi i Intervenció Ràpida (GAIR)	2020	Javier Arranz Izquierdo, <i>expert en malalties infeccioses</i> Eugenia Carandell Jäguer, <i>directora assistencial del Servei de Salut</i> Pedro Macías Rodríguez, <i>cap del Gabinet de la Conselleria de Salut i Consum</i> Antonia Salva Fiol, <i>cap del Gabinet Tècnic i Assistencial del Servei de Salut</i> Elena Cabeza Irigoyen, <i>cap del Servei de Promoció de la Salut</i> Juan Llobera Canavès, <i>cap d'Investigació GAP Mallorca</i> Marga Servera Gornals, <i>coordinadora d'assistència pediàtrica del Servei de Salut</i> Carlos Radúan Lorenzo, <i>coordinador del CC-COVID-19, Servei de Salut</i> Elena Tejera Rife, <i>coordinadora autonòmica en drogodependències</i> Noemi Pérez García, <i>Gabinet Tècnic del Servei de Salut</i> <i>Miquel Salvà Cerdà, UIB</i> Jaume Giménez Duran, <i>Servei d'Epidemiologia, DG Salut Pública i Participació</i> Sonia Navas, <i>coordinadora de rastreig avançat</i> Gemma Lorente, <i>Gabinet Tècnic COVID-19, DG Salut Pública i Participació</i> Alicia Magistris Sancho, <i>epidemiòloga, centre insular d'Eivissa i Formentera</i> Joan Abellán Olalla, <i>epidemiòleg, centre insularde Menorca</i>	Grup operatiu per donar resposta a la necessitat d'intervenir en zones específiques (cribratges) o en població específica com ara la vulnerable, de manera ràpida i coordinada
Gabinet Tècnic Assistencial del Servei de Salut	Adaptat per fer front a la pandèmia (gener 2020)	L'observatori de dades s'encarrega de generar els quadres de comandament dels indicadors pandèmics (activitat diagnòstica, cobertura de vacunació, pressió assistencial, etc.) i les llistes dels grups de vacunació que prioritza l'Estratègia. L'oficina de qualitat genera els documents tècnics sobre els circuits assistencials i logístics, així com les adaptacions de l'Estratègia de Vacunació. Comunicació digital, des d'on es crea l'accés digital a tota la informació i als tràmits relacionats amb la pandèmia (mesures de restricció, certificat COVID-UE, cita per a la vacuna, etc.).	Responsable de la codificació i normalització dels registres clínics i administratius en els sistemes d'informació; del tractament, l'anàlisi i la difusió de les dades sanitàries amb la finalitat de transformar-les en coneixement per a l'organització; de l'elaboració de protocols i procediments de qualitat assistencial i de seguretat del pacient, i de la comunicació digital. Presta suport i assessorament a la Direcció Assistencial
Gabinet Tècnic COVID-19 de la DG de Salut Pública i Participació	Febrer 2020	Equip tècnic	Es crea per dur a terme el programa per al desenvolupament d'un model per a l'anàlisi de gestió i l'avaluació de la qualitat dels sistemes d'informació, derivada de l'emergència sanitària del SARS-CoV-2, i el programa per a la gestió dels plans de contingència. Presta assessorament als grups vulnerables, turisme segur, seguretat a la feina, medi ambient, transport segur (aeri, marítim i terrestre), Delegació del Govern i Sanitat Exterior (gestió dels incompliments i viatgers de vulnerabilitat especial, com els que arriben en pasteres)
Equip de coordinació sociosanitària Grup interinstitucional en l'àmbit de las persones vulnerables	Març de 2020	Subdirecció d'Atenció a la Cronicitat i Coordinació Sociosanitària del Servei de Salut Conselleria d'Afers Socials i Esports, DG d'Atenció a la SalDependència DG Salut Pública i Participació Consells insulars de Mallorca, Menorca, Eivissa i Formentera	Edició, actualització i difusió dels documents que s'han generat per facilitar la comunicació dels casos, el compliment de les normes i la implementació i el desenvolupament àgil de tots els circuits. El seguiment continuat dels casos positius durant tota la pandèmia i el treball col·laboratiu d'aquest equip directiu han possibilitat una gestió eficaç de la pandèmia
Equip de coordinació de la vacunació a les Illes Balears	Novembre 2020	Subdirecció de Cures Assistencials del Servei de Salut Subdirecció de Compres i Logística del Servei de Salut Gabinet Tècnic Assistencial del Servei de Salut Coordinació de vacunes de la DG de Salut Pública i Participació	Per a la vacunació dels centres residencials
Equip directiu de coordinació sociosanitària per a la vacunació COVID-19	Novembre 2020	Subdirecció de Cronicitat del Servei de Salut, coordinació IMAS Directors insulars de Serveis Socials dels consells d'Eivissa, Formentera, Menorca i Mallorca	Per a la vacunació dels centres residencials
Comitè COVID 19 pediàtric del Servei de Salut	Febrer 2020	Amelia Sánchez Buenavida, <i>HCM</i> Ana Otero Cruz, <i>AP</i> Bartolomé JC Boned Serra, <i>HCM</i> Daniel Hervas Masip, <i>HCIN</i> Francisca Raquel Vidal Perez, <i>HULL</i> Joan Figuerola Mulet, <i>HUSE</i> Joaquín Dueñas Morales, <i>HUSE</i> Juan Carlos Carlos Vicente, <i>HUSE</i> Juan Ignacio Ortuño Sempere, <i>HGMO</i> Mabel Martín Delgado, <i>AP</i> Margarita A. Cañellas Fuster, <i>Servei de Salut</i> Maria del Carmen Vidal Palacios, <i>HUSLL</i> Maria Lourdes Orta Ponce, <i>HMAN</i> Patricia Lorente Montalvo, <i>Servei de Salut</i> Sonia Monica Renedo Ruiz, <i>HUSE</i> Susana Herrero Pérez, <i>HSL</i> Virginia Fernández Ruisánchez, <i>HCIN</i>	Es redacten 2 propostes d'unificació de pediatria tant en l'àmbit hospitalari, en la primera onada i segona onada, com a AP del sector de Llevant, durant la primera onada

Comité COVID-19 neonatal de la CAIB	Març 2020	Bartolomé J.C. Boned Serra, <i>HCM</i> Carlos Garcia Roca, <i>HGMO</i> Daniel Hervas Masip, <i>HCIN</i> Francisca Jiménez Ignacio, <i>HMAN</i> Pere Ramon Balliu Badia, <i>HUSE</i> Susana Herrero Pérez, <i>HSL</i> Margarita A. Cañellas Fuster, <i>Servei de Salut</i> Amelia Sanchez Buenavida, <i>HCM</i>		Crear un protocol de contenció/contingència en l'àrea neonatal comuna de la CAIB en casos neonatals COVID
L'equip de vigilància epidemiològica	Adaptat per fer front a la pandèmia (gener de 2020)	Servei d'Epidemiologia Unitat de Brots		Recollir, analitzar i interpretar tota la informació relacionada amb la COVID-19 a fi d'aconseguir el control efectiu de la malaltia.També sistema d'alerta precoç i resposta ràpida a emergències de salut pública imminents
Comité de Microintervencions Comunitàries	Setembre de 2020	Gerències d'AP CC-COVID-19 Gabinet Tècnic Assistencial del Servei de Salut Oficina de qualitat de la GAP de Mallorca Directius del Servei de Salut Salut comunitària del Servei de Promoció de la Salut Gabinet Tècnic de la DG de Salut Pública i Participació		Al principi proporciona ajuda als CS quan es detecten brots que afecten edificis o determinats grups vulnerables i després serveix de suport per millorar la taxa de vacunació en determinades zones o col·lectius
Grup d'anàlisi de la DG de Salut Pública i Participació	Novembre de 2020	Servei d'Epidemiologia Servei de Promoció de la Salut Gabinet Tècnic de la DG de Salut Pública i Participació (Projecte d'Informació Comunitària InfoCOVID) IMAS		Determinar i impulsar intervencions per fer front a les diverses fases. Anàlisi de la informació obtinguda a través de la vigilància epidemiològica i les dades del Servei de Salut relatives a casos i brots de COVID-19
Grup d'anàlisi de brots	Novembre de 2020	El grup d'anàlisi de la DGPiP Coordinadors CC-COVID del Servei de Salut de totes les illes Conselleria d'Esports Conselleria Turisme Conselleria d'Educació Institut Balear de Seguretat i Salut Laboral, amb els diferents SPRL		Analitzar, actualitzar i unificar criteris d'actuació davant els diferents brots en funció de la situació epidemiològica
Grup de seguretat del professional		Serveis de prevenció de riscos laborals		Fomentar mesures de protecció dels professionals que treballen en temes d'aïllaments
Comitès COVID-19 interns		Equips de treball hospitalaris integrats per experts: medicina interna, malalties infeccioses, salut laboral, urgències, UCI, pneumologia, microbiologia, anestèsia, atenció a l'usuari, pediatria, farmàcia, higiene hospitalària, epidemiologia, admissió, direcció mèdica, infermeria i gerència		Avaluar la situació epidemiològica i elaborar els procediments d'actuació davant la COVID-19 sobre la base de les directrius del Servei de Salut
Comitès directius de crisis d'hospitals i d'atenció primària		Responsables dels serveis de primera línia (urgències, UCI, medicina interna i anestèsia)		Organització quant a recursos personals i materials, i avaluació d la situació diària. Anàlisi de tota la informació relacionada amb la pandèmia
Juntes de personal d'hospitals		Òrgans colegiats		Actualització d'informació: ocupació hospitalària, PCR positives, situació estocs de material, personal amb infecció positiva, en aïllament, dades sobre la incidència, previsions, etc.

ANNEX 2. Llista de documents elaborats pels diferents organismes de la Conselleria de Salut i Consum durant la pandèmia, inclouen els procediments realitzats en col·laboració amb altres entitats externes (ordenats alfabèticament). Apartat 3.2.2

Actualització del procediment d'assistència a la COVID-19 en els centres penitenciaris de les Illes Balears
Adaptació a penitenciària de la llista de continguts necessaris per a la creació i actualització dels plans de contingència dels centres
Adaptació de la guia d'actuació davant l'aparició de casos de COVID-19 en centres educatius en un context d'alta circulació del virus SARS-CoV-2
Adaptació de la llista de continguts per a la creació i actualització dels plans de contingència a l'àrea laboral
Administració de dosis addicionals de vacuna contra el SARS-CoV-2 a persones en situació d'immunosupressió greu
Administració d'una dosi de record de la vacuna contra el SARS-CoV-2 a residents de centres de gent gran
Administració simultània de les vacunes contra el SARS-CoV-2 i contra el virus de la grip a persones de 70 anys o més
Algorisme de derivació d'atenció primària a atenció hospitalària
Algorisme per a la gestió d'allotjament i trasllat de turistes en relació amb la COVID-19
Algoritme de derivació: pacient amb infecció respiratòria aguda suggestiva de COVID-19
Aplicacions informàtiques per a la gestió de la COVID-19
Assistència a ciutadans estrangers comunitaris i britànics per sospita de patologia COVID-19
Assistència sanitària de les unitats de salut bucodental d'atenció primària de Mallorca
Beneficis de vacunar-se contra la COVID-19
Campanya complements alimentaris
Campanya d'assessorament per a l'aplicació de les mesures de prevenció i contenció en la transmissió de la COVID-19 a les empreses alimentàries i altres establiments
Campanya de rastreig de consells enganyosos i notícies falses. Seguiment consells enganyosos
Carpa per a proves ràpides d'antígens per acudir a esdeveniments
Centre de coordinació COVID-19, atenció al pacient COVID 19 (confirmat, probable i possible) en l'atenció primària de Mallorca
Certificat de sortida de l'hotel pont
Certificat d'estada en un hotel pont
Circuit d'atenció a persones allotjades en hotel pont
Circuit de control sanitari i documental a l'entrada a les Illes Balears de persones procedents d'altres comunitats autònomes
Circuit de pauta monodosi per a la vacunació a persones amb antecedents de COVID-19
Circuit de tractament amb anticossos monoclonals en pacients amb COVID-19
Circuit d'entrada a les Illes Balears de persones procedents de destinacions nacionals amb IA 14D>150/100.000 habitants
Circuit d'extraccions i recollida de mostres
Circuits del CC-COVID-19
Circuits i agendes de la fase 2 d'atenció primària de Mallorca per a centre de telefonades
Circuits i agendes de la fase 2 de les admissions
Circular de la DG de Salut Pública en relació a la realització de les cavalcades dels reis mags en l'escenari d'alerta sanitària ocasionada per la COVID-19
Condicions en les quals s'ha de dur terme l'activitat esportiva
Condicions en què s'han de dur a terme les activitats culturals en l'etapa de nova normalitat causada per la COVID-19
Consentiment informat per a l'administració de la vacuna contra la COVID-19 (àmbit sociosanitari, residències)

Consentiment informat per rebutjar la vacunació amb Comirnaty (Pfizer) com a segona dosi després d'haver rebut una primera dosi de Vaxzevria (AstraZeneca)
Consentiment informat per representació per a la vacunació contra la COVID-19 de menors d'edat en situació de dependència i/o acolliment i persones amb alguna discapacitat intel·lectual
Consentiment informat per representació per a la vacunació contra la COVID-19 en els hospitals
Conservació i custòdia de les vacunes en els punts de vacunació massiva
Control sanitari i seguiment de les persones que arriben a les Illes Balears de manera no regulada
Coordinació assistencial de gestants, parteres, puerperis i nounats amb infecció o exposició al SARS-CoV-2
Coordinació assistencial en la detecció de casos i l'estudi de contactes estrets de malaltia per SARS-CoV-2 entre els hospitals del Servei de Salut i atenció primària
Criteris d'ingrés en la unitat de vigilància intensiva en la situació excepcional de pandèmia COVID-19
Criteris interpretatius als quals s'han d'adaptar els mercats setmanals de les Illes Balears atesa la situació d'emergència sanitària
Decàleg d'atenció PAC-SUAP 2020
Declaració responsable per a diferents grups de professionals o col·lectius per als quals se sol·licita la vacunació contra la COVID-19 a les Illes Balears
Desburocratització de les consultes d'atenció primària de Mallorca
Detecció i estudi de contactes estrets de COVID-19
Diagrama de flux per a l'abordatge de pacients que han tingut reaccions al·lèrgiques a la primera dosi d'una vacuna contra el SARS-CoV-2
Document «Em puc contagiar amb els envasos en el moment de la compra? He de netejar i desinfectar els envasos alimentaris després de la compra?»
Document de mesures genèriques per a la lluita contra la COVID-19 a les instal·lacions juvenils de les Illes Balears
Document per a famílies d'acceptació de condicions i consentiment de participació
Dossier Mesures COVID-19 en piscines de comunitats de propietaris
EDUCOVID Mallorca
Elaboració del protocol de la UIB de gestió sanitària dels casos de COVID-19 d'alumnes, PAS i del PDI
Entrevista cita grup 7
Entrevista Evusheld Infocovid
Entrevista vacunació incompleta
Equips de suport d'atenció domiciliària en el procés de desescalada
Error de vacunació
Estratègia comunitària de promoció de la vacunació COVID-19 a les ZBS de les Illes Balears
Estratègia d'adequació de les activitats de lleure educatiu i instal·lacions juvenils per a l'estiu 2020
Estratègia de contenció de brots per la COVID-19 a l'àmbit laboral de les Illes Balears
Estratègia de contenció de brots per la COVID-19 a les institucions penitenciàries de les Illes Balears
Estratègia de turisme segur del Govern de les Illes Balears
Estratègia d'optimització de les vacunes COVID-19
Farmacèutics d'atenció primària de Mallorca en el procés de desescalada
Fase 1 desconfinament
Formació vacunació COVID-19
Formació: Normativa aplicable en l'àmbit esportiu i Estratègia de vigilància i contenció de brots en l'àmbit esportiu per a les diferents federacions esportives
Formulari BITCita

Formulari BITCita dosi de record
Formulari BITCita proves
Formulari cribratge Janssen
Formulari derivació vacunació grup 7 i tractament immunosupressor dosi record/addicional (12 anys i més)
Formulari derivació vacunació grup 7 i tractament immunosupressor dosi addicional (5-11 anys)
Formulari per a la valoració del Pla de Contingències
Formulari valoració AstraZeneca
Formulari valoració Pfizer-Moderna
Full d'anotacions d'atenció palliativa en residències
Full d'informació per a desplaçats (centres de salut)
Funcionament dels equips de pediatria en els equips de Mallorca en el procés de desescalada
Guia COVID aplicable als escorxadors
Guia de bones pràctiques preventives per fer front a la COVID-19. Hotels i establiment turístics
Guia de bones pràctiques preventives per fer front a la COVID-19 establiments i activitats d'elaboració i servei de menjar i begudes / Guia de bones pràctiques preventives per fer front a la COVID-19 comerços minoristes i de prestació de serveis
Guia de maneig de casos en els centres de salut de la Gerència d'Aenció Primària de Mallorca
Guia detecció de casos i contactes estrets COVID-19
Guia d'ús de proves de detecció del nou coronavirus SARS-CoV-2
Guia d'ús de proves diagnòstiques d'infecció per SARS-CoV-2 en esdeveniments i activitats multitudinaris
Guia d'ús de proves diagnòstiques per a la COVID-19
Guia d'ús de proves ràpides de detecció d'antígens de SARS-CoV-2 en l'àmbit laboral
Guia d'ús de tests ràpids de detecció d'anticossos de SARS-CoV-2 per a l'autodiagnòstic
Guia per al maneig de contactes. Procediment de coneixement de brots en l'àmbit laboral
Guia per a la gestió de contactes estrets després de la detecció d'un cas de COVID-19 en l'entorn laboral
Guia per a l'abordatge de casos en els centres de salut i en els serveis d'urgències extrahospitalàries de la Gerència d'Atenció Primària de Mallorca
Guia per a rastrejadors de la incapacitat laboral en la COVID-19
Guia per al maneig del pacient pediàtric en atenció primària i coordinació internivells a les Illes Balears
Guia pràctica de detecció de casos i estudi de contactes estrets de COVID-19 en els centres de salut
Guia ràpida abordatge de casos COVID-19
Guia ràpida abordatge de contacte estrets COVID-19
Indicació de cribratges per detectar la infecció pel SARS-CoV-2 en els hospitals del Servei de Salut
Indicacions per a la posada en marxa de les espirometries en els centres de salut en relació amb la pandèmia COVID-19
Infermeres gestores de casos comunitàries en el procés de desescalada de la crisi de la COVID-19
Infografia del procediment d'atenció en sanitat pública per a estrangers no residents amb símptomes COVID-19
Informació a professionals sobre test d'autodiagnòstic de venda lliure a les farmàcies
Informació COVID-19 per a admissions centres de salut
Informació per a dones embarassades en aïllament domiciliari
Informació sobre el test d'autodiagnòstic per a la COVID-19 de venda lliure en les farmàcies

Informació sobre l'administració d'una segona dosi de la vacuna contra la COVID-19 en persones menors de seixanta anys que van rebre una primera dosi de Vaxzevria (AstraZeneca)
Informació sobre l'avanç de segona dosi de vaxzevria (Astrazeneca)
Informe de detecció de necessitats i avaluació sociocultural del col·lectiu de senegalesos a l'illa de Mallorca en el context de la pandèmia per la COVID-19
Informe de valoració i trasllat d'usuaris de centres sociosanitaris
Informe Fever Clinics
Instrucció tècnica sobre el control de la DG de Salut Pública en els ports i aeroports
Instrucció tècnica sobre la gestió de persones en situació no regulada de la DG de Salut Pública
Instruccions de la GAP sobre neteja i desinfecció dels fonendoscopis en els centres de salut
Instruccions per a la neteja de càmeres d'inhalació en els centres de salut
Instruccions per a la neteja i desinfecció d'ulleres de protecció en els centres de salut
Instruccions per elaborar mascaretes quirúrgiques
Interpretació de PCR positiva de càrrega baixa
Interval òptim entre les dues dosis de la vacuna AstraZeneca
Jornades de captació de segones dosis de Vaxzevria (AstraZeneca)
La consulta telefònica: guia orientativa per als equips d'atenció primària
Maneig de situacions “incompliment dels casos amb COVID-19 i els seus contactes
Manual de citació en agendes de vacunes COVID-19
Manual de planificació de les unitats d'atenció a la dona d'atenció primària de Mallorca
Manual de recollida d'informació dels professionals per a la vacunació COVID-19
Manual de vacunació contra el SARS-CoV-2
Manual d'ús de l'app EDUCOVID
Manual d'ús tets d'al·lèrgies vacunació COVID-19
Manual organitzatiu Centre de Coordinació Sociosanitari COVID-19
Manual per a la gestió d'agendes i cita prèvia de l'e-SIAP
Manual per a la planificació de les agendes de l'e-SIAP d'infermeria i medicina de família. Atenció primària de Mallorca.
Manual per a la planificació de les agendes de l'e-SIAP. Unitats de gestió administrativa i atenció a l'usuari. Atenció primària de Mallorca
Manual per a la planificació de les unitats d'atenció a la dona d'atenció primària de Mallorca
Manual per registrar la vacunació contra la COVID-19
Manual per registrar la vacunació contra la COVID-19 a la població infantil de 5-11 anys
Manual planificació d'agendes equips de pediatria
Mesures de protecció individual, col·lectiva i control sanitari en els centres educatius de les Illes Balears.
Mesures generals per a centres d'acolliment residencial
Mesures i recomanacions per a l'entitat promotora i l'equip educatiu d'activitats de lleure educatiu durant l'estiu 2020
Mesures i recomanacions per l'organització d'activitats de lleure educatiu durant l'estiu 2021
Mesures per a la preparació de l'assistència de pediatria en el centre de salut
Mesures per a la reorganització de l'assistència de pediatria en el centre de salut
Mesures per la detecció i el control dels contactes estrets en l'àmbit esportiu
Mesures preventives generals amb relació a l'alerta per al comerç minorista i de prestació de serveis

Mesures preventives generals amb relació a l'alerta per COVID -19 per a hotels i allotjaments
Mesures preventives generals amb relació a l'alerta per COVID- 19 per a esdeveniments i celebracions
Mesures preventives generals amb relació a l'alerta per COVID-19 per a perruqueries i centres d'estètica
Mesures preventives generals amb relació a l'alerta per COVID-19 per a la restauració
Monitoratge de la temperatura en neveres amb vacunes COVID-19. Maneig del termòmetre TESTO 184
Organització de l'hotel pont a Mallorca
Organització de l'hotel pont medicalitzat a Mallorca
Pautes de neteja i desinfecció de superfícies i espais dels centres educatius enfront de la COVID-19
Pla COVID-19 AP Mallorca adult
Pla COVID-19 AP Mallorca pediatria
Pla d'actuació en centres sociosanitaris i residències de gent gran i persones amb discapacitat a la comunitat autònoma de les Illes Balears davant la pandèmia de COVID-19
Pla de contingència de la COVID-19 a les Illes Balears
Pla de contingència de la COVID-19 en l'àmbit esportiu de les Illes Balears
Pla de contingència de la COVID-19 en l'àmbit cultural
Pla de contingència de les institucions penitenciàries de les Illes Balears davant la pandèmia per COVID-19
Pla de contingència en centres socioeducatius de justícia juvenil a la comunitat autònoma de les Illes Balears davant la nova normalitat derivada de l'epidèmia de COVID-19
Pla de contingència en el àmbit cultural
Pla de contingència per al control i seguiment de la COVID-19 entre la població vulnerable de les Illes Balears
Pla de contingència per al control sanitari i seguiment de les persones estrangeres que arriben de manera irregular a les Illes Balears
Pla de formació de rastreig per a infermeria
Pla de mesures en les instal·lacions juvenils de les Illes Balears
Pla de preparació i resposta enfront de la pandèmia per COVID-19
Pla de preparació i resposta per COVID-19 AP Mallorca i pediatria
Pla de vacunació massiva contra la COVID-19 a les Illes Balears
Pla de vacunació contra la COVID-19 a les Illes Balears
Pla de vigilància activa enfront de la COVID-19 de la DG de Salut Pública en el sistema sanitari de les Illes Balears
Pla de vigilància i contenció de la COVID-19 a les Illes Balears
Pla operatiu de vacunació COVID-19. Comunitat autònoma de les Illes Balears
Plantilla <PROFVAC_centri.ext> amb instruccions d'emplenament per a l'elaboració de llistes de professionals candidats a la vacuna
Portal de dades COVID-19 de les Illes Balears. Conselleria de Salut i Consum
Principis bàsics per a la neteja i desinfecció dels establiments
Procediment administratiu avaluació de riscos concentracions i manifestacions
Procediment anafilaxi
Procediment assistencial al ciutadà estranger temporal en relació amb la infecció pel SARS-CoV-2 en entitats sanitàries associades
Procediment d'actuació en contactes estrets per a la població general
Procediment d'actuació en contactes estrets per al Servei de Prevenció de Riscos Laborals
Procediment d'actuació en contactes estrets vacunats en població general
Procediment d'actuació en contactes estrets vacunats en professionals sanitaris

Procediment d'actuació per a l'ús de prova de detecció ràpida d'antígens (PRAg) per al diagnòstic de la COVID-19 en el centre penitenciari de Palma
Procediment d'assistència a la COVID-19 en els centres penitenciaris de les Illes Balears
Procediment d'assistència al turista estranger durant la Setmana Santa
Procediment d'atenció a estrangers no residents amb relació a la infecció pel SARS-CoV-2 a les Illes Balears
Procediment de captació i vacunació contra el SARS-CoV-2 en centres hospitalaris de persones que no han rebut cap dosi de vacuna
Procediment de coneixement de brots en l'àmbit laboral
Procediment de coordinació entre Creu Roja i el Servei de Salut per a viatgers procedents de destinacions nacionals amb prova ràpida d'antigen positiva
Procediment de coordinació entre Sanitat Exterior i el Servei de Salut per a viatgers internacionals amb prova ràpida d'antigen positiva
Procediment de desescalada dels punts de vacunació massiva de les Illes Balears
Procediment de vacunació de les persones desplaçades a les Illes Balears
Procediment d'extracció de sang a domicili per a casos de COVID-19 confirmats
Procediment Evusheld
Procediment intern derivació hotel pont
Procediment per administrar la vacuna Nuvaxovid a adults immunocompetents
Procediment per a l'assistència de les persones allotjades a l'Hotel Palma Bellver en el context de la infecció per SARS-CoV-2 en els viatges d'estudis
Procediment per a la derivació, l'aïllament o la quarantena de pacients en hotels pont per la COVID-19
Procediment per prescriure Paxlovid a l'atenció primària com a tractament per a la COVID-19
Procediment vacunació infantil
Procediment web del Servei de Salut per a la autogestió digital de la COVID
Procediments, mesures de prevenció i estratègies alternatives en situació de crisis dirigides al personal sanitari dels Illes Balears durant l'epidèmia de COVID-19
Projecte Spanish Travel Health
Proposta de reducció del període mínim recomanat entre el diagnòstic d'infecció i l'administració de la vacuna enfront de la COVID-19 en persones ≤ 65 anys i unificació de període mínim
Protocol d'actuació de la DG de Salut Pública per a creuers de recorregut nacional amb escales als ports de les Illes Balears
Protocol d'actuació del sector turístic de les Illes Balears sota el maneig i control de casos COVID-19
Protocol d'actuació davant l'arribada irregular de persones a les Illes Balears
Protocol d'actuació de les unitats mòbils de vacunació COVID-19 a les Illes Balears
Protocol d'atenció al pacient amb al·lèrgies en el context de la vacunació contra el SARS-CoV-2
Protocol de comunicació sanitària aeroport de Palma
Protocol de control de la COVID-19 en ports i aeroports de les Illes Balears per a viatgers procedents del territori espanyol
Protocol de cribratge poblacional amb PDIA
Protocol de cribratge poblacional amb test d'antígens
Protocol de detecció de casos i contactes estrets COVID-19 AP Mallorca
Protocol de detecció, seguiment i trasllat de pacients amb COVID-19 en centres residencials i de vulnerabilitat social a l'ASEF
Protocol de detecció, seguiment i trasllat de pacients amb COVID-19 en centres residencials i de vulnerabilitat social a l'ASMEN
Protocol de mesures per a la detecció i el control dels contactes estrets en l'àmbit esportiu
Protocol de tasques d'administratiu a la sala base de dades

Protocol de vigilància i d'actuació davant la detecció de símptomes compatibles amb la COVID-19
Protocol de vigilància i d'actuació davant la detecció de símptomes compatibles amb la COVID-19 entre els professionals dels centres educatius
Protocol d'ús dels dispositius assistencials pediàtrics per a la COVID- 19: InfoCOVID pediàtric, KID COVID, EduCOVID
Protocol i instruccions COVID-19 menjars preparats
Protocol i instruccions per a grans superfícies
Protocol maneig col·lectius essencials
Protocol notificació de brots COVID-19
Protocol per al retorn segur als domicilis d'infants i joves menors de edat traslladats a les Illes Balears sense tutors legals, per fer-hi aïllament o quarantena
Protocols de proves massives a població seleccionada
Qüestionari de salut dels viatgers (ports i aeroports)
Qüestionari de salut dels treballadors
Recomanacions d'actuació en casos d'infecció per SARS-CoV-2 en pacients amb necessitats d'atenció pal·liativa. Maneig d'un brot de COVID-19 en un centre residencial en el qual hi ha persones amb dependència o discapacitat
Recomanacions de la DG de Salut Pública sobre la realització de concentracions i manifestacions no multitudinàries
Recomanacions de prevenció i protecció en centres socioeducatius de justícia juvenil de les Illes Balears davant l'epidèmia de la COVID-19
Recomanacions de prevenció i protecció en centres sociosanitaris i residències de gent gran i persones amb discapacitat de les Illes Balears
Recomanacions de prevenció i protecció en centres sociosanitaris i residències de gent gran i persones amb discapacitat a la comunitat autònoma de les Illes Balears davant l'epidèmia de COVID-19
Recomanacions de seguiment post-COVID-19 en l'atenció primària
Recomanacions dels sistemes de ventilació en els locals públics
Recomanacions per reiniciar les activitats quirúrgiques i els procediments invasius programats en la fase de transició de la pandèmia de COVID-19
Registre diari de dosis i incidències en els punts de vacunació massiva de les Illes Balears
Registre setmanal de caducitats i incidències amb els vials i les dosis rebutjades en els punts de vacunació de les Illes Balears
Reorganització de l'Aenció Ppimària de Mallorca
Reorganització de l'atenció primària de Mallorca en la fase 2 de la desescalada
Reorganització de les tècniques de cures auxiliars (TCAI) en l'atenció primària de Mallorca
Reunions amb escoles i equips directius per a l'aclariment de dubtes relacionats amb la COVID-19, així com per a la coordinació de la normativa preventiva en els centres formatius
Seguiment en el centre de salut de casos confirmats i derivats per la CC-COVID-19
Seguiment pacients en aïllament domiciliari
Seguretat en el context de COVID-19. Aula permanent d'ecografia pulmonar en l'atenció primària
Sol·licitud de la Direcció General del Servei de Salut per obtenir les llistes de professionals sanitaris
SUAP/PAC en el procés de desescalada de la crisi per COVID-19
Taula formulari vacuna Comirnaty
Taula resum dosi de record-addicional
Taula resum intervals vacunació
Tècniques auxiliars en cures d'infermeria en la nova fase de reorganització d'AP
Tipus de vacunes segons grup

Unitat de conductes addictives en el procés de desescalada de la crisi de la COVID-19
Unitats d'atenció a la dona en el procés de desescalada de la crisi de la COVID-19
Unitats de tractament fisioteràpic en el procés de desescalada de la crisi de la COVID- 19
Unitats volants d'atenció a la COVID-19 (UVAC). Atenció domiciliària de casos en recerca, probables o confirmats de COVID-19
Ús de mascaretes en la infància durant la pandèmia COVID-19
Vacunació contra el SARS-CoV-2 sense cita
Vacunació contra la COVID-19 en embarassades
Vacunació COVID-19 d'adolescents i preadolescents amb condicions de risc alt, en situació de dependència o en centres d'educació especial
Vacunació COVID-19 embarassades sense cita
Vacunació de joves participants en el Programa ERASMUS i d'alumnes amb estades a l'estranger per motius acadèmics
Vacunació majors de 80 anys
Vacuna AstraZeneca
Vacuna Comirnaty
Vacuna Comirnaty pediàtrica
Vacuna Moderna
Vacuna Vaxzevria
Valoració al·lèrgies en el context de vacunació COVID-19, 12-14 anys. Procediment resumit
Valoració al·lèrgies en el context de vacunació COVID-19. Procediment resumit
Valoració en la consulta telefònica pacient COVID-19
Ventilació terrasses i afluència nivells d'alerta COVID-19

ANNEX 3. Funcions de la Central de Coordinació COVID-19. Apartat 4.2.

COMPOSICIÓ	FUNCIONS
Equips de rastreig	Gestió de casos i contactes estrets Seguiment de brots Gestor de notificacions Gestió incapacitat transitòria Seguiment persones vulnerables Seguiment d'entrades irregulars de persones a les illes Seguiment de la dona embarassada COVID-19 per comare Mobilització de recursos assistencials domiciliaris
UVAC	PDIA domiciliàries Control presencial de persones amb simptomatologia COVID-19 Valoració ecogràfica de símptomes respiratoris greus Seguiment de pneumònies incipients Estabilització de pacients crítics per al trasllat posterior a càrrec del 061 Valoració de les condicions del domicili per a la realització d'aïllament/quarantena Valoració inicial i realització de PDIA d dels immigrants en situació irregular arribats a les illes Participació en presa de mostres en cribratges de centres sociosanitaris Medicalització de centres sociosanitaris a petició de la Subdirecció de Cronicitat Vacunació a domicili Cribratges poblacionals
COVID-Exprés	Acceleració del procés de diagnòstic mitjançant la realització de tècnica de PCR itinerant Cribratge de diferents col·lectius (forces i cossos de seguretat, unitat d'atenció al professional sanitari, residències, etc.) Millora de l'atenció pediàtrica davant el repunt de patologies infeccioses relacionades amb els mesos de tardor i hivern (Kid-COVID) Realització de PDIA per personal entrenat en l'atenció de població en edat pediàtrica (Kid-COVID).
CC-COVID-19 vulnerables	Recepció, valoració i gestió de peticions de proves diagnòstiques Informació i assessorament als responsables de les residències i centres sociosanitaris Gestió de cribratges Gestió de resultats Gestió de trasllats Gestió de vacunació de professionals (residències, persones amb discapacitat, centres de dia) i usuaris de les residències
EduCOVID	Coordinació d'actuacions en la sospita de casos COVID-19 d'alumnes escolaritzats de 0-18 anys a les Illes Balears Rastreig de contactes estrets en l'àmbit educatiu i gestió dels estudis de contacte. Organització de la presa de mostres dels contactes estrets de l'àmbit escolar Detecció precoç dels casos positius per disminuir la transmissió de COVID-19 en les activitats d'oci educatiu Treball conjunt entre la Conselleria d'Educació i la DG de Salut Pública per a la presa de decisions per establir la quarantena d'aules i centres educatius, a més de programar l'estudi de contactes dins l'àmbit educatiu (sospita i actuació en cas de brots) Revisió de tots els pacients amb diagnòstics de vulnerabilitat, els casos d'absentisme escolar i les peticions d'escolars que sol·licitaven l'exempció de l'ús de mascareta dins l'àmbit escolar
Unitat de turisme	Contacte amb l'usuari no resident estranger per iniciar el rastreig de contactes i valoració clínica. Per a això, prèviament des de gestor notificacions es registra la PDIA positiva, dades administratives i alta en els SIS (unitat independent de sistemes d'informació, format per personal administratiu i metge) Notificació de l'EDO a vigilància epidemiològica Informació sobre aïllament i símptomes d'alarma. En cas que l'allotjament no compleixi condicions d'aïllament o acabi la seva estada en l'establiment hotel·ler sense possibilitat de prorroga s'ofereix trasllat a l'hotel pont habilitat Estudi de contactes, comunicació amb ells i notificació de les condicions de quarantena segons l'estratègia de control i vigilància de la DG de Salut Pública vigent en cada moment Programació i realització de la PDIA de sortida Informes necessaris durant tot el procés (confirmació d'aïllament/quarantena i alta clínica) Seguiment dels usuaris ingressats als hotels pont habitats a cada moment.
Hotels pont	Oferta d'atenció sanitària adequada a les Illes Balears amb l'habilitació de determinats hotels pont en cadascuna de les illes
	Elaboració del procediment per a la derivació, l'aïllament o la quarantena de pacients en els hotels pont

ANNEX 4. Protocols COVID-19 presentats al Comitè d'Ètica de la Investigació de les Illes Balears 2020-2022. Apartat 5.1.1

TIPUS PROJECTE	TÍTOL COMPLET	INVESTIGADOR PRINCIPAL	CENTRE	NOM PROMOTOR
ASSAIG CLÍNIC	Emergencia de salud pública ensayo clínico <solidaridad>. Un ensayo aleatorizado internacional para evaluar tratamientos no licenciados para COVID-19 en pacientes hospitalizados que reciben el tratamiento convencional para COVID que se ofrece en cada hospital	Francisco Javier Fanjul Losa	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Organització Mundial de la Salut (OMS)
ASSAIG CLÍNIC	Ensayo clínico aleatorizado controlado y abierto para la evaluación de la eficacia y seguridad de la quimioprofilaxis con hidroxicloroquina de la enfermedad infecciosa por SARS-CoV-2 (COVID-19) en los profesionales sanitarios	Leonor Periañez Parraga	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Societat Espanyola de Farmàcia Hospitalària (SEFH)
ASSAIG CLÍNIC	Ensayo clínico del uso de ANAKINRA (ANTI IL-1) en el Síndrome de Tormenta de Citoquina (CSS) secundario de COVID-19	Lucio Pallares Ferreres	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Navarrabiomed - Fundacion MIGUEL SERVET
ASSAIG CLÍNIC	Ensayo clínico multicéntrico, aleatorizado, y abierto para evaluar la eficacia y seguridad de SOC + SARILUMAB versus SOC para el tratamiento temprano de la neumonía por COVID-19 en pacientes hospitalizados	Juan Sebastián Buades Mateu; Maria Mercedes Garcia Gasalla	Hospital Universitari Son Llätzer (HUSLL) Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Fundació per a la Investigació Biomèdica
ASSAIG CLÍNIC	Ensayo clínico abierto y multicéntrico para evaluar la efectividad y seguridad de TOCILIZUMAB intravenoso en el tratamiento de pacientes con neumonía por COVID-19: Estudio BREATH-19	Lucio Pallares Ferreres	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Fundació SEIMC-GESIDA
ASSAIG CLÍNIC	Eficacia y seguridad de BI 764198 en la prevención/progresión del ARDS y complicaciones relacionadas con el ARDS secundarios a la COVID-19 (ACTION ON COVID-19)	Melchor Riera Jaume	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	BOEHRINGER INGELHEIM ESPAÑA, SA
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Registro español de resultados de Farmacoterapia frente a COVID-19	Iciar Martínez López; Isabel Caro Aragonés; Pablo Morant García	Hospital Universitari Son Espases (HUSE) Hospital Sant Joan de Déu	Societat Espanyola de Farmàcia Hospitalària (SEFH)
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Estudio epidemiológico de las infecciones respiratorias por el nuevo coronavirus (SARS-CoV-2) en población pediátrica. Estudio EPICO	Nerea Gallego Mingo	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Fundació per a la Investigació Biomèdica de l'Hospital Universitari 12 d'Octubre
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Resultados de la cirugía en la infección por COVID-19: Estudio de cohorte internacional (COVIDSURG)	Paula Troncoso Pereira	Hospital General Mateu Orfila (HGMO)	Universitat de Birmingham
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Resultados en la cirugía programada para cáncer durante la pandemia COVID-19: Estudio internacional, multicéntrico, observacional, de cohorte (COVID-SURG CANCER)	Paula Troncoso Pereira; Natalia Pujol Cano	Hospital General Mateu Orfila (HGMO) Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Universitat de Birmingham
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Estudio de cohortes retrospectivo para valorar el impacto pronóstico de la exposición a fármacos de riesgo COVID-19	Aina Soler Mieras	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Determinación de Fenotipos Predictores de complicaciones en COVID-19 y evaluación de la eficacia de tratamientos Inmunosupresores. Sub-proyecto: efecto del tratamiento con Inmunosupresores en pacientes COVID-19 con perfil SAM-LIKE: Estudio de cohortes retrospectivo (PROYECTO SAM-COVID)	Helem Haydee Vilchez Rueda	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Fundació Pública Andalus per a la Gestió de la Investigació en Salut de Sevilla (FISEVI)
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Estudio prospectivo para evaluar la evolución clínica e inmunológica de pacientes con Esclerosis Múltiple en tratamiento modificador de la enfermedad infectados versus no infectados por SARS-CoV-2 (IB 4229/20 EPA)	Carmen Calles Hernandez	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Hospital Arnau de Vilanova
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Características clínicas y epidemiológicas de los pacientes hospitalizados por COVID-19 en España	Melchor Riera Jaume; Esther García Almodóvar; Patricia Sorni Moreno; Laia Vilaplana Marz	Hospital Universitari Son Espases (HUSE) Hospital Can Misses (HCM) Hospital de Manacor (HMAN) Hospital Universitari Son Llätzer (HUSLL)	Fundació SEIMC-GESIDA
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Estudio comparativo de la epidemiología, presentación, evolución clínica y factores pronósticos de la infección por SARS-CoV-2 en personas con y sin infección por el VIH: estudio de cohortes	Melchor Riera Jaume; Francisco Homar Borrás; Eduardo Rodríguez De Castro Hurtado; Ramon Canet González	Hospital Universitari Son Espases (HUSE) Hospital Can Misses (HCM) Hospital General Mateu Orfila (HGMO) Hospital Universitari Son Llätzer (HUSLL)	Fundació SEIMC-GESIDA
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Factores de riesgo, pronósticos personalizados y seguimiento a un año de los enfermos ingresados en las Unidades de Cuidados Intensivos Españolas infectados por el virus COVID-19: Estudio CIBERESUCICOVID	Llorenç Socias Crespi; José Ignacio Ayestaran Rota	Hospital Universitari Son Llätzer (HUSLL) Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Hospital Clínic de Barcelona
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Análisis de la infección por SARS-CoV-2 (COVID-19) en pacientes con consumo crónico de Macrólidos en España: un estudio observacional	Ana Aurelia Iglesias Iglesias; Ángel García Álvarez	Hospital de Manacor (HMAN) Hospital Comarcal d'Inca (HCIN)	Societat Espanyola de Farmacèutics d'Atenció Primària (SEFAP)
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Registro de la Sociedad Española de Neumología y Cirugía Torácica de pacientes con COVID-19 (RECOVID)	Nuria Toledo Pons	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Respira, Societat Espanyola del Pulmó (SEPAR)
PROJECTE RECERCA EC	Análisis retrospectivo sobre las características epidemiológicas, clínicas y de laboratorio de los pacientes ingresados por COVID-19	Roberto De La Rica Quesada	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
PROJECTE RECERCA EC	Diagnóstico de COVID-19 mediante licuefacción de muestras respiratorias y ELISA	Roberto De La Rica Quesada	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)	Institut de Salut Carles III
PROJECTE RECERCA EC	Factores inmunológicos y virológicos en COVID-19 y su correlación con la evolución a formas graves de la enfermedad	Maria Mercedes Garcia Gasalla	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Institut de Salut Carles III
PROJECTE RECERCA EC	Deciphering ACE2-Mediated SARS-CoV-2 lung infection	Carles Barceló Pascual	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)	Institut d'Investigacio Sanitària Illes Balears (IDISBA)
PROJECTE RECERCA EC	El impacto psicológico de la crisis sanitaria del COVID-19 en los profesionales del Servicio de Salud	Maria Jesus Serrano Ripoll	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Institut de Salut Carles III

PROJECTE RECERCA EC	Registro español de gestantes con COVID-19	Eva María Morán Antolín; Albert Tubau Navarra
PROJECTE RECERCA EC	Evolución de la seroprevalencia frente al SARS-CoV-2 en población adulta sana de las Illes Balears	Joan Llobera Canaves
PROJECTE RECERCA EC	Impacto de la pandemia COVID-19 en pacientes oncológicos del Hospital Universitario Son Espases (HUSE)	Diego Iglesias Riera
PROJECTE RECERCA EC	Efecto de la crisis de COVID 19 en la vida y salud de las camareras de piso (Kellys) de Baleares	Joan Llobera Canaves
PROJECTE RECERCA EC	Función placentaria y cardíaca materna en gestantes afectadas COVID-19 y protección de mal resultado materno y perinatal	Albert Tubau Navarra; Noemi Freixas Grimalt
PROJECTE RECERCA EC	Impacto de la crisis sanitaria ocasionada por el COVID-19 en Illes Balears en función de los determinantes sociales de la salud (IMPACTECOV-19)	Maria José Ramos Monserrat
PROJECTE RECERCA EC	Impacto de la utilización de medidas de protección física y otras medidas de prevención de la exposición de los profesionales sanitarios de atención primaria en el contagio por COVID-19	Magdalena Esteva Cantó
PROJECTE RECERCA EC	Complicaciones cardiopulmonares de la neumonía grave por SARS-CoV-2: evaluación de la presencia de trombo-embolismo pulmonar, hipertensión pulmonar y fibrosis pulmonar en la COVID-19	Alberto Alonso Fernández
PROJECTE RECERCA EC	Análisis de datos masivos clínicos de pacientes con COVID-19 utilizando técnicas de aprendizaje automático	Claudio Mirasso; Joan Albert Pou Goyanes
PROJECTE RECERCA EC	Efecto antiviral de la descontaminación oral con Clorhexidina Alcohólica en la infección respiratoria por SARS-CoV-2	Antonio Abdon Campins Rosselló
PROJECTE RECERCA EC	Evaluación de la movilidad y desigualdades socioeconómicas en el pronóstico y expansión de la enfermedad COVID-19	Joan Albert Pou Goyanes
PROJECTE RECERCA EC	Estudio de seroprevalencia de SARS-CoV-2 en el Hospital Universitario Son Espases y análisis de factores de riesgo asociados a su transmisión	Javier Murillas Angoití
PROJECTE RECERCA EC	Resultados y aspectos concomitantes de Cirugía Vascular en pacientes con infección por COVID-19: Estudio Nacional de cohortes (COVIDVAS)	Raúl Lara Hernández
PROJECTE RECERCA EC	Estudio de la eficacia del reforzamiento de la terapia estándar para pacientes COVID-19 con la Transfusión Repetida de Plasma Inmune de Convalecientes COVID-19 VS Terapia Estándar Exclusiva en pacientes COVID-19 hospitalizados	Maria Arrizabalaga Asenjo; Joan Josep Bargay Leonart
PROJECTE RECERCA EC	Efectividad de una intervención basada en el uso de una aplicación para tecnología móvil (APP) para la prevención de problemas de salud mental en profesionales sanitarios en primera línea de atención de pacientes con COVID-19	Ignacio Ricci Cabello; María Jesús Serrano Ripoll
PROJECTE RECERCA EC	Adenda en la Comunidad Autónoma de las Islas Baleares al estudio ENE-COVID19. Estudio Nacional de Epidemiología de la Infección Por SARS-CoV-2 en España	Carlos Villafáfila Gomila
PROJECTE RECERCA EC	Estudio piloto descriptivo del perfil sintomático y epidemiológico de la infección por SARS-CoV-2 en pacientes pediátricos que acuden a urgencias pediátricas hospitalarias durante el periodo de desescalada	Ruth Díez Dorado
PROJECTE RECERCA EC	Factores de riesgo asociados a la infección por COVID-19 entre los profesionales sanitarios	Jose Luis Valera Felices
PROJECTE RECERCA EC	Internet, adolescents i salut durant el confinament per la COVID-19 a les Pitiüses	María Costa Marín
PROJECTE RECERCA EC	Impacte del confinament per COVID-19 en els estils de vida i el benestar emocional de la població adulta de les Illes Balears	Joana Ripoll Amengual
PROJECTE RECERCA EC	Impacto de 1 mes de confinamiento por pandemia por COVID-19 en la asistencia a urgencias e ingresos de un servicio de pediatría	David Díaz Pérez
PROJECTE RECERCA EC	Epidemiología de la enfermedad por COVID-19 en recién nacidos en España. COVID-SENEO	Susanne Vetter-Laracy; Andrea Vega Benito Sánchez
PROJECTE RECERCA EC	Evaluación del cribado universal de COVID-19 en gestantes al finalizar el embarazo (CUCOB)	Elena Jiménez Belio
PROJECTE RECERCA EC	Encuesta sobre la situación actual de los Odontólogos y Estomatólogos, Técnicos Superiores en Higiene Bucodental y Técnicos Superiores en Prótesis Dental frente al COVID-19, en la Comunidad Autónoma de les Illes Balears	Pere Riutord Sbert
PROJECTE RECERCA EC	Estudio Nacional <AEC COVID-19> sobre pacientes sometidos a intervención quirúrgica durante la pandemia de SARS-CoV-2	Paula Troncoso Pereira; Myriam Fernández Isart
PROJECTE RECERCA EC	Utilización de Biosensores basados en Nanopartículas para la detección de Citokinas, Antígenos virales y otros Biomarcadores de la enfermedad COVID-19 en muestras de sangre, suero, plasma, orina, exhalado y saliva. comparación de los resultados obtenidos con técnicas de laboratorio <Gold Estándar> como ELISA	Roberto De La Rica Quesada
PROJECTE RECERCA EC	ONCOVID: Natural History and Outcomes of Cancer Patients during the Covid1-9 epidemic	Maria Iglesias González

Hospital Universitari Son Espases (HUSE) Hospital Universitari Son Llätzer (HUSLL)	Fundació per a la Investigació Biomèdica
Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	IGLESIAS RIERA DIEGO
Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
Hospital Universitari Son Llätzer (HUSLL)	Fundació Institut de Recerca de l'Hospital de la Santa Creu i Sant Pau
Conselleria de Salut i Consum	Conselleria de Salut i Consum
Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
Universitat de les Illes Balears (UIB) Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Universitat de les Illes Balears (UIB)
Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Murillas Angoití Javier
Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Societat Espanyola d'Angiologia i Cirurgia Vascular (SEACV)
Hospital Universitari Son Llätzer (HUSLL)	Arrizabalaga Asenjo Maria
Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
Servei de Salut de les Illes Balears	Ministeri de Sanitat
Clínica Rotger Hospital Universitari Son Espases (HUSE) Gerència d'Atencin Primària de Mallorca Hospital Comarcal d'Inca (HCIN) Hospital Universitari Son Llätzer (HUSLL)	Díez Dorado, Ruth
Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Respira, Societat Espanyola del Pulmó (SEPAR)
Àrea de Salut de Ibiza y Formentera	Costa Marín, María
Gerencia de Atención Primaria de Mallorca	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Díaz Pérez, David
Hospital Universitari Son Espases (HUSE) Clínica Rotger	Societat Espanyola de Neonatologia
Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Jiménez Belio, Elena
Escola Universitària d'Odontologia ADEMA	Escola Universitària d'Odontologia ADEMA
Hospital General Mateu Orfila (HGMO) Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Associació Espanyola de Cirurjans
Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
Hospital Universitari Son Llätzer (HUSLL)	Fundació Hospital Universitari Vall d'Hebron - Institut de Recerca

PROJECTE RECERCA EC	Utilidad de las pruebas de laboratorio para la predicción de gravedad en pacientes con infección por SARS-CoV-2: estudio retrospectivo multicéntrico	Daniel Morell García	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	García de Guadiana Romualdo Luis
PROJECTE RECERCA EC	Estudio multicéntrico del uso de mascarillas quirúrgicas con cierre periférico individualizado ante la situación de pandemia por el COVID-19	Pere Riutord Sbert	Escola Universitària d'Odontologia ADEMA	Escola Universitària ADEMA
PROJECTE RECERCA EC	Efectos del confinamiento por pandemia de COVID-19 en pacientes con Esclerosis Múltiple	Noelia López Ramon	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Gerència d'Atención Primària de Mallorca
PROJECTE RECERCA EC	Determinación de la presencia de SARS-CoV-2 en vagina y útero en mujeres en edad fértil	Laura Peralta Rubio	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Peralta Rubio, Laura
PROJECTE RECERCA EC	Aceptación de la telemedicina en consultas durante la pandemia de covid19. Estudio transversal internacional	Juan Jose Segura Sampedro	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Health Study Group
PROJECTE RECERCA EC	Determinantes Genéticos y Biomarcadores Genómicos de riesgo en pacientes con infección por coronavirus SARS-CoV-2	Iciar Martínez López	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Centre d'Investigació Biomèdica en Xarxa (CIBER)
PROJECTE RECERCA EC	Proyecto COVID-19 ANDRATX	Josep Antoni Tur Marí	Universitat de les Illes Balears (UIB)	Tur Marí, Josep Antoni
PROJECTE RECERCA EC	Trombosis en el paciente crítico con COVID-19 (TROMCCO)	Rocío Amézaga Menéndez	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Amézaga Menéndez, Rocío
PROJECTE RECERCA EC	European Society of Intensive Care Medicine COVID-19. Project (UNITE-COVID-19)	Íñigo Salaverria Marcos	Hospital Universitari Son Llàtzer (HUSLL)	Salaverria Marcos, Íñigo
PROJECTE RECERCA EC	Estudio de la Seroprevalencia de Inmunoglobulinas Anti-SARS-CoV-2 en el personal laboral del Hospital Universitario Son Llàtzer	Maria Arrizabalaga Asenjo	Hospital Universitari Son Llàtzer (HUSLL)	Arrizabalaga Asenjo, Maria
PROJECTE RECERCA EC	Personas sin hogar y salud: un acercamiento holístico hacia la exclusión residencial y el acceso a la salud (SENSELLAR)	Miquel Bennasar Veny	Universitat de les Illes Balears (UIB)	Universitat de les Illes Balears (UIB)
PROJECTE RECERCA EC	Estudio de Seroprevalencia de infección por SARS-CoV-2 en embarazadas y análisis del impacto sobre el desarrollo de la gestación. Proyecto SECOGEST	Francisco Javier Fanjul Losa	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
PROJECTE RECERCA EC	Sensibilidad y especificidad de la detección de Antígeno del SARS-CoV-2 en saliva	Javier Arranz Izquierdo	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Servei de Salut de les Illes Balears
PROJECTE RECERCA EC	Registro sobre resultado clínico del Soporte Ventilatorio no Invasivo en pacientes con neumonía por COVID-19	Gemma Rialp i Cervera	Hospital Universitari Son Llàtzer (HUSLL)	Rialp i Cervera ,Gemma
PROJECTE RECERCA EC	<FAILURE-FREE DAYS> Modificado: redefinición de un objetivo combinado para analizar el papel de la traqueotomía precoz en la gestión de los recursos de UCI durante la pandemia COVID-19	Gemma Rialp i Cervera	Hospital Universitari Son Llàtzer (HUSLL)	Rialp i Cervera, Gemma
PROJECTE RECERCA EC	Biomarcadores Genéticos asociados a severidad en la COVID-19	Natalia Martínez Pomar	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Institut d'Investigacio Sanitària Illes Balears (IdISBa)
PROJECTE RECERCA EC	Manejo de las Técnicas de Depuración Extracorpórea (TCDE) en el paciente COVID-19	Francisco Javier Berrocal Tome	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Berrocal Tome, Francisco Javier
PROJECTE RECERCA EC	Estudio de validación de la Prueba Rápida de detección de Antígeno para el diagnóstico de SARS-CoV-2	Patricia Lorente Montalvo	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Servei de Salut de les Illes Balears
PROJECTE RECERCA EC	<Global Surg-Covidsurg Week>: determinando el tiempo óptimo de cirugía después de infección SARS-CoV-2	Paula Troncoso Pereira; Javier Mata Estevez; Enrique Colás Ruiz; Fatima Sena Ruiz; Natalia Pujol Cano	Hospital General Mateu Orfila (HGMO) Hospital Universitari Son Llàtzer (HUSLL) Hospital Comarcal d'Inca (HCIN) Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Universitat de Birmingham
PROJECTE RECERCA EC	COVID-19. identificación de posibles marcadores de expresión génica y metabólica	Andreu Palou Oliver	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
PROJECTE RECERCA EC	Protocolo de manejo de recién nacidos de madres positivas por SARS-CoV-2, aspectos epidemiológicos y microbiológicos	Susanne Vetter-Laracy	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Vetter-Laracy Susanne
PROJECTE RECERCA EC	Caracterización de aspectos nutrigenéticos susceptibles de afectar a la incidencia y severidad de la COVID-19 en población de Mallorca (NUTRI-COVID)	Francisca Serra Vich	Universitat de les Illes Balears (UIB)	Universitat de les Illes Balears (UIB)
PROJECTE RECERCA EC	Impacto familiar, personal y profesional de la pandemia por SARS-CoV-2 en los profesionales de la salud en España. Estudio de cohortes	Maria Clara Vidal Thomas	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Institut de Salut Carles III
PROJECTE RECERCA EC	Estudio observacional de las modificaciones en los hábitos saludables y en el índice de masa corporal durante la pandemia por SARS CoV-2 en dos muestras poblacionales pediátricas en Mallorca	Andrea Soriano Marco	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Soriano Marco, Andrea
PROJECTE RECERCA EC	Estudio piloto para establecer la utilidad de la detección COVID-19 por perros	Josep Reyes Moreno	Hospital Comarcal d'Inca (HCIN)	Reyes Moreno, Josep
PROJECTE RECERCA EC	Estudio de validación de la prueba rápida de detección de Antígeno Nasal para el diagnóstico de SARS-COV-2	Margarita Cañellas Fuster; Patricia Lorente Montalvo	Servei de Salut de les Illes Balears (IB-Salut)	Servei de Salut de les Illes Balears
ASSAIG CLÍNIC	Ensayo de Fase III, aleatorizado, en doble ciego y controlado con placebo, para determinar la eficacia y la seguridad de SNG001 administrado por vía inhalatoria en el tratamiento de pacientes hospitalizados con COVID-19 de grado moderado	Francisco Javier Fanjul Losa	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Fanjul Losa, Francisco Javier
ASSAIG CLÍNIC	Estudio de Fase II, aleatorizado, doble ciego y controlado con placebo para evaluar la actividad antiviral, la seguridad, la farmacocinética y la eficacia de RO7496998 (AT-527) en pacientes adultos no hospitalizados con COVID-19 leve o moderada	Joan Vidal Puigserver	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	F. Hoffman. LA-ROCHE LTD.
ASSAIG CLÍNIC	Ensayo clínico controlado simple-cego multicentrico con Sangre Ozonizada en neumonia grave por COVID-19	Alberto Hernández Martínez	Policlínica Nuestra Señora del Rosario	Hernández Martínez, Alberto
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Implementación de la vacuna frente al SARS-COV-2 y respuesta inmunitaria humoral y celular generada en pacientes infectados por el VIH en Cataluña y Baleares. Estudio COVIHVAC	Patricia Sorni Moreno; Melchor Riera Jaume	Hospital Universitari Son Llàtzer (HUSLL) Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	IDIBAPS
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Impacto del tratamiento temprano con RDV. experiencia y seguridad con su uso en vida real en pacientes con COVID-19: análisis retrospectivo de la cohorte Española	Francisco Javier Fanjul Losa	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Fundación SEIMC-GESIDA

ESTUDIS OBSERVACIONALS	Inmunogenicidad adquirida tras vacunación COVID 19 en gestantes. Estudio OBS VACOVID MAT (Fase materna)	Albert Tubau Navarra	Hospital Universitari Son Llàtzer (HUSLL)	Tubau Navarra, Albert
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Four-year effectiveness of COVID-19 vaccines against severe disease and asymptomatic infection: The COVIDVAC@SPAIN Study	Patricia Sorni Moreno; Esther Garcia Almodovar	Hospital Universitari Son Llàtzer (HUSLL) Hospital Can Misses (HCM)	Fundació per a la Investigació Biomèdica de l'Hospital Universitari La Paz
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Estudio prospectivo para establecer el estado inmunológico en población anciana tras recibir una pauta de vacunación completa. ENE-COVID Senior	Patricia Lorente Montalvo	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Institut de Salut Carles III
ESTUDIS OBSERVACIONALS	Efecto del REMDESIVIR en la utilización de recursos sanitarios en España (COVID RDV)	Melchor Riera Jaume	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	GILEAD SCIENCES S.L
PROJECTE RECERCA EC	Estudio de casos y controles para evaluar el efecto del ámbito de exposición y las medidas de protección individual en el riesgo de infección por SARS-CoV-2	Aina Huguet Torres	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Gerència d'Atención Primària de Mallorca
PROJECTE RECERCA EC	Detección de SARS-CoV-2 en muestras obtenidas mediante un sistema de obtención en aire exhalado. Estudio COVIDAIR	Francisco Javier Fanjul Losa	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
PROJECTE RECERCA EC	LIVING COVID-19 recommendations for the Spanish Health System	Ignacio Ricci Cabello	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Fundació La Marató de TV3
PROJECTE RECERCA EC	Impacto de la COVID-19 en mujeres migradas de Son Gotleu (Palma) y desarrollo de herramientas de divulgación para la mejora de la atención sociosanitaria	Maria de Lluc Bauza Amengual	Universitat de les Illes Balears (UIB)	Universitat de les Illes Balears (UIB)
PROJECTE RECERCA EC	Concordancia entre PCR nasofaríngea realizada por personal sanitario y PCR de saliva y nasal mediante autónoma en pacientes diagnosticados de COVID-19	Patricia Lorente Montalvo	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Servei de Salut de les Illes Balears
PROJECTE RECERCA EC	Ensayo clínico sobre el uso de mascarillas quirúrgicas tipo IIR y autofiltrantes FFP2 con o sin sellado periférico personalizado en profesionales socio-sanitarios, ante la situación de pandemia por COVID-19	Pere Riutord Sbert	Escola Universitària d'Odontologia ADEMA	Escola Universitària ADEMA
PROJECTE RECERCA EC	Impacto de la pandemia por SARS-CoV-2 en la incidencia de infecciones por virus respiratorios en población pediátrica	David Díaz Pérez	Hospital Universitario Son Espases (HUSE)	Díaz Pérez, David
PROJECTE RECERCA EC	Estudi de la influència dels paràmetres clínics dels pacients COVID19 en la detecció de SARS-CoV-2 A Bioaerosols	Josep Mercader Barcelo	Instituto de Investigación Sanitaria Illes Balears (IdISBa)	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
PROJECTE RECERCA EC	Estudio de la prevalencia de obesidad y su impacto entre los pacientes atendidos por COVID-19 en el Hospital Universitario Son Espases (Islas Baleares)	Alice Mary Lillian Chaplin Scott	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
PROJECTE RECERCA EC	Use of ECMO during the COVID-19 pandemic in the Iberian Peninsula (ECMOVIBER)	Joaquin Colomina Climent	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Fundació Hospital Universitari Vall d'Hebron - Institut de Recerca
PROJECTE RECERCA EC	Estudio de la evolución de pacientes hipertensos afectados por la enfermedad COVID-19	Fernando García Romanos	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Societat Espanyola d'Hipertensió Arterial-Lliga Espanyola per a la Lluita contra la Hipertensió Arterial (SEH-LELHA)
PROJECTE RECERCA EC	Validación de la Ecografía Pulmonar, realizada por médicos de familia, como prueba de imagen inicial para diagnosticar neumonía en pacientes COVID-19	José Ignacio Ramírez Manent; Magdalena Esteva Cantó	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Institut d'Investigació Sanitària Illes Balears (IdISBa)
PROJECTE RECERCA EC	Estudio para la validación de un Test De Detección Rápida del virus SARS-COV-2	Francisca Serra Vich	Universitat de les Illes Balears (UIB)	Universitat de les Illes Balears (UIB)
PROJECTE RECERCA EC	Cultura organizacional para la Práctica Basada en la Evidencia en enfermeras de la red pública de salud de las Islas Baleares durante la pandemia por SARS-CoV-2	Miguel Angel Rodriguez Calero	Servei de Salut de les Illes Balears	Servei de Salut de les Illes Balears
PROJECTE RECERCA EC	Paso transplacentario de Anticuerpos Anti-SARS-CoV-2 en recién nacidos de madres infectadas y su persistencia después del nacimiento	Susanne Vetter-Laracy	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Vetter-Laracy, Susanne
PROJECTE RECERCA EC	Prediciendo el riesgo de Tromboembolia Pulmonar en pacientes hospitalizados por neumonía COVID-19: validación externa de la Escala de Riesgo CHOD (CHOD-1)	Nuria Toledo Pons	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Fundacio Institut de Recerca de L'Hospital de da Santa Creu i Sant Pau
PROJECTE RECERCA EC	Evolución de las urgencias extrahospitalarias relacionadas con la diabetes durante la pandemia COVID-19	Escarlata Angullo Martínez	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Angullo Martínez, Escarlata
PROJECTE RECERCA EC	Validación clínica de las pruebas rápidas de detección del SARS-COV-2 de Linkcare Health Services S.L. con muestra nasal anterior	Germán José Fermin Gamero	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Linkcare Health Services, S.L.
PROJECTE RECERCA EC	COVID-19. motivos de consulta presencial en un centro de salud	Bartomeu Puig Valls	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Servei de Salut de les Illes Balears
PROJECTE RECERCA EC	Impacto de la pandemia COVID-19 en los pacientes incluidos en el programa de atención domiciliaria	Laura Barba Parreño; Isabel Latorre Gil	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Servei de Salut de les Illes Balears
PROJECTE RECERCA EC	Persones que opten per no vacunar-se contra la COVID-19. Motius al·legats	Xenia Chela Alvarez	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Servei de Salut de les Illes Balears
ASSAIG CLÍNIC	Estudio intervencional de eficacia y seguridad, Fase 2, doble ciego, de 2 grupos para investigar IRMATRELVIR/ RITONAVIR administrado por vía oral en comparación con PLACEBO/RITONAVIR para el tratamiento de COVID-19 severo en participantes hospitalizados inmunocomprometidos o con mayor riesgo de desarrollar resultados severos de COVID-19	Francisco Javier Fanjul Losa	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Fanjul Losa, Francisco Javier
PROJECTE RECERCA EC	Infección por SARS-CoV-2 y patología ansioso-depresiva	Alberto Montes Graciano; Elena Castro Acosta; María Esperanza Poveda Verdugo	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Servei de Salut de les Illes Balears
PROJECTE RECERCA EC	Citomegalovirus y Virus Herpes Simple-1 en pacientes con COVID-19 ventilados mecánicamente	José María Bonell Goytisolo	Hospital Quirón Palmaplanas	Bonell Goytisolo, José María
PROJECTE RECERCA EC	COVIDSURG-3: resultados de la cirugía en la infección por COVID-19. Extensión estudio COVID-SURG WEEK	Javier Mata Estevez	Hospital Universitari Son Llàtzer (HUSLL)	Universitat de Birmingham
PROJECTE RECERCA EC	Experiencias de las personas cuidadoras de personas dependientes en tiempo de pandemia	Tania Rodríguez Lago	Gerència d'Atenció Primària de Mallorca	Servei de Salut de les Illes Balears
PROJECTE RECERCA EC	Evaluación de la respuesta inmunitaria celular en pacientes inmunodeprimidos que han recibido 4 dosis de vacuna de SARS-CoV-2 sin conseguir respuesta humoral	Maria Mercedes García Gasalla	Hospital Universitari Son Espases (HUSE)	Hospital Universitari Son Espases

PROJECTE RECERCA EC	Evaluación mundial de la práctica clínica y de la mortalidad de los enfermos críticos con ventilación mecánica después de la pandemia de COVID-19: análisis sistemático para el estudio global de Ventilación Mecánica (GEMINI) 2022, del grupo VENTILAGROUP
PROJECTE RECERCA EC	Impacto de la pandemia COVID19 en los programas de cribado del cáncer colorrectal en España: evaluación de impacto en beneficios y efectos adversos, y análisis de barreras a la participación. Estudio multicéntrico

Gemma Rialp i Cervera	Hospital Universitari Son Llàtzer (HUSLL)	Fundació d'Investigació Biomèdica de l'Hospital de Getafe
Guillem Artigues Vives	Conselleria de Salu i Consumt	Fundació per al Foment de la Investigació Sanitària i Biomèdica de la Comunitat Valenciana. Fundació FISABIO

ANNEX 5. Investigació. Producció científica relacionat amb la COVID-19. Llistat de publicacions. Illes Balears. Apartat 5.1.2

ARTICLE NÚM.	TIPUS DE DOCUMENT	TÍTOL DE L'ARTICLE	AUTORS	DATA DE PUBLICACIÓ	ÀREES DE RECERCA	PAÍS
34562522	Estudi multicèntric; article de revista	Psychosocial impact of the COVID-19 pandemic on patients with inflammatory bowel disease in Spain. A post lockdown reflection.	Hernandez Camba, Alejandro; Ramos, Laura; Madrid Alvarez, Maria Blanca; Perez-Mendez, Lina; Nos, Pilar; Hernandez, Vicent; Guerra, Ivan; Jimenez, Nuria; Lorente, Rufo; Sierra-Ausin, Monica; Ginard, Daniel; Varela Trastoy, Pilar; Arranz, Laura; Cabello Tapia, Maria Jose; Zabana, Yamile; Barreiro-de Acosta, Manuel	2022 Nov, (Epub 2021 Set. 22)	Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; Psychology; Behavioral Sciences; Gastroenterology & Hepatology; Pathology (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
35904132	Article de revista	Safety and Acceptance of COVID-19 Vaccination After Multisystem Inflammatory Syndrome in Children (MIS-C) in Spain.	Epalza, Cristina; Prieto-Tato, Luis; Pino, Rosa; Escartin-Paredes, Paula; Leoz, Ines; Grasa, Carlos; Vivanco-Allende, Ana; Riviere, Jacques G; Carrasco-Colom, Jaume; Villate, Olatz; Fumado, Victoria; Hermoso-Ibanez, Concepcion; Herrero, Blanca; Aguilera-Alonso, David; Tagarro, Alfredo; Moraleda, Cinta	25-10-2022	Pediatrics; Immunology; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
35312336	Article de revista	[Recommendations on the use of telemedicine as applied to nutritional pathology].	Abad Gonzalez, Angel Luis; Civera Andres, Miguel; Argente Pla, Maria; Garcia Malpartida, Katherine; Olivares Alcolea, Josefina; Dominguez Escribano, Jose Ramon; Ferrer Gomez, Mercedes; Gonzalez Boillos, Margarita; Hervas Abad, Elena; Negueruela Avella, Guillermo Ivan; Urgeles Planella, Juan Ramon; Veses Martin, Silvia; Sanchez Juan, Carlos	25-08-2022	Information Science & Library Science; Nutrition & Dietetics; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Health Care Sciences & Services; Telecommunications (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
36079720	Article de revista	Intrahepatic Fat Content and COVID-19 Lockdown in Adults with NAFLD and Metabolic Syndrome.	Montemayor, Sofia; Mascaro, Catalina M; Ugarriza, Lucia; Casares, Miguel; Gomez, Cristina; Martinez, J Alfredo; Tur, Josep A; Bouzas, Cristina	24-08-2022	Physiology; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Behavioral Sciences; Gastroenterology & Hepatology; Radiology, Nuclear Medicine & Medical Imaging (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
35532333	Article de revista	The 8-Odorant Barcelona Olfactory Test (BOT-8): Validation of a New Test in the Spanish Population During the COVID-19 Pandemic.	Rojas-Lechuga, M J; Ceballos, J C; Valls-Mateus, M; Mackers, P; Izquierdo-Dominguez, A; Lopez-Chacon, M; Langdon, C; Marino-Sanchez, F; Valero, J; Mullol, J; Alobid, I	22-07-2022 (Epub 09-05-2022)	Neurosciences & Neurology; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; Psychology; Behavioral Sciences (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
35889752	Article de revista	Impact of COVID-19 Lockdown on Non-Alcoholic Fatty Liver Disease and Insulin Resistance in Adults: A before and after Pandemic Lockdown Longitudinal Study.	Lopez-Gonzalez, Angel Arturo; Altisench Jane, Barbara; Masmiquel Comas, Luis; Arroyo Bote, Sebastiana; Gonzalez San Miguel, Hilda Maria; Ramirez Manent, Jose Ignacio	2022 Jul 07	Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; Pathology; Gastroenterology & Hepatology (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
35761225	Article de revista	Algorithmic hospital catchment area estimation using label propagation.	Challen, Robert J; Griffith, Gareth J; Lacasa, Lucas; Tsaneva-Atanasova, Krasimira	27-06-2022	Health Care Sciences & Services; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
35485382	Article de revista	Diabetes might not be a risk factor forworse prognosis among hospitalized patients due to COVID-19 in a Mediterranean area.	Nicolau, Joana; Sanchis, Pilar; Dotres Fallat, Keyla; Romano, Andrea; Rodriguez, Irene; Masmiquel, Lluis	24-06-2022	Endocrinology & Metabolism (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
35745100	Article de revista	Impact of Physical Activity Differences Due to COVID-19 Pandemic Lockdown on Non-Alcoholic Fatty Liver Parameters in Adults with Metabolic Syndrome.	Mascaro, Catalina M; Bouzas, Cristina; Montemayor, Sofia; Garcia, Silvia; Mateos, David; Casares, Miguel; Gomez, Cristina; Ugarriza, Lucia; Borrás, Pere-Antoni; Martinez, J Alfredo; Tur, Josep A	08-06-2022	Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; General & Internal Medicine (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
35684054	Article de revista	Suboptimal Consumption of Relevant Immune System Micronutrients Is Associated with a Worse Impact of COVID-19 in Spanish Populations.	Galmes, Sebastia; Palou, Andreu; Serra, Francisca	27-05-2022	Immunology; Biochemistry & Molecular Biology (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
35201630	Article de revista	The impact of COVID-19 on migrant women in son Gotleu (Palma) and the development of outreach tools to improve health and social care.	Garcia-Pazo, Patricia; Guillen-Sola, Mireia; Santos-Sopena, Oscar O; Garcia-Avello, Macarena; Bauza-Amengual, Maria de LLuc	05-2022 (Epub 23-02-2022)	Family Studies; Sociology; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
35031970	Article de revista	A perspective on the applications of furin inhibitors for the treatment of SARS-CoV-2.	Devi, Kasi Pandima; Pourkarim, Mahmoud Reza; Thijssen, Marijn; Sureda, Antoni; Khayatkashani, Maryam; Cismaru, Cosmin Andrei; Neagoe, Ioana Berindan; Habtemariam, Solomon; Razmjouei, Soha; Khayat Kashani, Hamid Reza	04-2022 (Epub 15-01-2022)	Biochemistry & Molecular Biology; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
35340748	Article de revista	The Emergence of COVID-19 as a Cause of Death in 2020 and its Effect on Mortality by Diseases of the Respiratory System in Spain: Trends and Their Determinants Compared to 2019.	Soriano, Joan B; Pelaez, Adrian; Fernandez, Esteve; Moreno, Laura; Ancochea, Julio	04-2022 Apr (Epub 21-03-2022)	Geriatrics & Gerontology; Demography; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Espanya

35491287	Article de revista; estudi multicèntric; estudi observacional	Methodology of a Large Multicenter Observational Study of Patients with COVID-19 in Spanish Intensive Care Units.	Torres, Antoni; Motos, Anna; Ceccato, Adrian; Bermejo-Martin, Jesus; de Gonzalo-Calvo, David; Perez, Raquel; Barroso, Marta; Pascual, Ion Zubizarreta; Gonzalez, Jessica; Fernandez-Barat, Laia; Ferrer, Ricard; Riera, Jordi; Garcia-Gasulla, Dario; Penuelas, Oscar; Lorente, Jose Angel; Almansa, Raquel; Menendez, Rosario; Kiarostami, Kasra; Canseco, Joan; Villar, Rosario Amaya; Anon, Jose M; Marino, Ana Balan; Barbera, Carme; Barberan, Jose; Ortiz, Aaron Blandino; Boado, Maria Victoria; Bustamante-Munguira, Elena; Caballero, Jesus; Canton-Bulnes, Maria Luisa; Perez, Cristina Carbajales; Carbonell, Nieves; Catalan-Gonzalez, Mercedes; de Frutos, Raul; Franco, Nieves; Galban, Cristobal; Gumucio-Sanguino, Victor D; Torre, Maria Del Carmen de la; Diaz, Emili; Estella, Angel; Gallego, Elena; Garmendia, Jose Luis Garcia; Gomez, Jose M; Huerta, Arturo; Garcia, Ruth Noemi Jorge; Loza-Vazquez, Ana; Marin-Corral, Judith; Delgado, Maria Cruz Martin; Gandara, Amalia Martinez de la; Varela, Ignacio Martinez; Messa, Juan Lopez; Albaiceta, Guillermo M; Nieto, Maite; Novo, Mariana Andrea; Penasco, Yhivian; Perez-Garcia, Felipe; Pozo-Laderas, Juan Carlos; Ricart, Pilar; Sagredo, Victor; Sanchez-Miralles, Angel; Chinesta, Susana Sancho; Serra-Fortuny, Mireia; Socias, Lorenzo; Sole-Violan, Jordi; Suarez-Sipmann, Fernando; Lomas, Luis Tamayo; Trenado, Jose; Ubeda, Alejandro; Valdivia, Luis Jorge; Vidal, Pablo; Barbe, Ferran	04-2022 (Epub 15-04-2022)	Pathology; Critical Care Medicine; Biochemistry & Molecular Biology; Genetics & Heredity; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Emergency Medicine (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
35334894	Article de revista	Impact of COVID-19 Lockdown on Anthropometric Variables, Blood Pressure, and Glucose and Lipid Profile in Healthy Adults: A before and after Pandemic Lockdown Longitudinal Study.	Ramirez Manent, Jose Ignacio; Altisench Jane, Barbara; Sanchis Cortes, Pilar; Busquets-Cortes, Carla; Arroyo Bote, Sebastiana; Masmiquel Comas, Luis; Lopez Gonzalez, Angel Arturo	15-03-2022	Cardiovascular System & Cardiology; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; Biochemistry & Molecular Biology (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
35271026	Article de revista	Improving the Quantification of Colorimetric Signals in Paper-Based Immunosensors with an Open-Source Reader.	Russell, Steven M; Alba-Patino, Alejandra; Vaquer, Andreu; Clemente, Antonio; de la Rica, Roberto	27-02-2022	Medical Laboratory Technology; Chemistry; Biochemistry & Molecular Biology (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
35363172	Article de revista	Health and access to healthcare in homeless people: Protocol for a mixed-methods study.	Bedmar, Miguel A; Bennasar-Veny, Miquel; Artigas-Lelong, Berta; Salva-Mut, Francesca; Pou, Joan; Capitan-Moyano, Laura; Garcia-Toro, Mauro; Yanez, Aina M	18-02-2022	Health Care Sciences & Services; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
34582564	Article de revista	Adipose tissue and blood leukocytes ACE2 DNA methylation in obesity and after weight loss.	Izquierdo, Andrea G; Carreira, Marcos C; Boughanem, Hatim; Moreno-Navarrete, Jose M; Nicoletti, Carolina F; Oliver, Paula; de Luis, Daniel; Nonino, Carla B; Portillo, Maria P; Martinez-Olmos, Miguel A; Fernandez-Real, Jose M; Tinahones, Francisco J; Martinez, J Alfredo; Macias-Gonzalez, Manuel; Casanueva, Felipe F; Crujeiras, Ana B	02-2022 (Epub 18-10-2021)	Geriatrics & Gerontology; Genetics & Heredity; Surgery; Biochemistry & Molecular Biology; Nutrition & Dietetics; Anatomy & Morphology; Hematology; Immunology (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
34824058	Carta	Risk factors for mortality in patients with COVID-19 needing extracorporeal respiratory support.	Riera, Jordi; Alcantara, Sara; Bonilla, Camilo; Fortuna, Phillip; Blandino Ortiz, Aaron; Vaz, Ana; Albacete, Carlos; Millan, Pablo; Ricart, Pilar; Boado, Maria Victoria; Ruiz de Gopegui, Pablo; Santa Teresa, Patricia; Sandoval, Elena; Perez-Chomon, Helena; Gonzalez-Perez, Alfredo; Duerto, Jorge; Gimeno, Ricardo; Colomina, Joaquin; Gomez, Vanesa; Renedo, Gloria; Naranjo, Jose; Garcia, Manuel Alfonso; Rodriguez-Ruiz, Emilio; Silva, Pedro Eduardo; Perez, Daniel; Veganzones, Javier; Voces, Roberto; Martinez, Sergi; Blanco-Schweizer, Pablo; Garcia, Marta; Villanueva-Fernandez, Hector; Fuset, Maria Paz; Luna, Stephani Maria; Martinez-Martinez, Maria; Argudo, Eduard; Chiscano, Luis; Roncon-Albuquerque, Roberto Jr	02-2022	Surgery; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
35264587	Article de revista; investigació suport no governamental; investigació suport governamental EUA, No PHS.	Impact of urban structure on infectious disease spreading.	Aguilar, Javier; Bassolas, Aleix; Ghoshal, Gourab; Hazarie, Surendra; Kirkley, Alec; Mazzoli, Mattia; Meloni, Sandro; Mimar, Sayat; Nicosia, Vincenzo; Ramasco, Jose J; Sadilek, Adam	09-03-20222	Environmental Sciences & Ecology; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
35037799	JArticle de revista; estudi multicèntric	The importance of association of comorbidities on COVID-19 outcomes: a machine learning approach.	Arevalo-Lorido, Jose Carlos; Carretero-Gomez, Juana; Casas-Rojo, Jose Manuel; Anton-Santos, Juan Miguel; Melero-Bermejo, Jose Antonio; Lopez-Carmona, Maria Dolores; Palacios, Lidia Cobos; Sanz-Canovas, Jaime; Pesqueira-Fontan, Paula Maria; de la Pena-Fernandez, Andres Alberto; de la Sierra Alcantara, Navas-Maria; Garcia-Garcia, Gema Maria; Torres Pena, Jose David; Magallanes-Gamboa, Jeffrey Oskar; Fernandez-Madera-Martinez, Rosa; Fernandez-Fernandez, Javier; Rubio-Rivas, Manuel; Maestro-de la Calle, Guillermo; Cervilla-Munoz, Eva; Ramos-Martinez, Antonio; Mendez-Bailon, Manuel; Ramos-Rincon, Jose Manuel; Gomez-Huelgas, Ricardo	04-2022 (Epub 01-02-2022)	Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
35551268	Article de revista; investigació suport no governamental	Inequalities in COVID-19 inequalities research: Who had the capacity to respond?	Benach, Joan; Cash-Gibson, Lucinda; Rojas-Gualdron, Diego F; Padilla-Pozo, Alvaro; Fernandez-Gracia, Juan; Eguiluz, Victor M	2022	Information Science & Library Science; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; Sociology (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units

35781017	Article de revista; investigació suport no governamental	Negative predictive value of procalcitonin to rule out bacterial respiratory co-infection in critical covid-19 patients.	Carbonell, Raquel; Urgeles, Silvia; Salgado, Melina; Rodriguez, Alejandro; Reyes, Luis Felipe; Fuentes, Yuli V; Serrano, Cristian C; Caceres, Eder L; Bodi, Maria; Martin-Loeches, Ignacio; Sole-Violan, Jordi; Diaz, Emili; Gomez, Josep; Trefter, Sandra; Vallverdu, Montserrat; Murcia, Josefa; Albaya, Antonio; Loza, Ana; Socias, Lorenzo; Ballesteros, Juan Carlos; Papiol, Elisabeth; Vina, Lucia; Sancho, Susana; Nieto, Mercedes; Del, M; Lorente, Carmen; Badallo, Oihane; Fraile, Virginia; Armestar, Fernando; Estella, Angel; Abanses, Paula; Sancho, Isabel; Guasch, Neus; Moreno, Gerard	10-2022 (Epub 30-06-2022)	Infectious Diseases; Immunology; Mathematics; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
34254291	Article de revista	Cutaneous reactions after SARS-CoV-2 vaccination: a cross-sectional Spanish nationwide study of 405 casos.	Catala, A; Munoz-Santos, C; Galvan-Casas, C; Roncero Riesco, M; Revilla Nebreda, D; Sola-Truyols, A; Giavedoni, P; Llamas-Velasco, M; Gonzalez-Cruz, C; Cubiro, X; Ruiz-Villaverde, R; Gomez-Armayones, S; Gil Mateo, M P; Pesque, D; Marcantonio, O; Fernandez-Nieto, D; Romani, J; Iglesias Pena, N; Carnero Gonzalez, L; Tercedor-Sanchez, J; Carretero, G; Masat-Tico, T; Rodriguez-Jimenez, P; Gimenez-Arnau, A M; Utrera-Busquets, M; Vargas Laguna, E; Angulo Menendez, A G; San Juan Lasser, E; Iglesias-Sancho, M; Alonso Naranjo, L; Hiltun, I; Cutillas Marco, E; Polimon Olabarrieta, I; Marinero Escobedo, S; Garcia-Navarro, X; Calderon Gutierrez, M J; Baeza-Hernandez, G; Bou Camps, L; Toledo-Pastrana, T; Guilabert, A	2022 01 (Epub 21-09-2021)	Infectious Diseases; Immunology (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
35085321	Article de revista; estudi multicèntric	Exposure to valproic acid is associated with less pulmonary infiltrates and improvements in diverse clinical outcomes and laboratory parameters in patients hospitalized with COVID-19.	Collazos, Julio; Domingo, Pere; Fernandez-Araujo, Nerio; Asensi-Diaz, Elia; Vilchez-Rueda, Helem; Lalueza, Antonio; Roy-Vallejo, Emilia; Blanes, Rosa; Raya-Cruz, Manuel; Sanz-Canovas, Jaime; Artero, Arturo; Ramos-Rincon, Jose-Manuel; Duenas-Gutierrez, Carlos; Lamas-Ferreiro, Jose Luis; Asensi, Victor	2022	Geriatrics & Gerontology; Hematology; Pharmacology & Pharmacy; Health Care Sciences & Services; Pathology; Respiratory System; Biochemistry & Molecular Biology (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
35105125	Article de revista	Application of the method of parallel trajectories on modeling the dynamics of COVID-19 third wave.	Contoyiannis, Y; Stavrinides, S G; Hantias, M P; Kampitakis, M; Papadopoulos, P; Picos, R; Potirakis, S M; Kosmidis, E	01-2022	Computer Science; Biophysics (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
35417006	Article de revista; investigació suport no governamental	COVID-19 Sequelae and the Host Proinflammatory Response: An Analysis From the OnCovid Registry.	Cortellini, Alessio; Gennari, Alessandra; Pommeret, Fanny; Patel, Grisma; Newsom-Davis, Thomas; Bertuzzi, Alexia; Viladot, Margarita; Aguilar-Company, Juan; Mirallas, Oriol; Felip, Eudald; Lee, Alvin J X; Dalla Pria, Alessia; Sharkey, Rachel; Brunet, Joan; Carmona-Garcia, MCarmen; Chester, John; Mukherjee, Uma; Scotti, Lorenza; Dolly, Saoirse; Sita-Lumsden, Ailsa; Ferrante, Daniela; Van Hemelrijck, Mieke; Moss, Charlotte; Russell, Beth; Segui, Elia; Biello, Federica; Krengli, Marco; Marco-Hernandez, Javier; Gaidano, Gianluca; Patriarca, Andrea; Bruna, Riccardo; Roldan, Elisa; Fox, Laura; Pous, Anna; Griscelli, Franck; Salazar, Ramon; Martinez-Vila, Clara; Sureda, Anna; Loizidou, Angela; Maluquer, Clara; Stoclin, Annabelle; Iglesias, Maria; Pedrazzoli, Paolo; Rizzo, Gianpiero; Santoro, Armando; Rimassa, Lorenza; Rossi, Sabrina; Harbeck, Nadia; Sanchez de Torre, Ana; Vincenzi, Bruno; Libertini, Michela; Provenzano, Salvatore; Generali, Daniele; Grisanti, Salvatore; Berardi, Rossana; Tucci, Marco; Mazzoni, Francesca; Lambertini, Matteo; Tagliamento, Marco; Parisi, Alessandro; Zoratto, Federica; Queirolo, Paola; Giusti, Raffaele; Guida, Annalisa; Zambelli, Alberto; Tondini, Carlo; Maconi, Antonio; Betti, Marta; Colomba, Emeline; Diamantis, Nikolaos; Sinclair, Alasdair; Bower, Mark; Ruiz-Camps, Isabel; Pinato, David J	11-07-2022	Immunology; Biochemistry & Molecular Biology; Hematology; Mathematics; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units

35708486	Metaanàlisi; article de revista; investigació suport no governamental	Novel genes and sex differences in COVID-19 severity.	Cruz, Raquel; Diz-de Almeida, Silvia; Lopez de Heredia, Miguel; Quintela, Ines; Ceballos, Francisco C; Pita, Guillermo; Lorenzo-Salazar, Jose M; Gonzalez-Montelongo, Rafaela; Gago-Dominguez, Manuela; Sevilla Porras, Marta; Tenorio Castano, Jair Antonio; Nevado, Julian; Aguado, Jose Maria; Aguilar, Carlos; Aguilera-Albesa, Sergio; Almadana, Virginia; Almoguera, Berta; Alvarez, Nuria; Andreu-Bernabeu, Alvaro; Arana-Arri, Eunate; Arango, Celso; Arranz, Maria J; Artiga, Maria-Jesus; Baptista-Rosas, Raul C; Barreda-Sanchez, Maria; Belhassen-Garcia, Moncef; Bezerra, Joao F; Bezerra, Marcos A C; Boix-Palop, Lucia; Brion, Maria; Brugada, Ramon; Bustos, Matilde; Calderon, Enrique J; Carbonell, Cristina; Castano, Luis; Castelao, Jose E; Conde-Vicente, Rosa; Cordero-Lorenzana, M Lourdes; Cortes-Sanchez, Jose L; Corton, Marta; Darnaude, M Teresa; De Martino-Rodriguez, Alba; Del Campo-Perez, Victor; Diaz de Bustamante, Aranzazu; Dominguez-Garrido, Elena; Luchessi, Andre D; Eiros, Rocio; Estigarribia Sanabria, Gladys Mercedes; Carmen Farinas, Maria; Fernandez-Robelo, Uxia; Fernandez-Rodriguez, Amanda; Fernandez-Villa, Tania; Gil-Fournier, Belen; Gomez-Arrue, Javier; Gonzalez Alvarez, Beatriz; Gonzalez Bernaldo de Quiros, Fernan; Gonzalez-Penas, Javier; Gutierrez-Bautista, Juan F; Herrero, Maria Jose; Herrero-Gonzalez, Antonio; Jimenez-Sousa, Maria A; Lattig, Maria Claudia; Liger Borja, Anabel; Lopez-Rodriguez, Rosario; Mancebo, Esther; Martin-Lopez, Caridad; Martin, Vicente; Martinez-Nieto, Oscar; Martinez-Lopez, Iciar; Martinez-Resendez, Michel F; Martinez-Perez, Angel; Mazzeu, Juliana F; Merayo Macias, Eleuterio; Minguez, Pablo; Moreno Cuerda, Victor; Silbiger, Vivian N; Oliveira, Silviene F; Ortega-Paino, Eva; Parellada, Mara; Paz-Artal, Estela; Santos, Ney P C; Perez-Matute, Patricia; Perez, Patricia; Perez-Tomas, M Elena; Perucho, Teresa; Pinsach-Abuin, Mel Lina; Pompa-Mera, Ericka N; Porras-Hurtado, Gloria L; Pujol, Aurora; Ramiro Leon, Soraya; Resino, Salvador; Fernandes, Marianne R; Rodriguez-Ruiz, Emilio; Rodriguez-Artalejo, Fernando; Rodriguez-Garcia, Jose A; Ruiz Cabello, Francisco; Ruiz-Hornillos, Javier; Ryan, Pablo; Soria, Jose Manuel; Souto, Juan Carlos; Tamayo, Eduardo; Tamayo-Velasco, Alvaro; Taracido-Fernandez, Juan Carlos; Teper, Alejandro; Torres-Tobar, Lilian; Urioste, Miguel; Valencia-Ramos, Juan; Yanez, Zuleima; Zarate, Ruth; Nakanishi, Tomoko; Pigazzini, Sara; Degenhardt, Frauke; Butler-Laporte, Guillaume; Maya-Miles, Douglas; Bujanda, Luis; Bouysran, Youssef; Palom, Adriana; Ellinghaus, David; Martinez-Bueno, Manuel; Rolker, Selina; Amitrano, Sara; Roade, Luisa; Fava, Francesca; Spinner, Christoph D; Prati, Daniele; Bernardo, David; Garcia, Federico; Darcis, Gilles; Fernandez-Cadenas, Israel; Holter, Jan Cato; Banales, Jesus M; Frithiof, Robert; Duga, Stefano; Asselta, Rosanna; Pereira, Alexandre C; Romero-Gomez, Manuel; Nafria-Jimenez, Beatriz; Hov, Johannes R; Migeotte, Isabelle; Renieri, Alessandra; Planas, Anna M; Ludwig, Kerstin U; Buti, Maria; Rahmouni, Souad; Alarcon-Riquelme, Marta E; Schulte, Eva C; Franke, Andre; Karlsen, Tom H; Valenti, Luca; Zeberg, Hugo; Richards, Brent; Ganna, Andrea; Boada, Merce; de Rojas, Itziar; Ruiz, Agustin; Sanchez-Juan, Pascual; Real, Luis Miguel; Guillen-Navarro, Encarna; Ayuso, Carmen; Gonzalez-Neira, Anna; Riancho, Jose A; Rojas-Martinez, Augusto; Flores, Carlos; Lapunzina, Pablo; Carracedo, Angel	10-11-2022	Genetics & Heredity; Reproductive Biology (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
36078436	Article de revista	A Preliminary Study on Acute Otitis Media in Spanish Children with Late Dinner Habits.	Diez, Ruth; Verd, Sergio; Ponce-Taylor, Jaume; Gutierrez, Antonio; Lllull, Maria; Martin-Delgado, Maria-Isabel; Cadevall, Olga; Ramakers, Jan	28-08-2022	Pediatrics; Behavioral Sciences; Otorhinolaryngology; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
35440671	Article de revista; investigació suport no governamental	Rapid evolution of SARS-CoV-2 challenges human defenses.	Duarte, Carlos M; Ketcheson, David I; Eguiluz, Victor M; Agusti, Susana; Fernandez-Gracia, Juan; Jamil, Tahira; Laiolo, Elisa; Gojobori, Takashi; Alam, Intikhab	19-04-2022	Genetics & Heredity; Biochemistry & Molecular Biology (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
34843073	Article de revista; estudi observacional	Does admission acetylsalicylic acid uptake in hospitalized COVID-19 patients have a protective role? Data from the Spanish SEMI-COVID-19 Registry.	Formiga, Francesc; Rubio-Rivas, Manuel; Mora-Lujan, Jose Maria; Escudero, Samara Campos; Martinez, Rosa Fernandez Madera; Mendez-Bailon, Manuel; Campo, Pedro Duran-Del; Perez, Andrea Riano; Garcia-Sanchez, Francisco-Javier; Alcala-Pedrajas, Jose Nicolas; Hernandez, Sergio Arnedo; Milian, Almudena Hernandez; Diez, Ana Latorre; Sanchez, Ricardo Gil; Boixeda, Ramon; Vicente, Julio; Cortes, Begona; Perez, Carmen Mella; Espartero, Maria Esther Guisado; Castro, Jose Lopez; Suarez, Santiago Rodriguez; Varona, Jose F; Gomez-Huelgas, Ricardo; Ramos-Rincon, Jose Manuel	04-2022 (Epub 29-11-2021)	Pathology; Critical Care Medicine; Health Care Sciences & Services; Cardiovascular System & Cardiology (provided by Clarivate Analytics)	Itàlia

34718856	Article de revista; estudi multicèntric; estudi observacional	Circulating levels of calprotectin, a signature of neutrophil activation in prediction of severe respiratory failure in COVID-19 patients: a multicenter, prospective study (CalCov study).	Garcia de Guadiana-Romualdo, Luis; Rodriguez Rojas, Carlos; Morell-Garcia, Daniel; Andaluz-Ojeda, David; Rodriguez Mulero, Maria Dolores; Rodriguez-Borja, Enrique; Ballesteros-Vizoso, Antonieta; Calvo, Maria Dolores; Albert-Botella, Lourdes; Pozo Giraldez, Adela; Llompарт-Alabern, Isabel; Bolado Jimenez, Cristina; Hernandez Olivo, Marta; Fernandez Presa, Lucia; Ortega-Perez, Juan; Fora Romero, Maria Jose; Campos-Rodriguez, Valerio; Ballester Ferriz, Andrea; Guiu-Marti, Alexandra M; Pinilla Arribas, Leyre; Galindo Martinez, Maria; Puerto-Lara, Edwin R; Lopez Tarazaga, Ana Belen; Ros Braquehais, Maria Salome; Nogales Martin, Leonor; Juez Santamaria, Celia; Trapiello Fernandez, Wysall; Espinilla Fernandez, Virginia; Havelka, Aleksandra; Albaladejo-Oton, Maria Dolores	01-2022 (Epub 30-10-2021)	Pediatrics; Geriatrics & Gerontology; Immunology; Pathology; Critical Care Medicine; Biochemistry & Molecular Biology; Mathematics; Hematology; Emergency Medicine; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
34272635	Article de revista; estudi multicèntric	Harmonized D-dimer levels upon admission for prognosis of COVID-19 severity: Results from a Spanish multicenter registry (BIOCOVID-Spain study).	Garcia de Guadiana-Romualdo, Luis; Morell-Garcia, Daniel; Favaloro, Emmanuel J; Vilchez, Juan A; Bauca, Josep M; Alcaide Martin, Maria J; Gutierrez Garcia, Irene; de la Hera Cagigal, Patricia; Egea-Caparrós, Jose Manuel; Perez Sanmartin, Sonia; Gutierrez Revilla, Jose I; Urrechaga, Eloisa; Alamo, Jose M; Hernando Holgado, Ana M; Lorenzo-Lozano, Maria-Carmen; Canalda Campas, Magdalena; Juncos Tobarra, Maria A; Morales-Indiano, Cristian; Virseda Chamorro, Isabel; Pastor Murcia, Yolanda; Sahuquillo Frias, Laura; Altimira Queral, Laura; Nuez-Zaragoza, Elisa; Adell Ruiz de Leon, Juan; Ruiz Ripa, Alicia; Salas Gomez-Pablos, Paloma; Cebreiros Lopez, Iria; Fernandez Uriarte, Amaia; Larruzea, Alex; Lopez Yepes, Maria L; Sancho-Rodriguez, Natalia; Zamorano Andres, Maria C; Pedregosa Diaz, Jose; Saenz, Luis; Esparza Del Valle, Clara; Baamonde Calzada, Maria C; Garcia Munoz, Sara; Vera, Marina; Martin Torres, Esther; Sanchez Fdez-Pacheco, Silvia; Vicente Gutierrez, Luis; Jimenez Anon, Laura; Perez Martinez, Alfonso; Pons Castillo, Aurelio; Gonzalez Tamayo, Ruth; Ferriz Vivancos, Jorge; Rodriguez-Fraga, Olaia; Diaz-Brito, Vicens; Aguadero, Vicente; Garcia Arevalo, M G; Arnaldos Carrillo, Maria; Gonzalez Morales, Mercedes; Nunez Garate, Maria; Ruiz Iruela, Cristina; Esteban Torrella, Patricia; Vila Perez, Marti; Acevedo Alcaraz, Cristina; Blazquez-Manzanera, Alfonso L; Galan Ortega, Amparo	01-2022 (Epub 16-07-2021)	Biochemistry & Molecular Biology; Hematology; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Països Baixos
36255281	Estudi multicèntric; article de revista; investigació suport no governamental	Impact of SARS-Cov-2 infection in patients with hypertrophic cardiomyopathy: results of an international multicentre registry.	Gimeno, Juan R; Olivotto, Iacopo; Rodriguez, Ana Isabel; Ho, Carolyn Y; Fernandez, Adrian; Quiroga, Alejandro; Espinosa, Mari Angeles; Gomez-Gonzalez, Cristina; Robledo, Maria; Tojal-Sierra, Lucas; Day, Sharlene M; Owens, Anjali; Barriaes-Villa, Roberto; Larranaga, Jose Maria; Rodriguez-Palomares, Jose; Gonzalez-Del-Hoyo, Maribel; Piqueras-Flores, Jesus; Reza, Nosheen; Chumakova, Olga; Ashley, Euan A; Parikh, Victoria; Wheeler, Matthew; Jacoby, Daniel; Pereira, Alexandre C; Saberi, Sara; Helms, Adam S; Villacorta, Eduardo; Gallego-Delgado, Maria; de Castro, Daniel; Dominguez, Fernando; Ripoll-Vera, Tomas; Zorio-Grima, Esther; Sanchez-Martinez, Jose Carlos; Garcia-Alvarez, Ana; Arbelo, Elena; Mogollon, Maria Victoria; Fuentes-Canamero, Maria Eugenia; Grande, Elias; Pena, Carlos; Monserrat, Lorenzo; Lakdawala, Neal K	08-2022 (Epub 03-06-2022)	Geriatrics & Gerontology; Cardiovascular System & Cardiology; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
34547251	Article de revista; investigació suport no governamental	Spread of SARS-CoV-2 in hospital areas.	Grimalt, Joan O; Vilchez, Helem; Fraile-Ribot, Pablo A; Marco, Esther; Campins, Antoni; Orfila, Jaime; van Drooge, Barend L; Fanjul, Francisco	03-2022 (Epub 20-09-2021)	Health Care Sciences & Services; Biochemistry & Molecular Biology; Genetics & Heredity (provided by Clarivate Analytics)	Països Baixos
34147502	Article de revista	Early Tracheostomy for Managing ICU Capacity During the COVID-19 Outbreak: A Propensity-Matched Cohort Study.	Hernandez, Gonzalo; Ramos, Francisco Javier; Anon, Jose Manuel; Ortiz, Ramon; Colinas, Laura; Masclans, Joan Ramon; De Haro, Candelaria; Ortega, Alfonso; Penuelas, Oscar; Cruz-Delgado, Maria Del Mar; Canabal, Alfonso; Plans, Oriol; Vaquero, Concepcion; Rialp, Gemma; Gordo, Federico; Lesmes, Amanda; Martinez, Maria; Figueira, Juan Carlos; Gomez-Carranza, Alejandro; Corrales, Rocio; Castellvi, Andrea; Castineiras, Beatriz; Frutos-Vivar, Fernando; Prada, Jorge; De Pablo, Raul; Naharro, Antonio; Montejo, Juan Carlos; Diaz, Claudia; Santos-Peral, Alfonso; Padilla, Rebeca; Marin-Corral, Judith; Rodriguez-Solis, Carmen; Sanchez-Giralt, Juan Antonio; Jimenez, Jorge; Cuenca, Rafael; Perez-Hoyos, Santiago; Roca, Oriol	01-2022 (Epub 17-06-2021)	Geriatrics & Gerontology; Health Care Sciences & Services; Critical Care Medicine; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; Respiratory System; Mathematics; Emergency Medicine; Surgery; Otorhinolaryngology (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
35880469	Article de revista; investigació suport no governamental	COVID-19 vaccine effectiveness against hospitalization due to SARS-CoV-2: A test-negative design study based on Severe Acute Respiratory Infection (SARI) sentinel surveillance in Spain.	Mazagatos, Clara; Delgado-Sanz, Concepcion; Monge, Susana; Pozo, Francisco; Oliva, Jesus; Sandonis, Virginia; Gandarillas, Ana; Quinones-Rubio, Carmen; Ruiz-Sopena, Cristina; Gallardo-Garcia, Virtudes; Basile, Luca; Barranco-Boada, Maria Isabel; Hidalgo-Pardo, Olga; Vazquez-Cancela, Olalla; Garcia-Vazquez, Miriam; Fernandez-Sierra, Amelia; Milagro-Beamonte, Ana; Ordobas, Maria; Martinez-Ochoa, Eva; Fernandez-Arribas, Socorro; Lorusso, Nicola; Martinez, Ana; Garcia-Fulgueiras, Ana; Sastre-Palou, Bartolome; Losada-Castillo, Isabel; Martinez-Cuenca, Silvia; Rodriguez-Del Aguila, Mar; Latorre, Miriam; Larrauri, Amparo	11-2022 (Epub 26-07-2022)	Health Care Sciences & Services; Infectious Diseases; Respiratory System; Public, Environmental & Occupational Health (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra

35384924	Article de revista; investigació suport no governamental	Breakthrough Infections Following mRNA SARS-CoV-2 Vaccination in Kidney Transplant Recipients.	Mazuecos, Auxiliadora; Villanego, Florentino; Zarraga, Sofia; Lopez, Veronica; Oppenheimer, Federico; Llinas-Mallol, Laura; Hernandez, Ana M; Rivas, Alba; Ruiz-Fuentes, Maria C; Toapanta, Nestor G; Jimenez, Carlos; Cabello, Sheila; Beneyto, Isabel; Aladren, Maria J; Rodriguez-Benot, Alberto; Canal, Cristina; Molina, Maria; Perez-Flores, Isabel; Saura, Isabel M; Gavela, Eva; Franco, Antonio; Lorenzo, Inmaculada; Galeano, Cristina; Tabernero, Guadalupe; Perez-Tamajon, Lourdes; Martin-Moreno, Paloma L; Fernandez-Giron, Fernando; Siverio, Orlando; Labrador, Pedro J; De Arriba, Gabriel; Simal, Fernando; Cruzado, Leonidas; Moina, Inigo; Alcalde, Guillermo; Sanchez-Alvarez, Emilio; Pascual, Julio; Crespo, Marta	01-07-2022 (Epub 01-04-2022)	Urology & Nephrology; Transplantation; Surgery; Genetics & Heredity; Biochemistry & Molecular Biology; Immunology; Infectious Diseases; Pharmacology & Pharmacy (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
36251167	Article de revista; investigació suport no governamental	A Renewed Charter: Key Principles to Improve Patient Care in Severe Asthma.	Menzies-Gow, Andrew; Jackson, David J; Al-Ahmad, Mona; Bleecker, Eugene R; Cosio Piqueras, Francisco de Borja G; Brunton, Stephen; Canonica, Giorgio Walter; Chan, Charles K N; Haughney, John; Holmes, Steve; Kocks, Janwillem; Winders, Tonya	12-2022 (Epub 17-10-2022)	Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Allergy; Respiratory System; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
35967328	Article de revista; estudi multicèntric; investigació suport no governamental	Multiplex protein profiling of bronchial aspirates reveals disease-, mortality- and respiratory sequelae-associated signatures in critically ill patients with ARDS secondary to SARS-CoV-2 infection.	Molinero, Marta; Gomez, Silvia; Benitez, Ivan D; Vengoechea, J J; Gonzalez, Jessica; Polanco, Dinora; Gort-Paniello, Clara; Moncusi-Moix, Anna; Garcia-Hidalgo, Maria C; Perez-Pons, Manel; Belmonte, Thalia; Torres, Gerard; Caballero, Jesus; Barbera, Carme; Ayestaran Rota, Jose Ignacio; Socias Crespi, Lorenzo; Ceccato, Adrian; Fernandez-Barat, Laia; Ferrer, Ricard; Garcia-Gasulla, Dario; Lorente-Balanza, Jose Angel; Menendez, Rosario; Motos, Ana; Penuelas, Oscar; Riera, Jordi; Torres, Antoni; Barbe, Ferran; de Gonzalo-Calvo, David	2022	Pathology; Biochemistry & Molecular Biology; Genetics & Heredity (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
34824059	Carta; estudi multicèntric; investigació suport no governamental	Higher frequency of comorbidities in fully vaccinated patients admitted to the ICU due to severe COVID-19: a prospective, multicentre, observational study.	Motos, Anna; Lopez-Gavin, Alexandre; Riera, Jordi; Ceccato, Adrian; Fernandez-Barat, Laia; Bermejo-Martin, Jesus F; Ferrer, Ricard; de Gonzalo-Calvo, David; Menendez, Rosario; Perez-Arnal, Raquel; Garcia-Gasulla, Dario; Rodriguez, Alejandro; Penuelas, Oscar; Lorente, Jose Angel; Almansa, Raquel; Gabarrus, Albert; Marin-Corral, Judith; Ricart, Pilar; Roche-Campo, Ferran; Sancho Chinesta, Susana; Socias, Lorenzo; Barbe, Ferran; Torres, Antoni	02-2022	Health Care Sciences & Services; Critical Care Medicine (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
35581642	Article de revista; assaig clínic aleatoritzat; investigació suport no governamental	Explaining the complex impact of the Covid-19 pandemic on children with overweight and obesity: a comparative ecological analysis of parents' perceptions in three countries.	Nowicka, P; Ek, A; Jurca-Simina, I E; Bouzas, C; Argelich, E; Nordin, K; Garcia, S; Vasquez Barquero, M Y; Hoffer, U; Reijs Richards, H; Tur, J A; Chirita-Emandi, A; Eli, K	17-05-2022	Pediatrics; Behavioral Sciences; Psychology; Sociology; Family Studies (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
34626477	Article de revista	Clinical Features and Risk Factors for Mortality Among Long-term Care Facility Residents Hospitalized Due to COVID-19 in Spain.	Ramos-Rincon, Jose-Manuel; Bernabeu-Wittel, Maximo; Fiteni-Mera, Isabel; Lopez-Sampalo, Almudena; Lopez-Rios, Carmen; Garcia-Andreu, Maria-Del-Mar; Mancebo-Sevilla, Juan-Jose; Jimenez-Juan, Carlos; Matia-Sanz, Marta; Lopez-Quirantes, Pablo; Rubio-Rivas, Manuel; Paredes-Ruiz, Diana; Gonzalez-San-Narciso, Candela; Gonzalez-Vega, Rocio; Sanz-Espinosa, Pablo; Hernandez-Milian, Almudena; Gonzalez-Noya, Amara; Gil-Sanchez, Ricardo; Boixeda, Ramon; Alcala-Pedrajas, Jose-Nicolas; Palop-Cervera, Marta; Cortes-Rodriguez, Begona; Guisado-Espartero, Maria-Esther; Mella-Perez, Carmen; Gomez-Huelgas, Ricardo	01-04-2022	Geriatrics & Gerontology; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
35217370	Article de revista; estudi multicèntric; investigació suport no governamental	Dexamethasone as risk -factor for ICU-acquired respiratory tract infections in severe COVID-19.	Reyes, Luis Felipe; Rodriguez, Alejandro; Bastidas, Alirio; Parra-Tanoux, Daniela; Fuentes, Yuli V; Garcia-Gallo, Esteban; Moreno, Gerard; Ospina-Tascon, Gustavo; Hernandez, Glenn; Silva, Edwin; Diaz, Ana Maria; Jibaja, Manuel; Vera, Magdalena; Diaz, Emilio; Bodi, Maria; Sole-Violan, Jordi; Ferrer, Ricard; Albaya-Moreno, Antonio; Socias, Lorenzo; Estella, Angel; Loza-Vazquez, Ana; Jorge-Garcia, Ruth; Sancho, Isabel; Martin-Loeches, Ignacio	06-2022 (Epub 23-02-2022)	Critical Care Medicine (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
35033377	Article de revista; estudi multicèntric; investigació suport no governamental	Antimalarials exert a cardioprotective effect in lupus patients: Insights from the Spanish Society of Rheumatology Lupus Register (RELESSER) analysis of factors associated with heart failure.	Rua-Figueroa, Inigo; Rua-Figueroa, David; Perez-Veiga, Natalia; Anzola, Ana M; Galindo-Izquierdo, Maria; Calvo-Alen, Jaime; Fernandez-Nebro, Antonio; Sanguesa, Clara; Menor-Almagro, Raul; Tomero, Eva; Del Val, Natividad; Uriarte-Isazelaya, Esther; Blanco, Ricardo; Andreu, Jose L; Boteanu, Alina; Narvaez, Javier; Cobo, Tatiana; Bohorquez, Cristina; Montilla, Carlos; Salas, Esteban; Toyos, Francisco J; Bernal, Jose A; Salgado, Eva; Freire, Mercedes; Mas, Antonio J; Exposito, Lorena; Hernandez-Beriaín, Jose A; Ibarguengoitia, Oihane; Velloso-Feijoo, Maria L; Lozano-Rivas, Nuria; Bonilla, Gemma; Moreno, Mireia; Jimenez, Inmaculada; Quevedo-Vila, Victor; Pecondon, Angela; Aurrecoechea, Elena; Valls, Elia; Mourino, Coral; Vazquez-Rodriguez, Tomas; Pego-Reigosa, Jose M	02-2022 (Epub 02-01-2022)	Pharmacology & Pharmacy; Parasitology; Cardiovascular System & Cardiology; Rheumatology; Immunology; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
34664188	Article de revista	The Use of Corticosteroids or Tocilizumab in COVID-19 Based on Inflammatory Markers.	Rubio-Rivas, Manuel; Mora-Lujan, Jose M; Montero, Abelardo; Aguilar Garcia, Josefa Andrea; Mendez Bailon, Manuel; Fernandez Cruz, Ana; Oriol, Isabel; Teigell-Munoz, Francisco-Javier; Dendariena Borque, Beatriz; De la Pena Fernandez, Andres; Fernandez Gonzalez, Raquel; Gil Sanchez, Ricardo; Fernandez Fernandez, Javier; Catalan, Marta; Cortes-Rodriguez, Begona; Mella Perez, Carmen; Montero Rivas, Lorena; Suarez Fuentetaja, Rebeca; Ternero Vega, Jara Eloisa; Ena, Javier; Martin-Urda Diez-Canseco, Anabel; Perez Garcia, Cristina; Varona, Jose F; Casas-Rojo, Jose Manuel; Millan Nunez-Cortes, Jesus	01-2022 (Epub 18-10-2021)	Endocrinology & Metabolism; Pharmacology & Pharmacy; Pathology (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units

35073629	Article de revista	Oral antivirals for the prevention and treatment of SARS-CoV-2 infection.	Soriano, Vicente; de-Mendoza, Carmen; Edagwa, Benson; Trevino, Ana; Barreiro, Pablo; Fernandez-Montero, Jose V; Gendelman, Howard E	01-03-2022	Infectious Diseases; Pharmacology & Pharmacy; Immunology; Public, Environmental & Occupational Health (provided by Clarivate Analytics)	Spain
35662545	Editorial	Pharmacology of COVID-19.	Sureda, Antoni; Habtemariam, Solomon; Nabavi, Seyed M	01-08-2022 (Epub 31-05-2022)	Infectious Diseases; Pharmacology & Pharmacy (provided by Clarivate Analytics)	Irlanda
35937703	Article de revista	GDF15 and ACE2 stratify COVID-19 patients according to severity while ACE2 mutations increase infection susceptibility.	Torrens-Mas, Margalida; Perello-Reus, Catalina M; Trias-Ferrer, Neus; Ibarguen-Gonzalez, Lesly; Crespi, Catalina; Galmes-Panades, Aina Maria; Navas-Enamorado, Cayetano; Sanchez-Polo, Andres; Pierola-Lopetegui, Javier; Masmiquel, Luis; Crespi, Lorenzo Socias; Barcelo, Carles; Gonzalez-Freire, Marta	2022	Genetics & Heredity; Biochemistry & Molecular Biology; Immunology (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
35225399	Journal Article; Research Support, Non-U.S. Gov't	SARS-CoV-2 detection in bioaerosols using a liquid impinger collector and ddPCR.	Truyols Vives, Joan; Muncunill, Josep; Toledo Pons, Nuria; Baldovi, Herme G; Sala Llinas, Ernest; Mercader Barcelo, Josep	02-2022	Environmental Sciences & Ecology; Public, Environmental & Occupational Health; Toxicology; Health Care Sciences & Services; Genetics & Heredity; Biochemistry & Molecular Biology; Virology (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
36124427	Article de revista; investigació suport no governamental	Autophagy-linked plasma and lysosomal membrane protein PLAC8 is a key host factor for SARS-CoV-2 entry into human cells.	Ugalde, Alejandro P; Bretones, Gabriel; Rodriguez, David; Quesada, Victor; Llorente, Francisco; Fernandez-Delgado, Raul; Jimenez-Clavero, Miguel Angel; Vazquez, Jesus; Calvo, Enrique; Tamargo-Gomez, Isaac; Marino, Guillermo; Roiz-Valle, David; Maeso, Daniel; Araujo-Voces, Miguel; Espanol, Yaiza; Barcelo, Carles; Freije, Jose Mp; Lopez-Soto, Alejandro; Lopez-Otin, Carlos	02-11-2022 (Epub 04-10-2022)	Biochemistry & Molecular Biology; Cell Biology; Oncology; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
34658059	Carta; comentari	The controversy surrounding vaccination of young people against COVID-19.	Verd, Sergio; Fernandez-Bernabeu, Marisa; Cardo, Esther	01-2022 (Epub 11-11-2021)	Pediatrics; Immunology; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Noruega
34664553	Article de revista	[Risk factors associated with SARS-CoV-2 infection among health professionals in Spain].	Valera Felices, J L; Gimeno Cardells, A; Gimeno Peribanez, M A; Diaz-Perez, D; Miranda Valladares, S; Pena-Otero, D	27-12-2021	Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
34624250	Assaig clínic; article de revista; investigació suport no governamental	Effect of COVID-19 pandemic lockdowns on planned cancer surgery for 15 tumour types in 61 countries: an international, prospective, cohort study.	COVIDSurg Collaborative	11-2021 (Epub 05-10-2021)	Geriatrics & Gerontology; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; Oncology; Surgery; Mathematics; General & Internal Medicine; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
34581315	Article de revista: anàlisi	Optimized detection of lung IL-6 via enzymatic liquefaction of low respiratory tract samples: application for managing ventilated patients.	Clemente, Antonio; Alba-Patino, Alejandra; Santopolo, Giulia; Baron, Enrique; Rojo-Molinero, Estrella; Oliver, Antonio; Perez-Barcena, Jon; Merino de Cos, Paz; Aranda, Maria; Del Castillo, Alberto; Socias, Antonia; Borges, Marcio; de la Rica, Roberto	25-10-2021	Biochemistry & Molecular Biology; Immunology; Respiratory System; Emergency Medicine (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33902254	Article de revista	[Plitidepsin, an inhibitor of the cell elongation factor eEF1a, and molnupiravir an analogue of the ribonucleoside cytidine, two new chemical compounds with intense activity against SARS-CoV-2].	Reina, J	10-2021 (Epub 27-04-2021)	Pharmacology & Pharmacy; Infectious Diseases; Biochemistry & Molecular Biology (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
33387010	Article de revista	COVID-19 in children with neuromuscular disorders.	Natera-de Benito, Daniel; Aguilera-Albesa, Sergio; Costa-Comellas, Laura; Garcia-Romero, Mar; Miranda-Herrero, Maria Concepcion; Rubies Olives, Julia; Garcia-Campos, Oscar; Martinez Del Val, Elena; Martinez Garcia, Maria Josefa; Medina Martinez, Inmaculada; Cancho-Candela, Ramon; Fernandez-Garcia, Miguel A; Pascual-Pascual, Samuel Ignacio; Gomez-Andres, David; Nascimento, Andres	09-2021 (Epub 02-01-2021)	Pediatrics; Neurosciences & Neurology (provided by Clarivate Analytics)	Alemanya
33887889	Article de revista	[Impact of hygienic and social distancing measures against SARS-CoV-2 on respiratory infections caused by other viruses].	Reina, J; Arcay, R M; Busquets, M; Machado, H	08-2021 (Epub 23-04-2021)	Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System; Dentistry, Oral Surgery & Medicine (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
34195971	Article de revista; metaanàlisi; revisió sistemàtica	Insomnia and sleep quality in healthcare workers fighting against COVID-19: a systematic review of the literature and meta-analysis.	Serrano-Ripoll, Maria J; Zamanillo-Campos, Rocio; Castro, Adoracion; Fiol-de Roque, Maria A; Ricci-Cabello, Ignacio	07-2021 (Epub 01-07-2021)	Health Care Sciences & Services; Psychiatry; Neurosciences & Neurology (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
34193201	Històries clíniques; article de revista	Patient with H syndrome, cardiogenic shock, multiorgan infiltration, and digital ischemia.	Ventura-Espejo, Laura; Gracia-Darder, Ines; Escriba-Bori, Silvia; Amador-Gonzalez, Eva Regina; Martin-Santiago, Ana; Ramakers, Jan	30-06-2021	Cardiovascular System & Cardiology; Pediatrics; Pharmacology & Pharmacy; Genetics & Heredity; Dermatology; Urology & Nephrology; Gastroenterology & Hepatology; Respiratory System; Pathology; Biochemistry & Molecular Biology; Emergency Medicine; Hematology; Anatomy & Morphology; Radiology, Nuclear Medicine & Medical Imaging (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra

33660278	Article de revista; estudi observacional	Cardiac troponin and COVID-19 severity: Results from BIOCOVID study.	Garcia de Guadiana-Romualdo, Luis; Morell-Garcia, Daniel; Rodriguez-Fraga, Olaia; Morales-Indiano, Cristian; Maria Lourdes Padilla Jimenez, Ana; Gutierrez Revilla, Jose Ignacio; Urrechaga, Eloisa; Alamo, Jose Maria; Hernando Holgado, Ana Maria; Lorenzo-Lozano, Maria Del Carmen; Sanchez Fdez-Pacheco, Silvia; de la Hera Cagigal, Patricia; Juncos Tobarra, Maria Angeles; Vilchez, Juan A; Virseda Chamorro, Isabel 1st; Gutierrez Garcia, Irene; Pastor Murcia, Yolanda; Sahuquillo Frias, Laura; Altimira Qeral, Laura; Nuez-Zaragoza, Elisa; Adell Ruiz de Leon, Juan; Ruiz Ripa, Alicia; Salas Gomez-Pablos, Paloma; Cebreiros Lopez, Iria; Fernandez Uriarte, Amaia; Larruzea, Alex; Lopez Yepes, Maria Luisa; Sancho-Rodriguez, Natalia; Zamorano Andres, Maria Consuelo; Pedregosa Diaz, Jose; Acevedo Alcaraz, Cristina; Blazquez Manzanera, Alfonso-L; Perez Sanmartin, Sonia; Baamonde Calzada, Maria Del Carmen; Vera, Marina; Valera Nunez, Elena; Canalda Campas, Magdalena; Garcia Munoz, Sara; Bauca, Josep Miquel; Vicente Gutierrez, Luis; Jimenez Anon, Laura; Perez Martinez, Alfonso; Pons Castillo, Aurelio; Gonzalez Tamayo, Ruth; Ferriz Vivancos, Jorge; Jose Alcaide Martin, Maria; Ferrer Diaz de Brito Fernandez, Vicente; Aguadero, Vicente; Garcia Arevalo, Maria Gloria; Arnaldos Carrillo, Maria; Gonzalez Morales, Mercedes; Nunez Garate, Maria; Ruiz Iruela, Cristina; Esteban Torrella, Patricia; Vila Perez, Marti; Egea-Caparros, Jose Manuel; Saenz, Luis; Galan Ortega, Amparo; Consuegra-Sanchez, Luciano	06-2021 (Epub 15-03-2021)	Geriatrics & Gerontology; Cardiovascular System & Cardiology; Demography; Mathematics; Health Care Sciences & Services; Biochemistry & Molecular Biology (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33852979	Article de revista	[Basic aspects of COVID-19 for management from primary care].	Molero-Garcia, Jose Maria; Arranz-Izquierdo, Javier; Gutierrez-Perez, Maria Isabel; Redondo Sanchez, Jesus Maria	2021 (Epub 26-12-2020)	Health Care Sciences & Services; Pathology; Pharmacology & Pharmacy (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
33675247	Protocol clínic; article de revista	Effect of a mobile-based intervention on mental health in frontline healthcare workers against COVID-19: Protocol for a randomized controlled trial.	Serrano-Ripoll, Maria J; Ricci-Cabello, Ignacio; Jimenez, Rafael; Zamanillo-Campos, Rocio; Yanez-Juan, Aina M; Bennasar-Veny, Miquel; Sitges, Carolina; Gervilla, Elena; Leiva, Alfonso; Garcia-Campayo, Javier; Garcia-Buades, M Esther; Garcia-Toro, Mauro; Pastor-Moreno, Guadalupe; Ruiz-Perez, Isabel; Alonso-Coello, Pablo; Llobera, Joan; Fiol-deRoque, Maria A	06-2021 (Epub 06-03-2021)	Health Care Sciences & Services; Behavioral Sciences; Psychology (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33493590	Article de revista; estudi multicèntric; estudi observacional	Outcomes After Vascular Surgery Procedures in Patients with COVID-19 Infection: A National Multicenter Cohort Study (COVID-VAS).	San Norberto, E M; De Haro, J; Pena, R; Riera, L; Fernandez-Caballero, D; Sesma, A; Rodriguez-Cabeza, P; Ballesteros, M; Gomez-Jabalera, E; Taneva, G T; Aparicio, C; Moradillo, N; Soguero, I; Badrenas, A M; Lara, R; Torres, A; Sala, V A; Vaquero, C	05-2021 (Epub 22-06-2021)	Urology & Nephrology; Geriatrics & Gerontology; Mathematics; Biochemistry & Molecular Biology; Hematology; Surgery; Cardiovascular System & Cardiology (provided by Clarivate Analytics)	Països Baixos
34251243	Article de revista	Criticality in epidemic spread: An application in the case of COVID19 infected population.	Contoyiannis, Y; Stavrinides, S G; Hantias, M P; Kampitakis, M; Papadopoulos, P; Picos, R; Potirakis, S M; Kosmidis, E K	04-2021	Biophysics; Mathematics; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
33253944	Carta; estudi multicèntric; estudi observacional	Impact of the COVID-19 pandemic on the diagnosis, management and prognosis of infective endocarditis.	Escola-Verge, Laura; Cuervo, Guillermo; de Alarcon, Aristides; Sousa, Dolores; Barca, Laura Varela; Fernandez-Hidalgo, Nuria	04-2021 (Epub 28-11-2020)	Geriatrics & Gerontology; Health Care Sciences & Services; Cardiovascular System & Cardiology; Infectious Diseases; Surgery (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33794829	Article de revista	The association between SARS-CoV-2 infection and preterm delivery: a prospective study with a multivariable analysis.	Martinez-Perez, Oscar; Prats Rodriguez, Pilar; Muner Hernandez, Marta; Encinas Pardilla, Maria Begona; Perez Perez, Noelia; Vila Hernandez, Maria Rosa; Villalba Yarza, Ana; Nieto Velasco, Olga; Del Barrio Fernandez, Pablo Guillermo; Forcen Acebal, Laura; Orizales Lago, Carmen Maria; Martinez Varea, Alicia; Munoz Abellana, Begona; Suarez Arana, Maria; Fuentes Ricoy, Laura; Martinez Diago, Clara; Janeiro Freire, Maria Jesus; Alferez Alvarez-Mallo, Macarena; Casanova Pedraz, Cristina; Alomar Mateu, Onofre; Lesmes Heredia, Cristina; Wizner de Alva, Juan Carlos; Bernardo Vega, Rut; Macia Badia, Montserrat; Alvarez Colomo, Cristina; Sanchez Munoz, Antonio; Pratcorona Alicart, Laia; Alonso Saiz, Ruben; Lopez Rodriguez, Monica; Del Carmen Barbancho Lopez, Maria; Meca Casbas, Marta Ruth; Vaquerizo Ruiz, Oscar; Moran Antolin, Eva; Nunez Valera, Maria Jose; Fernandez Fernandez, Camino; Tubau Navarra, Albert; Cano Garcia, Alejandra Maria; Baena Luque, Carmen; Soldevilla Perez, Susana; Gastaca Abasolo, Irene; Adanez Garcia, Jose; Teulon Gonzalez, Maria; Puertas Prieto, Alberto; Ostos Serna, Rosa; Del Pilar Guadix Martin, Maria; Catalina Coello, Monica; Ferriols Perez, Elena; Cano Aguilar, Africa; De la Cruz Conty, Maria Luisa; Sainz Bueno, Jose Antonio	01-04-2021	Pediatrics; Surgery; Obstetrics & Gynecology; Reproductive Biology; Critical Care Medicine; Mathematics; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33647507	Article de revista	Seroprevalence of SARS-CoV-2 antibody among healthcare workers in a university hospital in Mallorca, Spain, during the first wave of the COVID-19 pandemic.	Rodriguez, Adrian; Arrizabalaga-Asenjo, Maria; Fernandez-Baca, Victoria; Lainez, Maria Pilar; Al Nakeeb, Zaid; Garcia, Jose Daniel; Payeras, Antoni	04-2021 (Epub 27-02-2021)	Immunology; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Canadà
32854988	Article de revista; article de revisió	[Pharmacological treatment of COVID-19: Narrative review of the Working Group in Infectious Diseases and Sepsis (GTEIS) and the Working Groups in Transfusions and Blood Products (GTTH)].	Diaz, E; Amezaga Menendez, R; Vidal Cortes, P; Escapa, M G; Suberviola, B; Serrano Lazaro, A; Marcos Neira, P; Quintana Diaz, M; Catalan Gonzalez, M	03-2021 (Epub 11—07-2020)	Biochemistry & Molecular Biology; Endocrinology & Metabolism; Immunology; Hematology; Pharmacology & Pharmacy; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Espanya

33371695	Article de revista; article de revisió	Physical activity recommendations during the COVID-19 pandemic: a practical approach for different target groups.	Baena Morales, Salvador; Tauler Riera, Pedro; Aguilo Pons, Antonio; Garcia Taibo, Olalla	23-02-2021	General & Internal Medicine; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
33183961	Carta; comentari	[Impact of the SARS-CoV-2 pandemic on the use of the emergency department and admissions in a tertiary hospital].	Diaz Perez, David; Lorente Sorolla, Marta; Gonzalez Lago, Silvia; Osona, Borja	02-2021 (Epub 26-10-2020)	Emergency Medicine; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Països Baixos
33497876	Article de revista	Severe COVID-19 pneumonia in Piacenza, Italy - A cohort study of the first pandemic wave.	Guglielmetti, Lorenzo; Kontsevaya, Irina; Leoni, Maria C; Ferrante, Patrizia; Fronti, Elisa; Gerna, Laura; Valdatta, Caterina; Donisi, Alessandra; Faggi, Alberto; Paolillo, Franco; Ratti, Giovanna; Ruggieri, Alessandro; Scotti, Marta; Sacchini, Daria; Taliani, Gloria; Codeluppi, Mauro	02-2021 (Epub 09-12-2020)	Geriatrics & Gerontology; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33494314	Article de revista	Patterns of Change in Dietary Habits and Physical Activity during Lockdown in Spain Due to the COVID-19 Pandemic.	Perez-Rodrigo, Carmen; Gianzo Citores, Marta; Hervás Barbara, Gotzone; Ruiz-Litago, Fatima; Casis Saenz, Luis; Arijá, Victoria; Lopez-Sobaler, Ana M; Martínez de Victoria, Emilio; Ortega, Rosa M; Partearroyo, Teresa; Quiles-Izquierdo, Joan; Ribas-Barba, Lourdes; Rodríguez-Martín, Amelia; Salvador Castell, Gemma; Tur, Josep A; Varela-Moreiras, Gregorio; Serra-Majem, Lluís; Aranceta-Bartrina, Javier	21-01-2021	Geriatrics & Gerontology; General & Internal Medicine; Behavioral Sciences; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
33467629	Article de revista; estudi multicèntric; estudi observacional	Obstetric Outcomes of SARS-CoV-2 Infection in Asymptomatic Pregnant Women.	Cruz-Lemini, Monica; Ferriols Perez, Elena; de la Cruz Conty, Maria Luisa; Cano Aguilar, Africa; Encinas Pardilla, Maria Begona; Prats Rodriguez, Pilar; Muner Hernando, Marta; Forcen Acebal, Laura; Pintado Recarte, Pilar; Medina Mallen, Maria Del Carmen; Perez Perez, Noelia; Canet Rodriguez, Judit; Villalba Yarza, Ana; Nieto Velasco, Olga; Del Barrio Fernandez, Pablo Guillermo; Orizales Lago, Carmen Maria; Marcos Puig, Beatriz; Munoz Abellana, Begona; Fuentes Ricoy, Laura; Rodriguez Vicente, Agueda; Janeiro Freire, Maria Jesus; Alferez Alvarez-Mallo, Macarena; Casanova Pedraz, Cristina; Alomar Mateu, Onofre; Lesmes Heredia, Cristina; Wizner de Alva, Juan Carlos; Posadas San Juan, Alma; Macia Badia, Montserrat; Alvarez Colomo, Cristina; Sanchez Munoz, Antonio; Pratcorona Alicart, Laia; Alonso Saiz, Ruben; Lopez Rodriguez, Monica; Barbancho Lopez, Maria Carmen; Meca Casbas, Marta Ruth; Vaquerizo Ruiz, Oscar; Moran Antolin, Eva; Nunez Valera, Maria Jose; Fernandez Fernandez, Camino; Tubau Navarra, Albert; Cano Garcia, Alejandra Maria; Soldevilla Perez, Susana; Gattaca Abasolo, Irene; Adanez Garcia, Jose; Puertas Prieto, Alberto; Ostos Serna, Rosa; Guadix Martin, Maria Del Pilar; Catalina Coello, Monica; Espuelas Malon, Silvia; Sainz Bueno, Jose Antonio; Granell Escobar, Maria Reyes; Cruz Melguizo, Sara; Martinez Perez, Oscar; On Behalf Of The Spanish Obstetric Emergency Group	15-06-2021	Pediatrics; Infectious Diseases; Mathematics; Reproductive Biology; Obstetrics & Gynecology; Women's Studies (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
34168057	Article de revista; estudi multicèntric; estudi observacional; investigació suport no governamental	SARS-CoV-2 Infection in Multiple Sclerosis: Results of the Spanish Neurology Society Registry.	Arrambide, Georgina; Llaneza-Gonzalez, Miguel Angel; Costa-Frossard Franca, Lucienne; Meca-Lallana, Virginia; Diaz, Eva Fernandez-; Moreno-Torres, Irene; Garcia-Dominguez, Jose Manuel; Ortega-Suero, Gloria; Ayuso-Peralta, Lucia; Gomez-Moreno, Mayra; Sotoca-Fernandez, Javier J; Caminero-Rodriguez, Ana Belen; Rodriguez de Antonio, Luis A; Corujo-Suarez, Marcial; Otano-Martinez, Maria A; Perez-Miralles, Francisco Carlos; Reyes-Garrido, Virginia; Ayuso-Blanco, Teresa; Balseiro-Gomez, Jose Jesus; Munoz-Pasadas, Mercedes; Perez-Molina, Inmaculada; Arnal-Garcia, Carmen; Domingo-Santos, Angela; Guijarro-Castro, Cristina; Iniguez-Martinez, Cristina; Tellez Lara, Nieves; Castellanos-Pinedo, Fernando; Castillo-Trivino, Tamara; Cerdan-Santacruz, Debora Maria; Perez-Sempere, Angel; Torres, Berta Sebastian; Alvarez de Arcaya, Amaya; Costa-Arpin, Eva; Duran-Ferreras, Eduardo; Fragoso-Martinez, Marta; Gonzalez-Platas, Montserrat; Landete Pascual, Lamberto; Millan-Pascual, Jorge; Oreja-Guevara, Celia; Meca-Lallana, Jose E	07-2021	Immunology; Pharmacology & Pharmacy; Neurosciences & Neurology; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
33863686	Carta; comentari	Soft skills in cardiology telemedicine consultations. Response.	Barrios, Vivencio; Escobar, Carlos; Cosin-Sales, Juan; Gamez, Jose M	06-2021 (Epub 15-04-2021)	Cardiovascular System & Cardiology; Psychology; Behavioral Sciences; Telecommunications; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
33592253	Article de revista	Panbio rapid antigen test for SARS-CoV-2 has acceptable accuracy in symptomatic patients in primary health care.	Bulilete, Oana; Lorente, Patricia; Leiva, Alfonso; Carandell, Eugenia; Oliver, Antonio; Rojo, Estrella; Pericas, Pau; Llobera, Joan	03-2021 (Epub 13-02-2021)	Health Care Sciences & Services; Mathematics (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33466348	Article de revista; investigació suport no governamental	Empathy and COVID-19: Study in Professionals and Students of the Social Health Field in Ecuador.	Canas-Lerma, Ana J; Cuartero-Castaner, M Elena; Mascialino, Guido; Hidalgo-Andrade, Paula	05-01-2021	Psychology; Behavioral Sciences; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Education & Educational Research (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa

33063540	Article de revista; investigació suport no governamental	Admission hyperglycaemia as a predictor of mortality in patients hospitalized with COVID-19 regardless of diabetes status: data from the Spanish SEMI-COVID-19 Registry.	Carrasco-Sanchez, Francisco Javier; Lopez-Carmona, M Dolores; Martinez-Marcos, Francisco Javier; Perez-Belmonte, Luis M; Hidalgo-Jimenez, Alicia; Buonaiuto, Veronica; Suarez Fernandez, Carmen; Freire Castro, Santiago Jesus; Luordo, Davide; Pesqueira Fontan, Paula Maria; Blazquez Encinar, Julio Cesar; Magallanes Gamboa, Jeffrey Oskar; de la Pena Fernandez, Andres; Torres Pena, Jose David; Fernandez Sola, Joaquim; Napal Lecumberri, Jose Javier; Amoros Martinez, Francisco; Guisado Espartero, Maria Esther; Jorge Ripper, Carlos; Gomez Mendez, Raquel; Vicente Lopez, Natalia; Roman Bernal, Berta; Rojano Rivero, Maria Gloria; Ramos Rincon, Jose Manuel; Gomez Huelgas, Ricardo	12-2021	Geriatrics & Gerontology; Biochemistry & Molecular Biology; Infectious Diseases; Critical Care Medicine; Health Care Sciences & Services; Pathology; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System; Emergency Medicine (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33733739	Article de revista; investigació suport no governamental	Immunodetection of Lung IgG and IgM Antibodies against SARS-CoV-2 via Enzymatic Liquefaction of Respiratory Samples from COVID-19 Patients.	Clemente, Antonio; Alba-Patino, Alejandra; Santopolo, Giulia; Rojo-Molinero, Estrella; Oliver, Antonio; Borges, Marcio; Aranda, Maria; Del Castillo, Alberto; de la Rica, Roberto	30-03-2021 (Epub 18-03-2021)	Immunology; Biochemistry & Molecular Biology; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
34113088	Article de revista; investigació suport no governamental	Characterization of COPD Admissions During the First COVID-19 Outbreak.	Cosio, Borja G; Shafiek, Hanaa; Toledo-Pons, Nuria; Iglesias, Amanda; Barcelo, Margalida; Represas-Represas, Cristina; Comeche, Lorena; Catalan, Pablo; Fernandez-Villar, Alberto; Lopez-Campos, Jose Luis; Echave-Sustaeta, Jose; Soler-Cataluna, Juan Jose	2021	Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; Health Care Sciences & Services; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Nova Zelanda
35022673	Article de revista; investigació suport no governamental	Impact of Bacillus Calmette-Guerin (BCG) vaccination on postoperative mortality in patients with perioperative SARS-CoV-2 infection.	COVID Surg Collaborative	09-11-2021	Infectious Diseases; Pharmacology & Pharmacy; Immunology (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33640908	Article de revista; estudi observacional; investigació suport no governamental	Preoperative nasopharyngeal swab testing and postoperative pulmonary complications in patients undergoing elective surgery during the SARS-CoV-2 pandemic.	COVID Surg Collaborative	27-01-2021	Geriatrics & Gerontology; Respiratory System; Dentistry, Oral Surgery & Medicine; Virology; Oncology; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Surgery (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33606820	Assaig clínic; article de revista; estudi multicèntric; estudi observacional	Healthcare workers hospitalized due to COVID-19 have no higher risk of death than general population. Data from the Spanish SEMI-COVID-19 Registry.	Diez-Manglano, Jesus; Solis-Marquinez, Marta Nataya; Alvarez Garcia, Andrea; Alcala-Rivera, Nicolas; Maderuelo Riesco, Irene; Gerico Aseguinolaza, Martin; Beato Perez, Jose Luis; Mendez Bailon, Manuel; Labirua-Iturburu Ruiz, Ane-Elbire; Garcia Gomez, Miriam; Martinez Cilleros, Carmen; Pesqueira Fontan, Paula Maria; Abella Vazquez, Lucy; Blazquez Encinar, Julio Cesar; Boixeda, Ramon; Gil Sanchez, Ricardo; de la Pena Fernandez, Andres; Loureiro Amigo, Jose; Escobar Sevilla, Joaquin; Guzman Garcia, Marcos; Martin Escalante, Maria Dolores; Magallanes Gamboa, Jeffrey Oskar; Martinez Gonzalez, Angel Luis; Lumbreras Bermejo, Carlos; Anton Santos, Juan Miguel	2021	Geriatrics & Gerontology; Health Care Sciences & Services; Public, Environmental & Occupational Health; Demography (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
34250967	Article de revista; investigació suport no governamental	A Bayesian Model to Predict COVID-19 Severity in Children.	Dominguez-Rodriguez, Sara; Villaverde, Serena; Sanz-Santaeufemia, Francisco J; Grasa, Carlos; Soriano-Arandes, Antoni; Saavedra-Lozano, Jesus; Fumado, Victoria; Epalza, Cristina; Serna-Pascual, Miquel; Alonso-Cadenas, Jose A; Rodriguez-Molino, Paula; Pujol-Morro, Joan; Aguilera-Alonso, David; Simo, Silvia; Villanueva-Medina, Sara; Iglesias-Bouzas, M Isabel; Mellado, M Jose; Herrero, Blanca; Melendo, Susana; De la Torre, Mercedes; Del Rosal, Teresa; Soler-Palacin, Pere; Calvo, Cristina; Urretavizcaya-Martinez, Maria; Pareja, Marta; Ara-Montojo, Fatima; Ruiz Del Prado, Yolanda; Gallego, Nerea; Illan Ramos, Marta; Cobos, Elena; Tagarro, Alfredo; Moraleda, Cinta	01-08-2021	Pediatrics; Mathematics; Health Care Sciences & Services; Critical Care Medicine; Pathology; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
34475008	Article de revista	Management of infectious complications associated with coronavirus infection in severe patients admitted to ICU.	Estella, A; Vidal-Cortes, P; Rodriguez, A; Andaluz Ojeda, D; Martin-Loeches, I; Diaz, E; Suberviola, B; Gracia Arnillas, M P; Catalan Gonzalez, M; Alvarez-Lerma, F; Ramirez, P; Nuvials, X; Borges, M; Zaragoza, R	11-2021 (Epub 24-08-2021)	Health Care Sciences & Services; Critical Care Medicine; Emergency Medicine (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
34066091	Article de revista; investigació suport no governamental	Cascading from SARS-CoV-2 to Parkinson's Disease through Protein-Protein Interactions.	Estrada, Ernesto	12-05-2021	Neurosciences & Neurology; Cell Biology; Respiratory System; Biochemistry & Molecular Biology (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
34042168	Congrés	13th Post-ECTRIMS Meeting: review of the new developments presented at the 2020 ECTRIMS Congress (I).	Fernandez, O; Montalban, X; Aladro, Y; Alonso, A; Arroyo, R; Calles, C; Castillo-Trivino, T; Comabella, M; Costa-Frossard, L; Forero, L; Ginestal, R; Landete, L; Llanea, M; Llufrui, S; Martinez-Gines, M L; Meca-Lallana, J; Mendibe, M; Oreja-Guevara, C; Oterino, A; Prieto, J M; Ramio-Torrenta, Ll; Romero-Pinel, L; Tellez, N; Rodriguez-Antiguedad, A	01-06-2021	Neurosciences & Neurology; Public, Environmental & Occupational Health; Genetics & Heredity; Behavioral Sciences; Psychology; Immunology; Hematology (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
33909587	Article de revista; assaig clínic aleatoritzat	A Mobile Phone-Based Intervention to Reduce Mental Health Problems in Health Care Workers During the COVID-19 Pandemic (PsyCovidApp): Randomized Controlled Trial.	Fiol-DeRoque, Maria Antonia; Serrano-Ripoll, Maria Jesus; Jimenez, Rafael; Zamanillo-Campos, Rocio; Yanez-Juan, Aina Maria; Bennasar-Veny, Miquel; Leiva, Alfonso; Gervilla, Elena; Garcia-Buades, M Esther; Garcia-Toro, Mauro; Alonso-Coello, Pablo; Pastor-Moreno, Guadalupe; Ruiz-Perez, Isabel; Sitges, Carolina; Garcia-Campayo, Javier; Llobera-Canaves, Joan; Ricci-Cabello, Ignacio	18-05-2021	Health Care Sciences & Services; Behavioral Sciences; Psychology; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Canadà
34098517	Article de revista	Covid-19, anxiety, and anxiety-related disorders.	Fullana, Miquel A; Littarelli, Sergio A	10-2021 (Epub 25-05-2021)	Behavioral Sciences; Psychology; Psychiatry; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Països Baixos

33591234	Article de revista; estudi multicèntric	Characteristics and laboratory findings on admission to the emergency department among 2873, hospitalized patients with COVID-19: the impact of adjusted laboratory tests in multicenter studies. A multicenter study in Spain (BIOCOVID-Spain study).	Garcia de Guadiana-Romualdo, Luis; Morell-Garcia, Daniel; Morales-Indiano, Cristian; Bauca, Josep Miquel; Alcaide Martin, Maria Jose; Esparza Del Valle, Clara; Gutierrez Revilla, Jose I; Urrechaga, Eloisa; Alamo, Jose M; Hernando Holgado, Ana M; Lorenzo-Lozano, Maria-Carmen; Sanchez Fdez-Pacheco, Silvia; de la Hera Cagigal, Patricia; Juncos Tobarra, Maria A; Vilchez, Juan A; Virseda Chamorro, Isabel; Gutierrez Garcia, Irene; Pastor Murcia, Yolanda; Sahuquillo Frias, Laura; Altimira Qeral, Laura; Nuez-Zaragoza, Elisa; Adell Ruiz de Leon, Juan; Ruiz Ripa, Alicia; Salas Gomez-Pablos, Paloma; Cebreiros Lopez, Iria; Fernandez Uriarte, Amaia; Larruzea, Alex; Lopez Yepes, Maria L; Esteban Torrella, Patricia; Zamorano Andres, Maria C; Pedregosa Diaz, Jose; Acevedo Alcaraz, Cristina; Blazquez-Manzanera, Alfonso-L; Padilla Jimenez, Ana M L; Baamonde Calzada, Maria C; Vera, Marina; Chafer Rudilla, Matilde; Canalda Campas, Magdalena; Garcia Munoz, Sara; Vicente Gutierrez, Luis; Jimenez Anon, Laura; Perez Martinez, Alfonso; Pons Castillo, Aurelio; Gonzalez Tamayo, Ruth; Ferriz Vivancos, Jorge; Rodriguez-Fraga, Olaia; Ferrer Diaz de Brito Fernandez, Vicente; Aguadero, Vicente; Garcia Arevalo, Maria G; Arnaldos Carrillo, Maria; Gonzalez Morales, Mercedes; Nunez Garate, Maria; Ruiz Iruela, Cristina; Sancho-Rodriguez, Natalia; Vila Perez, Marti; Egea-Caparrros, Jose M; Saenz, Luis; Blasco Barbero, Alvaro; Galan Ortega, Amparo	05-2021 (Epub 16-02-2021)	Pediatrics; Geriatrics & Gerontology; Emergency Medicine; Demography; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33440207	Article de revista; estudi observacional	Incidence, risk factors, and thrombotic load of pulmonary embolism in patients hospitalized for COVID-19 infection.	Garcia-Ortega, Alberto; Oscullo, Grace; Calvillo, Pilar; Lopez-Reyes, Raquel; Mendez, Raul; Gomez-Olivas, Jose Daniel; Bekki, Amina; Fonfria, Carles; Trilles-Olaso, Laura; Zaldivar, Enrique; Ferrando, Ana; Anguera, Gabriel; Briones-Gomez, Andres; Reig-Mezquida, Juan Pablo; Feced, Laura; Gonzalez-Jimenez, Paula; Reyes, Soledad; Munoz-Nunez, Carlos F; Carreres, Ainhoa; Gil, Ricardo; Morata, Carmen; Toledo-Pons, Nuria; Marti-Bonmati, Luis; Menendez, Rosario; Martinez-Garcia, Miguel Angel	02-2021 (Epub 10-01-2021)	Geriatrics & Gerontology; Hematology; Pharmacology & Pharmacy; Biochemistry & Molecular Biology; Health Care Sciences & Services; Demography; Cardiovascular System & Cardiology; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
34060900	Article de revista; investigació suport no governamental	Emergence of Resistance to Novel Cephalosporin-beta-Lactamase Inhibitor Combinations through the Modification of the Pseudomonas aeruginosa MexCD-OprJ Efflux Pump.	Gomis-Font, Maria A; Pitart, Cristina; Del Barrio-Tofino, Ester; Zboromyrska, Yuliya; Cortes-Lara, Sara; Mulet, Xavier; Marco, Francesc; Vila, Jordi; Lopez-Causape, Carla; Oliver, Antonio	16-07-2021 (Epub 16-07-2021)	Infectious Diseases; Pharmacology & Pharmacy; Biochemistry & Molecular Biology; Microbiology (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
34697322	Article de revista; estudi multicèntric; estudi observacional; investigació suport no governamental	Treatment for COVID-19-a cohort study from Northern Italy.	Guglielmetti, Lorenzo; Aschieri, Daniela; Kontsevaya, Irina; Calabrese, Francesco; Donisi, Alessandra; Faggi, Alberto; Ferrante, Patrizia; Fronti, Elisa; Gerna, Laura; Leoni, Maria Cristina; Paolillo, Franco; Ratti, Giovanna; Ruggieri, Alessandro; Sacchini, Daria; Scotti, Marta; Valdatta, Caterina; Stabile, Marco; Taliani, Gloria; Codeluppi, Mauro	25-10-2021	Endocrinology & Metabolism; Geriatrics & Gerontology; Pharmacology & Pharmacy; Infectious Diseases; Biochemistry & Molecular Biology; Demography; Health Care Sciences & Services; Mathematics (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
34325108	Article de revista; investigació suport no governamental	Identifying and preventing burnout in young oncologists, an overwhelming challenge in the COVID-19 era: a study of the Spanish Society of Medical Oncology (SEOM).	Jimenez-Labaig, P; Pacheco-Barcia, V; Cebria, A; Galvez, F; Obispo, B; Paez, D; Quilez, A; Quintanar, T; Ramchandani, A; Remon, J; Rogado, J; Sanchez, D A; Sanchez-Canovas, M; Sanz-Garcia, E; Sesma, A; Tarazona, N; Cotes, A; Gonzalez, E; Bosch-Barrera, J; Fernandez, A; Felip, E; Vera, R; Rodriguez-Lescure, A; Elez, E	08-2021 (Epub 26-07-2021)	Psychology; Behavioral Sciences; Oncology; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33588573	Article de revista	Poor agreement between clinical screening and universal pre-procedure SARS-CoV-2 PCR testing prior to endoscopy.	Khorrami Minaei, Sam; Garrido Duran, Carmen; Garcia Hernandez, Marcelo; Garcia Amengual, Irene; Mena Ribas, Ana	09-2021	Surgery; Genetics & Heredity (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
34594042	Article de revista; investigació suport no governamental	The first wave of the COVID-19 epidemic in Spain was associated with early introductions and fast spread of a dominating genetic variant.	Lopez, Mariana G; Chiner-Oms, Alvaro; Garcia de Viedma, Dario; Ruiz-Rodriguez, Paula; Bracho, Maria Alma; Cancino-Munoz, Irving; D'Auria, Giuseppe; de Marco, Griselda; Garcia-Gonzalez, Neris; Goig, Galo Adrian; Gomez-Navarro, Inmaculada; Jimenez-Serrano, Santiago; Martinez-Priego, Lucia; Ruiz-Hueso, Paula; Ruiz-Roldan, Lidia; Torres-Puente, Manuela; Alberola, Juan; Albert, Eliseo; Aranzamendi Zaldumbide, Maitane; Bea-Escudero, Maria Pilar; Boga, Jose Antonio; Bordoy, Antoni E; Canut-Blasco, Andres; Carvajal, Ana; Cilla Eguiluz, Gustavo; Cordon Rodriguez, Maria Luz; Costa-Alcalde, Jose J; de Toro, Maria; de Toro Peinado, Inmaculada; Del Pozo, Jose Luis; Duchene, Sebastian; Fernandez-Pinero, Jovita; Fuster Escriba, Begona; Gimeno Cardona, Concepcion; Gonzalez Galan, Veronica; Gonzalo Jimenez, Nieves; Hernaez Crespo, Silvia; Herranz, Marta; Lepe, Jose Antonio; Lopez-Causape, Carla; Lopez-Hontangas, Jose Luis; Martin, Vicente; Martro, Elisa; Milagro Beamonte, Ana; Montes Ros, Milagrosa; Moreno-Munoz, Rosario; Navarro, David; Navarro-Mari, Jose Maria; Not, Anna; Oliver, Antonio; Palop-Borras, Begona; Parra Grande, Monica; Pedrosa-Corral, Irene; Perez Gonzalez, Maria Carmen; Perez-Lago, Laura; Perez-Ruiz, Mercedes; Pineiro Vazquez, Luis; Rabella, Nuria; Rezusta, Antonio; Robles Fonseca, Lorena; Rodriguez-Villodres, Angel; Sanbonmatsu-Gamez, Sara; Sicilia, Jon; Soriano, Alex; Tirado Balaguer, Maria Dolores; Torres, Ignacio; Tristancho, Alexander; Marimon, Jose Maria; Coscolla, Mireia; Gonzalez-Candelas, Fernando; Comas, Inaki	10-2021 (Epub 30-09-2021)	Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; Demography; Genetics & Heredity; Evolutionary Biology; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units

32795482	Carta; comentari	Circulating levels of GDF-15 and calprotectin for prediction of in-hospital mortality in COVID-19 patients: A case series.	Luis Garcia de Guadiana Romualdo; Mulero, Maria Dolores Rodriguez; Olivo, Marta Hernandez; Rojas, Carlos Rodriguez; Arenas, Veronica Ramos; Morales, Mercedes Gonzalez; Abellan, Ana Blazquez; Conesa-Zamora, Pablo; Garcia-Garcia, Josefina; Hernandez, Andres Conesa; Morell-Garcia, Daniel; Dolores Albaladejo-Oton, Maria; Consuegra-Sanchez, Luciano	02-2021 (Epub 12-08-2020)	Virology; Microbiology; Biochemistry & Molecular Biology; Demography; Immunology (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33907197	Article de revista; investigació suport no governamental	Tracking the global reduction of marine traffic during the COVID-19 pandemic.	March, David; Metcalfe, Kristian; Tintore, Joaquin; Godley, Brendan J	27-04-2021	Environmental Sciences & Ecology (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
34648495	Article de revista; investigació suport no governamental	Interplay between mobility, multi-seeding and lockdowns shapes COVID-19 local impact.	Mazzoli, Mattia; Pepe, Emanuele; Mateo, David; Cattuto, Ciro; Gauvin, Laetitia; Bajardi, Paolo; Tizzoni, Michele; Hernando, Alberto; Meloni, Sandro; Ramasco, Jose J	10-2021	Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Computer Science; Demography (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
34081349	Article de revista; estudi observacional	COVID-19 impact on drinking and mental health in emerging adults: Longitudinal changes and moderation by economic disruption and sex.	Minhas, Meenu; Belisario, Kyla; Gonzalez-Roz, Alba; Halladay, Jillian; Murphy, James G; MacKillop, James	07-2021 (Epub 03-06-2021)	Psychology; Behavioral Sciences; Toxicology; Substance Abuse; Psychiatry; Reproductive Biology; Sociology (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
34590313	Article de revista; investigació suport no governamental	Is talk cheap? Correspondence between self-attributions about changes in drinking and longitudinal changes in drinking during the 2019 coronavirus pandemic.	Minhas, Meenu; Belisario, Kyla; Gonzalez-Roz, Alba; Halladay, Jillian; Morris, Vanessa; Keough, Matthew; Murphy, James; MacKillop, James	12-2021 (Epub 21-10-202)	Psychology; Behavioral Sciences; Toxicology; Substance Abuse; Psychiatry (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
34835136	Article de revista; estudi multicèntric; estudi observacional; investigació suport no governamental	SARS-CoV-2 Infection and C-Section: A Prospective Observational Study.	Moran Antolin, Eva; Broullon Molanes, Jose Roman; de la Cruz Conty, Maria Luisa; Encinas Pardilla, Maria Begona; Guadix Martin, Maria Del Pilar; Sainz Bueno, Jose Antonio; Forcen Acebal, Laura; Pintado Recarte, Pilar; Alvarez Bartolome, Ana; Martinez Cendan, Juan Pedro; Martinez-Perez, Oscar; On Behalf Of The Spanish Obstetric Emergency Group	22-11-2021	Surgery; Obstetrics & Gynecology; Reproductive Biology; Pediatrics; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
34045530	Article de revista; investigació suport no governamental	Urine biomarkers for the prediction of mortality in COVID-19 hospitalized patients.	Morell-Garcia, Daniel; Ramos-Chavarino, David; Bauca, Josep M; Argente Del Castillo, Paula; Ballesteros-Vizoso, Maria Antonieta; Garcia de Guadiana-Romualdo, Luis; Gomez-Cobo, Cristina; Pou, J Albert; Amezaga-Menendez, Rocio; Alonso-Fernandez, Alberto; Llompарт, Isabel; Garcia-Raja, Ana	27-05-2021	Urology & Nephrology; Geriatrics & Gerontology; Critical Care Medicine; Health Care Sciences & Services; Mathematics (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33712416	Article de revista; investigació suport no governamental	Anatomy of digital contact tracing: Role of age, transmission setting, adoption, and case detection.	Moreno Lopez, Jesus A; Arregui Garcia, Beatriz; Bentkowski, Piotr; Bioglio, Livio; Pinotti, Francesco; Boelle, Pierre-Yves; Barrat, Alain; Colizza, Vittoria; Poletto, Chiara	04-2021	Geriatrics & Gerontology; Infectious Diseases; Sociology (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
34501832	Article de revista; investigació suport no governamental	The Impact of the COVID-19 Pandemic on ICU Healthcare Professionals: A Mixed Methods Study.	Moreno-Mulet, Cristina; Sanso, Noemi; Carrero-Planells, Alba; Lopez-Deflory, Camelia; Galiana, Laura; Garcia-Pazo, Patricia; Borrás-Mateu, Maria Magdalena; Miro-Bonet, Margalida	01-09-2021	Psychology; Behavioral Sciences; Critical Care Medicine; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
33909679	Article de revista; revisió sistemàtica	Pathological findings in organs and tissues of patients with COVID-19: A systematic review.	Peiris, Sasha; Mesa, Hector; Aysola, Agnes; Manivel, Juan; Toledo, Joao; Borges-Sa, Marcio; Aldighieri, Sylvain; Reveiz, Ludovic	2021	Legal Medicine; Surgery; Neurosciences & Neurology; Cell Biology; Gastroenterology & Hepatology; Cardiovascular System & Cardiology; Urology & Nephrology; Respiratory System; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Developmental Biology; Reproductive Biology; Microscopy (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
33638618	Article de revista; revisió sistemàtica	Silver nanoparticles as a potential treatment against SARS-CoV-2: A review.	Pilaquinga, Fernanda; Morey, Jeroni; Torres, Marbel; Seqqat, Rachid; Pina, Maria de Las Nieves	09-2021 (Epub 27-02-2021)	Science & Technology - Other Topics; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
33945610	Article de revista; estudi multicèntric; estudi observacional	Cardiometabolic Therapy and Mortality in Very Old Patients With Diabetes Hospitalized due to COVID-19.	Ramos-Rincon, Jose Manuel; Perez-Belmonte, Luis M; Carrasco-Sanchez, Francisco Javier; Jansen-Chaparro, Sergio; De-Sousa-Baena, Mercedes; Bueno-Fonseca, Jose; Perez-Aguilar, Maria; Arevalo-Canas, Coral; Bacete Cebrian, Marta; Mendez-Bailon, Manuel; Fiteni Mera, Isabel; Gonzalez Garcia, Andres; Navarro Romero, Francisco; Tunon de Almeida, Carlota; Muniz Nicolas, Gemma; Gonzalez Noya, Amara; Hernandez Milian, Almudena; Garcia Garcia, Gema Maria; Alcala Pedrajas, Jose Nicolas; Herrero Garcia, Virginia; Corral-Gudino, Luis; Comas Casanova, Pere; Meijide Miguez, Hector; Casas-Rojo, Jose Manuel; Gomez-Huelgas, Ricardo	13-07-2021	Geriatrics & Gerontology; Pharmacology & Pharmacy; Cardiovascular System & Cardiology; Endocrinology & Metabolism; Demography; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
32586631	Carta	Detection of respiratory viruses in patients with suspected SARS-CoV-2 infection.	Reina, Jordi; Suarez, Loreto; Lara, Paula	01-2021 (Epub 23-05-2020)	Virology; Infectious Diseases; Respiratory System; Microbiology (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33309045	Editorial	[Influenza vaccination in the time of SARS-CoV-2].	Reina, Jordi	08-01-2021 (Epub 13-11-2020)	Infectious Diseases; Health Care Sciences & Services; Pharmacology & Pharmacy; Respiratory System; Public, Environmental & Occupational Health; Environmental Sciences & Ecology (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
33820475	Article de revista	Rapid visual detection of SARS-CoV-2 by colorimetric loop-mediated isothermal amplification.	Reynes, Barbara; Serra, Francisca; Palou, Andreu	04-2021 (Epub 06-04-2021)	Chemistry; Biochemistry & Molecular Biology; Genetics & Heredity (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra

34358250	Article de revista	Study of the use of a personalized peripheral sealing device on surgical facemasks in high-risk situations against COVID-19.	Riutord-Sbert, Pere; Pereira, Thais Cristina; de Pedro-Gomez, Joan Ernest; Gonzalez-Carrasco, Diego; Lopez-Gonzalez, Angel Arturo; Barkvoll, Pal	2021	Health Care Sciences & Services; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
33500407	Article de revista; estudi observacional; investigació suport no governamental	A population-based controlled experiment assessing the epidemiological impact of digital contact tracing.	Rodriguez, Pablo; Grana, Santiago; Alvarez-Leon, Eva Elisa; Battaglini, Manuela; Darias, Francisco Javier; Hernan, Miguel A; Lopez, Raquel; Llana, Paloma; Martin, Maria Cristina; Ramirez-Rubio, Oriana; Romani, Adriana; Suarez-Rodriguez, Berta; Sanchez-Monedero, Javier; Arenas, Alex; Lacasa, Lucas	26-01-2021	Pediatrics; Demography; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Behavioral Sciences; Psychology; Sociology (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33418907	Article de revista; investigació suport no governamental	Impact of COVID-19 Confinement on Physical Activity and Sedentary Behaviour in Spanish University Students: Role of Gender.	Rodriguez-Larrad, Ana; Manas, Asier; Labayen, Idoia; Gonzalez-Gross, Marcela; Espin, Ander; Aznar, Susana; Serrano-Sanchez, Jose Antonio; Vera-Garcia, Francisco J; Gonzalez-Lamuno, Domingo; Ara, Ignacio; Carrasco-Paez, Luis; Castro-Pinero, Jose; Gomez-Cabrera, Mari Carmen; Marquez, Sara; Tur, Josep A; Gusi, Narcis; Benito, Pedro J; Moliner-Urdiales, Diego; Ruiz, Jonatan R; Ortega, Francisco B; Jimenez-Pavon, David; Casajus, Jose Antonio; Irazusta, Jon	06-01-2021	Pediatrics; General & Internal Medicine; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Education & Educational Research; Religion; Integrative & Complementary Medicine (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
33164893	Article de revista	In-hospital outcomes of COVID-19 ST-elevation myocardial infarction patients.	Rodriguez-Leor, Oriol; Cid Alvarez, Ana Belen; Perez de Prado, Armando; Rossello, Xavier; Ojeda, Soledad; Serrador, Ana; Lopez-Palop, Ramon; Martin-Moreiras, Javier; Rumoroso, Jose Ramon; Cequier, Angel; Ibanez, Borja; Cruz-Gonzalez, Ignacio; Romaguera, Rafael; Moreno, Raul	20-04-2021	Demography; Health Care Sciences & Services; Surgery; Cardiovascular System & Cardiology (provided by Clarivate Analytics)	França
34143191	Article de revista; investigació suport no governamental	Trends in Incidence and Transmission Patterns of COVID-19 in Valencia, Spain.	Romero Garcia, Carolina; Iftimi, Adina; Briz-Redon, Alvaro; Zanin, Massimiliano; Otero, Maria; Ballester, Mayte; de Andres, Jose; Landoni, Giovanni; de Las Marinas, Dolores; Catala Bauset, Juan Carlos; Mandingorra, Jesus; Conca, Jose; Correcher, Juan; Ferrer, Carolina; Lozano, Manuel	01-06-2021	Geriatrics & Gerontology; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Geography; Demography (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
34302746	Article de revista; comentari	Dapagliflozin in patients with COVID-19: truth or dare.	Rossello, Xavier; Caimari, Francisca	09-2021 (Epub 21-07-2021)		Anglaterra
34281072	Article de revista; estudi multicèntric; investigació suport no governamental	Occupational Therapy in Mental Health via Telehealth during the COVID-19 Pandemic.	Sanchez-Guarnido, Antonio Jose; Dominguez-Macias, Esther; Garrido-Cervera, Jose Antonio; Gonzalez-Casares, Roberto; Mari-Boned, Silvia; Represa-Martinez, Agueda; Herruzo, Carlos	03-07-2021	Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; Psychology; Behavioral Sciences; Rehabilitation; Telecommunications; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
34731719	Article de revista; estudi multicèntric	COVID-19 prevalence and mortality in people with epilepsy: A nation-wide multicenter study.	Sanchez-Larsen, Alvaro; Conde-Blanco, Estefania; Vitoria-Alebesque, Alejandro; Sanchez-Vizcaino Buendia, Cristina; Espinosa Oltra, Tatiana; Alvarez-Noval, Amanda; Aledo-Serrano, Angel; Martin-Garcia, Raquel; Ramos-Araque, Maria E; Campos, Dulce; Valle-Penacoba, Gonzalo; Sierra-Gomez, Alicia; De Ceballos-Cerrajería, Pablo; Agundez-Sarasola, Marta; Khawaja, Mariam; Hampel, Kevin G; Serra-Martinez, Maria; Arbos-Barber, Clara; Gomez-Ibanez, Asier; Villino-Boquete, Rafael; Cabezudo-Garcia, Pablo; Rodriguez-Lavado, Ignacio; Principe, Alessandro; Sopelana-Garay, David	12-2021 (Epub 08-10-2021)	Geriatrics & Gerontology; Neurosciences & Neurology; Demography (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
34396424	Article de revista	Effects of COVID-19 Lockdown on Tumour Burden of Melanoma and Cutaneous Squamous Cell Carcinoma.	Tejera-Vaquero, Antonio; Paradela, Sabela; Toll, Agusti; Santos-Juanes, Jorge; Jaka, Ane; Lopez, Alba; Canueto, Javier; Bernal, Alvaro; Villegas-Romero, Isabel; Ferrandiz-Pulido, Carla; Perandones, Hector; Moreno-Ramirez, David; Dominguez-Mahamud, Carolina; Salido-Vallejo, Rafael; Sanmartin, Onofre; Almazan-Fernandez, Francisco M; Rodriguez-Jimenez, Pedro; Banuls, Jose; Podlipnik, Sebastian; Sandoval-Clavijo, Alejandra; Boada, Aram; Garcia-Bracamonte, Beatriz; Palencia, Sara; Revilla-Nevreda, David; Reola-Ramirez, Enara; Del Carmen Gomez-Mateo, Maria; Linares-Barrios, Mario; Jimenez-Gallo, David; Gonzalez-Cruz, Carlos; Samaniego, Elia; Navedo-de Las Heras, Maria; Taberner, Rosa; Rodenas-Herranz, Teresa; Garcia-Donoso, Carmen; Puig, Susana; Nagore, Eduardo	25-08-2021	Oncology; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Dermatology (provided by Clarivate Analytics)	Suècia
34517881	Article de revista; estudi multicèntric; estudi observacional; investigació suport no governamental	The evolution of the ventilatory ratio is a prognostic factor in mechanically ventilated COVID-19 ARDS patients.	Torres, Antoni; Motos, Anna; Riera, Jordi; Fernandez-Barat, Laia; Ceccato, Adrian; Perez-Arnal, Raquel; Garcia-Gasulla, Dario; Penuelas, Oscar; Lorente, Jose Angel; Rodriguez, Alejandro; de Gonzalo-Calvo, David; Almansa, Raquel; Gabarrus, Albert; Menendez, Rosario; Bermejo-Martin, Jesus F; Ferrer, Ricard; Amaya Villar, Rosario; Anon, Jose M; Barbera, Carme; Barberan, Jose; Blandino Ortiz, Aaron; Bustamante-Munguira, Elena; Caballero, Jesus; Carbajales, Cristina; Carbonell, Nieves; Catalan-Gonzalez, Mercedes; Galban, Cristobal; Gumucio-Sanguino, Victor D; de la Torre, Maria Del Carmen; Diaz, Emili; Estella, Angel; Gallego, Elena; Garcia Garmendia, Jose Luis; Garnacho-Montero, Jose; Gomez, Jose M; Huerta, Arturo; Jorge Garcia, Ruth Noemi; Loza-Vazquez, Ana; Marin-Corral, Judith; Martinez de la Gandara, Amalia; Martinez Varela, Ignacio; Lopez Messa, Juan; M Albaiceta, Guillermo; Novo, Mariana Andrea; Penasco, Yhivian; Pozo-Laderas, Juan Carlos; Ricart, Pilar; Salvador-Adell, Inmaculada; Sanchez-Miralles, Angel; Sancho Chinesta, Susana; Socias, Lorenzo; Sole-Violan, Jordi; Soares Sipmann, Fernando; Tamayo Lomas, Luis; Trenado, Jose; Barbe, Ferran	13-09-2021	Geriatrics & Gerontology; Critical Care Medicine; Health Care Sciences & Services; Demography; Respiratory System; Emergency Medicine (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra

34293954	Carta; comentari	Re: COVID-19: A Redox Disease-What a Stress Pandemic Can Teach Us About Resilience and What We May Learn from the Reactive Species Interactome About Its Treatment by Cumpstey et al.	Verd, Sergio; Verd, Mateo		10-11-2021 (Epub 23-08-2021)	Nutrition & Dietetics; Biochemistry & Molecular Biology; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
34663389	Article de revista; estudi observacional	Does breastfeeding protect children from COVID-19? An observational study from pediatric services in Majorca, Spain.	Verd, Sergio; Ramakers, Jan; Vinuela, Isabel; Martin-Delgado, Maria-Isabel; Prohens, Aina; Diez, Ruth		18-10-2021	Nutrition & Dietetics; Pediatrics (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
32870267	Carta; comentari	Debates Around the Role of School Closures in the Coronavirus 2019 Pandemic.	Verd, Sergio; Lopez-Garcia, Marta		01-01-2021	Microbiology; Virology; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; Education & Educational Research (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
34037877	Carta; comentari	Sound prescriptions to mitigate the effects of COVID-19 in the population with Down syndrome.	Verd, Sergio; Vinuela, Isabel; Verd, Mateo		08-2021 (Epub 26-05-2021)	Genetics & Heredity; Neurosciences & Neurology; Pharmacology & Pharmacy (provided by Clarivate Analytics)	Itàlia
32950470	Carta	Glucose-6-phosphate dehydrogenase deficiency and SARS-CoV-2 mortality: Is there a link and what should we do?	Nabavi, Seyed Fazel; Habtemariam, Solomon; Sureda, Antoni; Banach, Maciej; Berindan-Neagoe, Ioana; Cismaru, Cosmin Andrei; Bagheri, Mahdi; Bagheri, Mohammad Sadegh; Nabavi, Seyed Mohammad		12-2020 (Epub 17-09-2020)	Hematology; Genetics & Heredity; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
32425289	Article de revista; guia de pràctica clínica	[Recommendations on cardiopulmonary resuscitation in patients with suspected or confirmed SARS-CoV-2 infection (COVID-19). Executive summary].	Rodriguez Yago, M A; Alcalde Mayayo, I; Gomez Lopez, R; Parias Angel, M N; Perez Miranda, A; Canals Aracil, M; Civantos Fuentes, E; Rodriguez Nunez, A; Manrique Martinez, I; Lopez-Herce Cid, J; Zeballos Sarrato, G; Calvo Macias, C; Hernandez-Tejedor, A		12-2020 (Epub 16-05-2020)	Emergency Medicine; Cardiovascular System & Cardiology; Respiratory System; Pediatrics; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
32917566	Article de revista; estudi multicèntric; estudi observacional	Impact of COVID-19 on ST-segment elevation myocardial infarction care. The Spanish experience.	Rodriguez-Leor, Oriol; Cid-Alvarez, Belen; Perez de Prado, Armando; Rossello, Xavier; Ojeda, Soledad; Serrador, Ana; Lopez-Palop, Ramon; Martin-Moreiras, Javier; Rumoroso, Jose Ramon; Cequier, Angel; Ibanez, Borja; Cruz-Gonzalez, Ignacio; Romaguera, Rafael; Moreno, Raul; Villa, Manuel; Ruiz-Salmeron, Rafael; Molano, Francisco; Sanchez, Carlos; Munoz-Garcia, Erika; Inigo, Luis; Herrador, Juan; Gomez-Menchero, Antonio; Gomez-Menchero, Antonio; Caballero, Juan; Ojeda, Soledad; Cardenas, Merida; Gheorghe, Livia; Oneto, Jesus; Morales, Francisco; Valencia, Felix; Ruiz, Jose Ramon; Diarte, Jose Antonio; Avanzas, Pablo; Rondan, Juan; Peral, Vicente; Pernasetti, Lucia Vera; Hernandez, Julio; Bosa, Francisco; Lorenzo, Pedro Luis Martin; Jimenez, Francisco; Hernandez, Jose M de la Torre; Jimenez-Mazuecos, Jesus; Lozano, Fernando; Moreu, Jose; Novo, Enrique; Robles, Javier; Moreiras, Javier Martin; Fernandez-Vazquez, Felipe; Amat-Santos, Ignacio J; Gomez-Hospital, Joan Antoni; Garcia-Picart, Joan; Blanco, Bruno Garcia Del; Regueiro, Ander; Carrillo-Suarez, Xavier; Tizon, Helena; Mohandes, Mohsen; Casanova, Juan; Agudelo-Montanez, Victor; Munoz, Juan Francisco; Franco, Juan; Del Castillo, Roberto; Salinas, Pablo; Elizaga, Jaime; Sarnago, Fernando; Jimenez-Valero, Santiago; Rivero, Fernando; Oteo, Juan Francisco; Alegria-Barrero, Eduardo; Sanchez-Recalde, Angel; Ruiz, Valeriano; Pinar, Eduardo; Pinar, Eduardo; Planas, Ana; Ledesma, Bernabe Lopez; Berenguer, Alberto; Fernandez-Cisnal, Agustin; Aguar, Pablo; Pomar, Francisco; Jerez, Miguel; Torres, Francisco; Garcia, Ricardo; Frutos, Araceli; Nodar, Juan Miguel Ruiz; Garcia, Koldobika; Saez, Roberto; Torres, Alfonso; Telleria, Miren; Sadaba, Mario; Minguez, Jose Ramon Lopez; Merchan, Juan Carlos Rama; Portales, Javier; Trillo, Ramiro; Aldama, Guillermo; Fernandez, Saleta; Santas, Melisa; Perez, Maria Pilar Portero	12-2020 (Epub 08-09-2020)	Health Care Sciences & Services; Demography; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; Cardiovascular System & Cardiology; Surgery (provided by Clarivate Analytics)	Espanya	
33157937	Protocol clínic; article de revista	Effectiveness of a healthy lifestyle promotion program as adjunctive teletherapy for treatment-resistant major depression during COVID-19 pandemic: A randomized clinical trial protocol.	Navarro, Capilla; Yanez, Aina M; Garcia, Aurora; Segui, Andrea; Gazquez, Francisco; Marino, Jose Antonio; Ibarra, Olga; Serrano-Ripoll, Maria J; Gomez-Juanes, Rocio; Bennasar-Veny, Miquel; Salva, Joan; Olivan, Barbara; Roca, Miquel; Gili, Margalida; Garcia-Toro, Mauro		06-11-2020	Infectious Diseases; Health Care Sciences & Services; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System; Telecommunications (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
32891435	Històries clíniques; carta	[Guillain-Barre syndrome as the first manifestation of SARS-CoV-2 infection].	Barrachina-Esteve, O; Palau Dominguez, A; Hidalgo-Torrico, I; Viguera Martinez, M L		2020 (Epub 16-07-2020)	Pharmacology & Pharmacy; Immunology; Neurosciences & Neurology; Virology; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
32880914	Històries clíniques; carta	Grover-like skin eruption: another cutaneous manifestation in a COVID-19 patient.	Boix-Vilanova, Julian; Gracia-Darder, Ines; Saus, Carlos; Ramos, Daniel; Llull, Ana; Santonja, Carlos; Del Pozo, Luis J; Martin-Santiago, Ana		10-2020 (Epub 09-08-2020)	Dermatology; Surgery; Microscopy; Pediatrics (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra

32312600	Conferència de desenvolupament de consens; article de revista; guia de pràctica clínica	[Clinical consensus recommendations regarding non-invasive respiratory support in the adult patient with acute respiratory failure secondary to SARS-CoV-2 infection].	Cinesi Gomez, Cesar; Penuelas Rodriguez, Oscar; Lujan Torne, Manel; Egea Santaolalla, Carlos; Masa Jimenez, Juan Fernando; Garcia Fernandez, Javier; Carratala Perales, Jose Manuel; Heili-Frades, Sarah Beatrice; Ferrer Monreal, Miquel; de Andres Nilsson, Jose M; Lista Arias, Eva; Sanchez Rocamora, Juan Luis; Garrote, Jose Ignacio; Zamorano Serrano, Miguel J; Gonzalez Martinez, Monica; Farrero Munoz, Eva; Mediano San Andres, Olga; Rialp Cervera, Gemma; Mas Serra, Arantxa; Hernandez Martinez, Gonzalo; de Haro Lopez, Candelaria; Roca Gas, Oriol; Ferrer Roca, Ricard; Romero Berrocal, Antonio; Ferrando Ortola, Carlos	10-2020 (Epub 30-03-2020)	Pathology; Infectious Diseases; Health Care Sciences & Services; Respiratory System; Public, Environmental & Occupational Health (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
32553745	Guia de pràctica clínica	Update of the hyperglycemia Gestational diagnosis during the COVID-19 pandemic.	Codina, Merce; Corcoy, Rosa; Goya, Maria M	10-2020 (Epub 19-05-2020)	Infectious Diseases; Endocrinology & Metabolism; Obstetrics & Gynecology; Pathology; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System; Reproductive Biology (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
32703732	Carta	Suicide. The post-COVID era: A time for action.	Padron-Monedero, Alicia; Noguer-Zambano, Isabel; Garcia, Teresa Gomez; Suarez, Rodrigo Sarmiento; Bobes, Julio; Gili, Margalida; Perez, Victor; Roca, Miquel; Saiz-Ruiz, Jeronimo	2020 (Epub 20-07-2020)	Psychiatry; Behavioral Sciences; Psychology; Sociology (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
32911778	Article de revista; revisió sistemàtica	Current State of Evidence: Influence of Nutritional and Nutrigenetic Factors on Immunity in the COVID-19 Pandemic Framework.	Galmes, Sebastia; Serra, Francisca; Palou, Andreu	08-09-2020	Pediatrics; Infectious Diseases; Genetics & Heredity; Nutrition & Dietetics; Demography; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System; Biochemistry & Molecular Biology (provided by Clarivate Analytics)	Suècia
32561291	Article de revista	Endoplasmic reticulum as a potential therapeutic target for covid-19 infection management?	Sureda, Antoni; Alizadeh, Javad; Nabavi, Seyed Fazel; Berindan-Neagoe, Ioana; Cismaru, Cosmin Andrei; Jeandet, Philippe; Los, Marek J; Clementi, Emilio; Nabavi, Seyed Mohammad; Ghavami, Saeid	05-09-2020 (Epub 17-06-2020)	Pharmacology & Pharmacy; Cell Biology; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Immunology; Biochemistry & Molecular Biology; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Països Baixos
32694078	Article de revista	Recommendations on antithrombotic treatment during the COVID-19 pandemic. Position statement of the Working Group on Cardiovascular Thrombosis of the Spanish Society of Cardiology.	Vivas, David; Roldan, Vanessa; Esteve-Pastor, Maria Asuncion; Roldan, Inmaculada; Tello-Montoliu, Antonio; Ruiz-Nodar, Juan Miguel; Cosin-Sales, Juan; Gamez, Jose Maria; Consuegra, Luciano; Ferreira, Jose Luis; Marin, Francisco	09-2020 (Epub 19-06-2020)	Cardiovascular System & Cardiology; Infectious Diseases; Pharmacology & Pharmacy; Hematology; Public, Environmental & Occupational Health; Health Care Sciences & Services; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
32360034	Article de revista; guia de pràctica clínica	[Recommendations of the Working Groups from the Spanish Society of Intensive and Critical Care Medicine and Coronary Units (SEMICYUC) for the management of adult critically ill patients in the coronavirus disease (COVID-19)].	Ballesteros Sanz, M A; Hernandez-Tejedor, A; Estella, A; Jimenez Rivera, J J; Gonzalez de Molina Ortiz, F J; Sandiumenge Camps, A; Vidal Cortes, P; de Haro, C; Aguilar Alonso, E; Bordeje Laguna, L; Garcia Saez, I; Bodi, M; Garcia Sanchez, M; Parraga Ramirez, M J; Alcaraz Penarrocha, R M; Amezaga Menendez, R; Burgueno Laguia, P	2020 (Epub 08-04-2020)	Infectious Diseases; Critical Care Medicine; Health Care Sciences & Services; Pathology; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
32538811	Article de revista	[Andrology and penile cancer. Recommendations during COVID-19 pandemia.]	Fraile, Agustin; Moncada Iribarren, Ignacio; Chantada Abal, Venancio; Fernandez-Pascual, Esau; Romero Otero, Javier; Alonso-Isa, Manuel; Lledo, Enrique; Egui-Rojo, Alejandra; Garcia-Baquero, Rodrigo; Torremade, Jose; Sarquella, Joaquim; Fes Ascanio, Enrique; Cruz, Natalio; Martinez-Jabaloyas, Jose M; Lujan, Saturnino; Garcia Cruz, Eduardo; Martinez-Salamanca, Juan Ignacio	06-2020	Endocrinology & Metabolism; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Urology & Nephrology; Oncology; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
32173188	Article de revista	[Recommendations on the clinical management of the COVID-19 infection by the new coronavirus SARS-CoV-2. Spanish Paediatric Association working group].	Calvo, Cristina; Garcia Lopez-Hortelano, Milagros; de Carlos Vicente, Juan Carlos; Vazquez Martinez, Jose Luis	04-2020 (Epub 12-03-2020)	Pediatrics; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Health Care Sciences & Services; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Països Baixos
32841275	Article de revista	Prevalence of pulmonary embolism in patients with COVID-19 pneumonia and high D-dimer values: A prospective study.	Alonso-Fernandez, Alberto; Toledo-Pons, Nuria; Cosio, Borja G; Millan, Aina; Calvo, Nestor; Ramon, Luisa; de Mendoza, Sara Hermoso; Morell-Garcia, Daniel; Bauca-Rossello, Josep Miquel; Nunez, Belen; Pons, Jaume; Palmer, Juan A; Martin, Luisa; Penaranda, Maria; Pou, Joan A; Sauleda, Jaume; Sala-Llinas, Ernest	2020	Geriatrics & Gerontology; Infectious Diseases; Biochemistry & Molecular Biology; Hematology; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System; Demography; Cardiovascular System & Cardiology; Virology (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
32342578	Article de revista; ocmentari	The importance of naturally attenuated SARS-CoV-2 in the fight against COVID-19.	Armengaud, Jean; Delaunay-Moisan, Agnes; Thuret, Jean-Yves; van Anken, Eelco; Acosta-Alvear, Diego; Aragon, Tomas; Arias, Carolina; Blondel, Marc; Braakman, Ineke; Collet, Jean-Francois; Courcol, Rene; Danchin, Antoine; Deleuze, Jean-Francois; Lavigne, Jean-Philippe; Lucas, Sophie; Michiels, Thomas; Moore, Edward R B; Nixon-Abell, Jonathon; Rossello-Mora, Ramon; Shi, Zheng-Li; Siccardi, Antonio G; Sitia, Roberto; Tillett, Daniel; Timmis, Kenneth N; Toledano, Michel B; van der Sluijs, Peter; Vicenzi, Elisa	06-2020	Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System; Virology; Microbiology (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
32911647	Article de revista	A Universal Physics-Based Model Describing COVID-19 Dynamics in Europe.	Contoyiannis, Yiannis; Stavrinides, Stavros G; P Hania, Michael; Kampitakis, Myron; Papadopoulos, Pericles; Picos, Rodrigo; M Potirakis, Stelios	08-09-2020	Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Physics; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa

33072097	Article de revista; investigació suport no governamental; revisió sistemàtica	COVID-19: In the Eye of the Cytokine Storm.	de la Rica, Roberto; Borges, Marcio; Gonzalez-Freire, Marta	2020	Immunology; Infectious Diseases; Pathology; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
32672895	Carta; comentari	Initial report on Spanish pediatric oncologic, hematologic, and post stem cell transplantation patients during SARS-CoV-2 pandemic.	Faura, Anna; Rives, Susana; Lassaletta, Alvaro; Sebastian, Elena; Madero, Luis; Huerta, Jorge; Garcia-Morin, Marina; Martinez, Antonio Perez; Sisinni, Luisa; Astigarraga, Itziar; Velasco, Pablo; Gros, Luis; Moreno, Lucas; Carbone, Ana; Rodriguez-Vigil, Carmen; Riesco, Susana; Mendoza, Maria Del Carmen; Macias, Elena Garcia; Trabazo, Maria; Torrent, Montse; Badell, Isabel; Fuster, Jose Luis; Dominguez-Pinilla, Nerea; Juan Ribelles, Antonio; Perez-Alonso, Vanesa; Fernandez Sanmartin, Manuel; Baragano, Marta; Gorostegui, Maite; Perez-Jaume, Sara; Fernandez-Teijeiro, Ana; Morales La Madrid, Andres; Dapena, Jose Luis	09-2020 (Epub 16-07-2020)	Pediatrics; Infectious Diseases; Oncology; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
33288037	Editorial	[COVID-19 in Spain, how did we get here?]	Garcia, Jose Maria Molero; Izquierdo, Javier Arranz; Perez, Maria Isabel Gutierrez	12-2020	Geriatrics & Gerontology; Sociology; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
33243303	Article de revista; estudi multicèntric; investigació suport no governamental	Severe manifestations of SARS-CoV-2 in children and adolescents: from COVID-19 pneumonia to multisystem inflammatory syndrome: a multicentre study in pediatric intensive care units in Spain.	Garcia-Salido, Alberto; de Carlos Vicente, Juan Carlos; Belda Hofheinz, Sylvia; Balcells Ramirez, Joan; Slocker Barrio, Maria; Leoz Gordillo, Ines; Hernandez Yuste, Alexandra; Guitart Pardellans, Carmina; Cuervas-Mons Tejedor, Maite; Huidobro Labarga, Beatriz; Vazquez Martinez, Jose Luis; Gutierrez Jimeno, Miriam; Oulego-Eroz, Ignacio; Trastoy Quintela, Javier; Medina Monzon, Carmen; Medina Ramos, Laura; Holanda Pena, Maria Soledad; Gil-Anton, Javier; Sorribes Orti, Clara; Flores Gonzalez, Jose Carlos; Hernandez Palomo, Rosa Maria; Sanchez Ganfornina, Inma; Fernandez Romero, Emilia; Garcia-Besteiro, Maria; Lopez-Herce Cid, Jesus; Gonzalez Cortes, Rafael	26-11-2020	Pediatrics; Critical Care Medicine; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; Respiratory System; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
32572533	Carta; investigació suport no governamental; comentari	A multicenter national survey of children with SARS-CoV-2 infection admitted to Spanish Pediatric Intensive Care Units.	Gonzalez Cortes, Rafael; Garcia-Salido, Alberto; Roca Pascual, David; Slocker Barrio, Maria; de Carlos Vicente, Juan Carlos	09-2020 (Epub 22-06-2020)	Pediatrics; Infectious Diseases; Critical Care Medicine; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
32347602	Carta; comentari	Should we try the antiinflammatory natural product, celastrol, for COVID-19?	Habtemariam, Solomon; Nabavi, Seyed Fazel; Berindan-Neagoe, Ioana; Cismaru, Cosmin Andrei; Izadi, Morteza; Sureda, Antoni; Nabavi, Seyed Mohammad	06-2020 (Epub 29-04-2020)	Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Biochemistry & Molecular Biology; Immunology; Respiratory System; Pharmacology & Pharmacy; Microbiology; Virology (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33085729	Article de revista; investigació suport no governamental	A flexible method for optimising sharing of healthcare resources and demand in the context of the COVID-19 pandemic.	Lacasa, Lucas; Challen, Robert; Brooks-Pollock, Ellen; Danon, Leon	2020	Mathematics; Infectious Diseases; Critical Care Medicine; Health Care Sciences & Services; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
33490009	Article de revista; investigació suport no governamental	Personality, Coping Strategies, and Mental Health in High-Performance Athletes During Confinement Derived From the COVID-19 Pandemic.	Leguizamo, Federico; Olmedilla, Aurelio; Nunez, Antonio; Verdaguer, F Javier Ponseti; Gomez-Espejo, Veronica; Ruiz-Barquin, Roberto; Garcia-Mas, Alexandre	2020	Behavioral Sciences; Psychology; Sport Sciences; International Relations (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
33284827	Article de revista; investigació suport no governamental	Alignment of virus-host protein-protein interaction networks by integer linear programming: SARS-CoV-2.	Llabres, Merce; Valiente, Gabriel	2020	Virology; Microbiology; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System; Operations Research & Management Science; Biochemistry & Molecular Biology (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
32287142	Directriu; article de revista; revisió sistemàtica w	Pediatric Airway Management in COVID-19 Patients: Consensus Guidelines From the Society for Pediatric Anesthesia's Pediatric Difficult Intubation Collaborative and the Canadian Pediatric Anesthesia Society.	Matava, Clyde T; Kovatsis, Pete G; Lee, Jennifer K; Castro, Pilar; Denning, Simon; Yu, Julie; Park, Raymond; Lockman, Justin L; Von Ungern-Sternberg, Britta; Sabato, Stefano; Lee, Lisa K; Ayad, Ihab; Mireles, Sam; Lardner, David; Whyte, Simon; Szolnoki, Judit; Jagannathan, Narasimhan; Thompson, Nicole; Stein, Mary Lyn; Dalesio, Nicholas; Greenberg, Robert; McCloskey, John; Peyton, James; Evans, Faye; Haydar, Bishr; Reynolds, Paul; Chiao, Franklin; Taicher, Brad; Templeton, Thomas; Bhalla, Tarun; Raman, Vidya T; Garcia-Marcinkiewicz, Annery; Galvez, Jorge; Tan, Jonathan; Rehman, Mohamed; Crockett, Christy; Olomu, Patrick; Szmuk, Peter; Glover, Chris; Matuszczak, Maria; Galvez, Ignacio; Hunyady, Agnes; Polaner, David; Gooden, Cheryl; Hsu, Grace; Gumaney, Harshad; Perez-Pradilla, Caroline; Kiss, Edgar E; Theroux, Mary C; Lau, Jennifer; Asaf, Saeedah; Ingelmo, Pablo; Engelhardt, Thomas; Hervias, Monica; Greenwood, Eric; Javia, Luv; Disma, Nicola; Yaster, Myron; Fiadjo, John E	07-2020	Pediatrics; Respiratory System; Anesthesiology; Behavioral Sciences; Psychology; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
32435879	Article de revista	SARS-CoV-2 infection in Spanish children with chronic kidney pathologies.	Melgosa, M; Madrid, A; Alvarez, O; Lumbreras, J; Nieto, F; Parada, E; Perez-Beltran, V	08-2020 (Epub 20-05-2020)	Pediatrics; Pharmacology & Pharmacy; Infectious Diseases; Immunology; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System; Urology & Nephrology (provided by Clarivate Analytics)	Alemanya

33317128	Article de revista	Evaluation of Distress and Risk Perception Associated with COVID-19 in Vulnerable Groups.	Orte, Carmen; Sanchez-Prieto, Lidia; Dominguez, David Caldevilla; Barrientos-Baez, Almudena	09-12-2020	Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Suïssa
32239125	Article de revista; revisió sistemàtica	[Remdesivir, the antiviral hope against SARS-CoV-2].	Reina, J	06-2020 (Epub 01-04-2020)	Biochemistry & Molecular Biology; Infectious Diseases; Pharmacology & Pharmacy; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
32459081	Carta; comentari	[Evaluation of different genes in the RT-PCR detection of SARS-CoV-2 in respiratory samples and its evolution in infection].	Reina, J; Suarez, L	08-2020 (Epub 27-05-2020)	Virology; Microbiology; Infectious Diseases; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System; Genetics & Heredity (provided by Clarivate Analytics)	Espanya
32606020	Carta; comentari	Covid-19 and the future of mental health in primary care.	Roca, Miquel; Vicens, Caterina; Gili, Margarita	30-06-2020	Infectious Diseases; Health Care Sciences & Services; Behavioral Sciences; Psychology; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
33049385	Article de revista; estudi multicèntric; investigació suport no governamental	Influence of the Covid-19 pandemic on out-of-hospital cardiac arrest. A Spanish nationwide prospective cohort study.	Rosell Ortiz, Fernando; Fernandez Del Valle, Patricia; Knox, Emily C; Jimenez Fabrega, Xavier; Navalpotro Pascual, Jose M; Mateo Rodriguez, Inmaculada; Ruiz Azpiazu, Jose I; Iglesias Vazquez, Jose A; Echarri Sucunza, Alfredo; Alonso Moreno, Daniel F; Forner Canos, Ana B; Garcia-Ochoa Blanco, Maria J; Lopez Cabeza, Nuria; Mainar Gomez, Belen; Batres Gomez, Susana; Cortes Ramas, Jose A; Cenicerros Rozalen, Maria I; Guirao Salas, Francisco A; Fernandez Martinez, Begona; Daponte Codina, Antonio	12-2020 12 (Epub 10-10-2020)	Health Care Sciences & Services; Geriatrics & Gerontology; Cardiovascular System & Cardiology; Emergency Medicine; Demography; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases (provided by Clarivate Analytics)	Irlanda
32482077	Article de revista; investigació suport no governamental	Biosensors for Managing the COVID-19 Cytokine Storm: Challenges Ahead.	Russell, Steven M; Alba-Patino, Alejandra; Baron, Enrique; Borges, Marcio; Gonzalez-Freire, Marta; de la Rica, Roberto	26-06-2020 (Epub 10-06-2020)	Medical Laboratory Technology; Infectious Diseases; Immunology; Pathology; Biochemistry & Molecular Biology; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
32861835	Article de revista; metaanàlisi; revisió sistemàtica	Impact of viral epidemic outbreaks on mental health of healthcare workers: a rapid systematic review and meta-analysis.	Serrano-Ripoll, Maria J; Meneses-Echavez, Jose F; Ricci-Cabello, Ignacio; Fraile-Navarro, David; Fiol-deRoque, Maria A; Pastor-Moreno, Guadalupe; Castro, Adoracion; Ruiz-Perez, Isabel; Zamanillo Campos, Rocio; Goncalves-Bradley, Daniela C	01-12-2020 (Epub 23-08-2020)	Infectious Diseases; Health Care Sciences & Services; Behavioral Sciences; Psychology; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System; Demography; Psychiatry (provided by Clarivate Analytics)	Països Baixos
32845852	Estudi d'avaluació; article de revista	Hospital Epidemics Tracker (HEpiTracker): Description and pilot study of a mobile app to track COVID-19 in hospital workers.	Soriano, Joan B; Fernandez, Esteve; de Astorza, Alvaro; Perez de Llano, Luis A; Fernandez-Villar, Alberto; Carnicer-Pont, Dolors; Alcazar-Navarrete, Bernardino; Garcia, Arturo; Morales, Aurelio; Lobo, Maria; Maroto, Marcos; Ferreras, Eloy; Soriano, Cecilia; Del Rio-Bermudez, Carlos; Vega-Piris, Lorena; Basagana, Xavier; Muncunill, Josep; Cosio, Borja G; Lumbreras, Sara; Catalina, Carlos; Alzaga, Jose Maria; Gomez Quilon, David; Valdivia, Carlos Alberto; de Lara, Celia; Ancochea, Julio	21-09-2020	Physiology; Infectious Diseases; Behavioral Sciences; Psychology; Public, Environmental & Occupational Health; Demography; Health Care Sciences & Services; Respiratory System; Telecommunications (provided by Clarivate Analytics)	Canadà
33130891	Històries clíniques; article de revista	An unexplained death after routine cardiac surgery: how long have we dealt with coronavirus disease 2019?	Varela Barca, Laura; Torralba Cloquell, Isabel; Herrero Cereceda, Jaime; Saez de Ibarra, Jose Ignacio	07-12-2020	Geriatrics & Gerontology; Cardiovascular System & Cardiology; Surgery; Demography (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
32516020	Article de revista	Early dinner or dinner like a pauper: Evidence, the habitual time of the largest meal of the day - dinner - is predisposing to severe COVID-19 outcome - death.	Verd, Sergio; Beiro, Sara; Fernandez-Bernabeu, Marisa; Ponce-Taylor, Jaume	06-2020 (Epub 09-06-2020)	Physiology; Infectious Diseases; Endocrinology & Metabolism; Gastroenterology & Hepatology; Nutrition & Dietetics; Behavioral Sciences; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System (provided by Clarivate Analytics)	Anglaterra
32687548	Carta; comentari	Vertical Transmission of Severe Acute Respiratory Syndrome Coronavirus 2 From the Mother to the Infant.	Verd, Sergio; Ponce-Taylor, Jaume; Ginovart, Gemma	01-10-2020	Infectious Diseases; Pediatrics; Sociology; Family Studies; Public, Environmental & Occupational Health; Respiratory System; Microbiology; Virology (provided by Clarivate Analytics)	Estats Units
33351252	Carta	Complex Reasons to Treat Covid-19-Related Fever.	Verd, Sergio; Ponce-Taylor, Jaume; Lopez-Garcia, Marta	12-2020 12	Pharmacology & Pharmacy; Pathology (provided by Clarivate Analytics)	Austràlia
33334400	Article de revista	The first wave of the COVID-19 pandemic in Spain: characterisation of cases and risk factors for severe outcomes, as at 27 April 2020.	Working group for the surveillance and control of COVID-19 in Spain; Members of the Working group for the surveillance and control of COVID-19 in Spain	12-2020 12	Pediatrics; Geriatrics & Gerontology; Mathematics; Public, Environmental & Occupational Health; Infectious Diseases; Geography; Health Care Sciences & Services (provided by Clarivate Analytics)	Suècia

G O I B
CONSELLERIA
SALUT I CONSUM